

LOCUS

CELOVITA PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE ZA REGIONALNI PROSTORSKI PLAN ZA LJUBLJANSKO URBANO REGIJO

FAZA: OKOLJSKO POROČILO – OSNUTEK

LJUBLJANA, 19. 6 2026

Naročnik: Regionalna razvojna agencija – Ljubljanske urbane regije
Tehnološki park 19
1000 Ljubljana

Odgovorni predstavnik naročnika: mag. Lilijana Madjar, direktorica

Izdelovalec: Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40
1000 Ljubljana

Odgovorni predstavnik izdelovalca: Matjaž Harmel

Locus d.o.o.
Ljubljanska cesta 76
1230 Domžale

Odgovorni predstavnik izdelovalca: Leon Kobetič

Vodja projekta: Sabina Cepuš

Ključni strokovnjaki:

Sabina Cepuš, univ. dipl. ekol.	Metka Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.	Leon Kobetič, univ. dipl. inž. grad.
Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.	Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Ana Vojnović, mag. mol. funk. biol.	Nuša Britovšek, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.	Tosja Vidmar, univ. dipl. geogr.
Matevž Premelč, univ. dipl. geog.	Maja Šinigoj, univ. dipl. inž. arh.
Samo Škrjanec, univ. dipl. inž. gozd.	Petra Zapušek, mag. prost. načrt.
Pija Lapajne, mag. geog.	Staša Brecelj, dipl. inž. kraj. arh.
Peter Kastelic, mag. geog.	
Klemen Banovec, mag. inž. arh. urb.	
Andrej Gortnar, kem. teh.	

Projekt: Celovita presoja vplivov na okolje za Regionalni prostorski plan za Ljubljansko urbano regijo

Faza: Okoljsko poročilo – osnutek

Številka pogodbe: 060-0001/2025

Številka projekta: 439/2025

Ključne besede: celovita presoja vplivov na okolje | okoljsko poročilo | regionalni prostorski plan | stanje okolja | okoljski cilji | okoljski kazalniki

Datum: 19. 6. 2026

NETEHNIČNI POVZETEK

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

SEZNAM KRATIC

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje
DRSV	Direkcija Republike Slovenije za vode
DRT	dejanska raba tal
EPO	ekološko pomembno območje
EUP	enota urejanja prostora
FZ	faktor zazidanosti
GM	gradbena meja
GNN	gozdnogospodarski načrt
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
IED	dejavnosti in naprave, ki povzročajo industrijske emisije
MEKVAD	Zakon o ratifikaciji Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine
MJU	Ministrstvo za javno upravo
MK	Ministrstvo za kulturo
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MNVP	Ministrstvo za naravne vire in prostor
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MOPE	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
MORS	Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
MZ	Ministrstvo za zdravje
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NRP	namenska raba prostora
NUP	nosilci urejanja prostora
NUV	Načrt upravljanja z vodami
NZPO	Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti
OPN	občinski prostorski načrt
OPSI	Odprti podatki Slovenije
OVE	obnovljivi viri energije
PM	parkirna mesta
PNRP	podrobna namenska raba
ReNPVO20–30	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030
RRA	Regionalna razvojna agencija
RPP	Regionalni prostorski plan
SD	spremembe in dopolnitve
SEVESO	obrati manjšega in večjega tveganja za okolje
TGP	toplogredni plin
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
VTPodV	vodna telesa podzemnih voda
VTPV	vodnih teles površinskih voda
VVO	vodovarstvena območja
ZG	Zakon o gozdovih
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZKZ	Zakon o kmetijskih zemljiščih
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZV	Zakon o vodah
ZVO	Zakon o varstvu okolja
ZVKD	Zakon o varstvu kulturne dediščine
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZVNDN	Zakon o varstvu pred naravnimi nesrečami
ZZRS	Zavod za ribištvo Slovenije

KAZALO VSEBINE

1.1	Ozadje za izvedbo Celovite presoje vplivov na okolje.....	4
1.2	Metode dela	4
2.1	Opis plana	6
2.2	Cilji plana	6
2.3	Predvideni ukrepi.....	7
2.4	Opredelitev pomembnih vplivov plana.....	12
3.1	Področje varstva okolja: Varovanje, ohranjanje in izboljševanje naravnega kapitala	18
3.1.1	Okoljski vidik: Tla.....	19
3.1.2	Okoljski vidik: Kmetijska zemljišča	24
3.1.3	Okoljski vidik: Gozd	27
3.1.4	Okoljski vidik: vode.....	33
3.1.5	Okoljski vidik: Območja z naravovarstvenim statusom.....	37
3.1.6	Okoljski vidik: Biotska raznovrstnost	43
3.2	Področje varstva okolja: Prehod v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna.....	50
3.2.1	Okoljski vidik: Prehod v nizkoogljično družbo	51
3.2.2	Okoljski vidik: Ravnanje z viri in odpadki.....	55
3.3	60	
3.4	Področje varstva okolja: Varovanje prebivalcev pred okoljskimi tveganji.....	61
3.4.1	Okoljski vidik: Zdravje ljudi.....	62
3.4.2	Okoljski vidik: Naravne in druge nesreče	77
3.4.3	Okoljski vidik: Prilagajanje podnebnim spremembam	87
3.5	Področje varstva okolja: Zagotavljanje kakovostnega življenjskega okolja	91
3.5.1	Okoljski vidik: Nepremična kulturna dediščina in arheološke ostaline.....	92
3.5.2	Okoljski vidik: Nesnovna kulturna dediščina	93
3.5.3	Okoljski vidik: Krajina	96
4.1	Sklepna ocena.....	99
4.2	Alternativne rešitve.....	99
4.3	Spremljanje stanja okolja.....	99
6.1	Viri.....	103
6.2	Zakonske osnove	104

KAZALO PRILOG

Dodatek za presojo vplivov na varovana območja

Priloge k okoljskemu poročilu:

- Priloga A: Merila vrednotenja
- Priloga B: Opredelitev vplivov plana na okolje
- Priloga C: Povzetek stanja okolja in presoje ugotovljenih vplivov
- Priloga Č: Podatki o stanju okolja

1 SPLOŠNO

1.1 OZADJE ZA IZVEDBO CELOVITE PRESOJE VPLIVOV NA OKOLJE

ZUreP-3 v 69. členu določa, da se postopek celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) »izvede za vse strateške prostorske akte« ter »da se obseg in vsebina okoljskega poročila prilagodita obsegu in vsebini prostorskega strateškega akta«.

Skladno z navedenim je treba za vse regionalne prostorske plane (RPP) izvesti postopek CPVO in izdelati okoljsko poročilo. Okoljsko poročilo za RPP je treba generalizirati oz. ga prilagoditi vsebini in podrobnosti RPP ter izdelati strokovne podlage na način, da bodo omogočale presojo izvedbe RPP na okolje.

Predmetno okoljsko poročilo je izdelano za *Regionalni prostorski plan za Ljubljansko urbano regijo* (24. 04. 2026). Sestavni del okoljskega poročila je tudi *Dodatek za presojo vplivov na varovana območja narave*.

1.2 METODE DELA

Priprava okoljskega poročila temelji na javno dostopnih podatkih, smernicah in mnenjih nosilcev urejanja prostora (NUP), posredovane dokumentacije s strani izdelovalca RPP in delno na podlagi terenskega ogleda.

V nadaljevanju so prikazani obseg in vpliv posega, predlog okoljskih ciljev in kazalcev, analiza stanja okolja in pregled pravnih režimov na varovanih območjih. Ugotovljeni pomembni vplivi so bili natančneje opredeljeni tako, da jim je določena vrsta oz. značaj vpliva v skladu z *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje*.

Vplivi so ocenjeni na podlagi obsega plana po posameznih kazalcih stanja okolja in njihovi pomembnosti, stopnje upoštevanja varstvenih ciljev oz. drugih meril vrednotenja, glede na stanje okolja ali stanje njegovih delov, varstvo naravnih virov, varstvo kulturne dediščine ter zagotavljanje varnosti prebivalstva in njihovega zdravja.

Velikostni razredi vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev so bili določeni na podlagi prej omenjene *Uredbe*¹ in imajo oznake od A do E z razredom X za primer, ko vplivov ni mogoče oceniti. Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe plana ali s planom načrtovanega posega v okolje na uresničevanje okoljskih ciljev in merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje za posamezen okoljski vidik se nahajajo v Prilogi A.

V kolikor se ocene za posledice izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred A, B ali C, so vplivi plana sprejemljivi. V kolikor se ocene za katerikoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred D ali E, so vplivi izvedbe predvidenih posegov na uresničevanje okoljskih ciljev nesprejemljivi. Za okoljske cilje, za katere je vpliv plana ocenjen kot bistven, vendar je bilo prav tako ocenjeno, da obstajajo

¹ Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2)

omilitveni ukrepi, ki bi lahko vpliv omilili do te mere, da bi imel slednji značilnosti nebistvenega vpliva, je bila podana ocena C (vpliv je nebistven zaradi omilitvenih ukrepov). Podani omilitveni ukrepi so obrazloženi, časovno in krajevno določeni, določen pa je izvajalec omilitvenega ukrepa. V primeru neupoštevanja oz. neizvedbe podanih omilitvenih ukrepov se smatra, da je vpliv bistven in zanj velja ocena D.

2 PODATKI O PLANU

2.1 OPIS PLANA

Ime:	Regionalni prostorski plan Osrednjeslovenske razvojne regije – osnutek, april 2026, št. projekta 9393
Pripravljaivec:	Regionalna razvojna agencija – Ljubljanske urbane regije Tehnološki park 19, 1000 Ljubljana
Izdelovalec:	Ljubljanski urbanistični zavod d.d. Verovškova ulica 64, 1000 Ljubljana
Območje izvajanja:	Območje Osrednjeslovenske razvojne regije, ki obsega 25 občin: Borovnica, Brezovica, Dobropolje, Dobrova-Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Horjul, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Komenda, Mestna občina Ljubljana, Logatec, Log-Dragomer, Lukovica, Medvode, Mengeš, Moravče, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Velike Lašče, Vodice in Vrhnika.
Velikost območja izvajanja:	2.334 km ²
Odnos do drugih planov:	<i>Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.</i>
Vplivno območje:	RPP obravnava tudi prostorske ureditve in sisteme, ki presegajo meje posameznih občin oziroma regije, kot so prometna, energetska, komunalna in vodna infrastruktura, zeleni sistemi, varstvo naravnih virov, dnevne migracije, gospodarska območja, turizem ter povezave s sosednjimi območji.
Obdobje izvajanja:	Regionalni prostorski plan je dolgoročni prostorski strateški akt. ZUreP-3 zanj ne določa samostojnega obdobja izvajanja; vsebinsko izhaja iz <i>Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050</i> in njenega izvedbenega načrta za obdobje 2025–2034.
PVO posegi:	RPP lahko predstavlja strateško podlago za nadaljnje načrtovanje prostorskih ureditev, ki se v kasnejših fazah lahko izkažejo kot posegi, za katere je treba izvesti PVO ali predhodni postopek. To velja zlasti za prostorske ureditve s področja prometne, energetske, komunalne in okoljske infrastrukture, večjih gospodarskih con, večjih turističnih ureditev, ureditev za ravnanje z odpadki, vodne infrastrukture in drugih posegov, ki so lahko po svoji vrsti, obsegu, lokaciji ali zmogljivosti relevantni z vidika presoje vplivov na okolje.
Potrebe po naravnih virih:	<i>Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.</i>
Predvideni odpadki in emisije:	<i>Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.</i>

2.2 CILJI PLANA

RPP opredeljuje naslednje strateške cilje (SC) prostorskega razvoja:

- SC1: Regija postane trajnostna, odporna na podnebne spremembe, uravnotežena, tehnološko napredna in okrepi konkurenčnost evropskim metropolitanskim regijam s spodbujanjem učinkovitega razvoja in povezovanja gospodarstva, znanosti, inovacij ter tehnologije skladno s trajnostnimi principi.

- SC2: Zagotavljanje dobro povezane regije s principi trajnostne mobilnosti.
- SC3: Razvoj središč in naselij v policentrično strukturo za zagotavljanje uravnoveženega razvoja vseh občinskih središč, zmanjšanje pritiska na Ljubljano in okrepitev tako regionalnih mest (Domžale, Kamnik, Logatec, Grosuplje, Vrhnika ipd.) kot tudi zaledja.
- SC4: Policentričnemu razvoju in posledičnemu razvoju posameznih območij sledi stanovanjska politika, ki s spodbujanjem prenove in zgoščevanja obstoječih naselij zagotavlja uravnovežen razvoj novih zazidljivih območij.
- SC5: Decentralizacija družbene infrastrukture za uravnovežen in policentričen regionalni razvoj in zagotavljanje kakovostnega bivanja po vsej regiji.
- SC6: Satelitski turizem kot trajnostna alternativa zagotavlja razbremenitev turističnih pritiskov na večje turistične točke (zlasti Ljubljano) ter doprinaša h gospodarskemu in splošnemu razvoju drugih regijskih območij.
- SC7: Uravnovežen razvoj in varstvo krajine kot prispevek k okoljskim, družbenim in morfološkim funkcijam, k pestrosti prostora in njegovi identiteti, h kakovosti bivanja in ohranjanju naravnih virov skozi ohranjanje značilnih tipov ter območij prepoznavnosti krajine.
- SC8: Zasnova zelenega sistema za izboljšanje odpornosti regije na podnebne spremembe, zagotavljanje kvalitetnih in povezanih zelenih površin.
- SC9: Kot pomemben sestav zelenega sistema in gospodarstva se opredeli upravljanje z gozdovi skladno z območnimi gozdnogospodarskimi in lovsko upravljavskimi načrti za obdobje 2021-2030.
- SC10: Ohranjanje kmetijstva in zagotavljanje višje stopnje samooskrbe z zaščito kakovostnih kmetijskih zemljišč ter spodbujanjem lokalne samooskrbe in kratkih dobavnih verig.
- SC11: Prehod v podnebno nevtralnost s trajnostnim upravljanjem virov skladno z nacionalnimi cilji s področja energetike za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in povečanje energetske učinkovitosti ter izrabo obnovljivih virov za proizvodnjo električne energije ter uporabo toplote.
- SC12: Celostno upravljanje voda s celovitim sistemom zaščite in rabe vodnih virov, z urejenimi vodovodnimi sistemi za zagotavljanje pitne vode in sistemi odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter z omrežjem vodotokov in njihovim upravljanjem ter upravljanjem obvodnega prostora za zagotavljanje poplavne varnosti, zaščite pred naravnimi nesrečami in ohranjanje pomembnih ekosistemov.

2.3 PREDVIDENI UKREPI

RPP ukrepe opredeljuje kot prednostne naloge za spremljanje izvajanja ciljev.

Izziv 1: Policentrični urbani razvoj

SC3: Policentrični prostorski razvoj za uravnovežen razvoj vseh občinskih središč in zmanjšanje pritiska na Ljubljano.

Prednostne naloge:

- Rangiranje naselij kot središča: Ljubljana kot središče 1. ravni; Domžale, Kamnik, Grosuplje in Vrhnika- središče 3. ravni; Logatec in Ivančna Gorica – središče 4. ravni; Medvode – druga naselja, pomembna za regijo.
- Opredelitev strateških dolgoročnih prioritarnih vlog posameznih naselji za uravnovežen policentrični regionalni sistem.

- Opredelitev funkcionalno sklenjenih območij za celovit razvoj bližnjih naselji.
- Krepitev glavnih središč regije na jedrnem podeželju in krepitev središč nižjih ravni v odmaknjenih podeželskih območjih.
- Območja za dolgoročni razvoj naselij se lahko načrtujejo za naslednja naselja:
 - Ljubljana, Kamnik, Domžale, Vrhnika, Grosuplje, Logatec in Ivančna Gorica (skupaj s funkcionalno sklenjenimi območji),
 - Medvode – krepitev in dopolnitev posameznih funkcij, zaradi česar potrebuje površine za dolgoročni razvoj obstoječih oziroma spremljajočih dejavnosti,
 - občinska središča,
 - lokalna središča glede na izkazane razvojne potrebe, ki morajo biti strokovno utemeljene.

SC4: Stanovanjska politika in razporeditev prednostnih območij za razvoj stanovanj za zagotavljanje uravnoteženega razvoja regije.

Prednostne naloge:

- Razvoj stanovanjskih površin v večjih središčih policentričnega sistema (večja vloga Domžal, Kamnika, Grosuplja, Vrhnike, Logatca, Ivančne Gorice).
- Prenova in zgoščevanje obstoječih naselij z revitalizacijo degradiranih območij.
- Načrtovanje stanovanj v povezavi z JPP.

SC5: Decentralizacija družbene infrastrukture za zagotavljanje boljše dostopnosti vseh regionalnih območij.

Prednostne naloge:

- Širitev družbene infrastrukture skladno s konceptom prostorskega razvoja.
- Zagotavljanje dostopnosti glede na zahtevano raven opremljenosti središč.

Izziv 2: Promet in javni potniški promet

SC2: Zagotavljanje dobro povezane regije s principi trajnostne mobilnosti.

Prednostne naloge:

- Nadgradnja in razvoj železnic, avtocest in drugih regijsko pomembnih cestnih povezav ter vozlišč javnega potniškega prometa.
- Razvoj hitrega integriranega javnega potniškega sistema (zlasti povezav Ljubljana-Domžale-Kamnik, Ljubljana-Vrhnika-Logatec, Ljubljana-Grosuplje-Ivančna Gorica in Ljubljana-Medvode-Škofja Loka) ter večmodalnih trajnostnih načinov mobilnosti (vlak, avtobus, kolo, P+R parkirišča, večmodalne točke,...).
- Vzpostavitev novih regionalnih železniških povezav in hitrih prog (zlasti povezava z mednarodnim letališčem Jožeta Pučnika, povezava z Vrhniko ter Novo Gorico, hitra proga proti Mariboru,...).
- Vzpostavitev varne kolesarske infrastrukture in povezav na nivoju regije in države.
- Vključevanje plovne poti po Ljubljanici v sistem regijskega javnega potniškega prometa (Ljubljana-Vrhnika).

Izziv 3: Razvoj in varstvo krajine, zeleni sistem in naravni viri

SC7: Uravnotežen razvoj in varstvo krajine kot prispevek k okoljskim, družbenim in morfološkim funkcijam, k pestrosti prostora in njegovi identiteti, h kakovosti bivanja in ohranjanju naravnih virov.

Prednostne naloge:

- Ohranjanje značilnih tipov krajine.
- Usmerjanje posegov prostor na način, da se ohranjanje bistvene značilnosti območij posebnega varstva krajine.
- Izvajanje posebnih ukrepov varstva, npr.:
 - Z namenom varstva kraških tal in voda ter preprečevanja zasipanja kraških uval in vrtač se pripravi katalog (popis) vrtač (vsaj v neposredni bližini naselij (primer je že v občini Vrhnika).
 - Izdelava podrobnejših krajinskih zasnov (porečje Kamniške Bistrice, porečje Krke, porečje Ljubljanice z obravnavo širšega območja od Cerkniskega in Planinskega polja do Ljubljanice, Radensko polje).
 - Izvajanje aktivnosti za vzpostavitev novih zavarovanih območij (Regijski park Kamniško Savinjske Alpe, Krajinski park Šmarna Gora in Skaručenska ravan) in za preveritev obsega KP Polhograjski Dolomiti (morebitna širitev na celotno območje Polhograjskih Dolomitov oz. še dodatno povečanje na Škofjeloško hribovje).

Izziv 3: Razvoj in varstvo krajine, zeleni sistem in naravni viri

SC8: Zasnova zelenega sistema regije za izboljšanje odpornosti z ohranjanje ekoloških funkcij in prilagajanja na podnebne spremembe in krepitev družbenih funkcij.

Prednostne naloge:

- Ohranjanje in krepitev za regijo pomembnih zelenih površin (naravno ohranjenih, krajinsko prepoznavnih in biodiverzitetnih gradnikov).
- Zasnova ekološko pomembnih zelenih koridorjev (koridorji biodiverzitete, živali, zeleno-modre infrastrukture, prezračevanja in zračnih tokov).
- Opredelitev ključnih zelenih ureditev za prilagajanje naselij na podnebne spremembe (zmanjšanje učinka vročih točk, odpornost na suše in poplave).
- Krepitev območij v regiji in medregionalne povezave.
- Razvoj družbene funkcije zelenih sistemov s povezanostjo z rekreacijo in turizmom.
- Povezanost regionalnega zelenega sistema z zelenimi sistemi naselij.
- Ohranjanje prostorske identitete skozi ohranjanje zelenih sistemov.

SC9 in SC10: Učinkovito trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri in ohranjanje kmetijskih površin in gozdov za zagotavljanje višje stopnje samooskrbe, varnosti pred naravnimi nesrečami in doprinos k razvoju gospodarstva.

Prednostne naloge:

- Ohranjanje zadostnih kakovostnih kmetijskih zemljišč.
- Spodbujanje višje stopnje lokalne samooskrbe ter kratkih dobavnih verig (sistem »pridelava-predelava-skladiščenje-distribucija« hrane).
- Diverzifikacija kmetijstva glede na geografske možnosti posameznega območja regije.
- Podpore kmetijstvu (usmerjenost v dejavna vlaganja, na primer v ekološko kmetijstvo, vzpostavitev tržnih povezav in dopolnilnih dejavnosti, urbano-ruralna partnerstva idr.).

- Upravljanje z gozdovi skladno z območnim gozdnogospodarskim in lovsko upravljavskim načrtom za obdobje 2021-2030.
- Ohranjanje gozdov na ogroženih območjih (plazljiva, erozijsko in poplavno ogrožena območja).
- Opredelitev območij za razvoj gozdno-lesnih verig, lova ter drugih gozdnih proizvodov.
- Ohranjanje podtalnice kot strateškega naravnega vira (izvajati ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja voda).

Izziv 4: Razvoj gospodarskih dejavnosti

SC1: Razvoj gospodarstva za krepitev konkurenčnosti regije z druženjem gospodarstva in znanstva, inovacij in tehnologije in trajnostnih principov skozi opredelitev in razporeditev tipa gospodarskih dejavnosti povezanih v regionalni sistem.

Prednostne naloge:

- Razvoj gospodarstva s poudarkom na inovaciji in zelenem gospodarstvu s povezovanjem gospodarstva z znanstveno-raziskovalnim in univerzitetnim kapitalom Ljubljane.
- Kot nacionalno pomembna območja za razvoj gospodarstva so poleg Ljubljane prepoznana tudi funkcionalno sklenjena območja Domžal, Kamnika, Trzina, Mengša in Komende ter Logatca in Vrhnike.
- Opredelitev območij regije pomembnejših za razvoj posameznih dejavnosti (industrija, obrti, logistika, poslovno, turizem, kmetijstvo ...) za zagotavljanje raznolikih zaposlitvenih možnosti v celotni regiji.
- Vzpodbujanje krožnega gospodarstva z vzpostavitvijo mešanih gospodarsko-poslovnih con za kvalitetnejšo izmenjavo znanja in dobrin.
- Vzpodbujanje poslovnih in obrtnih mikro in majhnih podjetij v vseh občinskih središčih za zagotavljanje lokalnih zaposlitvenih možnosti.
- Usmerjanje v razvoj primarnega sektorja za lokalno preskrbo v poslovno in obrtno manj razvitem zaledju.
- Sistem umeščanja gospodarskih, poslovnih in drugih območij namenjenih centralnim dejavnostim.

SC6: Trajnostni satelitski turizem za enakomerno razporeditev ponudbe v regiji z razvojem področno perspektivnih turističnih dejavnosti ter doprinos h gospodarstvu.

Prednostne naloge:

- Turizem se razvije sistemsko in tematsko po različnih predelih regije in sicer na.
- Urbani turizem z ohranjanjem dediščine in razvojem kulturnih vsebin.
- Zeleni turizem z razvojem kratkočasnih dejavnosti v naravnem okolju.
- Aktivni turizem, ki zajema zlasti športno-rekreacijske dejavnosti.
- Doživljajski turizem, ki povezuje območja z edinstvenimi kulturnimi in naravnimi vsebinami ter predstavlja potencial za agroturizem in gastroturizem.

Dodatno se vzpostavi kvalitetne povezave med posameznimi območji.

Izziv 5: Energetika

SC11: Zeleni prehod v podnebno nevtralnost s trajnostnim upravljanjem virov za povečanje energetske učinkovitosti in zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov.

Prednostne naloge:

- Dograditev in nadgraditev pametnega elektroenergetskega omrežja za zeleni prehod.
- Umestitev dodatnih tras 400 kV daljnovodov v smereh proti Štajerski (RTP Podlog) in proti Primorski (RTP Divača).
- Prednostna uporaba obnovljivih virov energije (HE ter velik sončni in geotermalni potencial regije v JV delu in obrobni območjih).
- Prenova načrtov za izkoriščanje HE na Savi z uporabo sodobnejših, alternativnih, ne-klasičnih načrtovalskih rešitev, ki bi bile primernejše glede vplivov na okolje.
- Integracija rezultatov projekta RES za določitev prednostnih območij za umeščanje OVE (za sončne in vetrne elektrarne).
- Vzpostavitev energetske skupnosti (sončne skupnosti in daljinsko ogrevanje na OVE).
- Zagotovitev enakomerne oskrbe z električno energijo ter umeščanje hranilnikov energije, vključno z opredelitvijo pogojev za njihovo umeščanje.
- Zagotovitev oskrbe z zemeljskim plinom prek prenosnega in distribucijskega sistema zemeljskega plina ter hkratno vzpodbujanje zmanjšanja odvisnosti od zemeljskega plina s prestrukturiranjem velikih porabnikov.
- Krepitev daljinskih sistemov ogrevanja z uporabo lesne biomase in odpadne toplote in spodbujanje geotermalnih virov.
- Uporaba preostanka predelave odpadkov za energetska izraba (toplota, elektrika).
- Povezava z občinskimi energetske koncepti in državno NEPN strategijo.
- Izenačena digitalna pokritost regije in razvoj širokopasovnih omrežij.
- Ureditev sistema ravnanja z odpadki in nadgradnjo regijskega centra za učinkovito ravnanje z odpadki (dejavnosti, odlagališče, energetska izraba preostanka odpadkov)).

Izziv 6: Upravljanje voda

SC12: Celostno upravljanje z vodami za zagotavljanje pitne vode, učinkovitega odvajanja in čiščenja vode ter poplavne varnosti.

Prednostne naloge:

- Celostno upravljanje omrežja vodotokov (zlasti Sava, Ljubljanica, Kamniška Bistrica) in njihovih poplavnih površin.
- Urejanje vodotokov in obvodnega prostora ter poplavnih območij (Ljubljansko barje) za zagotavljanje poplavne varnosti.
- Opredelitev regionalnih vodnih virov, njihovih zmogljivosti in pripadajočih oskrbnih območij vodovodnih sistemov.
- Opredelitev možnosti povezovanja vodovodnih sistemov za potrebe povečanja zanesljivosti oskrbe, določitev rezervnih in nadomestnih vodnih virov za vodovodne sisteme oz. oskrbna območja.
- Zaščita vseh pomembnejših vodnih virov z državnimi uredbami.
- Ohranjanje z vodotoki povezanih ekosistemov.

- Zagotavljanje oskrbe s pitno vodo ter izgradnja manjkajočih kanalizacijskih sistemov v aglomeracijah skladno z državnimi operativnimi programi.
- Zmanjšanje današnje porabe vode najprej z vidika zmanjšanja izgub v vodovodnem omrežju in evidentiranja vse porabljene vode, predvsem za javne potrebe, ter z vidika manjše porabe pri samih porabnikih z uporabo drugih virov vode, predvsem padavinske in reciklirane vode ter s spremembo navad.
- Zagotoviti odvajanje padavinskih voda v ustrezne kanalizacijske sisteme ter zagotoviti ustrezno odvajanje padavinskih voda v ločene sisteme (postopna gradnja ločenih sistemov odvodnje).
- Zagotavljanje vode za kmetijske potrebe, predvsem tudi glede možnosti zadrževanja vode za večnamensko rabo.

2.4 OPREDELITEV POMEMBNIH VPLIVOV PLANA

Izhodišče za opredelitev pomembnih vplivov plana so ukrepi oziroma prostorske usmeritve, opredeljene v RPP, ki določajo predvideni način prostorskega razvoja regije. Njihova izvedba se v prostoru odrazi kot neposredna prostorska sprememba ali obremenitev prostora, pri čemer lahko različni ukrepi povzročijo istovrstne oziroma primerljive posledice. Zato so v nadaljevanju posledice izvedbe ukrepov najprej smiselno združene po vrstah prostorskih sprememb in obremenitev. Na tej podlagi so nato opredeljeni pomembni vplivi plana na okolje, ki se v nadaljevanju okoljskega poročila presojujejo po posameznih okoljskih vidikih in okoljskih ciljih.

Z izvedbo RPP bo v prostoru prišlo predvsem do naslednjih prostorskih sprememb in obremenitev:

- spremembe prostorske organizacije in funkcijske razporeditve razvoja – krepitev policentričnega razvoja, razpršitev funkcij iz preobremenjenih območij, krepitev središčnih naselij, spremembe razporeditve dejavnosti, storitev, delovnih mest in prebivalstva, vzpostavljanje medobčinskih partnerstev za izvajanje prostorskih ureditev ter rezervacija prostora za regionalno pomembno infrastrukturo;
- zgoščevanje, prenova in aktivacija obstoječega prostora – prenova in revitalizacija vaških in mestnih jeder, aktivacija nepozidanih stavbnih zemljišč, prenova obstoječega stavbnega fonda, aktivacija degradiranih območij, sanacija in investicijska aktivacija premalo izkoriščenih območij ter omejevanje razpršene gradnje;
- nova pozidava in širitev stavbnih zemljišč – spodbujanje gradnje dostopnih stanovanj, umeščanje stanovanjskih območij v bližino prometnih vozlišč, storitev in zaposlitvenih območij, razvoj oziroma širitev poslovnih in industrijskih območij, prostorska organizacija regijskih gospodarskih con, novi objekti družbene infrastrukture, prostorske ureditve za lokalne centre zaščite in reševanja ter morebitni novi turistični ali drugi objekti;
- gradnja in nadgradnja prometne, komunalne, energetske in digitalne infrastrukture – razvoj železniške osi kot hrbtenice regije, načrtovanje hitre železniške povezave Ljubljana–Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana–Kranj–Jesenice–Beljak, razvoj Letališča Jožeta Pučnika kot mednarodnega intermodalnega stičišča, vzpostavitev intermodalnih vozlišč, P+R, upravljanja turističnega prometa, regijske kolesarske mreže, cestne in železniške infrastrukture, regionalnega sistema odvajanja in čiščenja odpadnih voda, vodovarstvenih območij, energetskega koncepta, prednostnih območij za OVE in prednostne energetske infrastrukture;
- spremembe tokov, dostopnosti in obremenitev prostora – spremenjeni dnevni, turistični, potniški in tovorni prometni tokovi, preusmerjanje dela mobilnosti iz osebne avtomobilskega prometa

v javni potniški promet, železnico, kolo in večmodalne oblike mobilnosti, povečanje dostopnosti središč, storitev, gospodarskih con, turističnih območij in letališča, povečanje ali prerazporeditev turističnega obiska, večje potrebe po vodi, energiji, komunalni opreми, prometnih površinah, parkiriščih in javnih površinah;

- spremembe rabe in upravljanja odprtega prostora – opredelitev in varovanje ključnih krajinskih območij prepoznavnosti, usklajevanje varstvenih in razvojnih interesov, usmerjanje trajnostne rabe kmetijskih zemljišč in naravnih virov, vzpostavitev regionalnih verig, zlasti lesno-predelovalnih, aktivno upravljanje gozdov, ohranjanje zaščitnih funkcij gozda, usmerjanje turističnega razvoja v prednostna območja ter uravnoteženje turizma in bivanja v turističnih območjih;
- vzpostavljanje varovalnih, zelenih in modro-zelenih prostorskih sistemov – vzpostavitev modro-zelenega sistema, povezovanje dolin in nižin, vzpostavitev ekoloških koridorjev in zelenih površin, večnamensko upravljanje vodotokov Save, Sore in Kokre kot nosilcev podnebne regulacije in prostorskega razvoja, obravnava vodotokov 1. reda s pritoki kot celovitega prostorskega sistema, ohranjanje in krepitev gozdov, vodnih sistemov, razlivnih površin in drugih naravnih struktur;
- spremembe režimov upravljanja varovanih, občutljivih in ogroženih območij – opredelitev območij konfliktov med varstvenimi in razvojnimi interesi, vzpostavitev vodovarstvenih območij, upravljanje prostora ob vodotokih, izvajanje ukrepov za zmanjševanje poplavne, plazovite in erozijske ogroženosti, priprava študij večnamenskosti vodotokov, implementacija na naravi temelječih rešitev v prostorske akte, vzpostavitev sistema upravljanja obiska v turističnih območjih ter določanje režimov za varovanje prepoznavnosti krajine, kulturne dediščine in občutljivih območij.

Z izvedbo RPP bo v prostoru prišlo predvsem do naslednjih pomembnih vplivov:

Tla

- Sprememba rabe tal – sprememba funkcij in ekosistemskih storitev tal, površine zbitih in prekritih tal, rodovitnosti tal, tveganja za erozijo, onesnaženja tal in reliefa.
- Potencialno onesnaženi izkopi.

Kmetijska zemljišča

- Sprememba kmetijske proizvodnje, obsega in zaokroženosti kmetijskih zemljišč njihove fragmentiranosti in pogojev za obdelavo, pridelovalnega potenciala in rodovitnosti zemlje.

Gozd

- Sprememba površin gozda kot dela zelenega sistema, fragmentacije gozdnega prostora, varovalnih, hidroloških, klimatskih in habitatnih funkcij gozda ter požarne ranljivosti gozdov.
- Sprememba motenj (promet, hrup, svetlobno onesnaževanje) v mirnih območjih gozda.

Vode

- Sprememba kemijskega in ekološkega/količinskega stanja voda, stanja vodnih in obvodnih habitatov ter poplavne ogroženosti in prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese.
- Sprememba zanesljivosti in varnosti oskrbe s pitno vodo tveganja za onesnaženje vodonosnikov in virov pitne vode, pritiskov na vodne vire, hidrološkega režima in ponikanja.

Območja z naravovarstvenim statusom

- Sprememba upravljanja in prepoznavnosti naravnih vrednot.
- Sprememba pritiskov na varovana območja in njihove varstvene cilje, sprememba fragmentacije habitatov, stanja vrst in habitatnih tipov ter motenj (hrup, svetlobno onesnaževanje).

Biotska raznovrstnost

- Sprememba stanja obnovljenih habitatov.
- Sprememba pritiskov na vrste in habitate, sprememba fragmentacije habitatov, stanja vrst in habitatov, biokoridorjev, motenj (hrup, svetlobno onesnaževanje) in prisotnosti invazivnih tujerodnih vrst.

Blaženje podnebnih sprememb

- Sprememba emisij toplogrednih plinov.
- Sprememba ponorov ogljika.

Ravnanje z viri in odpadki

- Sprememba sistema ravnanja z odpadki.
- Sprememba porabe prostora, vode, energije, gradbenih materialov in drugih virov ter količin gradbenih, komunalnih in proizvodnih odpadkov.

Zdravje ljudi

- Sprememba enakosti v zdravju glede na razporeditev storitev in okoljskih obremenitev.
- Sprememba kakovosti bivalnega okolja ter lokalno zmanjšanje izpostavljenosti hrupu, emisijam v zrak, EMS, svetlobnemu onesnaženju, vibracijam in prometnim tveganjem.
- Sprememba zanesljivosti in kakovosti oskrbe s pitno vodo, pritiska na vodne vire ter tveganja za onesnaženje virov pitne vode.

Naravne in druge nesreče

- Sprememba možnosti za pojav naravnih nesreč in tveganj, sposobnosti prostora za obvladovanje ekstremnih dogodkov ter prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese.
- Sprememba možnosti pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, industrijskih, prometnih ali komunalnih nesreč.

Kulturna dediščina

- Sprememba ohranjanja, prepoznavnosti in družbenega pomena kulturne dediščine.
- Posegi v fizično substanco kulturne dediščine in njeno vplivno območje, sprememba prostorskih razmerij in vedut ter posegi v območja s prisotnostjo arheoloških ostalin.
- Sprememba prepoznavnosti in družbenega pomena nesnovne kulturne dediščine, vezanosti nesnovne dediščine na prostor, prakso in skupnost.

Krajina

- Sprememba krajinske slike, krajinske pestrosti, značaja in prepoznavnosti prostora, vizualne spremembe zaradi novih volumnov, dominant in infrastrukturnih koridorjev ter sprememba identitete kulturne krajine.

Tla

- Zmanjšanje pritiska na tla in izboljšanje funkcij ter ekosistemskih storitev tal.

- Trajna ali začasna zasedba tal – zmanjšanje funkcij in ekosistemskih storitev tal, povečanje površine zbitih in prekritih tal, zmanjšanje rodovitnosti tal, povečanje tveganja za erozijo, onesnaženje tal, odstranjevanje rodovitne prsti in spremembe reliefa.
- Potencialno onesnaženi izkopi.

Kmetijska zemljišča

- Ohranjanje kmetijske proizvodnje.
- Trajna izguba kmetijskih zemljišč, zmanjšanje pridelovalnega potenciala in izguba rodovitne zemlje, zmanjšanje obsega in zaokroženosti kmetijskih zemljišč ter njihova fragmentacija in slabšanje pogojev za obdelavo.

Gozd

- Ohranitev gozda kot dela zelenega sistema.
- Zmanjšanje površine gozda, fragmentacija gozdnega prostora, slabšanje varovalnih, hidroloških, klimatskih in habitatnih funkcij gozda ter povečanje požarne ranljivosti gozdov.
- Povečanje motenj (promet, hrup, svetlobno onesnaževanje) v mirnih območjih gozda.

Vode

- Izboljšanje kemijskega in ekološkega stanja voda, izboljšanje stanja vodnih in obvodnih habitatov ter zmanjšanje poplavne ogroženosti.
- Izboljšanje zanesljivosti in varnosti oskrbe s pitno vodo.
- Poslabšanje kemijskega in ekološkega stanja voda, povečanje tveganja za onesnaženje vodonosnikov in virov pitne vode, povečanje pritiskov na vodne vire, sprememba hidrološkega režima in zmanjšanje ponikanja, slabšanje stanja vodnih in obvodnih habitatov ter zmanjšanje prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese.

Območja z naravovarstvenim statusom

- Izboljšanje upravljanja in večja prepoznavnost naravnih vrednot.
- Povečanje pritiskov na varovana območja in njihove varstvene cilje, izguba, zmanjšanje ali fragmentacija habitatov, slabšanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov ter povečanje motenj (hrup, svetlobno onesnaževanje).

Biotska raznovrstnost

- Izboljšanje stanja obnovljenih habitatov.
- Povečanje pritiskov na vrste in habitate, izguba, zmanjšanje ali fragmentacija habitatov, slabšanje ugodnega stanja vrst in habitatov, prekinjanje ali zoževanje biokoridorjev, povečanje motenj (hrup, svetlobno onesnaževanje) ter vnos invazivnih tujerodnih vrst.

Blaženje podnebnih sprememb

- Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.
- Ohranitev ponorov ogljika.
- Povečanje emisij toplogrednih plinov in zmanjšanje ponorov ogljika.

Ravnanje z viri in odpadki

- Izboljšanje sistema ravnanja z odpadki.

- Povečanje porabe prostora, vode, energije, gradbenih materialov in drugih virov ter povečanje količin gradbenih, komunalnih in proizvodnih odpadkov.

Zdravje ljudi

- Izboljšanje enakosti v zdravju glede na razporeditev storitev in okoljskih obremenitev.
- Poslabšanje enakosti v zdravju glede na razporeditev storitev in okoljskih obremenitev.
- Izboljšanje kakovosti bivalnega okolja ter lokalno zmanjšanje izpostavljenosti hrupu, emisijam v zrak, EMS, svetlobnemu onesnaženju, vibracijam in prometnim tveganjem.
- Poslabšanje kakovosti bivalnega okolja ter lokalno povečanje izpostavljenosti hrupu, emisijam v zrak, EMS, svetlobnemu onesnaženju, vibracijam in prometnim tveganjem.
- Izboljšanje zanesljivosti in kakovosti oskrbe s pitno vodo.
- Povečanje pritiska na vodne vire ter povečanje tveganja za onesnaženje virov pitne vode.

Naravne in druge nesreče

- Zmanjšanje možnosti za pojav naravnih nesreč in tveganj, povečanje sposobnosti prostora za obvladovanje ekstremnih dogodkov ter povečanje prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese.
- Povečanje možnosti za pojav naravnih nesreč in tveganj ob hkratni potrebi po povečanju sposobnosti prostora za obvladovanje ekstremnih dogodkov ter zmanjšanje prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese.
- Zmanjšanje možnosti pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, industrijskih, prometnih ali komunalnih nesreč.
- Povečanje možnosti pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, industrijskih, prometnih ali komunalnih nesreč.

Kulturna dediščina

- Izboljšanje ohranjanja, prepoznavnosti in družbenega pomena kulturne dediščine.
- Posegi v fizično substanco kulturne dediščine in njeno vplivno območje, rušitev prostorskih razmerij in zakrivanje vedut ter posegi v območja s prisotnostjo arheoloških ostalin.
- Povečanje prepoznavnosti in družbenega pomena nesnovne kulturne dediščine.
- Izguba vezanosti nesnovne dediščine na prostor, prakso in skupnost.

Krajina

- Izboljšanje krajinske slike.
- Slabšanje krajinske pestrosti, značaja in prepoznavnosti prostora, vizualne spremembe zaradi novih volumnov, dominant in infrastrukturnih koridorjev ter slabšanje identitete kulturne krajine.

Vsebina bo še posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

3 STANJE OKOLJA IN PRESOJA UGOTOVLJENIH VPLIVOV GLEDE NA OKOLJSKE CILJE

V nadaljevanju so po področjih varstva okolja² in po posameznih okoljskih vidikih predstavljeni okoljski cilji, stanje okolja in presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana.

Področja varstva okolja so:

- varovanje, ohranjanje in izboljševanje naravnega kapitala;
- prehod v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna;
- varovanje prebivalcev pred okoljskimi tveganji;
- zagotavljanje kakovostnega življenjskega okolja.

Za doseganja namena varstva okolja – spodbujanje in usmerjanje takega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za zdravje, počutje in kakovost življenja ljudi ter ohranjanje biotske raznovrstnosti – se pri presoji upoštevajo tudi cilji *Zakona o varstvu okolja (ZVO-2)*, ki so zlasti:

- preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja;
- ohranjanje in izboljševanje kakovosti okolja;
- zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in prehod v podnebno nevtralnost;
- zagotavljanje odpornosti na podnebne spremembe;
- varovanje in trajnostna raba naravnih virov ter
- ohranjanje biotske raznovrstnosti, naravnega ravnovesja in naravnih vrednot, odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti.

² Področja varstva okolja okvirno opredeljuje Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30).

3.1 PODROČJE VARSTVA OKOLJA: VAROVANJE, OHRANJANJE IN IZBOLJŠEVANJE NARAVNEGA KAPITALA

Na področju *varovanja, ohranjanja in izboljševanja naravnega kapitala* so z vidika varstva okolja pomembni sledeči okoljski vidiki oz. se glede na lastnosti plana zasledujejo sledeči relevantni okoljski cilji, ki izhajajo iz *Resolucije o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30)*, *Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028*, *Zakona o kmetijskih zemljiščih (ZKZ)*, *Zakona o gozdovih (ZG)*, *Zakona o ohranjanju narave (ZON)*, *Zakona o vodah (ZV-1)* ter *Načrta upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2022–2027* in *Načrta upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2022–2027 (NUV III)*³:

Tla

- Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal (ReNPVO20–30)

Kmetijska zemljišča

- Ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povečevanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane (ZKZ)

Gozd

- Zagotovitev trajnostnega sonaravnega ter večnamenskega gospodarjenja v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot (ZG)

Površinske vode

- Celostno in trajnostno upravljanje voda za izboljšanje kemijskega in ekološkega stanja, varstvo pred škodljivimi vplivi ter ohranjanje vodnih količin in priobalnih zemljišč

Podzemne vode

- Doseganje dobrega stanja podzemnih voda in spodbujanje trajnostne rabe podzemnih voda

Območja z naravovarstvenim statusom

- Ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti habitatnih tipov, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih (EPO) in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v *PUN*) (ReNPVO20–30)

Biotska raznovrstnost

- Ohranjanje in izboljšanje biotske raznovrstnosti z varovanjem domorodnih prostoživečih vrst in habitatov, omejevanjem invazivnih vrst, ohranjanjem krajinske pestrosti ter vključevanjem ekosistemskih storitev v prostorsko in razvojno načrtovanje ter ohranjanje in vzpostavljanje biokoridorjev ter migracijskih koridorjev.

³ Oznake v okroglih oklepajih () se nanašajo na oznake strateških okoljskih dokumentov ali zakonodaje.

3.1.1 OKOLJSKI VIDIK: TLA

Okoljski cilj

- Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal (*ReNPVO20–30*)

Okoljski podcilji:

- Zmanjšana neto letna rast pozidanih zemljišč za 25 % do leta 2030 in s ciljem ničelne rasti pozidanih površin od 2050 (*ReNPVO20–30*)
- Sanacija degradiranih ter revitalizacija degradiranih območij (*ReNPVO20–30*)

Pozidana zemljišča

V skladu s podatkom dejanske rabe kmetijskih zemljišč (MKGP, 30. 9. 2025) je na območju regije 20.464 ha poseljenih in sorodnih zemljišč.

V skladu s podatki masovnega zajema poseljenih zemljišč, ki je bil za celo Slovenijo izveden v enajstih fazah v obdobju med 1. decembrom 2017 in 15. aprilom 2021, ter podatki iz matične evidence dejanske rabe javne cestne in javne železniške infrastrukture, je pozidanih zemljišč v regiji 14.487 ha.

Razlike v podatkih se pojavljajo zaradi različnih metodologij zajema.

Neto letna rast pozidanih zemljišč je izračunana na podlagi poseljenih in sorodnih zemljišč iz dejanske rabe MKGP, saj za pozidana zemljišča (masovni zajem poseljenih zemljišč in dejanske rabe cest in železnic) podatki za različna časovna obdobja ne obstajajo.

Pozidanih in sorodnih zemljišč v regiji je bilo v letu 2015 19.603 ha, v letu 2025 pa 20.464 ha. V desetih letih je bilo pozidanih 860 ha več zemljišč, kar predstavlja 4,4 %.

Nepozidana stavbna zemljišča

Nepozidana stavbna zemljišča določena s presekom namenske rabe iz OPN in pozidanih zemljišč iz masovnega zajema ter dejanske rabe cest in železnic v regiji obsegajo 6.048,5 ha, kar predstavlja 33,78 % vseh stavbnih zemljišč. Največ nepozidanih stavbnih zemljišč se pojavlja na območjih stanovanj.

Onesnaženost tal

Iz Raziskav onesnaženosti tal v Sloveniji (ROTS), ki jih od leta 2008 vodi Agencija Republike Slovenije za okolje, je razvidno, da so tla v Sloveniji večinoma neonesnažena, izstopajo le posamezna območja, ki so obremenjena z nekaterimi anorganskimi (na primer kadmij, svinec, arzen, baker) in organskimi onesnaževali (na primer fitofarmacevtska sredstva).

Izvajanje monitoringa kakovosti tal v Sloveniji je predpisano v 97. členu ZVO-2. Pravilnik o monitoringu kakovosti tal (Uradni list RS, št. in 44/22 – ZVO-2) pa določa način in obseg izvajanja monitoringa kakovosti tal, metodologijo vzorčenja tal, analiziranje vzorcev tal in način poročanja o izsledkih monitoringa kakovosti tal. Monitoring kakovosti tal se izvaja na podlagi programa monitoringa kakovosti tal, trenutno na podlagi programa za obdobje 2022 do 2026.

Na območju regije je 16 vzorčnih mest za monitoring tal. V letih od 2022 do 2024 je bil izveden monitoring na dveh vzorčnih mestih. Na obeh vzorčnih mestih so bile mejne in opozorilne vrednosti nekaterih onesnažil presežene, vendar ne predstavljajo večjih tveganj za zdravje ljudi oz. okolje.

Razvrednotena območja

Razvrednoteno območje je območje, ki mu je zaradi neprimerne ali opuščene rabe znižana gospodarska, socialna, okoljska ali vizualna vrednost ali vrednost po merilih varstva kulturne dediščine in je potrebno prenove. Razvrednoteno območje lahko po fizičnih, funkcionalnih, okoljskih, socialnih merilih ter merilih varstva kulturne dediščine izkazuje različne vrste in stopnje razvrednotenja (ZureP-3, UL RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24, 25/25 – odl. US in 75/25).

Razvrednotenih območij je v regiji 325, ki imajo površino 809 ha.

Erozijska in plazljiva območja

Erozijska območja so opredeljena z opozorilno karto erozije, ki opozarja na erozijske razmere na določenem območju. Za erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske ali bočne erozije vode. Določanje erozijskih območij je namenjeno oceni nevarnostnih razmer na določenem območju, načrtovanju ukrepov za zmanjševanje ogroženosti (gradbeni in negradbeni ukrepi), načrtovanju rabe prostora (priprava državnih in občinskih prostorskih načrtov), načrtovanju ukrepov zaščite in reševanja, osveščanju javnosti in izvajanju mednarodnih obveznosti. Erozijska območja opredeljuje 87. člen Zakona o vodah. Erozijska območja so bila opredeljena v Načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja 2009 – 2015. Podatki so primerni za uporabo v merilih 1 : 250.000 in manjših.

Velika in srednja erozijska ogroženost (NUV I): 35.105 ha (15 % območja regije) od tega 1.528 ha pozidanih zemljišč;

V skladu s temi podatki je na območju regije 35.105 ha erozijsko ogroženih območij, kar predstavlja 15 % območja regije. Večinoma gre za opozorilna območja, kjer so potrebni običajni zaščitni ukrepi (62 % od vseh erozijskih območij). Opozorilnih območij, kjer so potrebni zahtevni oziroma strogi zaščitni ukrepi je 37 %. Na teh območjih se večinoma pojavljajo gozdna in kmetijska zemljišča, 1.528 ha (4,4%) teh zemljišč je pozidanih.

Plazljiva območja so območja, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Določanje plazljivih območij je namenjeno oceni nevarnostnih razmer na določenem območju, načrtovanju ukrepov za zmanjševanje ogroženosti (gradbeni in negradbeni ukrepi), načrtovanju rabe prostora (priprava državnih in občinskih prostorskih načrtov), načrtovanju ukrepov zaščite in reševanja, osveščanju javnosti in izvajanju mednarodnih obveznosti. Plazljiva območja opredeljuje 88. člen Zakona o vodah. Plazljiva območja so bila opredeljena v Načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja 2009 – 2015. Podatki so primerni za uporabo v merilih 1 : 250.000 in manjših.

Na območju regije je 70.726 ha (30 % celotne regije) območij srednje, velike oziroma zelo velike verjetnosti pojavljanja plazov. Pozidanih je 3.839 ha oziroma 5,4 %. (NUV I).

Zaradi izvajanja RPP lahko na območju regije torej pričakujemo sledeče potencialne pomembne (negativne) vplive:

- Trajna ali začasna zasedba tal – zmanjšanje funkcij in ekosistemskih storitev tal ter rodovitnosti s povečanjem zbitih in prekritih tal
- Poseganje na erozijska in plazljiva območja
- Degradirana območja zaradi onesnaženosti tal, povečana onesnaženost tal, ravnanje z zemeljskimi izkopi.

Trajna ali začasna zasedba tal – zmanjšanje funkcij in ekosistemskih storitev tal ter rodovitnosti s povečanjem zbitih in prekritih tal

Najširši nabor ekosistemskih storitev tal v okolju zagotavljajo kmetijska in gozdna zemljišča, ki v Osrednjeslovenski regiji pokrivajo večino prostora in pomembno določajo krajinsko podobo regije. RPP njihovo varstvo pred pozidavo zagotavlja predvsem z usmerjanjem prostorskega razvoja v prenavo razvrednotenih območij, zgoščanje obstoječih naselij, boljšo izrabo obstoječega stavbnega fonda ter omejevanje razpršene poselitve. Pri stanovanjskem razvoju se prednostno spodbuja prenova razvrednotenih območij in zgoščanje obstoječih stanovanjskih območij nizke gostote, nova območja za dolgoročni razvoj naselij pa se določajo šele takrat, ko potreb ni mogoče zadovoljiti z notranjim razvojem.

Kljub temu lahko zgoščanje urbane strukture negativno vpliva na ekosistemske storitve tal v naseljih, zlasti z vidika ponikanja padavinskih voda, blaženja podnebnih sprememb, zmanjševanja učinka toplotnih otokov ter zagotavljanja življenjskega prostora za ljudi in druge organizme. Zato RPP poudarja povezovanje grajenih struktur z zeleno infrastrukturo, razvoj zelenih sistemov naselij in regije ter krepitev ekoloških, podnebnih in družbenih funkcij zelenih površin.

Na območju regije se kljub usmeritvam v prenavo in zgoščanje načrtuje tudi nov prostorski razvoj na kmetijskih in gozdnih zemljiščih. Ta je vezan predvsem na območja za dolgoročni razvoj naselij, prednostna območja za stanovanjsko oskrbo, razvoj gospodarskih con, družbene infrastrukture ter prometne in druge gospodarske javne infrastrukture. RPP razvoj gospodarskih con usmerja ob prometna in infrastrukturna vozlišča, ob upoštevanju prostorskih in okoljskih omejitev, možnosti trajnostne mobilnosti ter možnosti prenove razvrednotenih zemljišč.

Večji pritiski na tla se pojavljajo predvsem v gosto poseljenem ravninskem delu regije, zlasti v Ljubljani in njenem širšem urbanem zaledju ter ob glavnih prometnih koridorjih in razvojnih središčih, kot so Domžale, Kamnik, Grosuplje, Vrhnika, Logatec in Ivančna Gorica. Ta območja so hkrati nosilci poselitvenega, gospodarskega in prometnega razvoja, vendar se pogosto prekrivajo s kakovostnimi kmetijskimi zemljišči, poplavnimi območji, vodovarstvenimi območji ter pomembnimi elementi zelenega sistema. RPP kot pomembna območja za ohranjanje ekološke povezljivosti izpostavlja zlasti Ljubljansko barje in doline rek, pri čemer opozarja tudi na izgubo kmetijskih zemljišč zaradi pozidave in zaraščanja.

Zato je treba pri načrtovanih prostorskih ureditvah utemeljiti potrebo po njihovem umeščanju v prostor, preveriti variantne rešitve ter prednostno uporabljati že razvrednotena ali premalo izkoriščena območja. Posege je treba usmerjati tako, da se ne posega na ekosistemsko pomembna tla z visoko sposobnostjo zagotavljanja ekosistemskih storitev, ne glede na namensko rabo prostora.

Pri tem je treba varovati kakovostna kmetijska zemljišča, sklenjene gozdove, mejice, vodna in poplavna območja ter druge prvine, ki zagotavljajo ekološko povezljivost, biotsko raznovrstnost, odpornost prostora na podnebne spremembe in kakovost bivanja v regiji.

Poseganje na erozijska in plazljiva območja

RPP lahko na povečanje izpostavljenosti erozijskim in plazljivim procesom vpliva predvsem z načrtovanjem prostorskih ureditev, ki pomenijo širitev stavbnih zemljišč, razvoj stanovanjskih območij, družbene infrastrukture, gospodarskih con, turističnih območij ter prometne, komunalne in energetske infrastrukture. Če bi se te ureditve umeščale na erozijska, plazljiva ali plazovita območja, bi se lahko povečala ogroženost ljudi, premoženja, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, hkrati pa bi se zmanjšal prostor, potreben za naravne erozijske in pobočne procese.

Osrednjeslovenska regija ima zaradi reliefne razgibanosti, goste poselitve, pomembnih prometnih koridorjev in večjega števila poplavno ogroženih območij izrazito potrebo po usklajevanju prostorskega razvoja z naravnimi omejitvami. RPP kot ogrožena območja prepoznava poplavna, plazljiva, plazovita in erozijska območja. Posebej izpostavljena so nižinska in dolinska območja ob večjih vodotokih ter Ljubljansko barje, medtem ko se plazovitost in erozijska ogroženost pojavljata predvsem v reliefno bolj razgibanih delih regije.

RPP že vključuje več varovalnih usmeritev, ki lahko prispevajo k zmanjšanju izpostavljenosti naravnim nevarnostim. Razvoj poselitve in dejavnosti usmerja izven ogroženih območij, zlasti poplavnih, vodovarstvenih in drugih varstveno občutljivih območij, ter poudarja potrebo po prilagajanju prostora na podnebne spremembe. Pri načrtovanju novih prostorskih ureditev na območjih poplav in z njimi povezane erozije je treba zagotoviti, da se z novo namensko rabo ne povečujejo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega.

Pozitiven vpliv RPP se kaže tudi v usmeritvah za varstvo in razvoj krajine, zelenega sistema ter naravnih varovalnih funkcij prostora. Ohranjanje gozdov, vodnih in obvodnih površin, zelenih povezav ter drugih naravnih prvin prispeva k zadrževanju voda, zmanjševanju hipnega odtoka, stabilnosti pobočij in večji odpornosti prostora na naravne nesreče. Pomembno je tudi, da se na obstoječih območjih strnjene poselitve, ki so hkrati ogrožena območja, zagotovijo ustrezni varnostni in prilagoditveni ukrepi.

Ne glede na navedene usmeritve RPP predvideva obsežen nabor prostorskih ureditev, ki lahko zahtevajo širitev stavbnih zemljišč ali posege v še nepozidan prostor. Zato je treba pri nadaljnjem načrtovanju dosledno preverjati dejanske potrebe po novih posegih, proučiti manj obremenjujoče alternative, združevati prostorske ureditve, uporabljati obstoječe infrastrukturne koridorje in izvajanje načrtovati fazno. Prednostno naj se uporabijo obstoječe prostorske rezerve, funkcionalno degradirana območja, premalo izkoriščena zemljišča in možnosti optimizacije obstoječe infrastrukture. Nova stavbna zemljišča in novi infrastrukturni koridorji naj se načrtujejo šele, kadar manj obremenjujoče rešitve niso izvedljive.

RPP poudarja tudi sanacijo in ponovno rabo degradiranih območij, kar lahko zmanjša pritisk na nova zemljišča in prispeva k racionalnejši rabi prostora. Pri tem je treba posebno pozornost nameniti morebitni onesnaženosti tal na območjih pretekle industrijske, infrastrukturne ali druge

obremenjujoče rabe. Pri prenovi in aktivaciji degradiranih območij je zato treba zagotoviti preverjanje kakovosti tal, ustrezno ravnanje z morebitno onesnaženimi zemeljskimi izkopi ter takšno novo rabo, ki ne povečuje tveganj za zdravje ljudi, podtalnico in okolje. V regijski program aktivacije degradiranih območij je smiselno vključiti tudi sistematično preverjanje onesnaženosti tal in usmeritve za ravnanje z zemeljskimi izkopi.

OPREDELITEV OCENE VPLIVA

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:	
Okoljski cilj	Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal (<i>ReNPVO20–30</i>) 	C
<p>Poleg pogojev, ki so že vključeni v <i>RPP</i> na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:</p>	
Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
<p>OU01</p> <p>Za načrtovane prstorske ureditve, predvsem za novo prometno infrastrukturo, je treba utemeljiti potrebo po njihovem umeščanju v prostor, ter predlagati variantne rešitve. Zagotoviti je treba, da se ne posega na ekosistemsko pomembna tla z visoko sposobnostjo zagotavljanja ekosistemskih storitev ne glede na vrsto rabe tal, pri čemer se varujejo njihova raznovrstnost, kakovost in funkcionalnost.</p>	<p>Večji del prostorskega razvoja je skoncentriran na Kranjsko – Sorškem polju, kjer se pojavljajo zelo kvalitetna kmetijska zemljišča z visokimi bonitetami in nižinski gozdovi, ki delujejo kot pomembni ekološki koridorji sredi intenzivne kmetijske krajine. V trenutnem obsegu načrtovani posegi bi lahko imeli ob njihovi izvedbi bistven vpliv na izgubo tal.</p>
<p>OU2</p> <p>V <i>RPP</i> dopolni usmeritev za racionalno rabo prostora, preverjanje dejanskih potreb, proučitev alternativ, združevanje posegov, usmerjanje umeščanja in faznost izvajanja. Prednostno se uporabijo obstoječe prostorske rezerve, funkcionalno degradirana območja, obstoječi infrastrukturni koridorji in možnosti optimizacije obstoječe infrastrukture; nova stavbna zemljišča in novi infrastrukturni koridorji se načrtujejo šele, kadar manj obremenjujoče alternative niso izvedljive.</p>	<p>Namen ukrepa je zmanjšati obseg novih posegov v prostor, omejiti pritiske na ogrožena, ranljiva in varovana območja ter zagotoviti, da so prostorske ureditve, predvidene za doseganje ciljev <i>RPP</i>, utemeljene z dejanskimi potrebami regije in izvedene po načelu najmanjšega potrebnega posega.</p>
<p>OU3</p> <p>V regijski program aktivacije degradiranih območij je treba vključiti tudi raziskave onesnaženosti tal na degradiranih območjih in</p>	<p>Preprečevanje širjenja onesnaženosti tal ob neustreznem ravnanju z onesnaženimi zemeljskimi izkopi.</p>

	opredeliti sistem ravnanja z onesnaženimi zemeljskimi izkopi.	
--	---	--

3.1.2 OKOLJSKI VIDIK: KMETIJSKA ZEMLJIŠČA

Okoljski cilj

- Ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povečevanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane (ZKZ)

Okoljski podcilji:

- Trajnostno ravnanje z rodovitno zemljo (ZKZ)
- Ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja (ZKZ)

V skladu s podatki dejanske rabe kmetijskih zemljišč (2025) površina kmetijskih zemljišč v občini znaša 74.647 ha. V zadnjih 10 letih se obseg kmetijskih zemljišč skoraj ni spremenil (leta 2015 je znašal 75.261 ha oz. 614 ha manj, kar je 0,8 %). Se je pa spremenila raba kmetijskih zemljišč.

Strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo so določena z uredbo (Uredba o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo (Uradni list RS, št. 71/16)). Delijo se na štiri tipe, in sicer od bolj do manj pomembnih:

- izjemno pomembna območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, 30.213 ha (13%)
- zelo pomembna območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, 64.979 ha (25%)
- pomembna območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, 78.692 ha (34%)
- ostala območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, 58.711 ha (25%)

Kmetijska zemljišča se v skladu z Zakonom o kmetijskih zemljiščih razvrščajo na območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč (TVKZ) in območja ostalih kmetijskih zemljišč (OKZ). TVKZ so namenjena dolgoročnemu ohranjanju kmetijske rabe, medtem ko OKZ predstavljajo preostala območja kmetijskih zemljišč.

- Ostala kmetijska zemljišča: 29.443 ha (38%)
- Trajno varovana kmetijska zemljišča: 48.318 ha (62%)

VIR: Strokovna podlaga s področja kmetijstva za leto 2026; MKGP

Potencialni pomembni negativni vplivi

- izguba kmetijskih zemljišč in njihova fragmentacija zaradi pozidave

Varstvo kmetijskih zemljišč pred pozidavo se skozi RPP Osrednjeslovenske regije zagotavlja predvsem z usmerjanjem prostorskega razvoja v notranji razvoj naselij, prenovo razvrednotenih območij, boljšo izrabo obstoječega stavbnega fonda in zgoščanje obstoječih urbanih struktur namesto širjenja na nova zemljišča. Pomembne usmeritve so tudi omejevanje razpršene poselitve, prestrukturiranje obstoječih oziroma degradiranih površin ter umeščanje gospodarskih con le na območja, kjer so takšne ureditve prostorsko, okoljsko in infrastrukturno sprejemljive.

Kljub temu se na območju regije načrtuje tudi nov prostorski razvoj, ki lahko poseže na kmetijska zemljišča. Ta je vezan predvsem na območja za dolgoročni razvoj naselij, prednostna območja za stanovanjsko oskrbo, poslovna in industrijska območja, območja družbene infrastrukture in centralnih dejavnosti ter na načrtovanje prometne, komunalne in energetske infrastrukture. Posebni pritiski se pojavljajo v ravninskem in dobro dostopnem delu regije, kjer se prepletajo potrebe po stanovanjskem, gospodarskem in infrastrukturnem razvoju ter prisotnost kakovostnih kmetijskih zemljišč.

Največja razvojna dinamika je pričakovana v Ljubljani in njenem širšem urbanem zaledju ter ob glavnih prometnih koridorjih in regionalnih središčih, kot so Domžale, Kamnik, Grosuplje, Vrhnika, Logatec in Ivančna Gorica. Prav na teh območjih je treba posebno pozornost nameniti varovanju kakovostnih kmetijskih zemljišč, preprečevanju njihove fragmentacije in ohranjanju njihove dostopnosti za kmetijsko rabo. Poleg pritiska pozidave je v regiji pomemben tudi problem opuščanja kmetijstva in zaraščanja, zato je varstvo kmetijskih zemljišč povezano tudi z ohranjanjem kmetijske dejavnosti, lokalne samooskrbe in značilne kulturne krajine.

Načrtovani posegi bi lahko ob neustreznem umeščanju povzročili izgubo kmetijskih zemljišč, njihovo razdrobljenost ter zmanjšanje funkcionalnosti kmetijske rabe. Zato je treba za večje prostorske ureditve, zlasti za nove prometne in infrastrukturne koridorje oziroma nadgradnjo obstoječih, utemeljiti dejanske potrebe po posegu, preveriti variantne rešitve ter prednostno uporabiti obstoječe prostorske rezerve, degradirana območja in že vzpostavljene infrastrukturne koridorje. Zagotoviti je treba, da se najbolj kakovostna in za pridelavo pomembna kmetijska zemljišča ohranjajo, da se jih ne fragmentira ter da se ne poslabšuje njihove dostopnosti, zaokroženosti in dolgoročne proizvodne funkcije.

OPREDELITEV OCENE VPLIVA

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
Ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povečevanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane (ZKZ)		C
Poleg pogojev, ki so že vključeni v <i>RPP</i> na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:		
	Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
• OU01	Za večje prostorske ureditve, zlasti za nove prometne in infrastrukturne koridorje oziroma nadgradnjo obstoječih, je treba utemeljiti dejanske potrebe po posegu, preveriti variantne rešitve ter prednostno uporabiti obstoječe prostorske rezerve, degradirana območja in že vzpostavljene infrastrukturne koridorje. Zagotoviti je treba, da se najbolj	V trenutnem obsegu načrtovani posegi bi lahko imeli ob njihovi izvedbi bistven vpliv na izgubo kmetijskih zemljišč in njihovo fragmentacijo, predvsem novi prometni koridorji.

	<p>kakovostna in za pridelavo pomembna kmetijska zemljišča ohranjajo, da se jih ne fragmentira ter da se ne poslabšuje njihove dostopnosti, zaokroženosti in dolgoročne proizvodne funkcije.</p>	
--	--	--

3.1.3 OKOLJSKI VIDIK: GOZD

Okoljski cilj

- Zagotovitev trajnostnega sonaravnega ter večnamenskega gospodarjenja v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot (ZG)

Okoljski podcilji:

- Trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij (ZG)
- Vključevanje gozdov v zeleni sistem regije – sistem funkcionalno povezanih in raznovrstnih krajinskih območij (SPRS 2050)

Zagotovitev trajnostnega sonaravnega ter večnamenskega gospodarjenja v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot je zagotovljena preko Gozdnogospodarskih načrtov za gozdnogospodarsko območje. Območje regije pokriva predvsem gozdnogospodarsko območje Ljubljana, v manjšem delu na jugovzhodu pa tudi gozdnogospodarski območji Kočevje in Novo mesto.

Po podatkih ZGS (2026) (Error! Reference source not found.) je na območju regije 134.401 ha gozda, od tega ima na 1. stopnji poudarjene ekološke⁴ funkcije 28% gozda, socialne⁵ funkcije 14% gozda in proizvodne⁶ funkcije 93% gozda (ZGS, 2026). Glede na namensko rabo prostora (NRP) (MNVP, 2026) je opredeljenih 133.015 ha (57% območja regije) gozdnih zemljišč. Glede na dejansko rabo tal (DRT) (MKGP, 2025) so površine gozda nekoliko večje – 135.638 ha (58% območja regije).

V primerjavi z letom 2005 se je skupna površina gozdov po DRT (MKGP, 2005) povečala za 7.587 ha. V nasprotju z zaraščanjem odmaknjenih in za kmetijsko proizvodnjo manj primernih zemljišč, se v primestnih območjih in v območjih intenzivnejšega kmetijstva srečujemo z velikimi pritiski na gozdni prostor (ZGS, 2022).

Del gozdov sodi v kategorijo varovalnih gozdov⁷ ali gozdov s posebnim namenom (gozdnih rezervatov)⁸. V regiji je po *Uredbi o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom*⁹ 7.146 ha

⁴ Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka funkcija, biotopska funkcija ter klimatska funkcija.

⁵ Zaščitna funkcija – varovanje objektov, rekreacijska funkcija, turistična funkcija, poučna funkcija, raziskovalna funkcija, higiensko-zdravstvena funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine, obrambna funkcija ter estetska funkcija.

⁶ Lesnoproizvodna funkcija, pridobivanje drugih gozdnih dobrin ter lovnogospodarska funkcija.

⁷ Gozdovi, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenapeto vodo in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdovi v kmetijski in primestni krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter gozdovi na zgornji meji gozdne vegetacije. (ARSO, 2022a [GZ05, 2021])

⁸ Gozdovi, ki so zaradi svoje razvojne faze in dosedanjega razvoja izjemno pomembni za raziskovanje, proučevanje in spremljanje naravnega razvoja gozdov, biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter kulturne dediščine. (ARSO, 2022a [GZ05, 2021])

⁹ Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20)

varovalnih gozdov 3% območja regije) in 3.490 ha gozdov s posebnim namenom (1,5% območja regije). 38.842 ha gozda se nahaja na območju Natura 2000¹⁰ (17% regije).

Grafični podatki o gozdovih so na voljo na portalu Pregledovalnik podatkov o gozdovih (ZGS, 2025).

Opis varovanih, varstvenih in degradiranih območij

- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20)
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000, Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)

Gozd ima v LUR izrazito večfunkcijsko vlogo. RPP navaja, da gozdovi preraščajo več kot polovico površine regije, okoli 60 %, pri čemer so večji hriboviti deli regije izrazito gozdnati, v ravninskih delih pa je gozda manj, vendar imajo tam gozdne zaplate, gozdni otoki in zeleni klini pomembno socialno, členitveno in povezovalno funkcijo. Gozdovi so zato pomembni tako kot naravni vir in del zelenega sistema kot tudi zaradi ekoloških, socialnih, proizvodnih, varovalnih in povezovalnih funkcij. Posebej pomembni so sklenjeni gozdovi v hribovitih delih regije, gozdovi s poudarjenimi varovalnimi funkcijami, gozdni rezervati ter nižinski gozdovi in gozdne zaplate v urbanizirani in kmetijski krajini, ki prispevajo k ekološki povezljivosti prostora.

Glede na območne gozdnogospodarske načrte 2021–2030 je treba gozdove obravnavati kot večnamenski prostor, kjer se hkrati uresničujejo ekološke, socialne in proizvodne funkcije. Območni GGN so strateški dokumenti za upravljanje gozdnih ekosistemov, določajo območja s poudarjenimi funkcijami gozdov in so pomembna podlaga pri odločanju o rabi gozdnega prostora. To je pri LUR posebej pomembno, ker se v isti regiji prepletajo največji urbanizacijski in infrastrukturni pritiski v državi, pomembna rekreacijska raba gozdov, hribovita gozdna zaledja ter strateško pomembni vodni viri.

Ključni vplivi, ki jih lahko pričakujemo zaradi izvedbe RPP so naslednji:

- Zmanjšanje in fragmentacija gozdnega prostora
- Povečanje motenj v gozdnem prostoru
- Ohranjanje in krepitev funkcij gozda

Zmanjšanje in fragmentacija gozdnega prostora

RPP LUR lahko povzroči zmanjšanje in fragmentacijo gozdnega prostora, posege v gozdni rob ter slabšanje ekoloških, socialnih, proizvodnih, varovalnih in povezovalnih funkcij gozda. Vpliv je povezan predvsem z ukrepi policentričnega urbanega razvoja, razvojem območij za dolgoročni razvoj naselij, prednostnimi območji za stanovanjsko oskrbo, razvojem gospodarskih con, prometne infrastrukture, JPP vozlišč, P+R, kolesarskih povezav ter energetske infrastrukture. V LUR je ta vpliv pomemben predvsem zaradi prepleta zelo urbaniziranega osrednjega dela regije, prometnih koridorjev, gospodarskih razvojnih območij ter gozdnih zaplat, zelenih klinov in gozdnih otokov, ki imajo v ravninskem delu regije pomembno členitveno in povezovalno funkcijo. RPP izrecno navaja, da

¹⁰ Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)

gozdovi pokrivajo okoli 60 % regije, vendar je gozda v ravninskih delih manj, njegove funkcije pa so tam posebej pomembne kot socialni, členitveni in povezovalni elementi oziroma t. i. stopalni kamni ekosistemske povezljivosti.

RPP ta vpliv deloma omejuje z usmerjanjem razvoja v prenavo, zgoščevanje in aktivacijo razvrednotenih zemljišč. Območja za dolgoročni razvoj naselij se lahko določajo, kadar potreb ni mogoče zadovoljiti s prenavo razvrednotenih zemljišč ali zgoščanjem naselja, pri tem pa ne smejo povečevati ranljivosti prostora, poplavne ogroženosti ali posegati na naravna razlivna območja oziroma območja možnih naravnih nesreč. Pri gospodarskih conah RPP določa upoštevanje prostorskih in okoljskih omejitev, podnebnih sprememb, naravne in kulturne krajine ter možnosti prenave obstoječih razvrednotenih zemljišč; obstoječe gospodarske cone se prednostno prenavljajo in razvijajo znotraj že opredeljenih območij, nova razvojna območja pa se usmerjajo na degradirana območja.

Z vidika gozda so pomembne tudi usmeritve RPP, da se omejuje pozidanost zelenih koridorjev in preduhov ter da se ohranjajo jedrna gozdna območja, zeleni klini, gozdni otoki oziroma stopalni kamni kot pomembni povezovalni elementi zelenega sistema. Kljub temu lahko ob izvedbi več razvojnih usmeritev nastanejo kumulativni vplivi na gozdni prostor, zlasti na stikih naselij, gospodarskih območij, prometnih koridorjev in gozdnih zaplat. Vpliv je zato ocenjen kot nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

Kot dodatni omilitveni ukrepi se določijo: pri nadaljnjem načrtovanju se razvojna območja oblikujejo tako, da se čim bolj ohranjajo jedrna gozdna območja, zeleni klini, gozdne zaplate oziroma gozdni otoki in njihove povezovalne funkcije; posegi v varovalne gozdove, gozdne rezervate, gozdove s poudarjenimi ekološkimi funkcijami in ključne gozdne povezave se izločijo; razvojna območja se prilagodijo tako, da ne povzročajo izoliranih gozdnih ostankov ali bistvenega zoženja gozdnih povezav; na stikih razvojnih območij z gozdom se ohranja oziroma sonaravno oblikuje gozdni rob; pri linijski infrastrukturi se čim bolj omeji nova fragmentacija gozda in zagotovi prehodnost gozdnega prostora.

Povečanje motenj v gozdnem prostoru

RPP LUR lahko povzroči povečanje motenj v gozdnem prostoru zaradi prometa, rekreacije, turizma, hrupa, svetlobnega onesnaženja in obiskovalcev ter s tem slabšanje mirnosti in povezanosti sklenjenih gozdnih območij. Vpliv je povezan predvsem z razvojem prometnega sistema, trajnostne mobilnosti, JPP, P+R in kolesarskega omrežja, pa tudi z razvojem zelenega, aktivnega, doživljajskega in satelitskega turizma. RPP predvideva povezovalne rekreacijske, kolesarske in pohodniške poti med turističnimi območji ter krepitev turistične mreže izven Ljubljane, kar lahko poveča obisk tudi v gozdnih in obgozdnih območjih.

RPP vpliv deloma omejuje z usmeritvijo, da se razvoj turizma prilagaja zmogljivostim in naravni obnovljivosti prostora ter družbeni sprejemljivosti. Določa tudi, da turizem z infrastrukturo ali obiskom ne sme ogroziti ali nepovratno spremeniti virov in njihove kakovosti, na katerih temelji turistična ponudba. Razvoj turizma je utemeljen na povezovanju ohranjanja narave, prepoznavnosti naselij in krajine, kulturne dediščine, preudarne rabe okoljskih virov ter trajnostne mobilnosti.

Dodatno RPP usmerja turistično infrastrukturo na območja, kjer je ključna turistična in športna infrastruktura že zagotovljena, nadaljnji razvoj pa naj se osredotoča na razbremenjevanje, prenavo in modernizacijo obstoječih turističnih kapacitet. Na varovanih in zavarovanih območjih ter območjih kulturne dediščine se morajo turistični programi in razvoj turizma uskladiti z varstvenimi cilji posameznega območja. Kljub temu RPP ne določa dovolj konkretnih pogojev za usmerjanje obiska z vidika varovanja mirnih, sklenjenih in ekološko občutljivih gozdnih območij. Vpliv je zato ocenjen kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

Kot dodatni omilitveni ukrepi se določijo: turistične, rekreacijske in prireditvene dejavnosti se usmerjajo izven mirnih, sklenjenih in ekološko občutljivih gozdnih območij; nova izhodišča za obisk, parkirišča in dostopi se ne umeščajo v notranjost sklenjenih gozdov; nove pohodniške, kolesarske in druge rekreacijske povezave se prednostno navezujejo na obstoječe poti ter ne prekinjajo ključnih gozdnih povezav; na območjih povečanega obiska se zagotovi usmerjanje obiskovalcev, da se omejijo pritiski na občutljive dele gozda; v gozdnem prostoru in na gozdnem robu se ne umešča nove stalne osvetlitve, razen kjer je nujna zaradi varnosti in izvedena brez pomembnih vplivov na gozdni prostor. Pri usmerjanju obiska se upošteva členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma iz gozdnogospodarskih načrtov območij za obdobje 2021 – 2030 ter poudarjenost ekoloških in socialnih funkcij gozdov. V urbanih središčih naj se oblikujejo mestni gozdovi, s katerimi se jih ciljno gospodari za potrebe rekreacije in preživljanja prostega časa. Te gozdove naj se razglasi za gozdove s posebnim namenom.

Ohranjanje in krepitev funkcij gozda

RPP LUR ima na gozd tudi pozitiven vpliv, saj gozdove obravnava kot pomemben del zelenega sistema, naravni vir in sestavino krajinske identitete regije. Pozitiven vpliv izhaja predvsem iz ukrepov razvoja in varstva krajine, zasnove zelenega sistema, trajnostnega gospodarjenja z naravnimi viri, ohranjanja ekoloških koridorjev, povezljivosti prostora in celostnega upravljanja voda. RPP določa, da zeleni sistem vključuje naravno bolj ohranjena območja, območja poudarjenega ohranjanja ekoloških funkcij in prilagajanja na podnebne spremembe ter območja krepitev družbenih funkcij.

RPP posebej poudarja, da so jedrna večfunkcijska, pretežno gozdna območja temeljne površine zelene infrastrukture na regionalni ravni, pomembne tudi z medregionalnega oziroma državnega vidika. Gozdovi s poudarjenimi varovalnimi funkcijami in gozdni rezervati se ohranjajo zaradi varovanja gozdnih zemljišč in ohranjanja biotske raznovrstnosti, gozdovi na plazljivih in strmehjših predelih ter širših območjih hudourniških vodotokov pa zaradi varovalne funkcije pred škodljivim delovanjem zalednih voda. RPP izrecno navaja tudi ohranjanje sklenjenih gozdov kot najbolj ohranjenih ekosistemov in jedrnih območij zelenega sistema.

Pozitiven vpliv izhaja tudi iz tega, da RPP zelenemu sistemu pripisuje funkcije varstva naravnih virov, vključno z ohranjanjem kakovosti pitne vode, čistega zraka, tal, biodiverzitete, prevetrenosti območij ter razlivnih površin za varstvo pred poplavami.

Vpliv RPP na ohranjanje in krepitev funkcij gozda je zato ocenjen kot pozitiven (A). Za dodatno okrepitev pozitivnega vpliva se priporoča, da se v RPP pri zasnovi zelenega sistema in usmeritvah za gozdove dodatno poudari vodovarstvena funkcija gozdov na območjih strateško pomembnih vodnih virov in vodovarstvenih območij. Gozdovi, gozdni robovi, zeleni klini in gozdne zaplate naj se

prepoznajo tudi kot prostorski varovalni element za ohranjanje kakovosti podzemne vode in dolgoročno varnost oskrbe s pitno vodo.

Kumulativni vplivi in vseobsežnost RPP

Pri vrednotenju vplivov na gozd je treba upoštevati, da je RPP zelo širok strateški dokument, ki hkrati podaja pomembne usmeritve za varovanje zelenega sistema, naravnih virov, biotske raznovrstnosti, gozdov in ekološke povezljivosti, obenem pa predvideva tudi obsežen nabor razvojnih usmeritev na področju poselitve, stanovanj, gospodarskih con, prometne in energetske infrastrukture, turizma, rekreacije in družbene infrastrukture. Posamezne usmeritve RPP so lahko z vidika gozda sprejemljive ali celo pozitivne, vendar lahko njihovo sočasno izvajanje na območjih večjih prostorskih pritiskov povzroči kumulativne vplive na gozdni prostor, predvsem zmanjševanje gozdnih površin, posege v gozdni rob, drobljenje gozdnih zaplat, slabšanje povezovalne funkcije zelenih klinov in gozdnih otokov ter povečanje motenj v mirnih in ekološko občutljivih gozdnih območjih. Zato je ključno, da se v nadaljnjih fazah prostorskega načrtovanja razvojne usmeritve izvajajo ob doslednem upoštevanju omilitvenih ukrepov, zlasti z ohranjanjem jedrnih gozdnih območij, gozdnih povezav, zelenih klinov, gozdnih zaplat, gozdnega roba ter varovalnih in vodovarstvenih funkcij gozda. RPP je po svoji naravi podlaga za nadaljnje prostorske in razvojne dokumente, zato je prav v nadaljnjih fazah bistveno, da se splošne varovalne usmeritve RPP prevedejo v prostorsko konkretne rešitve, ki bodo preprečevale kumulativno slabšanje stanja gozdnega prostora.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Zagotovitev trajnostnega sonaravnega ter večnamenskega gospodarjenja v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot (ZG) 		
<p>Poleg pogojev, ki so že vključeni v <i>RPP</i> na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:</p>		
Omilitven ukrep		Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> OU01 	<p>Pri nadaljnjem načrtovanju se razvojna območja oblikujejo tako, da se čim bolj ohranjajo jedrna gozdna območja, zeleni klini, gozdne zaplate oziroma gozdni otoki ter njihove povezovalne funkcije. Posegi v varovalne gozdove, gozdne rezervate, gozdove s poudarjenimi ekološkimi funkcijami in ključne gozdne povezave se izločijo. Razvojna območja se prilagodijo tako, da ne povzročajo izoliranih gozdnih ostankov ali bistvenega zoženja gozdnih povezav. Na stikih razvojnih območij z gozdom se ohranja oziroma sonaravno oblikuje gozdni rob. Pri</p>	<p>Ukrep zmanjšuje tveganje za zmanjšanje in fragmentacijo gozdnega prostora, posege v gozdni rob ter slabšanje ekoloških, socialnih, proizvodnih, varovalnih in povezovalnih funkcij gozda. Posebej je pomemben v LUR, kjer imajo poleg sklenjenih gozdov pomembno vlogo tudi ravninske gozdne zaplate, zeleni klini in gozdni otoki kot povezovalni elementi zelenega sistema. Ukrep je izvedljiv v nadaljnjih fazah prostorskega načrtovanja in</p>

	linijski infrastrukturi se čim bolj omeji nova fragmentacija gozda in zagotovi prehodnost gozdnega prostora.	projektiranja, saj usmerja oblikovanje razvojnih območij, potek infrastrukturnih koridorjev in urejanje stikov z gozdom.
• OU02	Turistične, rekreacijske in prireditvene dejavnosti se usmerjajo izven mirnih, sklenjenih in ekološko občutljivih gozdnih območij. Nova izhodišča za obisk, parkirišča in dostopi se ne umeščajo v notranjost sklenjenih gozdov. Nove pohodniške, kolesarske in druge rekreacijske povezave se prednostno navezujejo na obstoječe poti ter ne prekinjajo ključnih gozdnih povezav. Na območjih povečanega obiska se zagotovi usmerjanje obiskovalcev, da se omejijo pritiski na občutljive dele gozda. V gozdnem prostoru in na gozdnem robu se ne umešča nove stalne osvetlitve, razen kjer je nujna zaradi varnosti in izvedena brez pomembnih vplivov na gozdni prostor. Pri usmerjanju obiska se upošteva členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma iz gozdnogospodarskih načrtov območij za obdobje 2021 – 2030 ter poudarjenost ekoloških in socialnih funkcij gozdov. V urbanih središčih naj se oblikujejo mestni gozdovi, s katerimi se jih ciljno gospodari za potrebe rekreacije in preživljanja prostega časa. Te gozdove naj se razglasi za gozdove s posebnim namenom.	Ukrep zmanjšuje motnje v gozdnem prostoru zaradi prometa, rekreacije, turizma, hrupa, svetlobnega onesnaženja in obiskovalcev ter prispeva k ohranjanju mirnosti in povezanosti sklenjenih gozdnih območij. Ukrep je izvedljiv pri nadaljnjem umeščanju turističnih, rekreacijskih in prireditvenih ureditev, dostopov, parkirišč, poti, razsvetljave in režimov obiskovanja.
• P01	Pri zasnovi zelenega sistema in usmeritvah za gozdove naj se v RPP dodatno poudari vodovarstvena funkcija gozdov na območjih strateško pomembnih vodnih virov in vodovarstvenih območij. Gozdovi, gozdni robovi, zeleni klini in gozdne zaplate naj se prepoznajo tudi kot prostorski varovalni element za ohranjanje kakovosti podzemne vode in varne oskrbe s pitno vodo.	Priporočilo krepi pozitiven vpliv RPP na gozd in naravne vire. V LUR se nahajajo strateško pomembni vodni viri, na katere je vezana oskrba velikega števila prebivalcev, zato je smiselno vlogo gozda pri varstvu kakovosti podzemne vode dodatno izpostaviti. Priporočilo je izvedljivo kot dopolnitev besedilnih usmeritev RPP in ne zahteva novih strokovnih podlag.

3.1.4 OKOLJSKI VIDIK: VODE

Okoljski cilj

- Celostno in trajnostno upravljanje voda za izboljšanje kemijskega in ekološkega stanja, varstvo pred škodljivimi vplivi ter ohranjanje vodnih količin in priobalnih zemljišč
- Doseganje dobrega stanja podzemnih voda in spodbujanje trajnostne rabe podzemnih voda

Okoljski podcilji:

- Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda (Uredba NUV)
- Zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda (ZV-1)
- Celostno upravljanje voda za zmanjšanje škodljivih vplivov, ohranjanje vodnih količin ter izboljšanje stanja vodnih in priobalnih zemljišč (Uredba o NUV).
- Spodbujanje trajnostne rabe površinskih voda (Uredba o NUV)
- Doseganje dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda (*Uredba NUV*)
- Spodbujanje trajnostne rabe podzemnih voda (*Uredba o NUV*)

Na območju osrednjeslovenske regije je v monitoring kemijskega stanja površinskih voda vključenih 22 odsekov vodotokov. Na vseh mestih monitoringa je kemijsko stanje dobro. V monitoring ekološkega stanja je vključenih 19 odsekov vodotokov. 8 odsekov vodotokov ima dobro ekološko stanje. Kamniška Bistrica (SI132VT1) in Unica (SI145VT) imata zelo dobro ekološko stanje. 8 vodotokov ima zmerno ekološko stanje. Za Temenico (SI186VT3) je značilno slabo ekološko stanje. V monitoring kemijskega stanja podzemnih voda je vključenih 7 območij. Vsa območja imajo dobro kemijsko stanje. V osrednjeslovenski regiji ni izvedenih revitalizacij in drugih projektov za izboljšanje stanja vodnih teles površinskih voda.

V osrednjeslovenski regiji je podeljenih 16 koncesij za posebno rabo površinske vode. Podeljenih je tudi 2.016 vodnih dovoljenj za posebno rabo površinske vode. Evidentiranih je 564 posebnih rab vode.

Kemijsko stanje podzemne vode (NUV II):

- Kamniško-Savinjske Alpe – VTPodV_1006 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Posavsko hribovje do osrednje Sotle – VTPodV_1008 – dobro (srednja raven zaupanja)
- Spodnji del Savinje do Sotle – VTPodV_1009 – dobro (srednja raven zaupanja)
- Dolenjski kras – VTPodV_1011 – dobro (srednja raven zaupanja)
- Kraška Ljubljana – VTPodV_1010 – dobro (srednja raven zaupanja)
- Cerkljansko, Škofjeloško in Polhograjsko hribovje – VTPodV_1007 – dobro (srednja raven zaupanja)
- Savska kotlina in Ljubljansko Barje – VTPodV_1001 – dobro (srednja raven zaupanja)

Ni zabeleženih izvedb revitalizacij in drugih projektov za izboljšanje ekološkega stanja vodnih teles podzemnih voda.

Količinsko stanje odzemne vode je na vodnih telesih znotraj Osrednjeslovenske regije ocenjeno kot dobro, trend pa nakazuje na zniževanje gladin.

Vpliv na stanje voda

Vpliv na kemijsko in ekološko stanje vode imajo lahko predvsem emisije zaradi odvajanja odpadnih voda (izpusti komunalnih čistilnih naprav, industrijske odpadne vode, padavinske odpadne vode iz cest in utrjenih površin, onesnaženja v primeru nesreč, kmetijstvo). V planu je predvidenih več novih območij za razvoj industrije, turizma, poselitve, nove cestne povezave ter gospodarska javna infrastruktura. Nadaljnji razvoj poselitve, prometne infrastrukture in drugih ureditev lokalno povzroči posege v obvodni prostor, povečanje neprepustnih površin ter spremembe odtočnega režima. Novi viri potencialnih onesnažen bodo predstavljali kumulativni vpliv z že obstoječimi emisijami.

RPP na področju površinskih voda predvideva ukrepe, ki prispevajo k izboljšanju njihovega stanja. Dokument spodbuja celostno upravljanje voda in vodotokov, izboljšanje poplavne varnosti, ohranjanje ter renaturacijo vodotokov, vzpostavljanje zeleno-modre infrastrukture in nadgradnjo sistemov za odvajanje ter čiščenje odpadnih voda. Poseben poudarek je namenjen pripravi regijske hidrološko-hidravlične študije, opredelitvi pomembnejših vodnih virov in zagotavljanju možnosti zadrževanja voda za večnamensko rabo, kot sta namakanje in zmanjševanje poplavne ogroženosti.

Pozitiven vpliv na podzemne vode predstavljajo načrtovane izboljšave sistemov vodooskrbe ter odvajanja in čiščenja odpadnih voda. Izboljšanje komunalne opremljenosti zmanjšuje možnost neposrednega vnosa onesnaževal v podzemne vode ter prispeva k dolgoročnemu ohranjanju njihovega dobrega kemijskega stanja. Hkrati ohranjanje gozdov, naravnih območij in zelene infrastrukture podpira naravno infiltracijo padavinskih voda, stabilizira vodni režim ter prispeva k ohranjanju območij napajanja vodonosnikov. Posebna pozornost je namenjena kraškim območjem, kjer dokument poudarja potrebo po preprečevanju zasipavanja vrtač in kraških uval, zagotavljanju prostega pretoka vode ter ohranjanju kakovosti površinskih in podzemnih voda.

Poplavna varnost

Območje regije je poplavno ogroženo. Z vidika poplav so posebej pomembna območja porečja Save, Ljubljanica z Gradaščico, Kamniška Bistrica, Ljubljansko barje ter jugozahodni del Ljubljane. Med ključnimi izzivi je opredeljeno celostno upravljanje vodotokov za zagotavljanje poplavne varnosti, zato dokument predvideva izdelavo regijske hidrološko-hidravlične študije kot pomembne strokovne podlage.

RPP določa več konkretnih usmeritev glede omejevanje širjenja poselitve na poplavna območja, zagotavljanje protipoplavne zaščite na vseh poplavno ogroženih območjih v sodelovanju z državo, prepoved umeščanja dolgoročnega razvoja na območja, kjer bi se povečala poplavna ogroženost ali posegalo na naravna razlivna območja.

Raba vode

Na področju rabe vode RPP spodbuja povezovanje vodovodnih sistemov, izboljšanje oskrbne varnosti, zagotavljanje rezervnih vodnih virov ter izgradnjo manjkajoče komunalne infrastrukture. Ti ukrepi bodo prispevali k bolj zanesljivi oskrbi prebivalstva in gospodarstva s pitno vodo ter k učinkovitejšemu upravljanju vodnih virov. Zaradi predvidene rasti prebivalstva, razvoja stanovanjskih območij in gospodarskih dejavnosti je mogoče pričakovati povečanje potreb po vodi.

Morebitni negativni vplivi na vodovarstvena območja bi se lahko pojavili predvsem zaradi širjenja poselitve, gospodarskih dejavnosti, prometne in energetske infrastrukture. RPP določa usmeritve za omejevanje posegov na vodovarstvena območja.

Pri energetskega razvoju regije je posebej izpostavljena Sava, kjer naj bi preverjala možnost izrabe hidroenergetskega potenciala ob hkratnem upoštevanju okoljskih omejitev.

Oprelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Celostno in trajnostno upravljanje voda za izboljšanje kemijskega in ekološkega stanja, varstvo pred škodljivimi vplivi ter ohranjanje vodnih količin in priobalnih zemljišč 		ocenjujemo kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).
<ul style="list-style-type: none"> Doseganje dobrega stanja podzemnih voda in spodbujanje trajnostne rabe podzemnih voda 		ocenjujemo kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).
Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:		
Omilitven ukrep		Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> OU01 	Preverjanje alternativ, združevanje posegov in faznost izvajanja. V RPP se dopolni usmeritev za preverjanje dejanskih potreb, proučitev alternativ, združevanje posegov, usmerjanje umeščanja in faznost izvajanja prostorskih ureditev. Prednostno se uporabijo obstoječe prostorske rezerve, funkcionalno degradirana območja, obstoječi infrastrukturni koridorji in možnosti optimizacije obstoječe infrastrukture.	Ukrep zmanjšuje tveganje za nepotrebne posege v prostor, širitve na ogrožena območja ter posege v priobalna. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev RPP in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.
<ul style="list-style-type: none"> OU02 	Nova poselitvena, gospodarska, prometna, turistična in energetska območja naj se prednostno umeščajo izven varovanih območij podzemnih in površinskih vod. Za posege, ki lahko predstavljajo tveganje za onesnaženje voda, je treba v postopkih načrtovanja zagotoviti strokovne podlage in predvideti ukrepe za preprečevanje vnosa onesnaževal v vode.	Ukrep zmanjšuje tveganje za nepotrebne posege v prostor, širitve na vodovarstvena in občutljiva območja. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev RPP in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.

<ul style="list-style-type: none"> • OU03 	<p>Na območjih z izrazitimi sezonskimi turističnimi obremenitvami naj se pri razvoju novih turističnih zmogljivosti preveri razpoložljivo kapaciteto sistemov odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter oskrbe s pitno vodo. Pri načrtovanju komunalne infrastrukture je treba upoštevati največje sezonske obremenitve in pričakovane vplive podnebnih sprememb na delovanje kanalizacijskih sistemov ter čistilnih naprav.</p>	<p>Ukrep zmanjšuje tveganje obremenjevanje voda z odpadnimi vodami ter zagotavlja trajnostno rabo pitne vode. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev RPP in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU04 	<p>Pri načrtovanju in izvajanju prostorskih ureditev je treba ohranjati naravno vodno strukturo prostora, vključno z vodotoki, izviri, mokrišči, presihajočimi jezeri, kraškimi polji, poplavnimi ravniciami in drugimi vodnimi ter obvodnimi ekosistemi.</p>	<p>Ukrep ohranja naravni prostor. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev RPP in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU5 	<p>Pri načrtovanju novih razvojnih območij, prometne infrastrukture in drugih posegov je treba prednostno uporabljati sonaravne ukrepe za zadrževanje, ponikanje in upočasnjevanje odtoka padavinskih voda. Zagotavlja se ohranjanje in krepitev zelene infrastrukture, vključno z mokrišči, vegetacijskimi pasovi, travnatimi jarki, ponikovalnimi sistemi, zelenimi strehami, zadrževalniki in drugimi naravnimi oziroma naravi podobnimi rešitvami.</p>	<p>Ukrep ohranja naravni prostor. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev RPP in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.</p>

3.1.5 OKOLJSKI VIDIK: OBMOČJA Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM

Okoljski cilj

- Ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti habitatnih tipov, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih (EPO) in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v PUN) (*ReNPVO20–30*)

Okoljski podcilji:

- Ohranjanje celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom
- Spremljanje stanja v obsegu, ki omogoča ugotavljanje stanja ohranjenosti vseh evropsko pomembnih vrst ter vrst in habitatnih tipov, ključnih kot kazalci stanja, ter stanja naravnih vrednot (*ReNPVO20–30*)

Opis stanja preko kazalcev in trenda

- Stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000
- Območje razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov
- Stanje naravnih vrednot
- Stanje zavarovanih območij.

Na območju razvojne regije se nahaja skupno 123.405 ha območij z naravovarstvenim statusom, kar predstavlja 52,9 % celotne regije. Pod režimom Natura 2000 je opredeljenih 62.196 ha območij (26,6 % celotne regije), zavarovanih območij je 27.768 ha (11,9 % celotne regije), 14.134 ha s posebnim režimom (6,1 %), naravne vrednote predstavljajo 32.018 ha (13,7 % celotne regije), ekološko pomembnih območij pa je 102.023 ha (43,7 % celotne regije).

Na območju regije je skupno 71 Natura 2000 območij, od tega 68 posebnih ohranitvenih območij (POO, opredeljena pa podlagi Direktive o habitatih) ter 3 posebna območja varstva (POV, opredeljena na podlagi Direktive o pticah), ki se deloma prekrivajo. Med zavarovanimi območji je znotraj regije 88 točkovnih elementov, 288 točkovno opredeljenih naravnih vrednot, 1985 jam ter 11 točkovno opredeljenih ekološko pomembnih območij.

Območja z naravovarstvenim statusom so prikazana v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2026).

Pri območjih Natura 2000 se na strateški ravni upoštevajo tudi vrste in habitatni tipi, zaradi katerih so območja opredeljena, vendar se vplivi ne presojujejo na ravni posamezne vrste, habitatnega tipa ali konkretne lokacije. Podrobnejša obravnava habitatov, vrst, ekoloških povezav in invazivnih tujerodnih vrst se smiselno vključi v okoljski vidik biotska raznovrstnost oziroma v nižje ravni prostorskega načrtovanja in presoje sprejemljivosti.

Kazalci, uporabljeni pri vrednotenju, omogočajo presojo, ali RPP prispeva k ohranjanju stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000, območij razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov, stanja naravnih vrednot ter stanja zavarovanih območij. Na strateški ravni se vplivi ne presojujejo na ravni posamezne vrste, habitatnega tipa ali konkretne lokacije, temveč glede na tveganje za slabšanje varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti območij.

Zaradi RPP lahko pričakujemo predvsem naslednje skupine vplivov:

- izboljšanje upravljanja, prepoznavnosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom;
- povečanje pritiskov zaradi razvoja poselitve, gospodarskih dejavnosti in infrastrukture;
- povečanje motenj zaradi turizma, rekreacije, prometa in obiskovanja;
- vplive na naravne vrednote in njihove vrednostne lastnosti;
- vplive na povezanost območij z naravovarstvenim statusom v okviru zelenega oziroma modro-zelenega sistema.

Izboljšanje upravljanja, prepoznavnosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom

RPP ima lahko pozitiven vpliv na okoljski cilj, saj območja z naravovarstvenim statusom obravnava kot pomemben del zelenega sistema, krajinske prepoznavnosti, naravnih virov in kakovosti bivanja v regiji. Pozitiven vpliv je povezan predvsem z zasnovo zelenega sistema, zelenih koridorjev, zelenih klinov, gozdnih območij, vodnih in obvodnih povezav ter povezav med urbanimi zelenimi površinami in okoliško krajino.

Pozitiven vpliv se navezuje predvsem na podcilj ohranjanja celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom. Zeleni sistem lahko prispeva k boljšemu prostorskemu povezovanju območij Natura 2000, EPO, zavarovanih območij, naravnih vrednot, vodnih in obvodnih ekosistemov, gozdov, mokrišč, kraških območij in odprte krajine.

Pozitiven vpliv izhaja tudi iz usmerjanja razvoja v policentrično strukturo, prenavo, zgoščevanje obstoječih naselij in aktivacijo razvrednotenih območij. Takšna usmeritev lahko zmanjša pritisk na odprti prostor in na naravovarstveno občutljiva območja, če se dosledno prenese v nižje prostorske akte.

Povečanje pritiskov zaradi urbanizacije, poselitve, gospodarskih dejavnosti in infrastrukture

Negativni vplivi so lahko povezani predvsem z razvojem poselitve, stanovanjskih območij, območij družbene infrastrukture, gospodarskih območij, prometne, železniške, energetske, komunalne in druge infrastrukture, OVE ter ureditvami, ki zahtevajo nove površine ali nove infrastrukturne koridorje.

Ta sklop vplivov je neposredno povezan z okoljskim ciljem, saj lahko posegi v območja Natura 2000, EPO, zavarovana območja, naravne vrednote ali njihova vplivna območja povzročijo slabšanje stanja habitatnih tipov, kvalifikacijskih vrst, zavarovanih vrst in habitatov. Vplivi se lahko kažejo tudi kot fragmentacija habitatov, slabšanje povezanosti območij, zoženje funkcionalnih povezav, spremembe vodnih in obvodnih sistemov ter povečanje robnih učinkov.

V LUR je ta vpliv posebej pomemben zaradi prepleta močnih urbanizacijskih, prometnih, stanovanjskih, gospodarskih, energetskih in komunalnih razvojnih potreb z obsežnim zelenim sistemom, vodnimi in obvodnimi koridorji, gozdovi, kmetijsko krajino ter območji z naravovarstvenim statusom. RPP te vplive deloma omejuje z usmerjanjem razvoja v prenavo, zgoščevanje in že preoblikovana območja, z zasnovo zelenega sistema, varstvom krajine, ohranjanjem gozdov, kmetijskih zemljišč in celostnim upravljanjem voda. Kljub temu je potreben dodaten omilitveni ukrep,

ki zagotavlja preverjanje razvojnih območij in infrastrukturnih koridorjev z vidika varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti območij.

Povečanje motenj zaradi turizma, rekreacije, prometa in obiskovanja

V regiji so pomembni tudi posredni vplivi zaradi velike dostopnosti prostora, dnevnih migracij, prometa, rekreacije, satelitskega turizma, prireditvev, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, parkiranja in vsakodnevne rabe zelenih površin. Ti vplivi niso nujno povezani z neposredno spremembo rabe prostora, lahko pa zmanjšajo mirnost območij, povzročijo teptanje, erozijo, poškodbe vegetacije, obremenitev izhodiščnih točk in slabšanje uporabnosti habitatov za vrste.

Ta vpliv je povezan predvsem s kazalci stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000, območja razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov ter stanja zavarovanih območij. RPP vpliv deloma omejuje z razvojem trajnostne mobilnosti, JPP, P+R sistemov, kolesarskih povezav, usmerjanjem turizma v satelitske in trajnostne oblike ter z zasnovo zelenega sistema. Kljub temu je treba zagotoviti, da izboljšana dostopnost in rekreacijska raba ne povečata pritiskov na najobčutljivejše dele območij z naravovarstvenim statusom.

Vplivi na naravne vrednote in njihove vrednostne lastnosti

Pri naravnih vrednotah se vpliv ne kaže le kot neposredna izguba ali sprememba površine, temveč predvsem kot sprememba lastnosti, zaradi katerih je območje ali objekt opredeljen kot naravna vrednota. Zato je treba pri nadaljnjem načrtovanju preverjati vrednostne lastnosti naravnih vrednot in prostorske ureditve prilagoditi tako, da se te lastnosti ne poškodujejo, uničijo ali bistveno spremenijo.

V regiji so lahko vplivi na naravne vrednote povezani predvsem s posegi v vodni, obvodni, mokrotni, kraški, gozdni, geomorfološko občutljiv in krajinsko pomemben prostor, z razvojem prometne, energetske in komunalne infrastrukture, turistično-rekreacijskimi ureditvami, dostopi, potmi, parkirišči, osvetlitvijo in povečanim obiskovanjem.

Vplivi na vodne, obvodne, mokrotne in kraške sisteme

Poseben sklop vplivov v regiji predstavljajo vplivi na vodne, obvodne, mokrotne in kraške sisteme, ki so pomembni tako za območja z naravovarstvenim statusom kot za širšo ekološko povezanost prostora. Vplivi se lahko pojavijo zaradi urejanja vodotokov, poplavnih ukrepov, komunalne infrastrukture, prometnih ureditev, posegov v priobalna zemljišča, sprememb odtoka padavinskih voda, urbanizacije in večjih razvojnih območij.

Ta sklop vplivov se navezuje na okoljski cilj, kadar lahko spremembe vodnih in obvodnih sistemov vplivajo na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe, naravne vrednote, zavarovana območja ali EPO. Zato je v regiji smiselno dodatno poudariti ohranjanje naravne vodne strukture prostora ter uporabo sonaravnih oziroma na naravi temelječih rešitev pri nadaljnjem načrtovanju.

Vplivi na povezanost območij z naravovarstvenim statusom

Območja z naravovarstvenim statusom je treba obravnavati kot del širšega prostorskega sistema. Njihova ugodna ohranjenost ni odvisna le od stanja znotraj posameznega območja, temveč tudi od

povezanosti z drugimi naravovarstveno pomembnimi območji, vodnimi in obvodnimi ekosistemi, gozdovi, mokrišči, kmetijsko krajino, kraškimi območji, zelenimi klini in urbanimi zelenimi površinami.

RPP ima na tem področju lahko pozitiven vpliv, saj predvideva zeleni sistem, zelene koridorje, varstvo najvrednejših naravnih območij pred urbanizacijo in prekomernim obiskom ter povezovanje urbanih zelenih površin z okoliško krajino. Hkrati lahko nova razvojna območja, prometni in energetski koridorji, gospodarske cone, stanovanjska območja, turistične ureditve in komunalna infrastruktura povzročijo prekinjanje ali zoževanje teh povezav. Zato je treba pri nadaljnjem načrtovanju preprečevati bistveno zoženje, prekinitev ali razvrednotenje funkcionalnih povezav med območji z naravovarstvenim statusom.

Spremljanje stanja

Spremljanje učinkov RPP naj se naveže na kazalce stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000, območja razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov, stanja naravnih vrednot, stanja zavarovanih območij ter povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.

Spremljanje naj omogoča ugotavljanje, ali izvedba razvojnih usmeritev RPP vpliva na stanje evropsko pomembnih vrst, habitatnih tipov, naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ali se ohranja celovitost in povezanost območij z naravovarstvenim statusom.

Skupna ocena vpliva

RPP vsebuje več usmeritev, ki lahko pozitivno prispevajo k ohranjanju in upravljanju območij z naravovarstvenim statusom, predvsem z zasnovo zelenega sistema, zelenih koridorjev, zelenih klinov, ohranjanjem gozdov, vodotokov, obvodnega prostora, kmetijske krajine, varstvom najvrednejših naravnih območij pred urbanizacijo in prekomernim obiskom, trajnostno mobilnostjo ter usmerjanjem razvoja v prenavo in zgoščevanje obstoječih naselij.

Kljub temu lahko izvedba razvojnih usmeritev poveča pritiske na območja z naravovarstvenim statusom, zlasti zaradi urbanizacije, stanovanjskih območij, družbene infrastrukture, gospodarskih območij, prometne, energetske, komunalne in turistično-rekreacijske infrastrukture, OVE, večje dostopnosti in povezanih motenj. Ker gre za strateški prostorski akt, se sprejemljivost konkretnih posegov presoja na nižjih ravneh načrtovanja, RPP pa mora zagotoviti jasne usmeritve za preprečevanje slabšanja varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti območij.

Ob upoštevanju usmeritev RPP in izvedbi predlaganih omilitvenih ukrepov se vpliv izvedbe RPP na okoljski cilj ocenjuje kot C – nebitven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:	
Okoljski cilj	Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti habitatnih tipov, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih (EPO) in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v PUN) (ReNPVO20–30) 	

Poleg pogojev, ki so že vključeni v *RPP* na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:

Omilitven ukrep		Utemeljitev in izvedljivost
• OU01	<p>OU01 – preverjanje in prilagoditev razvojnih območij ter infrastrukturnih koridorjev glede na območja z naravovarstvenim statusom.</p> <p>Pri nadaljnjem načrtovanju se razvojna območja, infrastrukturni koridorji in druge prostorske ureditve prednostno umeščajo izven območij z naravovarstvenim statusom in njihovih funkcionalno pomembnih povezav. Kadar to ni mogoče, se rešitve prilagodijo tako, da ne slabšajo varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti teh območij.</p>	<p>Ukrep je potreben zaradi možnih pritiskov na območja z naravovarstvenim statusom zaradi urbanizacije, stanovanjskih območij, družbene infrastrukture, gospodarskih con, prometne, železniške, energetske, komunalne, turistične in druge infrastrukture ter OVE. Ukrep je izvedljiv v nadaljnjih fazah prostorskega načrtovanja, projektiranja in presoj sprejemljivosti.</p>
• OU02	<p>OU02 – usmerjanje turizma, rekreacije, dostopov in osvetlitve glede na varstvene cilje območij z naravovarstvenim statusom.</p> <p>Turistične, rekreacijske, prometne in prireditvene dejavnosti se na območjih z naravovarstvenim statusom usmerjajo na za obisk primerna in že obremenjena območja, izven najbolj občutljivih delov območij Natura 2000, zavarovanih območij in naravnih vrednot. Nova izhodišča, parkirišča, dostopi, poti, kolesarske povezave, rekreacijska in interpretacijska infrastruktura ter nova stalna osvetlitev se ne umeščajo na način, ki bi povečal pritisk na varstveno najobčutljivejša območja.</p>	<p>Ukrep je potreben zaradi možnega povečanja motenj zaradi vsakodnevne rekreacije, turizma, prometa, prireditev, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, parkiranja, teptanja, erozije in obremenitve občutljivih območij. Ukrep je izvedljiv pri načrtovanju turističnih in rekreacijskih ureditev, prometnih dostopov, režimov obiskovanja, prireditev in osvetlitve.</p>
• OU03	<p>OU03 – ohranjanje vrednostnih lastnosti naravnih vrednot.</p> <p>Pri načrtovanju ureditev na območju naravnih vrednot in njihovih vplivnih območij se preveri, katere vrednostne lastnosti so razlog njihove opredelitve, ter se prostorske ureditve prilagodijo tako, da se te lastnosti</p>	<p>Ukrep je potreben, ker se pri naravnih vrednotah vpliv pogosto ne kaže kot izguba površine, temveč kot sprememba lastnosti, zaradi katerih je območje ali objekt opredeljen kot naravna vrednota. Ukrep podpira kazalec stanja naravnih vrednot in je izvedljiv v nadaljnjih fazah načrtovanja in projektiranja.</p>

	ne poškodujejo, uničijo ali bistveno spremenijo.	
<ul style="list-style-type: none"> • OU04 	<p>OU04 – ohranjanje naravne vodne strukture prostora.</p> <p>Pri načrtovanju prostorskih ureditev se ohranjajo vodotoki, izviri, mokrišča, kraška območja, poplavne ravnice ter drugi vodni in obvodni ekosistemi, kadar so del območij z naravovarstvenim statusom ali njihovih funkcionalnih povezav.</p>	<p>Ukrep je smiseln zaradi pomena vodnih, obvodnih, mokrotnih in kraških sistemov za naravovarstveno pomembna območja v LUR ter zaradi razvojnih pritiskov, povezanih z urbanizacijo, prometom, komunalno infrastrukturo in upravljanjem voda. Ukrep je izvedljiv kot merilo za nadaljnje prostorsko načrtovanje in projektiranje.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • P01 	<p>P01 – pregled konfliktov in usmeritev po tipih območij.</p> <p>Pri nadaljnjem načrtovanju naj se za območja, kjer se razvojne usmeritve prekrivajo z območji z naravovarstvenim statusom ali njihovimi vplivnimi oziroma funkcionalno povezanimi območji, pripravi pregled konfliktov in usmeritev po tipih območij. Pregled naj zajame območja Natura 2000, EPO, zavarovana območja, naravne vrednote, vodni in obvodni prostor, mokrišča, kraška območja, območja povečanega obiska, urbane zelene povezave ter infrastrukturne koridorje.</p>	<p>Priporočilo omogoča zgodnje prepoznavanje konfliktov med razvojnimi usmeritvami in območji z naravovarstvenim statusom ter lažji prenos usmeritev RPP v nižje prostorske akte, projektno dokumentacijo in presoje sprejemljivosti.</p>

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

3.1.6 OKOLJSKI VIDIK: BIOTSKA RAZNOVRSTNOST

Okoljski cilj

- Ohranjanje in izboljšanje biotske raznovrstnosti z varovanjem domorodnih prostoživečih vrst in habitatov, omejevanjem invazivnih vrst, ohranjanjem krajinske pestrosti ter vključevanjem ekosistemskih storitev v prostorsko in razvojno načrtovanje ter ohranjanje in vzpostavljanje biokoridorjev ter migracijskih koridorjev.

Okoljski podcilji:

- Ohranjanje ugodnega stanja domorodnih prosto živečih vrst (*ReNPVO20–30*)
- Preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst oz. obvladovanje njihovega vnosa in širjenja (*ReNPVO20–30*)
- Prepoznanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti (*ReNPVO20–30*)
- Kartiranost in ovrednotenost ekosistemskih storitev ter njihova vrednost upoštevana pri pripravi in sprejemu razvojnih, prostorskih in drugih strateških ali operativnih dokumentov (*ReNPVO20–30*)
- Vzpostavljenost in vzdrževanost ključne zelene infrastrukture (*ReNPVO20–30*)
- Povečanje znanja o biotski raznovrstnosti in njenem pomenu na vseh ravneh družbe (*ReNPVO20–30*)
- Ohranjanje in vzpostavljanje biokoridorjev ter migracijskih koridorjev

Opis stanja preko kazalcev in trenda

- Število biokoridorjev/migracijskih koridorjev na km²
- Površina biokoridorjev/migracijskih koridorjev na km²
- Število elementov krajinske pestrosti na km²

Opis varovanih, varstvenih in degradiranih območij

- Biokoridorji (Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu (ZDLov-1B) (Uradni list RS, št. 31/18))

Na območju regije so evidentirani potencialni ekokoridorji za prehod jelenjadi, občutljiva območja beloglavega jastreba, ekokoridorji medveda.

Na območju regije je evidentiranih več migracijskih koridorjev, ki pokrivajo skupno 5895,90 ha (ZGS, 2025).

Podatki o koridorjih so dostopni na portalu NarciS (NarciS, 2026).

Zaradi izvedbe RPP lahko pričakujemo vplive na okoljski cilj ohranjanja in izboljšanja biotske raznovrstnosti z varovanjem prostoživečih vrst in habitatov, omejevanjem invazivnih vrst, ohranjanjem krajinske pestrosti, vključevanjem ekosistemskih storitev v prostorsko in razvojno načrtovanje ter ohranjanjem in vzpostavljanjem biokoridorjev ter migracijskih koridorjev.

Pri tem se stanje habitatov ne obravnava kot samostojen kazalec, temveč posredno, preko funkcionalnosti prostora za domorodne prostoživeče vrste, stanja biokoridorjev in migracijskih

koridorjev, zelene infrastrukture ter elementov krajinske pestrosti, ki zagotavljajo habitatno pestrost in ekološko povezanost prostora. Raznolika krajina krepi biodiverzitetu in obratno, ekosistemi z visoko pestrostjo so odpornejši. V okviru zelene infrastrukture so za zagotavljanje večje biodiverzitete posebej pomembni ekološki koridorji, kot so naravni prehodi ter zeleni mostovi nad avtocestami (ekodukti), ki so na območju Slovenije v splošnem niso načrtovani ter namensko vključeni v prostor. Izbrani kazalci ne merijo neposredno stanja habitatov, temveč predvsem prostorske pogoje, ki omogočajo obstoj habitatov ter njihovega (ugodnega) stanja.

Zaradi RPP lahko pričakujemo predvsem naslednje skupine vplivov:

- ohranjanje in krepitev biokoridorjev, migracijskih koridorjev in zelene infrastrukture;
- izgubo, zmanjšanje ali fragmentacijo habitatov ter prekinjanje ekoloških povezav;
- povečanje motenj za domorodne prostoživeče vrste;
- vnos in širjenje invazivnih tujerodnih vrst;
- spremembe elementov krajinske pestrosti, ki so pomembni za habitatno pestrost;
- vključevanje ekosistemskih storitev v prostorsko in razvojno načrtovanje;
- povečanje znanja o biotski raznovrstnosti in njenem pomenu.

Ohranjanje in krepitev biokoridorjev, migracijskih koridorjev, zelenih klinov in zelene infrastrukture

RPP ima lahko pomemben pozitiven vpliv na biotsko raznovrstnost, saj predvideva zasnovano zelenega sistema, zelene koridorje, zelene kline, povezovanje urbanih zelenih površin z okoliško krajino, ohranjanje gozdov, vodnih in obvodnih koridorjev, kmetijske krajine in območij poudarjenih ekoloških funkcij.

Ta vpliv se neposredno navezuje na okoljski cilj ohranjanja in izboljšanja biotske raznovrstnosti ter na podcilje vzpostavljenosti in vzdrževanosti ključne zelene infrastrukture, ohranjanja in vzpostavljanja biokoridorjev ter migracijskih koridorjev ter ohranjanja ugodnega stanja domorodnih prostoživečih vrst.

Pozitiven vpliv izhaja tudi iz usmerjanja razvoja v prenovi, zgoščevanje obstoječih naselij in aktivacijo razvrednotenih območij, saj se s tem lahko zmanjša pritisk na odprti prostor, habitatno pomembne krajinske elemente, zelene kline, gozdne zaplate, vodne in obvodne habitate ter druge ekološko pomembne povezave.

Izguba, zmanjšanje ali fragmentacija habitatov ter prekinjanje ekoloških povezav

Negativni vplivi so lahko povezani predvsem z razvojem poselitve, stanovanjskih območij, družbene infrastrukture, gospodarskih območij, prometne, železniške, energetske, komunalne, turistične, rekreacijske in druge infrastrukture ter OVE. Vplivi se lahko kažejo kot izguba ali zmanjšanje habitatov, drobljenje habitatov, pozidava odprtega prostora, prekinjanje zelenih klinov, zoževanje biokoridorjev in migracijskih koridorjev, povečanje robnih učinkov in slabšanje prehodnosti prostora za domorodne prostoživeče vrste.

V LUR je ta vpliv posebej pomemben zaradi prepleta zelo urbaniziranih območij, prometnih in železniških koridorjev, gospodarskih razvojnih območij, stanovanjskih potreb, energetskih ureditev

ter zelenih klinov, gozdnih zaplat, vodnih in obvodnih koridorjev, ki imajo pomembno povezovalno funkcijo.

RPP te vplive deloma omejuje z zasnovo zelenega sistema, usmerjanjem razvoja v prenovu in zgoščevanje, aktivacijo razvrednotenih območij, ohranjanjem zelenih koridorjev, gozdov, kmetijskih zemljišč in vodnih povezav. Kljub temu je potreben dodaten omilitveni ukrep, ki pri nadaljnjem načrtovanju zagotavlja ohranjanje prehodnosti prostora za vrste.

Povečanje motenj za domorodne prostoživeče vrste

Pomembni so tudi posredni vplivi zaradi prometa, dnevnih migracij, rekreacije, satelitskega turizma, prireditev, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, parkiranja, kolesarskih povezav, povečane dostopnosti in vsakodnevne rabe zelenih površin. Ti vplivi niso nujno povezani z neposredno izgubo habitatov, lahko pa zmanjšujejo njihovo uporabnost za vrste, povzročajo izogibanje območjem, slabšajo mirnost prostora in zmanjšujejo funkcionalnost biokoridorjev ter migracijskih koridorjev.

Ta sklop vplivov se navezuje na podcilj ohranjanja ugodnega stanja domorodnih prostoživečih vrst ter na kazalce, ki spremljajo funkcionalnost ekoloških povezav. RPP vpliv deloma omejuje z razvojem trajnostne mobilnosti, javnega potniškega prometa, P+R sistemov, kolesarskih povezav, satelitskega turizma, usmerjanjem rekreacije in zasnovo zelenega sistema. Kljub temu je treba zagotoviti, da večja dostopnost ne povzroči dodatnih motenj v habitatno občutljivih območjih.

Vnos in širjenje invazivnih tujerodnih vrst

RPP lahko posredno vpliva tudi na tveganje za vnos in širjenje invazivnih tujerodnih vrst. Tveganje je povezano predvsem z gradbenimi posegi, premiki zemljin, urejanjem brežin in vodotokov, sanacijo degradiranih območij, urejanjem zelenih površin, prometnimi in železniškimi koridorji, kolesarskimi povezavami, komunalno infrastrukturo, turistično-rekreacijskimi ureditvami, gospodarskimi območji in OVE.

Invazivne tujerodne vrste lahko slabšajo stanje habitatov, izrivajo domorodne vrste, spreminjajo vrstno sestavo in zmanjšujejo funkcionalnost biokoridorjev. Ta vpliv je neposredno povezan s podciljem preprečevanja vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst. Ker RPP zaradi svoje strateške ravni teh vsebin ne more urediti izvedbeno podrobno, je potreben dodaten omilitveni ukrep za nadaljnje načrtovanje in izvedbo posegov.

Krajinska pestrost kot podpora habitatni pestrosti

Krajinska pestrost se pri tem okoljskem vidiku obravnava predvsem z vidika njenega pomena za habitatno pestrost in ekološko povezanost prostora. Habitatno pomembni krajinski elementi, kot so mejice, gozdni robovi, posamezna drevesa, skupine dreves, obvodna vegetacija, mokrišča, travniki, sadovnjaki, gozdne zaplate, zeleni klini in drugi krajinski elementi, zagotavljajo habitate, zatočišča, prehranjevalne površine in povezave za vrste.

RPP lahko pozitivno vpliva na ohranjanje teh elementov z varovanjem zelenega sistema, zelenih klinov, gozdov, odprte krajine, vodotokov, naravnih virov, kakovostnih kmetijskih zemljišč in krajinskih

značilnosti. Negativni vplivi so možni, če bi razvojne ureditve povzročile odstranjevanje ali zmanjševanje teh elementov oziroma poenostavitve krajinske strukture.

Vplivi na vodne, obvodne, mokrotne in kraške habitate

V LUR je smiselno posebej izpostaviti vplive na vodne, obvodne, mokrotne in kraške habitate, saj imajo ti pomembno vlogo pri ohranjanju biotske raznovrstnosti, ekološke povezanosti, zadrževanju voda, zmanjševanju poplavnih tveganj in odpornosti prostora na podnebne spremembe.

Vplivi se lahko pojavijo zaradi urbanizacije, prometnih ureditev, komunalne infrastrukture, posegov v priobalna zemljišča, urejanja vodotokov, sprememb odtoka padavinskih voda, sanacij, rekreacijskih ureditev in večje dostopnosti. RPP lahko ta vpliv pozitivno usmerja z modro-zelenim sistemom, celostnim upravljanjem voda, na naravi temelječimi rešitvami, zadrževanjem voda, ohranjanjem obvodnih pasov in vključevanjem vodnih ekosistemov v zeleni sistem.

Ekosistemske storitve in znanje o biotski raznovrstnosti

RPP ima lahko pozitiven vpliv tudi z vključevanjem ekosistemskih storitev v prostorsko in razvojno načrtovanje. Zeleni sistem, zeleni klini, vodotoki, mokrišča, poplavne površine, gozdovi, kmetijska krajina, odprti prostor in urbane zelene površine lahko prispevajo k uravnavanju voda, hlajenju urbanega prostora, zmanjševanju poplavnih in sušnih tveganj, oprahčevanju, rekreaciji, kakovosti bivanja in odpornosti ekosistemov.

Pozitiven vpliv je mogoč tudi preko upravljanja obiska, ozaveščanja, interpretacije narave, informiranja obiskovalcev in vključevanja lokalnih skupnosti. Ti ukrepi lahko zmanjšajo pritiske na habitatno občutljiva območja in povečajo podporo ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Skupna ocena vpliva

RPP vsebuje več usmeritev, ki lahko pozitivno prispevajo k ohranjanju in izboljšanju biotske raznovrstnosti, predvsem z zasnovo zelenega sistema, zelenih klinov, ekoloških koridorjev, biokoridorjev in migracijskih koridorjev, z varovanjem zelenih povezav, gozdov, vodotokov, mokrišč, kmetijske krajine, z usmerjanjem razvoja v prenavo in razvrednotena območja, vključevanjem ekosistemskih storitev ter upravljanjem obiska.

Kljub temu lahko izvedba razvojnih usmeritev poveča pritiske na biotsko raznovrstnost, zlasti zaradi urbanizacije, stanovanjskih območij, družbene infrastrukture, gospodarskih con, prometne, železniške, energetske in komunalne infrastrukture, OVE, turizma, rekreacije in večje dostopnosti prostora. Vplivi se lahko kažejo kot izguba, zmanjšanje ali fragmentacija habitatov, prekinjanje biokoridorjev in migracijskih koridorjev, povečanje motenj za domorodne prostoživeče vrste, vplivi na vodne in obvodne habitate ter vnos in širjenje invazivnih tujerodnih vrst.

Ob upoštevanju usmeritev RPP in izvedbi predlaganih omilitvenih ukrepov se vpliv izvedbe RPP na okoljski cilj ocenjuje kot C – nebitven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:	
Okoljski cilj	Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Ohranjanje in izboljšanje biotske raznovrstnosti z varovanjem domorodnih prostoživečih vrst in habitatov, omejevanjem invazivnih vrst, ohranjanjem krajinske pestrosti ter vključevanjem ekosistemskih storitev v prostorsko in razvojno načrtovanje ter ohranjanje in vzpostavljanje biokoridorjev ter migracijskih koridorjev. 	
Poleg pogojev, ki so že vključeni v <i>RPP</i> na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:	
Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> OU01 – ohranjanje biokoridorjev, migracijskih koridorjev, zelenih klinov in prehodnosti prostora. Pri nadaljnjem načrtovanju se razvojna območja, prometni, železniški, energetski, komunalni, rekreacijski in drugi infrastrukturni koridorji umeščajo tako, da se ne prekinjajo ali bistveno zožujejo biokoridorji, migracijski koridorji, zeleni klini in druge ekološko pomembne povezave. Kadar posegom ni mogoče izogniti, se zagotovijo prostorske ali tehnične rešitve za ohranjanje prehodnosti prostora za vrste. 	Ukrep je potreben zaradi možne izgube, zmanjšanja ali fragmentacije habitatov ter prekinjanja oziroma zoževanja biokoridorjev, migracijskih koridorjev, zelenih klinov in drugih ekološko pomembnih povezav zaradi urbanizacije, prometne, železniške, energetske, komunalne in druge infrastrukture. Ukrep je izvedljiv v nadaljnjih fazah prostorskega načrtovanja, projektiranja in presoj vplivov.
<ul style="list-style-type: none"> OU02 – zmanjševanje motenj za domorodne prostoživeče vrste. Turistične, rekreacijske, prometne in prireditvene dejavnosti se usmerjajo izven najbolj mirnih in habitatno občutljivih območij. Nova izhodišča za obisk, parkirišča, dostopi, poti, kolesarske povezave, rekreacijska in interpretacijska infrastruktura se ne umeščajo na način, ki bi povečeval motnje v ključnih habitatih ali koridorjih. Nova stalna osvetlitev se ne umešča, razen kadar je nujna zaradi varnosti in izvedena brez pomembnih 	Ukrep je potreben zaradi možnega povečanja motenj zaradi prometa, vsakodnevne rekreacije, turizma, prireditev, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, povečane dostopnosti in obiska. Ukrep je izvedljiv pri načrtovanju turističnih in rekreacijskih ureditev, prometnih dostopov, režimov obiskovanja, prireditev in osvetlitve.

	vplivov na vrste, njihove habitate in ekološke povezave.	
• OU03	<p>OU03 – preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst.</p> <p>Pri nadaljnjem načrtovanju in izvedbi posegov se preprečuje vnos in širjenje invazivnih tujerodnih vrst, zlasti pri ravnanju z zemljinami, ozelenjevanju, sanaciji degradiranih območij, urejanju brežin, vodotokov, prometnih in železniških robov, kolesarskih povezav, zelenih površin, turistično-rekreacijskih ureditev, komunalne infrastrukture, OVE in gospodarskih območij. Pri zasaditvah se prednostno uporabljajo rastišču primerne domorodne vrste.</p>	<p>Ukrep je potreben, ker lahko gradbeni posegi, premiki zemljin, urejanje vodotokov, sanacije degradiranih območij, ozelenitve, prometni in železniški koridorji, komunalne ureditve, turistična infrastruktura, rekreacijske povezave, urbane zelene površine, OVE in gospodarska območja povečajo tveganje za vnos in širjenje invazivnih tujerodnih vrst.</p>
• OU04	<p>OU04 – ohranjanje vodnih, obvodnih, mokrotnih in kraških habitatov ter uporaba sonaravnih rešitev. Pri načrtovanju novih razvojnih območij, prometne infrastrukture in drugih posegov se ohranja naravna vodna struktura prostora ter prednostno uporabljajo sonaravne rešitve za zadrževanje, ponikanje in upočasnjevanje odtoka padavinskih voda.</p>	<p>Ukrep je smiseln zaradi pomena vodnih, obvodnih, mokrotnih in kraških habitatov za biotsko raznovrstnost v LUR ter zaradi povezave z zelenim sistemom, poplavno varnostjo in odpornostjo prostora na podnebne spremembe. Izvedljiv je kot merilo za nižje ravni prostorskega načrtovanja in projektiranja.</p>
• P01	<p>P01 – prostorska konkretizacija ekoloških povezav. Pri nadaljnjem načrtovanju naj se biokoridorji, migracijski koridorji, zelena infrastruktura, zeleni klini, rečni koridorji in habitatno pomembni elementi krajinske pestrosti prostorsko konkretizirajo ter upoštevajo kot pomemben pogoj pri umeščanju razvojnih območij, infrastrukture, turistično-rekreacijskih ureditev in zelenega sistema.</p>	<p>Priporočilo omogoča zgodnje prepoznavanje ekološko pomembnih povezav ter lažje usklajevanje razvojnih ureditev z ohranjanjem prehodnosti prostora za vrste.</p>
• P02	<p>P02 – ohranjanje habitatno pomembnih elementov krajinske pestrosti.</p> <p>Pri nadaljnjem načrtovanju naj se ohranjajo habitatno pomembni elementi krajinske pestrosti, zlasti mejice, gozdni robovi,</p>	<p>Priporočilo podpira ohranjanje habitatne pestrosti in ekološke povezanosti prostora, ne da bi se podvajalo s samostojnim okoljskim vidikom Krajina.</p>

	posamezna drevesa in skupine dreves, obvodna vegetacija, mokrišča, ekstenzivni travniki, sadovnjaki, gozdne zaplate, zeleni klini in drugi krajinski elementi, ki omogočajo habitatno pestrost in prehodnost prostora.	
• P03	P03 – vključevanje ekosistemskih storitev. V nadaljnjih prostorskih in razvojnih dokumentih naj se ekosistemske storitve obravnavajo kot eno izmed meril pri umeščanju in oblikovanju prostorskih ureditev, zlasti v povezavi z zelenim oziroma modro-zelenim sistemom, vodotoki, mokrišči, gozdovi, odprtim prostorom, kmetijsko krajino, urbani zelenimi površinami in odpornostjo prostora na podnebne spremembe.	Priporočilo spodbuja povezovanje biotske raznovrstnosti z vodnimi, podnebnimi, krajinskimi, rekreacijskimi in razvojnimi funkcijami prostora.
• P04	P04 – usmerjanje obiska in ozaveščanje. Na območjih povečanega obiska naj se v nadaljnjih fazah načrtovanja predvidijo informiranje, interpretacija narave, usmerjanje obiskovalcev in sodelovanje z lokalnimi skupnostmi.	Priporočilo lahko zmanjša pritiske na habitatno občutljiva območja ter poveča podporo lokalnega okolja za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

3.2 PODROČJE VARSTVA OKOLJA: PREHOD V NIZKOOGLJIČNO DRUŽBO, KI UČINKOVITO RAVNA Z VIRI, PREPREČUJE ODPADKE IN Z NASTALIMI ODPADKI UČINKOVITO RAVNA

Na področju *prehoda v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna* so z vidika varstva okolja pomembni sledeči okoljski vidiki oz. se glede na lastnosti plana zasledujejo sledeči relevantni okoljski cilji, ki izhajajo iz *Resolucije o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30), Dolgoročne podnebne strategije Slovenije do leta 2050 (ReDPS50)* in *Uredbe o odpadkih*¹¹:

Blaženje podnebnih sprememb

- Zmanjšane emisije toplogrednih plinov (TGP) v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami (*ReNPVO20–30*)

Ravnanje z viri in odpadki

- Učinkovito ravnanje z viri in odpadki ter preprečevanje nastanka odpadkov

¹¹ Oznake v okroglih oklepajih () se nanašajo na oznake strateških okoljskih dokumentov ali zakonodaje.

3.2.1 OKOLJSKI VIDIK: PREHOD V NIZKOOGLJIČNO DRUŽBO

Okoljski cilj

- Zmanjšane emisije toplogrednih plinov (TGP) v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami (*ReNPVO20–30*)

Okoljski podcilji:

- Skupne emisije do leta 2030, glede na leto 2005, zmanjšane skladno s skupnim evropskim ciljem, ki je 55 %
- Ničelne neto stopnje emisij TGP do leta 2050 (*DPS50*)
- Raba končne energije v letu 2050 ne bo višja od 40 TWh in v letu 2040 ne bo višja od 47 TWh
- Zmanjšati rabo primarne energije, da ta v letu 2040 ne bo višja od 65 TWh (*DPS50*)
- Skupni delež obnovljivih virov energije (OVE) bo do leta 2050 dosegel najmanj 60 %. Indikativni cilji v posameznih sektorjih so najmanj 65 % delež OVE v prometu, najmanj 50 % delež OVE pri ogrevanju in hlajenju ter najmanj 80 % delež OVE v bruto končni rabi električne energije (*DPS50*)

Izpusti toplogrednih plinov

Med toplogredne pline, ki se spremljamo v okviru emisijskih evidenc toplogrednih plinov (TPG) uvrščamo ogljikov dioksid (CO₂), metan (CH₄), di-dušikov oksid (N₂O), F-pline, kot so delno fluorirani ogljikovodiki (HFC), popolno fluorirani ogljikovodiki (PFC) in žveplov heksafluorid (SF₆). Glavne vire predstavljajo promet, energetika, industrijski procesi, uporaba proizvodov, goriva v industriji, gospodinjstvih in komercialni rabi, kmetijstvo ter odpadki. Posebna kategorija je sektor rabe in spremembe rabe zemljišč ter gozdarstvo (LULUCF) — ta lahko pomeni bodisi izpuste bodisi zajemanje ogljika.

Leta 2023 so v Sloveniji emisije TGP znašale približno 14.804 kt CO₂-ekv Izpusti izven ETS (tj. sektorji, ki niso vključeni v sistem trgovanja z emisijami). V letu 2023 bili za 4,8 % nižji kot leta 2022, in za približno 9,4 % nižji kot leta 2005.

V letu 2023 je promet predstavljal 36,2% izpustov, energetika 22,4%, industrijski procesi 6,8%, goriva v industriji 11%, kmetijstvo 11%, odpadki 2,4%, drugi sektorji 8,5% ter ubežni izpusti iz goriv 2% (kazalci.arso.gov.si).

Obnovljivi viri energije in delež obnovljivih virov v bruto končni rabi energije

Energijo iz obnovljivih virov (OVE) v bruto končni rabi energije vključuje:

- električno energijo, proizvedeno iz OVE (voda, veter, sonce, biomasa, geotermalna energija),
- toploto in hlad, proizvedeno iz OVE,
- energijo v prometu iz biogoriv in elektrike iz OVE.

Delež OVE v bruto končni rabi energije je v Sloveniji v letu 2022 znašal 23,7%. (Vir: SURS, Eurostat, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, podatki do 2023.)V zadnjih letih delež stagnira (24 do 25%). Glavni vir predstavljajo hidroelektrarne (okoli 60 % elektrike iz OVE), biomasa je ključna v ogrevanju (zlasti v gospodinjstvih in daljinskem ogrevanju), sončna energija hitro raste, a še vedno

predstavlja manjši delež, medtem ko vetrna energija v Sloveniji predstavlja minimalen delež (<1 %). (kazalci.arso.gov.si).

Raba končne energije skupno in po sektorjih

Končna raba energije zajema porabo v industriji (proizvodne dejavnosti in gradbeništvo), prometu, gospodinjstvih ter ostalo rabo (storitev, kmetijstvo, gozdarstvo).

Skupna končna raba energije v Sloveniji je leta 2023 znašala približno 4.491 ktoe (kilotona ekvivalenta nafte), kar pomeni zmanjšanje za 5 % glede na leto 2022.

Glede na pretekla leta je prišlo do zmanjšanja rabe energije predvsem v prometu (6,2%) in industriji (9,1), kar kaže, da spremembe v teh sektorjih prispevajo najbolj k skupnemu znižanju. V gospodinjstvih je znižanje manj izrazito. Delež prometa ostaja zelo velik. Delež rabe končne energije na prebivalca v 2023 v Sloveniji je znašal 2,12 ton/prebivalca.

Emisije TGP

RPP med svoje ključne cilje uvršča prehod v podnebno nevtralnost, zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in zmanjšanje ogljičnega odtisa regije. Dokument navaja, da želi regija postati območje z nevtralnimi ogljičnim odtisom s spodbujanjem energetske učinkovitosti, trajnostne rabe naravnih virov in povečevanjem deleža obnovljivih virov energije.

Na področju energetike plan predvideva nadgradnjo elektroenergetskega omrežja, razvoj obnovljivih virov energije (sončna, geotermalna in hidroenergija), vzpostavljanje energetske skupnosti ter razvoj nizkoogljčnih energetskega sistemov. Med prednostnimi nalogami je posebej izpostavljeno zmanjševanje emisij toplogrednih plinov z večjo energetsko učinkovitostjo in povečanjem deleža energije iz obnovljivih virov.

Prispevek k zmanjševanju emisij predstavlja tudi zasnova poselitve, ki temelji na policentričnem razvoju, omejevanju razpršene gradnje, ponovni rabi degradiranih območij in spodbujanju trajnostne mobilnosti. Takšne usmeritve zmanjšujejo potrebe po motoriziranem prometu, prispevajo k učinkovitejši rabi prostora in zmanjšujejo energetsko potratnost urbanega razvoja.

K zmanjševanju emisij prispevajo tudi usmeritve za razvoj zelenega sistema regije, ohranjanje gozdov, zeleno-modre infrastrukture in drugih naravnih ponorov ogljika, ki blažijo podnebne spremembe ter povečujejo odpornost prostora.

Po drugi strani lahko posamezne predvidene prostorske ureditve, predvsem širitev gospodarskih con, gradnja prometne in energetske infrastrukture ter rast poselitve, povzročijo povečanje emisij TGP.

Raba OVE

RPP predvideva povečanje deleža obnovljivih virov energije kot enega ključnih ukrepov za doseganje podnebne nevtralnosti in zmanjševanje emisij toplogrednih plinov. Dokument podpira razvoj sončne, geotermalne in hidroenergije ter nadgradnjo elektroenergetskega omrežja, ki bo omogočalo večjo vključitev obnovljivih virov v energetskega sistema regije.

Med prednostnimi nalogami je posebej izpostavljena integracija rezultatov projekta RES Slovenija za določitev prednostnih območij umeščanja obnovljivih virov energije ter vzpostavljanje lokalnih energetske skupnosti.

RPP opozarja, da je treba umeščanje OVE usklajevati z varstvenimi režimi v prostoru. Pri hidroenergetski izrabi Save je treba uskladiti energetske cilje z varstvom vodnega in obvodnega prostora ter podzemnih voda. Prav tako se pri umeščanju sončnih in vetrnih elektrarn upoštevajo rezultati strokovnih podlag RES Slovenija, ki vrednotijo tveganja za naravo, krajino in druge varovane sestavine prostora.

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:	
Okoljski cilj	Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Zmanjšane emisije toplogrednih plinov (TGP) v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami (<i>ReNPVO20–30</i>) 	ocenjujemo kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).
<p>Poleg pogojev, ki so že vključeni v <i>RPP</i> na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:</p>	
Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> OU01 <p>Pri načrtovanju energetskih sistemov naj imajo prednost ukrepi učinkovite rabe energije, daljinski sistemi na OVE, sončna energija ter druge oblike brezogljicne oskrbe. Nova plinovodna infrastruktura naj bo tehnično prilagojena morebitni prihodnji uporabi obnovljivih plinov (biometan, vodikove mešanice), kjer je to tehnično in ekonomsko izvedljivo.</p>	Ukrepe je potreben zaradi povečanja deleža rabe OVE te zmanjšanja emisij TPG. Ukrep je izvedljiv v naslednjih fazah.
<ul style="list-style-type: none"> OU2 <p>Ze nove objekte se spodbuja gradnja ničenergijskih ali nizkoenergetskih stavb. Pri načrtovanju novih območij se preverja možnosti za uporabo obnovljivih virov energije, lokalno energetske samooskrbo, skupnostne energetske sisteme ter uporabo nizkoogljicnih gradbenih materialov. Prostorske ureditve naj omogočajo optimalno orientacijo objektov, učinkovito izrabo sončne energije ter</p>	Ukrepe je potreben zaradi zmanjšanja emisij TPG. Ukrep je izvedljiv v naslednjih fazah.

	zmanjševanje potreb po rabi energije za ogrevanje, hlajenje in razsvetljavo.	
--	--	--

3.2.2 OKOLJSKI VIDIK: RAVNANJE Z VIRI IN ODPADKI

Okoljski cilj

- Učinkovito ravnanje z viri in odpadki ter preprečevanje nastanka odpadkov

Okoljski podcilji:

- Priprava za vnovično uporabo in recikliranje najmanj 55% mase komunalnih odpadkov do leta 2025 in nato do leta 2030 najmanj 60%
- Dobro kemijsko in ekološko stanje vseh vodnih teles površinskih voda in preprečitev poslabšanja stanja vseh teles površinskih voda
- Racionalna raba vode
- Pridobivanje energije iz obnovljivih virov enegije

Odpadki

Izvirni povzročitelj odpadkov je vsaka pravna ali fizična oseba, katere delovanje povzroča nastajanje odpadkov. Izvirni povzročitelji odpadkov so na primer gospodarske družbe, podjetniki, obrtniki, zadruga, zavodi, kmetijska gospodarstva, trgovci, gostinci, agencije, vrtci, šole, fakultete, državni organi, lokalne skupnosti, samozaposlene osebe, gospodinjstva (posamezniki) ..., če pri njihovem delovanju nastajajo odpadki. Poročilo ODP-nastajanje za preteklo koledarsko leto predložijo izvirni povzročitelji odpadkov do 31. marca tekočega koledarskega leta. V skladu s temi podatki je na območju regije v letu 2023 nastalo 1.147.496 ton odpadkov. (Vir: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/porocilo-o-nastalih-odpadkih-in-ravnanju-z-njimi-odp-nastajanje/>).

Na območju Osrednjeslovenske regije je sistem ravnanja z odpadki organiziran na lokalni in regionalni ravni. Zbiranje odpadkov se izvaja v občinah, pri čemer se v večini občin nahajajo zbirni centri za prevzem različnih vrst odpadkov iz gospodinjstev. Obdelava, predelava in odlaganje ostankov obdelanih komunalnih odpadkov pa se zaradi tehnoloških zahtev in potreb po večjih zmogljivostih izvajajo na medobčinski oziroma regionalni ravni.

Ključni objekt sistema je RCERO Ljubljana, ki deluje kot regionalni center za ravnanje z odpadki in zagotavlja obdelavo odpadkov za širše prispevno območje. Na lokaciji je urejeno tudi odlagališče preostanka komunalnih odpadkov, del odpadkov pa se kot gorivo odvaža na sežig v tujino. Kot komplementarni del sistema v regiji deluje Center za ravnanje z odpadki Špaja dolina v občini Grosuplje, kjer je prav tako urejeno odlagališče ostanka komunalnih odpadkov. V regiji je tudi industrijsko odlagališče Suhi most v občini Ivančna Gorica. Večina nekdanjih odlagališč v regiji je zaprtih, nekatere lokacije pa se uporabljajo za druge sisteme ravnanja z odpadki, na primer kot zbirni centri.

Na območju regije po povprečnih podatkih za obdobje 2020–2024 nastane približno 568 kg komunalnih odpadkov na prebivalca, kar je več od državnega povprečja. Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov znaša 77,2 % in je nad državnim povprečjem, količina odloženih komunalnih odpadkov na prebivalca pa je nekoliko nižja od slovenskega povprečja. To kaže na razmeroma dobro učinkovitost ločenega zbiranja, hkrati pa tudi na večjo obremenitev sistema zaradi velikega števila prebivalcev, dnevnih migracij in koncentracije dejavnosti v regiji.

RPP kot najpomembnejši izzive na področju ravnanja z odpadki izpostavlja zagotavljanje dolgoročnih kapacitet za obdelavo in odlaganje odpadkov, dograditev novih odlagalnih polj pri RCERO Ljubljana zaradi zapolnitve sedanjih razpoložljivih volumnov, optimizacija logistike in dostopa do centra ter nadaljnja krepitev ločenega zbiranja, ponovne uporabe in recikliranja. Pomembna odprta tema je tudi energetska predelava nerekiclabilnih ostankov komunalnih odpadkov. Na območju Ljubljane je predvidena možnost izvedbe objekta za pridobivanje toplote in energije iz odpadkov, vendar natančna lokacija še ni določena.

Na področju ravnanja z odpadki RPP opredeljuje sistem ravnanja z odpadki na regionalni ravni. RCERO Ljubljana se opredeli kot osrednji regionalni sistem, Špaja dolina pa kot komplementarni sistem za odlaganje. Smiselno se razmeščajo zbirni centri in centri ponovne uporabe, ki dopolnjujejo regionalni sistem na lokalni ravni. RPP predvideva tudi nadgradnjo RCERO Ljubljana z neposrednim dostopom na avtocesto ter z izvedbo potrebnih spremljajočih ureditev, kot sočasne čakalne površine za vozila.

Uresničujejo se načela krožnega gospodarstva, pri čemer je temeljni cilj preprečevanje nastajanja odpadkov, njihova ponovna uporaba, recikliranje in snovna oziroma energetska izraba, odlaganje pa ostaja zadnja možnost.

RPP naslavlja vse vidike ravnanja z odpadki, ki so pomembni za razvoj regije. Ob upoštevanju vseh predvidenih ukrepov, bistvenih vplivov na okolje zaradi povečanih količin odpadkov in ravnanja z njimi ne pričakujemo. Z RPP so podani pogoji, da se kljub načrtovanemu razvoju sistem ravnanja z odpadki v regiji nadgrajuje, povečuje njegova učinkovitost in zmanjšujejo vplivi na okolje.

Odpadne vode

Sistem ravnanja z odpadnimi vodami v regiji temelji na zbiranju, odvajanju in čiščenju komunalnih ter padavinskih odpadnih voda prek več različnih kanalizacijskih sistemov in čistilnih naprav. Namen sistema je preprečevanje onesnaževanja površinskih in podzemnih voda, varovanje vodnih virov ter zagotavljanje ustreznih higienskih in okoljskih razmer za prebivalce. Odpadne vode se v večjih naseljih praviloma odvajajo po javnem kanalizacijskem omrežju na komunalne čistilne naprave, na območjih brez javne kanalizacije pa se odvajanje in čiščenje zagotavljata z individualnimi ureditvami.

V regiji sistem odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode upravlja več občinskih oziroma medobčinskih komunalnih podjetij in režijskih obratov, med njimi JP VOKA SNAGA, JKP Prodnik, JKP Grosuplje, Komunalno podjetje Kamnik, JP KPV, JP Komunala Vodice, KSP Litija, Komunala Kranj ter posamezni občinski režijski obrati.

V regiji deluje 27 čistilnih naprav zmogljivosti najmanj 1.000 PE, pri čemer sta največja sistema CČN Ljubljana – Zalog in CČN Domžale–Kamnik, ostale čistilne naprave pa služijo predvsem lokalnim oziroma občinskim kanalizacijskim sistemom.

Na območju regije je opredeljenih 271 aglomeracij, od tega jih je 17 s skupno obremenitvijo enako ali večjo od 2000 PE. Vse aglomeracije še niso skladne z Operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (2020).

V regiji je bilo v letu 2024 pred izpustom iz javne kanalizacije prečiščenih 57 % odpadnih voda, kar regijo uvršča med regije z nižjim deležem prečiščene odpadne vode.

Potencialni pomembni negativni vplivi

- Onesnaženje tal in voda

RPP kot razvojno potrebo na področju komunalne infrastrukture izpostavlja izgradnjo manjkajočih kanalizacijskih sistemov. Na celotnem območju regije je treba dograjevati kanalizacijske sisteme tako, da se prednostno uredi manjkajoča kanalizacija v skladu z operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode. Na območjih, kjer javni kanalizacijski sistemi niso zgrajeni in se odvajanje ter čiščenje izvajata individualno, je treba z ustreznim nadzorom upravljavcev zagotoviti ugodne okoljske razmere.

Poudarjeno je tudi, da je posebno pozornost treba nameniti izgradnji ali rekonstrukciji kanalizacijskih sistemov na območjih, kjer bi lahko bili ogroženi vodni viri. Kadar objekti gospodarske javne infrastrukture za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode služijo več občinam, se pomembnejši skupni objekti po predhodnem dogovoru občin načrtujejo v RPP.

Poseben izziv predstavljajo območja razpršene, podeželske in hribovite poselitve, kjer je gradnja javne kanalizacije prostorsko, tehnično ali finančno zahtevnejša. Na teh območjih je treba zagotoviti ustrezne individualne sisteme čiščenja in učinkovit nadzor nad njihovim delovanjem. Pomemben izziv predstavljajo tudi starejši kanalizacijski sistemi, mešani sistemi odvajanja padavinskih in komunalnih vod ter povečani odtoki ob močnejših padavinah, saj lahko ti zmanjšujejo učinkovitost čiščenja in povečujejo obremenitve vodotokov.

Zaradi velike gostote poselitve, dnevnih migracij, koncentracije dejavnosti in nadaljnega načrtovanega razvoja je treba sistem odvajanja in čiščenja odpadnih voda v regiji stalno dograjevati, posodabljati in prilagajati novim obremenitvam. Pri umeščanju novih stanovanjskih, gospodarskih, družbenih in infrastrukturnih ureditev je treba zagotoviti ustrezno komunalno opremljenost že pred izvedbo posegov. S tem se zmanjšujejo tveganja za onesnaženje vodotokov, podzemnih voda in vodovarstvenih območij ter zagotavlja dolgoročno varstvo okolja in zdravja prebivalcev.

Z RPP so podani pogoji, da se kljub načrtovanemu razvoju, sistem ravna z odpadnimi vodami izboljša.

Racionalna raba vode

Racionalna raba vode pomeni zmanjševanje nepotrebne porabe vode v gospodinjstvih, industriji, kmetijstvu in drugih dejavnostih. Med pomembne ukrepe sodijo odpravljanje izgub v vodovodnih sistemih, uporaba varčnih naprav, zbiranje deževnice za zalivanje ter ozaveščanje prebivalcev o pomenu varčevanja z vodo. Takšni ukrepi prispevajo k zmanjšanju obremenitev vodnih virov in zagotavljajo dolgoročno oskrbo s kakovostno pitno vodo.

Slovenska zakonodaja daje posebno prednost oskrbi prebivalstva s pitno vodo, ki ima prednost pred drugimi oblikami rabe vode. Pomemben del racionalne rabe vode je tudi varovanje vodovarstvenih območij.

V letu 2024 je bilo v regiji skupaj dobavljene vode iz vodovoda (v 1000 m³) 46.389 (na prebivalca 81 m³), od tega je gospodinjstvom bilo dobavljene 21.558 (46 %, na prebivalca 38 m³), dejavnostim 12.221 (26 %), dobavljene neobračunane vode 383 (1 %), izgube pa so predstavljale 12.227 (26 %). Skupaj dobavljena količina vode na prebivalca regije je za 3 % višja od slovenskega povprečja, ki je 79 m³ na prebivalca (SURS).

Potencialni pomembni negativni vplivi

- Povečana poraba vode

V okviru RPP so podane usmeritve za trajnostno rabo in varstvo voda, pri čemer je poudarjeno celovito upravljanje vodnih virov ter usklajevanje različnih rab vode. Raba vode za oskrbo s pitno vodo ima prednost pred drugimi rabami, hkrati pa se vodni viri obravnavajo tudi kot pomemben dejavnik za ohranjanje ekosistemov, kmetijstvo, energetiko, turizem in rekreacijo ter zagotavljanje poplavne varnosti.

Na območjih, kjer se prepleta več rab vode, je treba zagotavljati trajnostno in racionalno rabo vodnih virov, zmanjševati konflikte med posameznimi rabami ter dolgoročno varovati kakovostno in količinsko stanje voda. Pomembno je tudi zadrževanje vode za večnamensko rabo, prilagajanje na podnebne spremembe, zmanjševanje hipnega odtoka z urbanih površin ter krepitev zeleno-modre infrastrukture.

Spodbuja se racionalna in ponovna raba vode, kjer je to okoljsko, tehnično in prostorsko sprejemljivo.

Z RPP so podani pogoji, da se kljub načrtovanemu prostorskemu in gospodarskemu razvoju raba vode usmerja trajnostno, morebitne nove potrebe pa se usklajujejo z razpoložljivimi vodnimi viri, varstvenimi režimi in ukrepi za trajnostno upravljanje voda.

Pridobivanje energije iz obnovljivih virov energije

Obnovljivi viri energije (OVE) imajo v sodobni energetski politiki vse pomembnejšo vlogo, saj omogočajo zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, večjo energetsko neodvisnost ter trajnostni razvoj. V Sloveniji je njihov razvoj usmerjen tudi z evropskimi podnebnimi cilji, ki spodbujajo prehod iz fosilnih goriv na čistejše vire energije.

Najpomembnejši obnovljivi vir energije v regiji je vodna energija. Vodna energija se izrablja predvsem na reki Savi, kjer delujeta HE Medvode in HE Mavčiče, ter prek manjših hidroelektrarn na Ljubljani, Kamniški Bistrici, Mlinščici in drugih vodotokih.

Sončna energija je eden najpomembnejših razvojnih potencialov, zlasti na strehah objektov, parkiriščih, degradiranih območjih in drugih že pozidanih oziroma manj občutljivih površinah.

Lesna biomasa ima pomembno vlogo predvsem pri oskrbi s toploto, zlasti v sistemih daljinskega ogrevanja in pri lokalni rabi lesa kot energenta.

Geotermalna energija se uporablja predvsem v obliki plitve geotermije oziroma toplotnih črpalk, medtem ko obsežnejša izraba globlje geotermalne energije še ni razvita.

Vetrna energija v regiji za zdaj nima izrazitejše vloge.

Obnovljivi viri energije (OVE) imajo v primerjavi s fosilnimi gorivi pomembno prednost, saj zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov in prispevajo k blaženju podnebnih sprememb. Kljub temu pa njihova uporaba povzroča tudi negativne vplive na okolje kot so:

- hidroelektrarne - lahko se spremeni naravni tok rek, vpliva na selitvene poti rib ter povzroči spremembe v vodnih habitatih
- biomasa - lahko vodi v prekomerno sečnjo gozdov, zmanjšanje biotske raznovrstnosti in degradacijo tal.
- sončne in vetrne elektrarne - lahko zavzamejo velike površine in spremenijo izgled krajine, lahko vplivajo tudi na migracijske poti ptic in netopirjev.

RPP v okviru zasnove gospodarske javne infrastrukture in energetske infrastrukture obravnava tudi razvoj obnovljivih virov energije. Poudarja energetskega prehoda, širitev uporabe OVE, zlasti sončnih elektrarn in geotermalnih sistemov, ter razvoj možnosti za prenos, učinkovito rabo in hrambo energije. Kot razvojno potrebo RPP navaja tudi preveritev prostorskih potencialov za sončne, vetrne, hidro in geotermalne vire energije.

Za učinkovito načrtovanje regijske energetske politike RPP predvideva pripravo regijskega energetskega koncepta. Ta naj opredeli potenciale posameznih oblik OVE, možnosti njihovega umeščanja v prostor, ukrepe za učinkovito rabo energije, zmanjševanje emisij toplogrednih plinov ter krepitev energetske samooskrbe in odpornosti lokalnih skupnosti na podnebne spremembe.

RPP poudarja, da je treba pri umeščanju OVE preveriti prostorske možnosti in okoljsko sprejemljivost posameznih ureditev. Pri tem je treba poleg energetskega potenciala upoštevati tudi druge funkcije prostora, kot so kmetijstvo, gozdarstvo, turizem, promet, varstvo pred naravnimi nesrečami, prilagajanje na podnebne spremembe, ohranjanje habitatov, ekološka povezljivost, krajinska prepoznavnost in kulturna dediščina.

Prednostno naj se OVE umeščajo na že pozidana, razvrednotena ali manj občutljiva območja, pri večjih posegih pa je treba zagotoviti presojo variantnih rešitev in izbrati takšne ureditve, ki najmanj obremenjujejo prostor in okolje.

Uporaba OVE bo imela pozitiven vpliv na zmanjšanje toplogrednih plinov in podnebne spremembe. Z RPP so podani pogoji, da umeščanje OVE, ne bo imelo bistvenih vplivov na okolje ob zagotavljanju omilitvenih ukrepov za usmerjanje razvoja OVE na prostorsko in okoljsko sprejemljiv način.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:	
Okoljski cilj	Ocena
<ul style="list-style-type: none"> • Učinkovito ravnanje z viri in odpadki ter preprečevanje nastanka odpadkov 	C

Poleg pogojev, ki so že vključeni v *RPP* na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:

Omilitven ukrep		Utemeljitev in izvedljivost
• OU01	/	/

3.3

3.4 PODROČJE VARSTVA OKOLJA: VAROVANJE PREBIVALCEV PRED OKOLJSKIMI TVEGANJI

Na področju varovanja prebivalcev pred okoljskimi tveganji so z vidika varstva okolja pomembni sledeči okoljski vidiki oz. se glede na lastnosti plana zasledujejo sledeči relevantni okoljski cilji, ki izhajajo iz Resolucije o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30), Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN) ter Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja¹²:

Zdravje ljudi

- Prebivalci, varovani pred okoljskimi tveganji (ReNPVO20–30)

Naravne in druge nesreče

- Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami – varstvo ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN)

Prilagajanje podnebnim spremembam

- Dosežena manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti družbe (ReNPVO20–30)

¹² Oznake v okroglih oklepajih () se nanašajo na oznake strateških okoljskih dokumentov ali zakonodaje.

3.4.1 OKOLJSKI VIDIK: ZDRAVJE LJUDI

Okoljski cilj

- Prebivalci, varovani pred okoljskimi tveganji (*ReNPVO20–30*)

Okoljski podcilji:

- Enakost v zdravju
 - Zmanjšanje neenakosti v ranljivosti na okoljska tveganja zaradi različnega socialno ekonomskega položaja (*Dekleracija okolje-zdravje*)
- Kakovost zunanjega zraka
 - Zmanjšan vnos onesnažil v zrak in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka
- Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami
 - Zmanjšano število prebivalcev, ki so čezmerno obremenjeni s hrupom
- Obremenitev zaradi virov sevanja
 - Zmanjšanje obremenitev zaradi virov sevanja
- Onesnaženost in degradacija tal
 - Sanacija degradiranih ter revitalizacija degradiranih območij (*ReNPVO20–30*)
- Oskrba s pitno vodo
 - Zagotovljena oskrba prebivalcev s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah
- Dostopnost zelenih površin
 - Zgotavljanje dostopnosti do zelenih površin

ENAKOST V ZDRAVJU

Socialno-ekonomski položaj pomembno vpliva na izpostavljenost okoljskim tveganjem. Ljudje z nižjimi dohodki, nižjo izobrazbo ali slabšim dostopom do virov so pogosto bolj izpostavljeni onesnaženju in drugim okoljskim nevarnostim, kar lahko vodi v slabše zdravje in manjšo kakovost življenja. Zato je zmanjševanje okoljskih neenakosti pomemben del trajnostnega razvoja in socialne pravičnosti.

Okoljska tveganja zaradi socialno-ekonomskega položaja ljudi so tveganja za zdravje in kakovost življenja, ki so povezana z neenako porazdelitvijo okoljskih obremenitev med različnimi družbenimi skupinami.

Ljudje z nižjim socialno-ekonomskim položajem so pogosto bolj izpostavljeni neugodnim okoljskim razmeram, ker imajo manj možnosti izbire kraja bivanja, slabši dostop do informacij in manj sredstev za zaščito pred okoljskimi vplivi.

Glavna okoljska tveganja v takih primerih so:

- Onesnažen zrak – revnejše skupnosti pogosto živijo bližje industrijskim območjem, prometnicam ali drugim virom onesnaženja.
- Onesnažena voda in tla – večja verjetnost bivanja na območjih s slabšo infrastrukturo ali bližino odlagališč odpadkov.
- Slabši stanovanjski pogoji – vlaga, plesen, nezadostno ogrevanje ali hlajenje povečujejo tveganje za bolezni.
- Hrup – bližina cest, železnic ali industrije lahko povzroča stres, motnje spanja in druge zdravstvene težave.
- Podnebne spremembe – socialno šibkejše skupine težje prenašajo vročinske valove, poplave ali druge ekstremne vremenske dogodke.
- Pomanjkanje zelenih površin – manj možnosti za rekreacijo, sprostitev in zmanjševanje vplivov vročine v urbanih območjih.

Glavne okoljska tveganja v takih primerih so:

- Več bolezni dihal in srca.
- Večje tveganje za duševne stiske in stres.
- Slabše splošno zdravstveno stanje.
- Krajša pričakovana življenjska doba.
- Povečevanje družbenih neenakosti.

Samoocena zdravja je uveljavljena mera splošnega zdravstvenega stanja prebivalstva, ki dobro odseva in napoveduje zmanjšano zmožnost, funkcionalno sposobnost, obolevnost in umrljivost prebivalstva. Samoocena zdravja zajame fizične in duševne komponente zdravja pa tudi splošno zadovoljstvo z življenjem.

Vrednost kazalnika prikazuje delež oseb, ki svoje zdravje ocenjuje kot dobro, opisuje število odraslih oseb, starih 15 let ali več, ki so v anketi svoje zdravje ocenili kot dobro ali zelo dobro

V skladu s podatkom NIJZ iz leta 2021 (NIJZ, Kazalniki zdravja, 2021) je regiji delež oseb, ki svoje zdravje samoocenjuje kot dobro 71,30%. Delež se je od leta 2016 povečal za 1,1%, kar nakazuje na trend višanja vrednosti, kar se kaže kot rahlo izboljšanje.

Strukturni kazalnik Zdrava leta življenja opazuje omejitve posameznika pri običajnih aktivnosti in predstavlja pričakovano trajanje življenja brez oviranosti. (NIJZ).

Po podatkih NIJZ-ja (NIJZ, 2023) je povprečna vrednost za Zdrava leta življenja za regijo je 70,5 let. Pričakovano trajanje pa 83,2 let. Vrednost zdravih let življenja, kot % pričakovanega trajanja življenja (%) je tako 81,2.

Stopnja razvitosti občin prikazuje razlike med občinami, kjer so upoštevani tako ekonomski dejavniki (dodana vrednost, dohodnina), socialni kazalniki (indeks staranja, brezposelnost,...), kot tudi kulturni vidik (kulturni spomeniki) in naravne danosti. Stopnja razvitosti občine je določena na podlagi indeksa razvojne ogroženosti občine. (NIJZ)

Razvitost regije je nad slovenskim povprečjem (1,00) in znaša 1,10. Ob tem ima najvišjo vrednost občina Komenda (1,35), najnižjo pa občina Velike Lašče (0,97).

Po podatkih dostopnih Statističnega urada Republike Slovenije je bila stopnja delovne aktivnosti v letu 2024 - 70,8 %. V letu 2014 pa le 58,5%, kar nakazuje na izboljšanje.

Kazalnik 'osnovno izobraženi odrasli' prikazuje delež populacije v starosti med 25 in 64 let, katerih zadnja zaključena stopnja izobrazbe je osnovna šola ali manj (NIJZ).

Po podatkih iz leta 2024, je v regiji take populacije 12,47%. V letu 2014 je bil delež višji in sicer 22,6%.

Potencialni pomembni negativni vplivi

Okoljska tveganja zaradi socialno ekonomskega položaja ljudi:

- vplivi na splošne kazalnike zdravja in kakovost življenja povezani z družbeno ekonomskim položajem prebivalcev (večja ranljivost na spremembe okoljskih dejavnikov zdravja, manjša sposobnost prilagajanja in odziva na okoljske vplive).

To je neposredno povezano z zagotavljanjem zdravega življenjskega okolja vsem prebivalcem in se vrednoti preko kakovosti zraka, obremenjevanja okolja s hrupom in vibracijami, obremenjevanja s sevanji, oskrbe s pitno vodo ter dostopnosti do zelenih površin. Te vsebine so obravnavane v nadaljevanju.

KAKOVOST ZUNANJEGA ZRAKA, OBREMENJEVANJE S HRUPOM IN VIBRACIJAMI

Kakovost zunanje zraka

Po podatkih iz Poročila o kakovosti zraka v Sloveniji iz leta 2023 (ARSO Okolje, Ljubljana, 2024) je bilo na območju regije šest merilnih mest letnih emisij. Merjene so bile vrednosti NO₂, SO₂, PM_{2,5}, NMVOC (benzen), težke kovine (As, Ni, Pb, Cd) ter POP – B(a)P.

Na nobeni ni bilo preseženih letnih mejnih oz. kritičnih vrednosti.

Epidemiološke študije kažejo, da imajo z vidika onesnaženosti zraka najbolj negativen vpliv na zdravje prav delci PM₁₀ in PM_{2,5}. Celo ravnj pod sedanjimi zakonodajnimi mejnimi vrednostmi predstavljajo zdravstveno tveganje. Poročila Svetovne zdravstvene organizacije kažejo na to, da ne obstaja meja, pod katero ni pričakovati vpliva na zdravje. Do vpliva na zdravje prihaja zaradi vdihavanja delcev in posledicnega vdora v pluća in krvni sistem, kar povzroča okvare respiratornega, kardiovaskularnega, imunskega in živčnega sistema. Manjši kot so delci, bolj globoko lahko prodrejo v pljuča. (ARSO Okolje, Ljubljana, 2024)

Delci PM₁₀ in PM_{2,5} so bili merjeni na 5 merilnih postajah. Nikjer ni prišlo do dnevne in letne prekoračitve mejne vrednosti. Najvišja povprečna letna vrednost (27 µg/m³), je bila zabeležena na prometnem merilnem mestu Ljubljana Center, kjer se ostalim izpustom pridružijo še sveži izpusti iz prometa. Nazadnje je bila letna mejna vrednost PM₁₀ na tej postaji prekoračena leta 2013.

Število dni s preseganjem dnevne mejne vrednosti se je v zadnjih desetih bistveno letnih zmanjšalo in ni več presegalo mejnih vrednosti. Od leta 2008 letne vrednosti niso presegle mejne vrednosti.

V regiji sta dve merilni postaji za merjenje O₃. Na merilnem mestu Lj Bežigrad ni bilo prekoračenih vrednosti. Na merilnem mestu Zadobrova pa so zabeležili 5 ur s preseženo opozrilno vrednostjo.

Število primerov prezgodnje smrti zaradi onesnaženega zraka (PM_{2,5}) (EEA, 2021) je v regiji znašalo 81. Vrednost upada.

Regija je prometno precej obremenjena, kar posledično pomeni povečane emisije škodljivih snovi v zrak.

Na kakovost zraka lahko pomembno vpliva tudi izvajanje dejavnosti v gospodarskih območjih (industrij/proizvodnja, logistika) in območjih izkoriščanja mineralnih surovin. Takih območij (obstojećih in načrtovanih v OPN) je 563, njihova površina znaša 2.227 ha.

Na zdravje ljudi to vpliva predvsem, če se te dejavnosti izvajajo neposredno ob bivalnem okolju. Taka območja so prepoznana kot konfliktna območja, v regiji je obstojećih oziroma z OPN načrtovanih 183.

Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami

Okoljski hrup je moteć zvok, ki ima lahko na zdravje ljudi več negativnih učinkov. Med obstojećimi viri hrupa v okolju predstavlja najvećji problem za prebivalce hrup cestnega, železniškega in letalskega prometa ter hrup industrijskih obratov. Hrup na zdravje in počutje ljudi vpliva na različne načine. Vrednost hrupnega okolja prikazuje delež oseb, starih 25 – 74 let, ki ocenjujejo okolje, v katerem bivajo kot zelo hrupno in srednje hrupno. (NIJZ)

Po podatkih NIJZ, 2022 je povprećna vrednost 'Hrupnega okolja' v regiji znašala 32,2%.

Najpogostejši problem za prebivalce je hrup cestnega prometa, hrup pa je odvisen od prometne obremenitve. Po podatkih PLDP so se prometne obremenitve na državnih cestah, ki so tudi najbolj obremenjene, v zadnjih letih povećale.

Problem lahko predstavlja tudi hrup železnice. Prostorsko je omejen predvsem na pasove ob glavnih železniških koridorjih, najpomembnejši konflikt pa je tam, kjer proga poteka skozi ali tik ob naseljih.

Na obremenjenost s hrupom lahko pomembno vpliva tudi izvajanje dejavnosti v gospodarskih območjih (industrij/proizvodnja, logistika) in območjih izkoriščanja mineralnih surovin. Na zdravje ljudi to vpliva predvsem, če se te dejavnosti izvajajo neposredno ob bivalnem okolju. Taka območja so prepoznana kot konfliktna območja, v regiji je obstojećih oziroma z OPN načrtovanih 183.

Potencialni pomembni negativni vplivi:

- poslabšanje zdravja ljudi zaradi obstojeće in/ali povećane prekomerne onesnaženosti zraka in obremenjevanja s hrupom ter vibracijami kot posledica prometa, industrije, ogrevanja ipd.

Ogrevanje objektov

RPP v energetske prehode, širitev uporabe obnovljivih virov energije, zlasti sonćnih elektrarn in geotermalnih sistemov, ter možnosti za prenos in učinkovito hrambo energije. Med prednostnimi usmeritvami navaja tudi krepitev daljinskih sistemov ogrevanja z uporabo energije preostanka odpadkov, lesne biomase in odpadne toplote ter spodbujanje uporabe geotermalnih virov, kjer je to sprejemljivo z vidika varstva vodnih virov.

RPP posebej izpostavlja, da se daljinski sistemi za oskrbo s toploto stalno posodablajo in razvijajo za priključitev novih objektov. Ob prenovi večjih javnih stavb se preverja tudi možnost izvedbe sistema ogrevanja na lesno biomaso. Hkrati RPP predvideva zagotavljanje oskrbe z zemeljskim plinom prek prenosnega in distribucijskega sistema, vendar ob sočasnem spodbujanju zmanjšanja odvisnosti od zemeljskega plina, zlasti z nadomeščanjem virov pri velikih porabnikih.

Usmeritve RPP so povezane tudi s prenovo in revitalizacijo obstoječih urbanih območij, energetske učinkovitostjo, učinkovitejšo rabo virov ter zmanjševanjem vplivov na okolje. Pri nadaljnjem razvoju ogrevalnih sistemov je zato pomembno, da se prednostno uporabljajo učinkovitejši, nizkoogljični in bolje nadzorovani sistemi, da se spodbujata energetska prenova stavb in priključevanje na primerne skupne sisteme ter da se individualne rešitve prilagajajo prostorskim in okoljskim značilnostim posameznih območij.

Kot pomembna podlaga za nadaljnje načrtovanje se izpostavlja priprava regionalnega energetskega koncepta, ki bo lahko podrobneje opredelil potencialne posameznih energetskih virov, možnosti razvoja daljinskih sistemov, ukrepe za učinkovito rabo energije ter zmanjševanje emisij.

Ob upoštevanju usmeritev RPP in prihodnjega energetskega koncepta je mogoče pričakovati, da se bo stanje na področju onesnaževanja zraka zaradi ogrevanja kljub načrtovanemu razvoju postopoma izboljševalo.

Promet

Z RPP so predvidene nove prometne povezave in nadgradnje obstoječega prometnega omrežja. Na cestnem omrežju se med drugim načrtujejo širitve posameznih avtocestnih krakov, prilagoditve avtocestnih priključkov ter nove oziroma nadgrajene povezovalne ceste z navezavo na avtocestno omrežje. Med pomembnejšimi ureditvami so nadgradnje štajerskega, dolenskega in primorskega avtocestnega kraka, severna ljubljanska tangenta ter posamezne povezovalne ceste na območju Ljubljane, Grosuplja, Brezovice, Domžal in drugih prometno obremenjenih delov regije.

Zaradi načrtovanega stanovanjskega, gospodarskega in infrastrukturnega razvoja je mogoče pričakovati nadaljnje prometne obremenitve, kar lahko vpliva na kakovost zraka, hrup, vibracije, porabo prostora ter obremenitve stanovanjskih območij ob prometnih koridorjih.

Eden od ciljev RPP je zagotavljanje dobro povezane regije po načelih trajnostne mobilnosti. Za vzpostavitev policentrične strukture regije RPP poudarja razvoj učinkovitih, hitrih in udobnih prometnih povezav, pri čemer imajo pomembno vlogo integriran javni potniški promet, hitre železniške povezave, mreža P+R, kolesarske poti, večmodalna vozlišča ter druge ureditve, ki omogočajo lažje prehajanje med posameznimi deli regije.

RPP posebej izpostavlja potrebo po razvoju regijskega železniškega in avtobusnega sistema, nadgradnji železniškega vozlišča Ljubljana, vzpostavitvi večmodalnih vozlišč in P+R točk, dokončanju regijskega kolesarskega omrežja ter izboljšanju intermodalnosti. Predviden je razvoj hitrega integriranega javnega potniškega sistema na ključnih regionalnih povezavah, zlasti proti Domžalam in Kamniku, Vrhniki in Logatcu, Grosuplju in Ivančni Gorici ter Medvodam in Škofji Loki. RPP kot razvojno možnost omenja tudi vključitev plovne poti po Ljubljanici med Ljubljano in Vrhniko v sistem regijskega javnega potniškega prometa.

Trajnostne oblike mobilnosti se spodbujajo z razvojem varne kolesarske infrastrukture, večmodalnih prestopnih točk, hitrih linij javnega potniškega prometa ter povezovanjem železnice, avtobusov, P+R sistemov in kolesarskega omrežja. Takšne usmeritve lahko prispevajo k zmanjšanju osebnega motornega prometa, zlasti na dnevnih migracijskih poteh proti Ljubljani, ter s tem omilijo vplive prometa na zrak, hrup in kakovost bivalnega okolja.

RPP naslavlja tudi potrebo po prometni razbremenitvi posameznih naselij in mestnih območij. Nove povezovalne ceste in obvozne ureditve lahko zmanjšajo tranzitni promet skozi središča naselij, kar lahko pozitivno vpliva na kakovost bivanja, varnost, hrupne obremenitve in emisije v gostejih poseljenih območjih. Hkrati pa lahko nove cestne povezave povzročijo dodatne pritiske na še nepozidan prostor, povečajo obremenitve ob novih koridorjih in spodbudijo nadaljnjo avtomobilsko odvisnost, če niso usklajene z razvojem javnega potniškega prometa.

Razvoj železniške infrastrukture in preusmerjanje dela potniškega ter tovornega prometa na železnico imata lahko pozitiven vpliv na zmanjševanje emisij iz cestnega prometa. Pri tem pa je treba upoštevati tudi možne vplive železniške infrastrukture na hrup in vibracije, zlasti na območjih obstoječe ali nove stanovanjske pozidave ob železniških koridorjih. Te vplive je treba obravnavati v nadaljnjih fazah načrtovanja z ustreznim umeščanjem tras, tehničnimi ukrepi in preprečevanjem umeščanja novih hrupno občutljivih rab na najbolj obremenjena območja.

Pri umeščanju nove prometne infrastrukture oziroma nadgradnji obstoječe je treba prednostno preveriti variante, ki zmanjšujejo tranzitni in tovorni promet skozi naselja, ne povečujejo obremenitev stanovanjskih območij z emisijami, hrupom in vibracijami ter čim manj posegajo v kmetijska zemljišča, vodovarstvena, poplavna, naravovarstvena in druga občutljiva območja. Na območjih neposredno ob prometnih koridorjih se naj preprečuje umeščanje novih stanovanjskih in drugih za hrup občutljivih rab, razen kadar je z ukrepi dokazano mogoče zagotoviti ustrezno kakovost bivalnega okolja.

Izvajanje dejavnosti (industrija/proizvodnja, logistika, izkoriščanje mineralnih surovin)

RPP konfliktov med industrijskimi, proizvodnimi, logističnimi dejavnostmi oziroma izkoriščanjem mineralnih surovin in bivalnim okoljem ne obravnava posebej. Posredno jih naslavlja v okviru usmeritev za gospodarski razvoj, racionalno rabo prostora, sanacijo degradiranih območij, razvoj gospodarskih con ter varstvo okolja in kakovosti bivanja.

RPP prednostna območja za gospodarski razvoj usmerja predvsem v obstoječa gospodarska območja, ob glavne prometne koridorje in v bližino obstoječih središč, pri čemer je poudarjena tudi potreba po sanaciji degradiranih območij in prestrukturiranju obstoječih površin. Takšen pristop lahko zmanjša pritisk na nova zemljišča in omeji razpršeno umeščanje gospodarskih dejavnosti, vendar sam po sebi ne zagotavlja, da ne bodo nastajala nova konfliktna območja med gospodarskimi rabami in stanovanjskimi območji.

RPP bi bilo zato smiselno dopolniti z usmeritvijo, da se pri načrtovanju novih gospodarskih con, logističnih centrov, proizvodnih območij in širitvah obstoječih con preprečuje neposreden stik dejavnosti z večjimi vplivi na okolje s stanovanjskimi območji in drugimi občutljivimi rabami prostora. Na stikih z bivalnim okoljem naj se umeščajo le dejavnosti z nizkimi vplivi, kot so poslovne, storitvene, raziskovalne, tehnološke in manjše obrtne dejavnosti, medtem ko se hrupnejše, prometno intenzivne

ali emisijsko obremenjujoče dejavnosti umeščajo v notranjost gospodarskih območij oziroma na lokacije z ustrezno prometno in komunalno opremljenostjo.

Za obstoječa konfliktna območja med gospodarskimi dejavnostmi in bivalnim okoljem bi bilo treba predvideti sanacijske ukrepe. Ti lahko vključujejo vzpostavitev zelenih varovalnih pasov, prometno preureditev dostopov, zmanjšanje hrupa, emisij in svetlobnega onesnaževanja, omejevanje obratovalnih vplivov ter postopno prestrukturiranje prostorsko ali okoljsko neustreznih dejavnosti v dejavnosti z manjšimi vplivi na okolje.

Posebno pozornost je treba nameniti tudi prometnim vplivom gospodarskih in logističnih dejavnosti. Razvoj novih prometno intenzivnih dejavnosti, gospodarskih con, logističnih centrov in večjih turističnih območij naj bo dopusten le tam, kjer je zagotovljena neposredna navezava na regionalno ali državno prometno omrežje ter kjer se zaradi tega ne povečuje tranzitni in tovorni promet skozi stanovanjska območja. Pri tem je treba zagotoviti tudi možnosti dostopa z javnim potniškim prometom, kolesarsko infrastrukturo in drugimi trajnostnimi oblikami mobilnosti.

Morebitno širjenje ali odpiranje novih območij izkoriščanja mineralnih surovin naj bo dopustno le ob utemeljeni potrebi, preveritvi variantnih rešitev, zagotovitvi omilitvenih ukrepov ter jasni opredelitvi sanacije prostora po zaključku izkoriščanja. Posegi naj se ne umeščajo v neposredno bližino stanovanjskih območij.

Z dopolnitvijo RPP s takšnimi usmeritvami bi se bolje preprečevalo nastajanje novih konfliktnih območij, hkrati pa bi se omogočila postopna sanacija obstoječih neskladij med gospodarskim razvojem, prometnimi obremenitvami, varstvom okolja in kakovostjo bivanja.

RPP naj se dopolni z usmeritvijo za preprečevanje in sanacijo konfliktnih območij med gospodarskimi dejavnostmi, logistiko, izkoriščanjem mineralnih surovin in bivalnim okoljem. Pri načrtovanju novih gospodarskih con in širitev obstoječih se preprečuje neposreden stik dejavnosti z večjimi vplivi s stanovanjskimi in drugimi občutljivimi rabami. Na stikih z bivalnim okoljem se umeščajo le dejavnosti z nizkimi vplivi, hrupnejše, prometno intenzivne ali emisijsko obremenjujoče dejavnosti pa se umeščajo v notranjost gospodarskih con. Prometno intenzivne dejavnosti se umeščajo na lokacije z ustrezno navezavo na regionalno oziroma državno prometno omrežje, brez povečevanja tranzitnega in tovrnega prometa skozi naselja. Za večje gospodarske cone naj se izdelajo mobilnostni načrti. Za obstoječa konfliktna območja se pripravijo sanacijski ukrepi, ki naj vključujejo vzpostavitev zelenih varovalnih pasov, prometno preureditev, zmanjšanje hrupa, emisij in svetlobnega onesnaževanja, omejevanje obratovalnih vplivov ter postopno prestrukturiranje prostorsko ali okoljsko neustreznih dejavnosti v dejavnosti z manjšimi vplivi na okolje.

OBREMENITEV ZARADI VIROV SEVANJA

Elektromagnetno sevanje (EMS) je fizikalni pojav, ki ga ustvarjajo električno nabiti delci, ki mirujejo, se gibljejo z določeno hitrostjo ali nihajo z določeno frekvenco. EMS so prisotna v naravi (na primer v obliki svetlobe, toplotnega sevanja, zemeljskega magnetnega polja in različnih električnih procesov v živih bitjih), nekatera pa je umetno ustvaril človek, bodisi namenoma za diagnostiko in zdravljenje, bodisi kot stranski učinek pri prenosu električne energije in informacij ter delovanju električnih naprav. (MOPE, 2025).

Med vire EMS sodijo predvsem visokonapetostno elektroenergetsko omrežje, bazne postaje, oddajniki in podobno. V regiji je 8 transformatorskih postaj z napetostjo do 10.000 kW in 1 do 15.000 kW ter 259 km daljnovoda z napetostjo 110 kV, 220 kV in 400 kV. V regiji je 74 oddajnikov (radijskih in televizijskih) in 568 baznih postaj.

Površina poselitvenih območij znotraj varovalnih pasov elektromagnetnih virov 110 kV in več znaša 44,2 ha.

Svetlobno onesnaževanje je emisija svetlobe iz virov svetlobe, ki poveča naravno osvetljenost okolja. Svetlobno onesnaževanje okolja povzroča za človekov vid motečo osvetljenost in občutek bleščanja pri ljudeh, ogroža varnost v prometu zaradi bleščanja, zaradi neposrednega in posrednega sevanja proti nebu moti življenje ali selitev ptic, netopirjev, žuželk in drugih živali, ogroža naravno ravnotežje na varovanih območjih, moti profesionalno ali amatersko astronomsko opazovanje, ali s sevanjem proti nebu po nepotrebnem porablja električno energijo.

Svetlobno onesnaževanje ureja Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/2007, 109/2007, 62/10, 46/13 in 44/22 – ZVO-2) (v nadaljevanju Uredba).

Bistvene vsebine, ki jih določa Uredba in so povezane s prostorskim načrtovanjem so osvetljevanje z okolju prijaznimi svetilkami, ciljne vrednosti za razsvetljavo cest in javnih površin ter razsvetljava drugih območij in objektov.

Kot glavni kazalnik za svetlobno onesnaževanje v okviru okoljskih presoj se uporablja kazalnik letna poraba elektrike vseh svetilk, ki so na območju posamezne občine vgrajene v razsvetljavo občinskih cest in razsvetljavo javnih površin, ki jih občina upravlja, izračunana na prebivalca s stalnim ali začasnim prebivališčem v tej občini, ne sme presežati ciljne vrednosti 44,5 kWh.

Svetlobno onesnaževanje za državne ceste nima določene ciljne vrednosti na prebivalca ampak je vezana na tehnične in energetske normative.

V splošnem velja, da je glavni vir svetlobnega onesnaževanja v naseljih razsvetljava občinskih cest (70 – 90%), državne ceste prispevajo 10 – 30%.

Potencialni pomembni negativni vplivi

- poslabšanje zdravja ljudi zaradi obstoječe in/ali povečane prekomerne obremenjenosti okolja z EMS kot posledico umeščanja virov EMS ali z ionizirajočim sevanjem kot posledici naravne koncentracije radona v stavbah ter umeščanja jedrskih objektov, daljnovodov, baznih postaj ipd. Velja tudi za načrtovanje poselitvenih območij blizu obstoječih virov sevanj.
- poslabšanje zdravja ljudi zaradi obstoječe in/ali povečane prekomerne obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaževanjem kot posledica umeščanja virov svetlobnega onesnaževanja ipd.

Elektromagnetno sevanje

Z RPP se na območju regije načrtujejo izgradnja, nadgradnja in krepitev elektroenergetskega omrežja, ki lahko pomenijo nove oziroma povečane vire elektromagnetnega sevanja. Med pomembnejšimi načrtovanimi ureditvami so nadgradnja 220 kV daljnovodne povezave Beričevo–Kleče–Divača na 400 kV oziroma izvedba nove vzporedne 400 kV povezave, dograditev 400 kV omrežja iz smeri

Beričevega oziroma Kleč proti RTP Podlog, nadgradnja RTP Kleče na 400 kV napetostni nivo ter dograditev 400 kV polj v RTP Beričevo. Na 110 kV omrežju so predvideni tudi daljnovod RTP Polje–RTP Vič, daljnovod Kamnik–Visoko, daljnovod Grosuplje–Ivančna Gorica, povezava Logatec–Žiri ter več novih oziroma nadgrajenih RTP, zlasti na območju Ljubljane in v povezavi z razvojem poslovnih con ter vključevanjem obnovljivih virov energije.

RPP problema obremenjevanja bivalnega okolja z elektromagnetnim sevanjem ne naslavlja kot samostojne teme, zato bi ga bilo smiselno dopolniti. Pri umeščanju novih daljnovodov, RTP, večjih hranilnikov električne energije in drugih elektroenergetskih ureditev je treba zagotoviti ustrezne varovalne odmike od stanovanjskih območij, šol, vrtcev, zdravstvenih in varstvenih ustanov ter drugih občutljivih rab prostora. Novi viri elektromagnetnega sevanja naj se praviloma umeščajo izven strnjenih stanovanjskih območij oziroma tako, da se izpostavljenost prebivalcev ne povečuje. Pri obstoječih konfliktnih stikih naj se preverijo možnosti sanacije, kot so optimizacija tras in lokacij, tehnične prilagoditve, kabliranje tam, kjer je to prostorsko, tehnično in ekonomsko izvedljivo, ter preprečevanje umeščanja novih občutljivih rab v neposredno bližino obstoječih virov EMS.

Svetlobno onesnaževanje

RPP svetlobnega onesnaževanja ne obravnava kot samostojnega vsebinskega sklopa. Tema je posredno povezana z usmeritvami za prostorski razvoj, energetska učinkovitost, prometno in komunalno infrastrukturo, varstvo naravnih območij, zeleni sistem regije ter omejevanje razpršene poselitve.

Z RPP se predvidevajo nova poselitvena območja, gospodarske cone, prometna infrastruktura in druge prostorske ureditve, ki lahko povečajo potrebe po javni in zunanji razsvetljavi.

RPP bi bilo smiselno dopolniti z izrecno usmeritvijo za zmanjševanje svetlobnega onesnaževanja. Pri načrtovanju javne razsvetljave, prometne infrastrukture, gospodarskih con, športnih in rekreacijskih površin, turističnih območij ter drugih zunanjih ureditev naj se uporabljajo energetska učinkovite, zasenčene in pravilno usmerjene svetilke, prilagojena jakost osvetlitve ter časovno omejevanje osvetljevanja, kjer je to mogoče. Posebna pozornost naj se nameni območjem stanovanj, naravovarstveno pomembnim območjem, zelenemu sistemu, obvodnim prostorom, krajinsko občutljivim območjem in območjem pomembnim za nočno aktivne živalske vrste.

Z usmerjanjem prostorskega razvoja v strnjena in že opremljena območja ter z dopolnitvijo RPP z ukrepi za omejevanje svetlobnega onesnaževanja je mogoče pričakovati, da se kljub načrtovanemu razvoju svetlobna obremenitev okolja ne bo bistveno povečala oziroma da se bo ob prenovah javne razsvetljave postopno zmanjševala.

OSKRBA S PITNO VODO

Pitna voda je ključnega pomena za zdravje ljudi in delovanje ekosistemov. Zanesljiva oskrba s kakovostno pitno vodo preprečuje širjenje nalezljivih bolezni, omogoča vzdrževanje higiene ter podpira splošno dobro počutje prebivalstva. Onesnaženje vodnih virov s kemikalijami, mikroorganizmi ali odpadnimi snovmi pa lahko resno ogrozi zdravje ljudi in poruši ravnovesje v naravi. Uredba o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 88/12, 44/22 – ZVO-2, 70/24 in 21/25 – ZOPVOOV) določa vrste nalog, ki se izvajajo v okviru storitev obvezne občinske gospodarske javne

službe oskrbe s pitno vodo (v nadaljnjem besedilu: javna služba), in nekatere pogoje za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot javna služba, ter za lastno oskrbo s pitno vodo. Uredba o pitni vodi (Uradni list RS, št. 61/23) pa v skladu z Direktivo (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (prenovitev) (UL L št. 435 z dne 23. 12. 2020, str. 1) določa zahteve, ki jih mora izpolnjevati pitna voda z namenom varovanja zdravja ljudi pred škodljivimi učinki zaradi onesnaženja pitne vode, z zagotavljanjem, da je zdravstveno ustrezna in skladna.

Po podatkih NLZOH (2023) delež prebivalcev z javno oskrbo s pitno vodo v regiji znaša 96,20%.

Število lastnih vodnih zajetij za oskrbo s pitno vodo v regiji je 134.

Po podatkih monitoringa Ministrstva za zdravje iz Letnega poročila o pitni vodi v letu 2024 (NLZOH) je delež neskladnih vzorcev naslednji:

- brez priprave 34,2 %
- prisotnost kolioformnih bakterij 6,7 %
- prisotnost E. Coli 1,4 %
- prisotnost enterokokov 2,2 %
- prisotnost Clostridium perfringens 1,2 %

V letu 2024 nikjer v Sloveniji ni prišlo do hidričnega izbruha. V zadnjih 10 letih so se na nivoju države pojavili le štirje.

V regiji je 26.874 hektarjev vodovarstvenih območij, ki so zavarovana na državni ravni ter 23.276 hektarjev, ki so zavarovani na občinski ravni.

Oskrbo s pitno vodo na lokalni ravni izvajajo obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo. V regiji se oskrba zagotavlja prek več različnih vodovodnih sistemov, od katerih so nekateri medsebojno povezani in imajo regionalni oziroma medobčinski pomen. Ostali vodovodni sistemi so pretežno lokalnega značaja in oskrbujejo posamezne občine ali naselja.

Večji oskrbni sistemi regionalnega pomena so centralni ljubljanski vodovodni sistem, ki oskrbuje Ljubljano ter dele občin Škofljica, Ig, Brezovica in Medvode, vodovodni sistem Domžale–Mengeš–Trzin, vodovodni sistem Iverje Kamnik, sistem Borovnica–Log - Dragomer–Vrhnika ter kranjski vodovodni sistem z okolico, ki sega tudi na območje občin Komenda, Vodice in del Medvod. Vodni viri za večje vodovodne sisteme se nahajajo predvsem na območju vodonosnikov Ljubljanskega polja in Ljubljanskega barja, Kamniško-domžalskega polja, Sorškega polja ter ob vznožju Kamniško-Savinjskih Alp.

Večjih sistemskih težav z oskrbo s pitno vodo v regiji ni zaznati. Pomanjkljiva oskrba se pojavlja predvsem na nekaterih višje ležečih in oddaljenejših območjih lokalnih vodovodnih sistemov.

Večina sistemov nima rezervnih vodnih virov, razen tam, kjer so vzpostavljene medsebojne povezave.

Po podatkih Statističnega urada RS je bilo v letu 2024 gospodinjstvom dobajeno 38 m³/prebivalca. Količina dobavljene vode je sicer malenkost manjša kot v letu 2014 (40,6 m³/prebivalca), ampak vrednosti skozi desetletje preveč nihajo, da bi lahko razbrali trend.

Potencialni pomembni negativni vplivi

- poslabšanje zdravja ljudi zaradi izpostavljenosti prebivalcev obstoječi in/ali povečani prekomerni onesnaženosti pitne vode zaradi zmanjšanja razpoložljivosti pitne vode kot posledici povečane porabe vode, premajhne zmožnosti infrastrukture za oskrbo s pitno vodo, zmanjšanega količinskega stanja vodnih virov, in/ali poslabšanja kakovosti pitne vode kot posledici izvedbe posegov na vodovarstvenih območjih, v bližini vodnih virov brez vodovarstvenega območja, incidentnih onesnaženj in onesnaženj ob večjih nesrečah.

Najpomembnejše vplive na varstvo vodnih virov in oskrbo s pitno vodo v regiji lahko imajo širjenje poselitve, razvoj gospodarskih in industrijskih območij, prometna infrastruktura, kmetijstvo, neurejeno odvajanje odpadnih voda ter druge dejavnosti na območjih vodonosnikov in vodovarstvenih območij. Posebej občutljiva so ravninska območja regije, kjer se prepletajo poselitve, kmetijstvo, prometni koridorji in pomembni viri pitne vode. Onesnaženje tal se lahko na teh območjih neposredno odrazi tudi v poslabšanju kakovosti podzemnih voda.

RPP oskrbo s pitno vodo in varstvo vodnih virov obravnava kot pomembno razvojno in varstveno temo prostora. Glavni vodonosniki v regiji so Ljubljansko polje, Ljubljansko barje, Kamniško-domžalsko polje in Sorško polje, ki predstavljajo strateško pomemben naravni vir. RPP poudarja, da ima na območjih prepleta poselitve, kmetijstva in varstva vodnih virov varstvo pitne vode prednost pred drugimi dejavnostmi.

Za dolgoročno varstvo voda pred obremenitvami RPP določa preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja voda iz industrijskih virov, nadzor vnosa onesnaževal in hranil iz kmetijstva ter zmanjševanje onesnaževanja zaradi poselitve z ustreznim odvajanjem in čiščenjem komunalne odpadne vode. Varujejo se obstoječi in potencialno pomembni vodni viri, spodbuja pa se tudi varčna in smotrna raba pitne vode.

Oskrba s pitno vodo se v regiji zagotavlja prek več različnih vodovodnih sistemov, od katerih so nekateri regionalnega oziroma medobčinskega pomena, drugi pa lokalnega značaja. Poudarjena je potreba po povezovanju vodovodnih sistemov in uvajanju novih virov za zagotavljanje varne ter količinsko in kakovostno ustrezne oskrbe s pitno vodo.

Pomembna usmeritev RPP je tudi formalizacija zaščite vodnih virov z državnimi uredbami tam, kjer to še ni izvedeno, zlasti v severnem delu regije. Pri načrtovanju novih poselitvenih, gospodarskih, industrijskih in drugih razvojnih območij je zato treba preveriti njihovo skladnost z varstvom vodnih virov, razpoložljivimi količinami pitne vode ter možnostmi varnega odvajanja in čiščenja odpadnih voda.

Večje širitve poselitvenih, industrijskih, gospodarskih in turističnih območij so sprejemljive le, če so zagotovljene zadostne količine vodnih virov za predvidene obremenitve in če tak razvoj ne ogroža kakovosti podzemnih ali površinskih voda. Nove ureditve naj se prednostno umeščajo na območja, kjer je mogoče zagotoviti ustrezno komunalno opremljenost, varno oskrbo s pitno vodo ter nadzorovano odvajanje in čiščenje odpadnih voda. Na območjih zunaj urejene javne oskrbe je treba zagotoviti ustrezne pogoje za varno samooskrbo in preprečevanje vplivov na vodne vire.

Obstoječo vodovodno infrastrukturo je treba posodabljati in rekonstruirati z namenom izboljšanja zanesljivosti oskrbe ter zmanjševanja izgub. Hkrati je treba izvajati ukrepe za zmanjševanje porabe

pitne vode, spodbujati varčno rabo vode v gospodinjstvih in gospodarstvu ter, kjer je to mogoče, uporabo meteornih voda in očiščenih odpadnih voda za namene, ki ne zahtevajo kakovosti pitne vode.

Kljub temu, da se lahko potrebe po pitni vodi zaradi načrtovanega prostorskega in gospodarskega razvoja povečajo, je ob upoštevanju usmeritev RPP glede varstva vodnih virov, povezovanja sistemov, zagotavljanja rezervnih virov, varčne rabe vode ter ustreznega odvajanja in čiščenja odpadnih voda mogoče oceniti, da vpliv na oskrbo s pitno vodo ne bo bistven.

DOSTOPNOST ZELENIH POVRŠIN

Kakovost življenja v veliki meri določa naš življenjski prostor – preplet naravne in grajene okolice, prebivalcev, obiskovalcev ter dejavnosti v lokalnem okolju. Nenehna interakcija med ljudmi in prostorom oblikuje pogoje za vsakdanje delovanje, delo, rekreacijo, počitek in zasebnost. Raziskave potrjujejo, da ima lokalno okolje ključno vlogo pri telesnem, duševnem in socialnem počutju. Dostopnost in vključenost prebivalcev v zelene površine imata ključno vlogo pri izboljšanju kakovosti življenja, saj prispevata k zdravemu življenjskemu slogu, socialni povezanosti in zmanjšanju negativnih učinkov urbanega okolja.

Dostopnost do zelenih površin v regiji je načeloma dobra, predvsem do naravnih zelenih površin (gozdovi, vodni in obvodni prostor). Tudi v urbanih območjih je dostopnost zelenih površin večinoma dobra, vendar mestoma prostorsko neenakomerna, predvsem v gosteje pozidanih delih.

Edini podatek, ki omogoča oceno dostopnosti do urbanih zelenih površin, je trenutno namenska raba prostora iz OPN. V skladu s tem podatkom je v regiji je dostopnih površin namenjenih za šport in rekreacijo ter igro otrok 1.220 ha (po namenski rabi ZV – površine za vrtičkarstvo, ZP – park in ZS – površine za oddih, rekreacijo in šport)). V regiji je skupno 387 površin večjih od 0,5 ha (ZP, ZS ali ZV) v oddaljenosti 300 m od poseljenih površin, le 16 je takih ki niso v dosegu 300 m. Sedem je večjih od 20 ha in je v oddaljenost 2 km od poseljenih površin.

Kopalnih voda na območju regije ni.

Potencialni pomembni negativni vplivi

- zmanjševanje območij zelenih površin zaradi pozidave

Ohranjanje povezanega, dostopnega in funkcionalnega zelenega sistema, ki podpira kakovost bivanja, zdravje prebivalcev, ekološko povezljivost in podnebno odpornost, je eden pomembnih ciljev RPP. RPP zeleni sistem obravnava kot povezano omrežje naravnih, krajinskih, vodnih, obvodnih, gozdnih, kmetijskih in urbanih zelenih površin, ki imajo ekološko, podnebno, rekreacijsko, socialno in krajinsko funkcijo.

Ključne usmeritve za doseganje tega cilja so ohranjanje naravnih in krajinsko pomembnih območij, povezovanje urbanih zelenih površin z naravnim zaledjem, varovanje ekoloških koridorjev ter krepitev zeleno-modre infrastrukture. Poseben pomen imajo Ljubljansko barje, doline rek in vodotokov, gozdna območja ter odprti prostori med naselji, ki zagotavljajo ekološko povezljivost, prezračevanje, hlajenje, zadrževanje voda in možnosti za rekreacijo.

RPP posebej poudarja tudi razvoj zelenih površin v urbanih naseljih ter izboljšanje njihove dostopnosti. V gosto poseljenih območjih, zlasti v Ljubljani in drugih urbanih središčih regije, so zelene površine pomembne za kakovost bivanja, zdrave prebivalcev, zmanjševanje toplotnih otokov in prilagajanje na podnebne spremembe. Zato je treba pri razvoju naselij zagotavljati zadosten delež zelenih in odprtih površin, njihovo medsebojno povezanost ter dobro dostopnost za prebivalce.

Cilji in usmeritve RPP, vezani na razvoj zelenega sistema, imajo lahko pozitiven vpliv na dostopnost prebivalcev do zelenih površin. Pri tem pa je treba upoštevati tudi druge razvojne cilje, ki so lahko z zelenim sistemom v konfliktu. Pomembna sta predvsem notranji razvoj in zgoščanje poselitve, ki lahko ob neustreznem načrtovanju povečata pritisk na zelene površine v naseljih, ter razvoj prometne infrastrukture, ki lahko prekinja povezanost zelenega sistema in zmanjšuje dostopnost do njegovih površin.

RPP na ta tveganja delno že odgovarja. Zgoščanje naselij obravnava kot pomemben mehanizem za zmanjševanje pritiskov na odprti prostor, vendar mora biti tak razvoj usklajen s kakovostjo bivanja, podnebno odpornostjo in zmogljivostjo prostora. Pri notranjem razvoju naselij je zato treba ohranjati in razvijati zelene ter odprte površine, izboljševati mikroklimo, zagotavljati prepustne površine, senčenje in prezračevanje ter javni prostor preoblikovati v sistem podnebno odpornih površin.

Pomembno vlogo imajo tudi odprti prostori ob rekah in potokih, ki delujejo kot nosilci hlajenja, prezračevanja, rekreacije in ekološke povezljivosti. V urbanih središčih je treba povečevati delež ozelenjenih in prepustnih površin ter razvijati povezan sistem javnih odprtih površin kot sestavni del zelenega sistema regije.

RPP konflikta med razvojem prometne infrastrukture in zagotavljanjem povezanosti ter dostopnosti zelenega sistema ne izpostavlja dovolj neposredno. Zato bi bilo smiselno RPP dopolniti z usmeritvijo, da se pri umeščanju novih prometnih koridorjev in nadgradnji obstoječih zagotavlja ohranjanje zelenih povezav ter varen in udoben peš in kolesarski dostop do površin zelenega sistema, kot so gozdovi, vodni in obvodni prostori, parki, rekreacijske površine in odprta krajina. Kjer prometna infrastruktura prekinja ekološke ali rekreacijske povezave, je treba zagotoviti ustrezne prehode.

Ob upoštevanju usmeritev RPP za ohranjanje zelenega sistema, notranji razvoj naselij, varstvo vodnih in obvodnih prostorov, krepitev zeleno-modre infrastrukture ter dopolnitve glede prometnih koridorjev ni pričakovati bistvenih negativnih vplivov na dostopnost prebivalcev do zelenih površin. RPP lahko ob ustreznem izvajanju prispeva k bolj povezani, dostopni in kakovostni mreži zelenih površin v regiji.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:	
Okoljski cilj	Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Prebivalci, varovani pred okoljskimi tveganji (<i>ReNPVO20–30</i>) 	C

Poleg pogojev, ki so že vključeni v *RPP* na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:

	Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> • OU01 	<p>Pri načrtovanju novih gospodarskih con in širitev obstoječih se preprečuje neposreden stik dejavnosti z večjimi vplivi na okolje s stanovanjskimi in drugimi občutljivimi rabami. Na stikih z bivalnim okoljem se umeščajo le dejavnosti z nizkimi vplivi, hrupnejše, prometno intenzivne ali emisijsko obremenjujoče dejavnosti pa se umeščajo v notranjost gospodarskih con. Prometno intenzivne dejavnosti se umeščajo na lokacije z ustrezno navezavo na regionalno oziroma državno prometno omrežje, brez povečevanja tranzitnega in tovornega prometa skozi naselja. Za večje gospodarske cone naj se izdelajo mobilnostni načrti. Za obstoječa konfliktna območja se pripravijo sanacijski ukrepi, ki naj vključujejo vzpostavitev zelenih varovalnih pasov, prometno preureditev, zmanjšanje hrupa, emisij in svetlobnega onesnaževanja, omejevanje obratovalnih vplivov ter postopno prestrukturiranje prostorsko ali okoljsko neustreznih dejavnosti v dejavnosti z manjšimi vplivi na okolje.</p>	<p>Prometna infrastruktura ter razvoj gospodarskih dejavnosti je vir emisij, ki pomembno vplivajo na zdravje ljudi.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • OU02 	<p>Pri umeščanju novih daljnovodov, RTP, večjih hranilnikov električne energije in drugih elektroenergetskih ureditev je treba zagotoviti ustrezne odmike od stanovanjskih območij, šol, vrtcev, zdravstvenih in varstvenih ustanov ter drugih občutljivih rab prostora. Novi viri elektromagnetnega sevanja naj se praviloma umeščajo izven strnjenih stanovanjskih območij oziroma tako, da se izpostavljenost prebivalcev ne povečuje. Pri obstoječih konfliktnih stikih naj se preverijo možnosti sanacije, kot so optimizacija tras in lokacij, tehnične prilagoditve, kabliranje tam, kjer je to prostorsko, tehnično in ekonomsko izvedljivo. Prepreči naj se umeščanje novih občutljivih rab v neposredno bližino obstoječih virov EMS.</p>	<p>EMS pomembno vpliva na zdravje ljudi.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU3 	<p>Pri načrtovanju javne razsvetljave, prometne infrastrukture, gospodarskih con, športnih in rekreacijskih površin, turističnih območij ter drugih zunanjih ureditev naj se uporabljajo energetske učinkovite, zasenčene in pravilno usmerjene svetilke, prilagojena jakost osvetlitve ter časovno omejevanje osvetljevanja, kjer je to mogoče. Posebna pozornost naj se nameni območjem stanovanj, naravovarstveno pomembnim območjem, zelenemu sistemu, obvodnim prostorom, krajinsko občutljivim območjem in območjem pomembnim za nočno aktivne živalske vrste.</p>	<p>Z RPP se predvidevajo nova poselitvena območja, gospodarske cone, prometna infrastruktura in druge prostorske ureditve, ki lahko povečajo potrebe po javni in zunanji razsvetljavi.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU04 	<p>Pri umeščanju prometnih koridorjev v prostor je treba zagotavljati varen peš/kolesarski prehod do prvin zelenega sistema (gozd, vodni in obvodni prostor, ..).</p>	<p>Prometni koridorji pomenijo bariero v prostoru, ki lahko onemogoča dostopnost do posameznih delov zelenega sistema.</p>

3.4.2 OKOLJSKI VIDIK: NARAVNE IN DRUGE NESREČE

Okoljski cilj

- Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami – varstvo ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN)

Okoljski podcilji¹³:

- Preprečevanje naravnih in drugih nesreč ter zmanjšanje njihovih posledic (ZVNDN)
- Zmanjšanje števila nesreč ter preprečitev oz. zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč (ZVNDN)
- Upoštevanje pogojev in omejitev za izvajanje dejavnosti ali poseganje v prostor na ogroženem območju (NUV III)
- Zmanjšanje poplavne in z njo povezane erozijske ogroženosti ljudi, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja (Poplavna uredba)
- Zmanjšanje izpostavljenosti ljudi, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja drugim naravnim nevarnostim, zlasti erozijskim, plazljivim, plazovitim, požarnim, potresnim in vremensko pogojenim nevarnostim, glede na značilnosti posamezne regije (ZVNDN, NUV III)
- Ohranitev vodnega in obvodnega prostora, potrebnega za poplavne in erozijske procese (NUV III)
- Ohranitev ali vzpostavitev večfunkcionalnih razlivnih območij v okviru regionalnih in lokalnih zelenih sistemov (SPRS 2050)
- Preprečevanje večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter omejevanje njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje (SEVESO III direktiva)

Na območju regije so naravne in druge nesreče¹⁴ pomemben prostorski omejitveni in razvojni dejavnik. Regija ima zaradi največje koncentracije prebivalstva, državnih, regionalnih in lokalnih funkcij, zgoščenih prometnih koridorjev, obsežnih gospodarskih območij, pomembnih vodnih virov ter izrazite poplavne in potresne ogroženosti posebno potrebo po usklajenem prostorskem načrtovanju, ki preprečuje povečevanje izpostavljenosti ljudi, premoženja, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja naravnim in drugim nesrečam.

¹³ Za plazljiva in plazovita območja in območja ogrožena zaradi površinske erozije še niso pripravljene ustrezni podzakonski akti, ki bi podrobneje predpisovali cilje, vendar pa tudi za ta območja veljajo splošni cilji iz zakona o vodah (NUV III).

¹⁴ ZVNDN kot naravne nesreče opredeljuje potres, poplavo, zemeljski plaz, snežni plaz, visok sneg, močan veter, točo, žled, pozebo, sušo, požar v naravnem okolju, množični pojav nalezljive človeške, živalske ali rastlinske bolezni in druge nesreče, ki jih povzročijo naravne sile. Za naravno nesrečo se štejejo tudi neugodne vremenske razmere po predpisih o kmetijstvu in odpravi posledic naravnih nesreč, ki jih povzročijo žled, pozeba, suša, neurje, toča ali živalske in rastlinske bolezni ter rastlinski škodljivci. Druge nesreče so nesreče v cestnem, železniškem in zračnem prometu, požar, rudniška nesreča, porušitev jezov, nesreče, ki jih povzročijo aktivnosti na morju, jedrska nesreča in druge ekološke ter industrijske nesreče, ki jih povzroči človek s svojo dejavnostjo in ravnanjem, pa tudi vojna, izredno stanje, uporaba orožij ali sredstev za množično uničevanje ter teroristični napadi s klasičnimi sredstvi in druge oblike množičnega nasilja.

ZVO-2 naravne in druge nesreče deli na okoljske nesreče in večje nesreče. Okoljska nesreča je nenadzorovan ali nepredviden dogodek, povezan s posegom v okolje, ki ima zaradi obremenitve okolja takoj ali pozneje za posledico neposredno ali posredno ogrožanje življenja ali zdravja ljudi ali kakovosti okolja. Večja nesreča je okoljska nesreča, ki je posledica nenadzorovanih dogodkov pri obratovanju obrata tveganja – SEVESO obrata.

Grafični podatki o ogroženih območjih so dostopni na portalu eVode, v Vodnem katastru, v zbirki podatkov ogroženih območij – Zbirka vode ter na portalu OPSI (DRSV, 2025; MJU, 2025).

Izpostavljenost naravnim nesrečam, odpornost prostora ter prostor za poplavne, erozijske in plazovne procese

Na območju regije so že danes prisotna obsežna ogrožena območja (Priloga 75; DRSV, 2025):

- velika in srednja erozijska ogroženost obsega 15 % regije,
- zelo velika, velika in srednja verjetnost pojavljanja plazov 30 % regije,
- zelo velika, velika in srednja verjetnost pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov 7 % regije,
- velika levinska nevarnost 1 % regije,
- velike, srednje in majhne poplavne nevarnosti po iKRPN 6 % regije.

Del teh območij je že pozidan¹⁵, kar pomeni, da je izpostavljenost ljudi, objektov in infrastrukture ob naravnih nesrečah že obstoječa in se lahko ob nadaljnjih prostorskih posegih povečuje. Površina pozidanih zemljišč znaša na območjih (Priloga 75; DRSV, 2025):

- velike in srednje erozijske ogroženosti 1.528 ha,
- zelo velike, velike in srednje verjetnosti pojavljanja plazov 3.839 ha,
- zelo velike, velike in srednje verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov po GeoZS¹⁶ 64 ha,
- velike levinske nevarnosti 0,3 ha,
- velike, srednje in majhne poplavne nevarnosti po iKRPN 1.384 ha,
- opozorilne karte poplav izven območja veljavnosti iKRPN pa 940 ha.

Po podatkih URSZR (Priloga 76) se v:

- 5. razred ogroženosti zaradi poplav uvršča 5 občin – skupno 383.116 prebivalcev, v 4. razred pa 9 občin – skupno 108.927 prebivalcev;
- v 5. razred ogroženosti zaradi potresa uvršča 9 občin – skupno 472.452 prebivalcev, v 4. razred pa 16 občin – skupno 110.523 prebivalcev;
- v 4. razred ogroženosti zaradi žleda uvršča 5 občin – skupno 49.098 prebivalcev.

Pri požarih v naravnem okolju in na prostem ter pri suši v 4. in 5. razredu ogroženosti ni občin. Pri poplavah, potresih in žledu je trend v 4. in 5. razredu naraščajoč.

RPP lahko na povečanje izpostavljenosti območja naravnim in drugim nesrečam vpliva predvsem z ukrepi, ki pomenijo širitev stavbnih zemljišč, razvoj stanovanjskih območij, družbene infrastrukture, gospodarskih con, turističnih območij, energetske, komunalne in prometne infrastrukture. Ti ukrepi so povezani z več cilji in prednostnimi nalogami prostorskega razvoja RPP, zlasti z razvojem policentrične poselitvene strukture, prednostnimi območji za stanovanja, prednostnimi območji za gospodarski razvoj, omrežjem družbene infrastrukture, prometnim omrežjem, energetske infrastrukture, komunalno infrastrukture, ravnanjem z odpadki, krajino, zelenim sistemom ter obrambo, zaščito in varstvom pred naravnimi in drugimi nesrečami (pogl. 5.1, 5.2, 5.3 in 5.4.2). Če bi

¹⁵ Pozidana in sorodna zemljišča (3000) po dejanski rabi tal (DRT).

¹⁶ Pri podatkih GeoZS je treba upoštevati, da podatki niso na voljo za občine Borovnica, Brezovica, Dobrepolje, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Komenda, Ljubljana, Logatec, Medvode, Mengeš, Moravče, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Velike Lašče, Vodice in Vrhnika.

se te ureditve umeščale na poplavna, erozijska, plazljiva, plazovita, potresno ali druga ogrožena območja, bi se lahko povečala izpostavljenost ljudi, premoženja, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja naravnim nesrečam ter zmanjšal prostor, potreben za poplavne, erozijske in plazovne procese.

RPP v poglavju Zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (pogl. 5.4.2) določa, da se dejavnosti, posegi in raba načrtujejo zunaj območij z omejitvami, kot so poplavna, erozijska, plazljiva in plazovita območja, vodovarstvena območja in območja kopalnih voda, s ciljem preprečiti nastanek naravnih in drugih nesreč oziroma materialne škode ali človeških žrtev. RPP določa tudi sanacijo obstoječih ogroženih območij, potresno odporno gradnjo in protipotresno sanacijo obstoječih objektov ter umikanje dejavnosti in rab z območij, ki so že bila prizadeta zaradi naravnih nesreč, kadar bi lahko ob ponovitvi dogodkov znova utrpele večjo škodo.

Pozitiven vpliv RPP se kaže v usmeritvah za zmanjševanje poplavne, erozijske, plazljive, plazovite in potresne ogroženosti ter za zagotavljanje pogojev za delovanje sistema zaščite in reševanja. RPP posebej izpostavlja poplavno ogroženost Ljubljane, Ljubljanskega barja, Horjulske in Polhograjske doline, območij ob Kamniški Bistrici, Grosupeljščici in Gameljščici ter določa, da se poselitve oziroma novogradnje usmerjajo izven poplavno ogroženih območij. Pri načrtovanju novih prostorskih ureditev na poplavnih območjih je treba zagotoviti, da se z novo namensko rabo ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega, celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti pa je treba načrtovati skupaj z gradnjo novih objektov in jih izvesti pred začetkom gradnje. RPP predvideva tudi pripravo kart poplavne nevarnosti za porečja in ukrepov za zmanjševanje poplavne nevarnosti ter pripravo regijske hidrološko-hidravlične študije kot ene ključnih podlag za RPP LUR.

RPP lahko zato prispeva k zmanjšanju ogroženosti, če se usmeritve za varovanje vodnega in obvodnega prostora, razlivnih površin, območij za zadrževanje voda, plazljivih in erozijskih območij ter območij za izvajanje zaščite in reševanja prenesejo tudi v nadaljnje prostorske akte in izvedbene podlage. To je pomembno zlasti v Ljubljani in na Ljubljanskem barju, ob Savi, Ljubljanici, Kamniški Bistrici, Gradaščici, Horjulščici, Ižici in drugih vodotokih ter na plazljivih območjih Polhograjskega, Rovtarskega, Kamniškega in drugih hribovitih območij regije.

Ne glede na navedene usmeritve RPP predvideva obsežen nabor prostorskih ureditev, ki bodo lahko zahtevale širitev stavbnih zemljišč ali posege v še nepozidan prostor. Zato se v RPP dopolni usmeritev za racionalno rabo prostora, preverjanje dejanskih potreb, proučitev alternativ, združevanje posegov, usmerjanje umeščanja in faznost izvajanja. Namen ukrepa je zmanjšati obseg novih posegov v prostor, omejiti pritiske na ogrožena, ranljiva in varovana območja ter zagotoviti, da so prostorske ureditve, predvidene za doseganje ciljev RPP, utemeljene z dejanskimi potrebami regije in izvedene po načelu najmanjšega potrebnega posega. Prednostno se uporabijo obstoječe prostorske rezerve, funkcionalno degradirana območja, obstoječi infrastrukturni koridorji in možnosti optimizacije obstoječe infrastrukture; nova stavbna zemljišča in novi infrastrukturni koridorji se načrtujejo šele, kadar manj obremenjujoče alternative niso izvedljive.

Pri pripravi regijske hidrološko-hidravlične študije, kart poplavne nevarnosti in drugih strokovnih podlag za ukrepe zmanjševanja poplavne ogroženosti se že v fazi načrtovanja predvidi preveritev vplivov na okolje – zlasti vplivi na vodni in obvodni prostor, naravne razlivne površine,

hidromorfološko stanje voda, naravo, kulturno dediščino, kmetijska zemljišča in krajino. S tem se prepreči načrtovanje rešitev, ki bi bile v nadaljnjih fazah zaradi pomembnih okoljskih vplivov težko izvedljive ali bi zahtevale nesorazmerne omilitvene ukrepe.

RPP lahko v okviru razvoja poselitve, stanovanj, družbene infrastrukture, gospodarskih območij, turizma, prometne, energetske in komunalne infrastrukture vpliva tudi na odpornost prostora ob potresu, poplavih, plazovih, neurjih, žledu in drugih ekstremnih dogodkih. Negativen vpliv bi nastal, če bi se pomembni javni objekti, regijska družbena infrastruktura, območja z večjim številom uporabnikov, prometna vozlišča, gospodarske cone ali pomembna infrastruktura umeščali na lokacije z omejeno dostopnostjo, visoko ogroženostjo ali nizko odpornostjo infrastrukturnih sistemov. Pri tem niso pomembne samo neposredne naravne nevarnosti, temveč tudi možnost sočasnih oziroma verižnih dogodkov, kot so potres in prekinitev prometnih povezav, poplava in odpoved komunalne infrastrukture, neurje in povečan hipni odtok z utrjenih površin ali žled in izpad energetskega omrežja.

Zato se pri umeščanju pomembnih javnih objektov, regijske družbene infrastrukture, območij z večjim številom uporabnikov, prometnih vozlišč, gospodarskih con in pomembne infrastrukture poleg tehničnih zahtev preverijo tudi ogroženost območja, evakuacijske možnosti, dostopnost za intervencijo, redundanca oskrbnih sistemov, možnost delovanja infrastrukture ob nesrečah ter vpliv ureditev na širše odtočne, erozijske in plazovne razmere.

V RPP se doda ukrep, da se za vse večje nove ureditve in prenove obstoječih območij v izvedbenih prostorskih aktih prostorsko opredelijo rešitve za zadrževanje voda, zmanjševanje hipnega odtoka padavinske vode in ustrezno odvodnjavanje padavinskih voda. Ukrep naj se nanaša zlasti na nova stanovanjska območja, gospodarske cone, območja družbene infrastrukture, turistične, športne in rekreacijske površine, prometne in parkirne površine ter prenove javnih odprtih površin. S tem se zagotovi, da zmanjševanje hipnega odtoka postane dejanska prostorska rešitev pri načrtovanju posameznih ureditev in ne le splošna strateška usmeritev.

Kot priporočilo se pri prenovi pomembnih javnih objektov, regijske družbene infrastrukture in stavb kulturne dediščine doda usmeritev za preveritev njihove potresne odpornosti ter po potrebi predvidi protipotresna sanacija. To priporočilo se nanaša predvsem na obstoječe objekte, pri katerih RPP ne določa neposrednih ukrepov, vendar so pomembni z vidika zagotavljanja varnosti območij, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter zmanjšanja posledic potresa za uporabnike, obiskovalce in okoliški prostor.

Pripravljenost in odzivnost sistema zaščite in reševanja

Na območju regije so opredeljena sledeča območja, ki se uporabljajo za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, določena na državni ravni (URSZR, 2023 in 2024):

- Izobraževalni center za zaščito in reševanje Ig, Zabrv 12, Ig – center za izobraževanje in usposabljanje (občina Ig);
- državni logistični center Roje – skladišče (mestna občina Ljubljana);
- Dovjež – skladišče (mestna občina Ljubljana);
- Brod – zemljišče (mestna občina Ljubljana);
- Center Logatec, Blekova vas 60, Logatec – center za izobraževanje in usposabljanje (občina Logatec).

Predvidena območja so sledeča (URSZR, 2023 in 2024):

- Nacionalni center civilne zaščite (mestna občina Ljubljana)¹⁷;
- Nacionalni center ZRP (v okviru obstoječega izobraževalnega centra) (občina Ig)¹⁸.

RPP ima pozitiven vpliv na pripravljenost in odzivnost sistema zaščite in reševanja. V okviru zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami določa, da se za uspešno izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči načrtujejo in uporabljajo območja, namenjena delovanju sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ter zagotavljajo možnosti za razvoj teh območij (pogl. 5.4.2). RPP posebej izpostavlja pomen umeščanja centrov za zaščito in reševanje, tudi v bolj odmaknjene dele regije, ter načrtovane satelitske urgentne centre v Domžalah, Grosuplju in Ivančni Gorici v okviru omrežja družbene infrastrukture in zaščite in reševanja (pogl. 5.1.6, 5.4.2).

Pozitiven vpliv se kaže kot boljša prostorska pokritost sistema zaščite in reševanja, hitrejša ukrepanja, boljša logistična in prostorska organizacija ob nesrečah, večja dostopnost nujne medicinske pomoči ter večja povezanost državnega, regijskega in lokalnega sistema. To je v LUR posebej pomembno zaradi velike koncentracije prebivalstva, državnih in regionalnih funkcij, gospodarskih dejavnosti, prometnih koridorjev, kritične infrastrukture ter območij z večjim številom uporabnikov.

Za zagotovitev dejanske izvedljivosti ukrepov se že na ravni RPP za predvidene prostorske ureditve sistema zaščite in reševanja jasno opredeli, ali gre za ureditve, ki so že predvidene z veljavnimi oziroma pripravljenimi prostorskimi ali projektnimi podlagami in imajo znano lokacijo, ali pa gre za nove prostorske potrebe, ki jih uvaja RPP. Pri tem se preveri prostorska razpoložljivost in izvedljivost opredeljenih lokacij ter navede, ali je ureditev mogoča na obstoječih stavbnih zemljiščih, na še nepozidanih stavbnih zemljiščih ali pa bi zahtevala širitev stavbnih zemljišč na kmetijska oziroma gozdna zemljišča. Kadar gre za novo ureditev, za katero lokacija še ni potrjena oziroma prostorska izvedljivost ni izkazana, se v RPP opredelijo alternativne lokacije oziroma prilagoditve zasnove. S tem se prepreči, da bi RPP vključeval ukrepe, ki so opredeljeni le kot razvojna potreba ali želja, vendar jih v nadaljnjih fazah prostorskega načrtovanja ne bi bilo mogoče izvesti ali bi zahtevali nesorazmerne posege v prostor.

Tveganje za druge nesreče in nesreče z nevarnimi snovmi

Z vidika drugih nesreč so pomembni predvsem SEVESO obrati, IED dejavnosti, industrijska, gospodarska in logistična območja, pomembnejši cestni in železniški koridorji, objekti za ravnanje z odpadki, energetska in komunalna infrastruktura ter prometni koridorji, po katerih poteka prevoz nevarnih snovi.

Na območju regije se nahaja 6 SEVESO obratov večjega tveganja za okolje, 5 SEVESO obratov manjšega tveganja za okolje (Priloga 77), podatki o IED dejavnostih oziroma napravah, ki povzročajo industrijske emisije, pa v tej fazi še niso dopolnjeni (Priloga 78).

¹⁷ Predvideno v dokumentu predlog vsebin s področja zaščite, reševanja in pomoči za uvrstitev v EKP 2014–2020, VFO 2021–2027 in NGEU (Ministrstvo za obrambo, št. 024-8/2020-10 z dne 13. 8. 2020) (URSZR, 2023 in 2024)

¹⁸ Resolucija o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih od 2024 do 2030 (ReNPVNDN24–30) (Uradni list, RS, št. 94/24) (URSZR, 2023 in 2024)

Regija se po podatkih URSZR uvršča v 5. razred ogroženosti zaradi nesreč z nevarnimi snovmi in v 2. razred ogroženosti zaradi jedrske in radiološke nesreče. V 5. razred ogroženosti zaradi nesreč z nevarnimi snovmi zaradi stacionarnih obratov po Uredbi SEVESO in IED se uvršča 5 občin – skupno 390.431 prebivalcev, v 4. razred pa 2 občini – skupno 12.710 prebivalcev. Zaradi prevoza nevarnih snovi po cestah, železnici in v letalstvu se v 4. razred ogroženosti uvršča 14 občin – skupno 489.962 prebivalcev (Priloga 79; URSZR, 2024). Podatki o varnostnih pasovih SEVESO obratov niso razpoložljivi.

RPP lahko na tveganje za druge nesreče vpliva predvsem prek razvoja prednostnih območij za gospodarski razvoj, gospodarskih in logističnih dejavnosti (pogl. 5.1.4), razvoja prometnega omrežja in pomembnih cestnih ter železniških koridorjev (pogl. 5.3.2), razvoja energetske infrastrukture (pogl. 5.3.3), komunalne infrastrukture (pogl. 5.3.4), ravnanja z odpadki (pogl. 5.3.5) ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (pogl. 5.4.2).

Negativen vpliv bi nastal, če bi se dejavnosti z večjim tveganjem umeščale brez ustreznih odmikov, varnostnih pasov, omejitev v prostoru in intervencijske dostopnosti. Tveganje se lahko poveča tudi v obratni smeri, če se v bližino obstoječih SEVESO ali IED dejavnosti umeščajo nova poselitvena območja, družbena infrastruktura, območja z večjo koncentracijo ljudi, javne funkcije ali druge ranljive rabe prostora. Vpliv je lahko neposreden pri umeščanju novih tveganih dejavnosti, posreden zaradi sprememb prometnih tokov in logistike ter kumulativen zaradi združevanja industrijskih, prometnih, energetskih, komunalnih in odpadkovnih dejavnosti v istih prostorskih koridorjih. V LUR je ta vpliv posebej pomemben zaradi velike koncentracije prebivalstva, državnih in regionalnih funkcij, gospodarskih dejavnosti, kritične infrastrukture in prometnih tokov.

V RPP se z namenom preprečitve povečanja tveganja opredelijo varnostni pasovi obstoječih SEVESO obratov. Določijo se območja, primerna oziroma neprimerna za umeščanje SEVESO obratov in IED dejavnosti, ravnanja z odpadki in drugih dejavnosti z večjim tveganjem. RPP se dopolni z usmeritvami za obvladovanje drugih nesreč, zlasti nesreč z nevarnimi snovmi, industrijskih nesreč, nesreč pri ravnanju z odpadki, nesreč na energetski in komunalni infrastrukturi ter nesreč pri prevozu nevarnih snovi. Usmeritve naj vključujejo prostorsko razmeščanje dejavnosti z večjim tveganjem, upoštevanje varnostnih pasov, preprečevanje umeščanja ranljivih rab prostora in območij z večjo koncentracijo ljudi v območja povečane ogroženosti ter zagotavljanje intervencijske dostopnosti.

Ker področna zakonodaja del zahtev podrobno ureja šele na ravni izvedbenega prostorskega načrtovanja, projektiranja, dovoljevanja in obratovanja, je naloga RPP predvsem, da že na strateški ravni prepreči usmerjanje novih ureditev na očitno neprimerna ali ogrožena območja, opredeli prostorske pogoje za zmanjševanje tveganj ter zagotovi, da se vodnogospodarski, varnostni, gradbenotehnični, okoljski in intervencijski vidiki prenesejo v nadaljnje prostorske akte in projektne rešitve. RPP vsebuje pomembne usmeritve za zmanjševanje izpostavljenosti poplavi, erozijski, plazljivi, plazoviti in potresni ogroženosti, sanacijo obstoječih ogroženih območij, umik ranljivih rab z območij večje ogroženosti, zmanjševanje hipnega odtoka, prilagajanje poselitve in infrastrukture tveganjem ter krepitev sistema zaščite in reševanja. Pozitiven vpliv je posebej izražen pri izboljšanju

pripravljenosti in odzivnosti sistema zaščite in reševanja ter pri usmerjanju razvoja na način, ki upošteva veliko koncentracijo prebivalstva, državnih in regionalnih funkcij, kritične infrastrukture in prometnih tokov. Obenem pa RPP predvideva obsežen nabor razvojnih in infrastrukturnih ureditev, ki lahko ob neustreznem umeščanju povečajo izpostavljenost naravnim in drugim nesrečam, zmanjšajo odpornost prostora ali povečajo tveganje za nesreče z nevarnimi snovmi. Ob upoštevanju predlaganih omilitvenih ukrepov in priporočil je vpliv RPP na okoljski vidik naravne in druge nesreče ocenjen kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C).

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:	
Okoljski cilj	Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami – varstvo ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN) 	ocenjujemo kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).
Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:	
Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> OU01 <p>Racionalizacija prostorskih ureditev in preverjanje dejanskih potreb. V RPP se pri širitvah stanovanjskih in gospodarskih con ter drugih prostorskih ureditvah, vključno s protipoplavnimi ukrepi, jasno opredeli, ali gre za uporabo obstoječih nepozidanih stavbnih zemljišč ali za širitev stavbnih zemljišč na kmetijska oziroma gozdna zemljišča. Pri konkretnih regijskih projektih se navede, ali gre za že predviden projekt z znano lokacijo oziroma pripravljeno dokumentacijo ali za novo prostorsko potrebo, ki jo uvaja RPP.</p>	Ukrep je potreben zaradi obsega prostorskih ureditev, ki jih predvideva RPP in lahko povečajo pritisk na ogrožena, ranljiva in varovana območja. Z njim se omogoči bolj realna presoja vplivov posameznih ukrepov RPP ter prepreči vključevanje projektov, za katere prostorska izvedljivost ni izkazana. Ukrep je izvedljiv z dopolnitvijo opisov ukrepov in regijskih projektov v RPP.
<ul style="list-style-type: none"> OU02 <p>Preverjanje alternativ, združevanje posegov in faznost izvajanja. V RPP se dopolni usmeritev za preverjanje dejanskih potreb, proučitev alternativ, združevanje posegov, usmerjanje umeščanja in faznost izvajanja prostorskih ureditev. Prednostno se uporabijo obstoječe prostorske rezerve, funkcionalno degradirana območja, obstoječi</p>	Ukrep zmanjšuje tveganje za nepotrebne posege v prostor, širitve na ogrožena območja ter posege v kmetijska in gozdna zemljišča. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev RPP in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.

	infrastrukturni koridorji in možnosti optimizacije obstoječe infrastrukture.	
• OU03	<p>Vključitev okoljskih vidikov v regijsko hidrološko-hidravlično študijo in druge strokovne podlage.</p> <p>Pri pripravi regijske hidrološko-hidravlične študije, kart poplavne nevarnosti in drugih strokovnih podlag za ukrepe zmanjševanja poplavne ogroženosti se že v fazi načrtovanja predvidi preveritev vplivov na okolje, zlasti na vodni in obvodni prostor, razlívne površine, hidromorfološko stanje voda, naravo, kulturno dediščino, kmetijska zemljišča in krajino.</p>	<p>Ukrep preprečuje načrtovanje protipoplavnih rešitev, ki bi bile v nadaljnjih fazah zaradi pomembnih okoljskih vplivov težko izvedljive ali bi zahtevale nesorazmerne omilitvene ukrepe. Izvedljiv je z dopolnitvijo usmeritev RPP za pripravo regijske hidrološko-hidravlične študije, kart poplavne nevarnosti in drugih strokovnih podlag ter z njihovim prenosom v nadaljnje prostorske akte.</p>
• OU04	<p>Preverjanje prostorske ranljivosti pri umeščanju pomembnih objektov in infrastrukture.</p> <p>Pri umeščanju kritične infrastrukture, pomembnih javnih objektov, regijske družbene infrastrukture, območij z večjim številom uporabnikov, prometnih vozlišč in gospodarskih con se poleg tehničnih zahtev preverijo prostorska ranljivost, evakuacijske možnosti, intervencijska dostopnost, redundanca oskrbnih sistemov in možnost delovanja ob sočasnih tveganjih.</p>	<p>Ukrep zmanjšuje možnost, da bi se pomembne funkcije umeščale na lokacije z visoko ogroženostjo, slabo dostopnostjo ali nizko odpornostjo infrastrukturnih sistemov. Izvedljiv je z dopolnitvijo usmeritev RPP in prenosom zahteve v nadaljnje prostorske akte.</p>
• OU05	<p>Prostorska opredelitev rešitev za zadrževanje, ponikanje in upočasnjevanje padavinskega odtoka.</p> <p>V RPP se doda ukrep, da se za vse večje nove ureditve in prenove obstoječih območij v izvedbenih prostorskih aktih prostorsko opredelijo rešitve za zadrževanje, ponikanje in upočasnjevanje padavinskega odtoka. Ukrep naj se nanaša zlasti na nova stanovanjska območja, gospodarske cone, območja družbene infrastrukture, turistične, športne in rekreacijske površine, prometne in parkirne površine ter prenove javnih odprtih površin.</p>	<p>Ukrep zagotavlja, da zmanjševanje hipnega odtoka ne ostane le strateška usmeritev, temveč postane dejanska prostorska rešitev pri načrtovanju posameznih ureditev. Izvedljiv je z dopolnitvijo RPP in obveznim prenosom v izvedbene prostorske akte.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • OU06 	<p>Opredelitev varnostnih pasov in območij za dejavnosti z večjim tveganjem.</p> <p>V RPP se opredelijo oziroma pri pristojnih službah preverijo varnostni pasovi obstoječih SEVESO obratov. Določijo se območja, primerna oziroma neprimerna za umeščanje SEVESO obratov, IED dejavnosti, ravnanja z odpadki in drugih dejavnosti z večjim tveganjem.</p>	<p>Ukrep je potreben zaradi preprečevanja povečanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi ter zaradi preprečevanja umeščanja ranljivih rab prostora v območja povečane ogroženosti. Izvedljiv je z dopolnitvijo kartografskih in tekstualnih usmeritev RPP ter preveritvijo podatkov pri pristojnih nosilcih urejanja prostora.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU07 	<p>Dopolnitev usmeritev za obvladovanje drugih nesreč.</p> <p>RPP se dopolni z usmeritvami za obvladovanje nesreč z nevarnimi snovmi, industrijskih nesreč, nesreč pri ravnanju z odpadki, nesreč na energetske in komunalni infrastrukturi ter nesreč pri prevozu nevarnih snovi. Usmeritve vključujejo prostorsko razmeščanje dejavnosti z večjim tveganjem, upoštevanje varnostnih pasov, preprečevanje umeščanja ranljivih rab prostora in območij z večjo koncentracijo ljudi v območja povečane ogroženosti ter zagotavljanje intervencijske dostopnosti.</p>	<p>Ukrep dopolnjuje RPP tam, kjer obravnava drugih nesreč ni dovolj konkretizirana. V LUR je pomemben zaradi koncentracije SEVESO obratov, gospodarskih in logističnih dejavnosti, pomembnih cestnih in železniških koridorjev, kritične infrastrukture ter velikega števila prebivalcev in uporabnikov prostora. Izvedljiv je z dopolnitvijo poglavja o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter z navezavo na gospodarske, prometne, energetske, komunalne in odpadkovne ureditve.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • P01 	<p>Preveritev potresne odpornosti pomembnih obstoječih objektov.</p> <p>Pri prenovi pomembnih javnih objektov, regijske družbene infrastrukture in stavb kulturne dediščine se preveri njihova potresna odpornost ter po potrebi predvidi protipotresna sanacija.</p>	<p>Priporočilo se nanaša na obstoječe objekte, pri katerih RPP ne določa neposrednih ukrepov, vendar so pomembni z vidika zagotavljanja varnosti območij, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter zmanjšanja posledic potresa za uporabnike, obiskovalce in okoliški prostor. Izvedljivo je v okviru prenov, projektiranja in investicijskega načrtovanja.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • P02 	<p>Preverjanje izvedljivosti lokacij sistema zaščite in reševanja.</p> <p>Že na ravni RPP se za predvidene prostorske ureditve sistema zaščite in reševanja opredeli, ali gre za ureditve z že znano lokacijo in pripravljeno dokumentacijo ali za nove prostorske potrebe, ki jih uvaja RPP. Kadar izvedljivosti predvidenih lokacij ni</p>	<p>Priporočilo zmanjšuje tveganje, da bi RPP vključeval ukrepe, ki jih v nadaljnjih fazah prostorskega načrtovanja ne bi bilo mogoče izvesti ali bi zahtevali nesorazmerne posege v prostor. Izvedljivo je z dopolnitvijo opisa regijskih projektov in preveritvijo prostorske razpoložljivosti lokacij.</p>

	mogoče izkazati, se v RPP opredelijo alternativne lokacije oziroma prilagoditve zasnove.	
--	--	--

3.4.3 OKOLJSKI VIDIK: PRILAGAJANJE PODNEBNIM SPREMENBAM

Okoljski cilj

- Dosežena manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti družbe (*ReNPVO20–30*)

Okoljski podcilji:

- Upoštevanje podnebnih tveganj v prostorskem načrtovanju in preprečevanje gradnje na ogroženih območjih;
- Krepitev odpornosti ključne infrastrukture (promet, energetske sistemi, energetske sanacije stavb)
- Zmanjšanje ranljivosti gospodarstva in lokalne skupnosti (kmetijstvo, turizem, ozaveščanje)
- Vzpostavitev sistema spremljanja in upravljanja tveganj

Ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb

Podnebne spremembe niso samo okoljski ampak tudi ekonomski problem. Ekstremni vremenski, hidrološki in podnebni pojavi (npr. neurja, poplave, vročinski valovi, suše) povzročajo gospodarsko škodo.

Skupna škoda v obdobju 1980–2021 je v Sloveniji znaša približno 3.848 milijonov €. V obdobju 1980–2020 je bila skupna škoda približno 3.747 milijonov €. Trendi kažejo, da škoda raste zaradi posledic podnebnih sprememb in s tem povzroča povečano ranljivost gospodarstva. Kmetijstvo je identificiran kot eden izmed najbolj ranljivih sektorjev na posledice podnebnih sprememb (senzitivnost, izpostavljenost). Poleg kmetijstva je prav tako izpostavljen sektor gozdarstvo, turizem ter infrastruktura (ekstremni vremenski dogodki).

Brez prilagoditvenih ukrepov lahko pričakujemo, da se bodo izgube še povečevale. Pričakujemo lahko več ekstremnih dogodkov, več izpostavljenega premoženja in infrastrukture ter večjo ranljivost.

Ranljivost na podnebne spremembe

Ranljivost pomeni, koliko je sistem (naravni ali človeški) občutljiv na učinke podnebnih sprememb in koliko ima sposobnost prilagoditve.

Podnebne spremembe v Sloveniji so že opazne, saj se povprečna temperatura zraka na letni ravni dviguje hitreje od globalnega povprečja. Analize kažejo, da se je povprečna temperatura od druge polovice 20. stoletja povečala za približno 2°C, kar Slovenijo uvršča med bolj ranljive glede na vplive podnebnih sprememb. Prav tako so vremenski ekstremi, kot so vročinski valovi, suše in močne padavine, vse pogostejši in intenzivnejši, kar znatno vpliva na naravno okolje in gospodarstvo (ARSO, 2018).

Ranljivost na podnebne spremembe se spremlja posredno skozi kazalce izpostavljenosti (število prebivalcev, ki živijo na ogroženih območjih, površina pozidanih območij na ogroženih območjih), občutljivosti (površina kmetijskih površin, površina gozdov, kakovost površinskih in podzemnih vod, zdravja ljudi) ter stopnjo prilagajanja (izobraženost prebivalstva, ukrepi zaščite pred nevarnostmi/nesrečami, strategije prilagajanja). Kazalci so opredeljeni v ostalih poglavjih v OP.

Opis varovanih, varstvenih in degradiranih območij

- Poplavna območja (Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE)).
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20). Grafični podatki so na voljo na eVode, Vodni kataster (MNVP, 2023).
- Erozijska, plazljiva in plazovita območja določena na podlagi Zakona o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE). Grafični podatki so na voljo na eVode, Vodni kataster (MNVP, 2023).

RPP med ključnimi cilji prostorskega razvoja izpostavlja povečanje odpornosti prostora na posledice podnebnih sprememb ter prehod v podnebno nevtralno in trajnostno regijo.

Največji pozitivni vplivi so povezani z usmerjanjem prostorskega razvoja v obstoječa urbana središča, ohranjanjem gozdov, kmetijskih zemljišč in drugih naravnih površin ter razvojem zelene infrastrukture. Takšne usmeritve zmanjšujejo pritiske na naravne vire, omejujejo širjenje poselitve na ranljiva območja in omogočajo učinkovitejše prilagajanje prostora na prihodnje podnebne spremembe.

Opredeljene so usmeritve za razvoj zelenega sistema regije, ki vključujejo ohranjanje in povezovanje zelenih površin, ekoloških koridorjev, gozdov, vodotokov ter drugih naravnih območij.

Na področju upravljanja voda RPP predvideva celostno upravljanje vodotokov, izboljšanje poplavne varnosti, ohranjanje vodnih virov ter vzpostavljanje modro-zelene infrastrukture. Predvideni so ukrepi za zmanjševanje poplavne ogroženosti, zadrževanje voda v prostoru ter prilagajanje vodnega gospodarstva na pričakovane posledice podnebnih sprememb.

Prilagajanju podnebnim spremembam prispevajo tudi usmeritve za omejevanje razpršene poselitve, spodbujanje policentričnega razvoja in usmerjanje razvoja na območja z manjšo izpostavljenostjo naravnim nevarnostim. RPP določa, da nova razvojna območja ne smejo povečevati poplavne ogroženosti ali posegati na naravna razlivna območja ter druga območja, izpostavljena posledicam podnebnih sprememb.

Možni negativni vplivi se lahko pojavijo pri posameznih razvojnih projektih, predvsem zaradi širjenja poselitve, prometne infrastrukture ali gospodarskih dejavnosti, če pri njihovem načrtovanju ne bodo ustrezno upoštevana tveganja, povezana s podnebnimi spremembami.

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Dosežena manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti družbe (<i>ReNPVO20–30</i>) 		ocenjujemo kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).
<p>Poleg pogojev, ki so že vključeni v <i>RPP</i> na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:</p>		
Omilitven ukrep		Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> OU01 	<p>Racionalizacija prostorskih ureditev in preverjanje dejanskih potreb.</p> <p>V <i>RPP</i> se pri širitvah stanovanjskih in gospodarskih con ter drugih prostorskih ureditvah, vključno s protipoplavnimi ukrepi, jasno opredeli, ali gre za uporabo obstoječih nepozidanih stavbnih zemljišč ali za širitev stavbnih zemljišč na kmetijska oziroma gozdna zemljišča. Pri konkretnih regijskih projektih se navede, ali gre za že predviden projekt z znano lokacijo oziroma pripravljeno dokumentacijo ali za novo prostorsko potrebo, ki jo uvaja <i>RPP</i>.</p>	<p>Ukrep je potreben zaradi obsega prostorskih ureditev, ki jih predvideva <i>RPP</i> in lahko povečajo pritisk na ogrožena, ranljiva in varovana območja. Z njim se omogoči bolj realna presoja vplivov posameznih ukrepov <i>RPP</i> ter prepreči vključevanje projektov, za katere prostorska izvedljivost ni izkazana. Ukrep je izvedljiv z dopolnitvijo opisov ukrepov in regijskih projektov v <i>RPP</i>.</p>
<ul style="list-style-type: none"> OU02 	<p>Preverjanje alternativ, združevanje posegov in faznost izvajanja.</p> <p>V <i>RPP</i> se dopolni usmeritev za preverjanje dejanskih potreb, proučitev alternativ, združevanje posegov, usmerjanje umeščanja in faznost izvajanja prostorskih ureditev. Prednostno se uporabijo obstoječe prostorske rezerve, funkcionalno degradirana območja, obstoječi infrastrukturni koridorji in možnosti optimizacije obstoječe infrastrukture.</p>	<p>Ukrep zmanjšuje tveganje za nepotrebne posege v prostor, širitve na ogrožena območja ter posege v kmetijska in gozdna zemljišča. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev <i>RPP</i> in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.</p>
<ul style="list-style-type: none"> OU03 	<p>Vključitev okoljskih vidikov v HH študije in druge strokovne podlage za protipoplavne ukrepe.</p> <p>Pri pripravi HH študij in drugih strokovnih podlag za protipoplavne ukrepe se že v fazi načrtovanja predvidi preveritev vplivov na okolje, zlasti na vodni in obvodni prostor, naravne razlivne površine, mokrišča, kraška polja, hidromorfološko stanje voda, podzemne</p>	<p>Ukrep preprečuje načrtovanje protipoplavnih rešitev, ki bi bile v nadaljnjih fazah zaradi pomembnih okoljskih vplivov težko izvedljive ali bi zahtevale nesorazmerne omilitvene ukrepe. Izvedljiv je z dopolnitvijo usmeritev <i>RPP</i> za</p>

	vode, naravo, kulturno dediščino, kmetijska zemljišča in krajino.	pripravo strokovnih podlag in nadaljnjih projektnih rešitev.
• OU04	<p>Prostorska opredelitev rešitev za zadrževanje, ponikanje in upočasnjevanje padavinskega odtoka.</p> <p>V RPP se doda ukrep, da se za vse večje nove ureditve in prenove obstoječih območij v izvedbenih prostorskih aktih prostorsko opredelijo rešitve za zadrževanje, ponikanje in upočasnjevanje padavinskega odtoka. Ukrep naj se nanaša zlasti na nova stanovanjska območja, gospodarske cone, območja družbene infrastrukture, turistične, športne in rekreacijske površine, prometne in parkirne površine ter prenove javnih odprtih površin.</p>	<p>Ukrep zagotavlja, da zmanjševanje hipnega odtoka ne ostane le strateška usmeritev, temveč postane dejanska prostorska rešitev pri načrtovanju posameznih ureditev. Izvedljiv je z dopolnitvijo RPP in obveznim prenosom v izvedbene prostorske akte.</p>
• OU05	<p>Na območjih novih razvojnih ureditev je treba zagotavljati ukrepe za zmanjševanje učinkov urbanih toplotnih otokov. Prednostno se načrtuje in ohranja zelena in modro-zelena infrastruktura, vključno z drevoredi, zelenimi koridorji, parkovnimi površinami, ozelenjenimi parkirišči, zelenimi strehami in fasadami ter površinami za ponikanje in zadrževanje padavinske vode. Pri urejanju javnih površin se zagotavlja zadostno senčenje, povečuje delež vegetacijskih površin in zmanjšuje delež neprepustnih ter toplotno akumulativnih površin. Prostorske ureditve naj prispevajo k izboljšanju mikroklimatskih razmer, zmanjševanju pregrevanja naselij ter povečanju odpornosti prebivalcev na vročinske valove.</p>	<p>Ukrep zagotavlja, ugodnejše klimatske razmere in pozitivno vpliva tudi na počutje in zdravje ljudi.. Izvedljiv je z dopolnitvijo RPP in obveznim prenosom v izvedbene prostorske akte.</p>

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

3.5 PODROČJE VARSTVA OKOLJA: ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTNEGA ŽIVLJENSKEGA OKOLJA

Na področju zagotavljanja kakovostnega življenjskega okolja so z vidika varstva okolja pomembni sledeči okoljski vidiki oz. se glede na lastnosti plana zasledujejo sledeči relevantni okoljski cilji, ki izhajajo iz *Resolucije o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30)*, *Zakona o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1)* in *Zakona o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (MEKVAD)*¹⁹:

Nepremična kulturna dediščina in arheološke ostaline

- Celostno ohranjanje nepremične kulturne dediščine (zagotavljanje nadaljnega obstoja in obogatitve dediščine, njenega vzdrževanja, prenove, uporabe in oživljanja) (ZVKD-1)

Nesnovna kulturna dediščina

- Celostno ohranjanje nesnovne kulturne dediščine

Krajina

- Ohranjeno stanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti (ReNPVO20–30, MEKK)

¹⁹ Oznake v okroglih oklepajih () se nanašajo na oznake strateških okoljskih dokumentov ali zakonodaje.

3.5.1 OKOLJSKI VIDIK: NEPREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA IN ARHEOLOŠKE OSTALINE

Okoljski cilj

- Celostno ohranjanje nepremične kulturne dediščine (zagotavljanje nadaljnega obstoja in obogatitve dediščine, njenega vzdrževanja, prenove, uporabe in oživljanja) (ZVKD-1)

Okoljski podcilji:

- Nepremična kulturna dediščina:
 - Omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej (ZVKD-1)
 - Preprečevanje škodljivih vplivov na dediščino (ZVKD-1)
 - Povečanje splošnega družbenega pomena, ki ga ima dediščina za skupnost in posameznike zaradi svojega kulturnega, vzgojnega, razvojnega, verskega, simbolnega in identifikacijskega potenciala (ZVKD-1)
- Arheološke ostaline:
 - Prepoznavanje arheološke dediščine in ostalin, izvajanje varstvenih ukrepov ter celostno ohranjanje arheološke dediščine in ostalin (MEKVAD)

Na območju regije se pojavlja 5660 enot kulturne dediščine v skupnem obsegu 61.181 ha.

Glede na režim kulturne dediščine je po obsegu največ območij dediščine (41 %) in arheoloških najdišč (41%). Po številu prav tako prevladuje dediščina (61 %), sledijo spomeniki (16 %).

Potencialni pomembni negativni vplivi

- Spreminjanje materije, videza objektov, zakrivanje vedut, podrejanje dominant, rušitev prostorskih razmerij ali zgodovinske umeščenosti v prostor, prenehanje uporabe enot nepremične KD – vplivi, ki jih povzročajo ne vzdrževanje in predvsem neprimerni posegi v enote KD ter v njihove varovane vrednote, v primeru arheološke dediščine pa tudi posegi v zemeljske plasti na območja kjer arheološke ostaline v preteklosti še niso bile poškodovane.
- Vplivi na spoznavanje in doživljanje kulturne dediščine kot posledica načrtovanja vsebin, ki omogočajo njeno doživljanje, posledično tudi izobraževanje in ozaveščanje o njej.

RPP kulturno dediščino obravnava kot pomemben sestavni del prostorskega razvoja regije ter kot enega ključnih elementov ohranjanja prepoznavnosti krajine, identitete prostora in kakovosti bivalnega okolja. Kulturna dediščina je v planu vključena predvsem v usmeritve za razvoj poselitve, prenovo razvrednotenih območij, varstvo krajine, razvoj turizma ter medobčinsko sodelovanje.

RPP poudarja, da je treba pri prostorskem razvoju varovati območja in objekte kulturne dediščine ter jih vključevati v razvoj na način, ki ohranja njihove prostorske, vsebinske, oblikovne in vizualne značilnosti.

Posebna pozornost je namenjena ohranjanju prepoznavnosti naselij, naselbinske dediščine in značilnih prostorskih struktur.

RPP izpostavlja tudi pomen kulturne krajine, ki je v regiji povezana z Ljubljanskim barjem, Polhograjskim hribovjem, Kamniško-Savinjskim predgorjem, kraškimi planotami in polji ter drugimi območji, kjer se prepletajo poselitev, kmetijska raba, gozdovi, vodotoki in naravne vrednote. Kulturna

krajina se obravnava kot pomemben del krajinske prepoznavnosti, zato se njen razvoj usmerja v ohranjanje značilnih vzorcev rabe tal, naselbinskih struktur, odprtega prostora in krajinskih vedut.

Pri prenovi razvrednotenih območij RPP poudarja, da je treba preveriti možnosti sanacije obstoječega stanja, varstva kulturne dediščine ter aktiviranja prostorskih in drugih potencialov obstoječih objektov ali zemljišč. Nova raba razvrednotenih območij mora spoštovati značilnosti prostora, podedovane in naravne vrednote ter varovati dominantne poglede, pri čemer se zagotavlja razvojna kontinuiteta kakovostnih prostorskih struktur.

Kulturna dediščina je v RPP pomembna tudi kot razvojni potencial turizma. Regija se razvija kot makrodestinacija Ljubljana & Osrednja Slovenija, pri čemer so posebej izpostavljeni Ljubljana kot kulturno in urbano središče z UNESCO dediščino Plečnika, Ljubljansko barje z UNESCO kolišči, Kamnik z okolico, Arboretum Volčji Potok, Polhov Gradec s Polhograjskim hribovjem ter Vrhnika kot kulturnozgodovinsko središče. Kulturna dediščina tako ni obravnavana le kot varstvena kategorija, temveč tudi kot pomemben element prepoznavnosti in trajnostnega razvoja regije.

Pri umeščanju nove infrastrukture, gospodarskih območij in drugih razvojnih posegov je treba upoštevati vplive na kulturno dediščino, krajinsko prepoznavnost, vedute in prostorsko identiteto. Posegi se morajo prilagajati varstvenim režimom kulturne dediščine in ne smejo povzročati razvrednotenja varovanih območij, objektov, kulturnih krajin ali zgodovinskih prostorskih struktur.

Nepremična kulturna dediščina je v RPP ustrezno obravnavana tako kot razvojni potencial kot tudi kot varstvena kategorija. Prostorski razvoj regije bo na kulturno dediščino lahko imel vpliv, vendar ob upoštevanju usmeritev RPP za varstvo kulturne dediščine, ohranjanje krajinske prepoznavnosti, varovanje vedut, prenovo razvrednotenih območij in usklajevanje posegov z varstvenimi režimi bistvenih negativnih vplivov ni pričakovati. Novi omilitveni ukrepi niso potrebni.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Celostno ohranjanje nepremične kulturne dediščine (zagotavljanje nadaljnega obstoja in obogatitve dediščine, njenega vzdrževanja, prenove, uporabe in oživljanja) (ZVKD-1) 		C
Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:		
Omilitven ukrep		Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> OU01 	/	/

3.5.2 OKOLJSKI VIDIK: NESNOVNA KULTURNA DEDIŠČINA

Okoljski cilj

- Celostno ohranjanje nesnovne kulturne dediščine

Nesnovna kulturna dediščina so nesnovne dobrine, kot so prakse, predstavitve, izrazi, znanja, veščine, in z njimi povezani premičnine in kulturni prostori, kjer se ta dediščina predstavlja ali izraža in jih skupnosti, skupine in včasih tudi posamezniki prenašajo iz roda v rod in jih nenehno poustvarjajo kot odziv na svoje okolje, naravo in zgodovino.

Na območju regije je registriranih 77 enot nesnovne dediščine iz različnih področij.

Potencialni pomembni vpliv

- v homogenizaciji prostora, fragmentaciji tradicionalnih povezav, zmanjševanje lokalnih posebnosti življenjskih praks, turistična preobrazba lokalnih kulturnih praks (izguba izvornega pomena kulturnih praks, sezonska transformacija lokalnega življenja).

RPP nesnovne kulturne dediščine ne obravnava neposredno, jo pa vključuje prek vsebin kulturne krajine, identitete prostora, prepoznavnosti naselij, tradicionalne rabe prostora in razvoja turizma.

RPP poudarja pomen ohranjanja kulturne in krajinske prepoznavnosti regije, zlasti na območjih Ljubljanskega barja, Polhograjskega hribovja, Kamniško-Savinjskega predgorja, kraških planot in polj ter drugih območij, kjer se prepletajo poselitve, kmetijska raba, gozdovi, vodotoki in naravne vrednote. Ohranjanje teh prostorskih vzorcev je pomembno tudi za nadaljnje izvajanje tradicionalnih praks in ohranjanje lokalne identitete.

Prostorski razvoj, kot ga usmerja RPP, lahko na nesnovno kulturno dediščino vpliva posredno, predvsem prek sprememb v kulturni krajini, poselitvenih vzorcih in rabi prostora. Zgoščanje poselitve, razvoj prometne in gospodarske infrastrukture, širitev urbanih območij ter intenzifikacija turističnih in rekreacijskih dejavnosti lahko vodijo v zmanjšanje avtentičnosti prostora, homogenizacijo lokalnih značilnosti ter slabšanje pogojev za izvajanje tradicionalnih dejavnosti in skupnostnih praks.

Za ohranjanje nesnovne kulturne dediščine bi bilo RPP smiselno dopolniti z dodatnimi omilitvenimi ukrepi. Ti naj vključujejo prepoznavanje območij in nosilcev nesnovne dediščine, ohranjanje prostorskih pogojev za izvajanje tradicionalnih praks, spodbujanje kulturnih, skupnostnih in lokalnih dejavnosti ter varovanje avtentičnosti kulturnih vsebin pred prekomerno komercializacijo. Posebno pozornost je treba nameniti območjem, kjer so nesnovne prakse neposredno povezane z rabo prostora, kulturno krajino, kmetijstvom, rokodelstvom, lokalno prehrano, prireditvami in turistično ponudbo.

Dodatno bi bilo smiselno vzpostaviti spremljanje vplivov prostorskega razvoja na izvajanje nesnovne kulturne dediščine. S tem bi bilo mogoče pravočasno zaznati spremembe v prostoru, ki vplivajo na lokalne kulturne prakse, in zagotoviti, da razvoj poselitve, infrastrukture, turizma in gospodarskih dejavnosti ne zmanjšuje pogojev za njihovo ohranjanje.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:	
Okoljski cilj	Ocena
<ul style="list-style-type: none"> • Celostno ohranjanje nesnovne kulturne dediščine 	C

Poleg pogojev, ki so že vključeni v *RPP* na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:

	Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> • OU01 	<p>V RPP naj se dodajo ukrepi, ki vključujejo prepoznavanje območij in nosilcev nesnovne dediščine, ohranjanje prostorskih pogojev za izvajanje tradicionalnih praks, spodbujanje kulturnih, skupnostnih in lokalnih dejavnosti ter varovanje avtentičnosti kulturnih vsebin pred prekomerno komercializacijo. Posebno pozornost je treba nameniti območjem, kjer so nesnovne prakse neposredno povezane z rabo prostora, kulturno krajino, kmetijstvom, rokodelstvom, lokalno prehrano, prireditvami in turistično ponudbo.</p> <p>Dodatno bi bilo smiselno vzpostaviti spremljanje vplivov prostorskega razvoja na izvajanje nesnovne kulturne dediščine. S tem bi bilo mogoče pravočasno zaznati spremembe v prostoru, ki vplivajo na lokalne kulturne prakse, in zagotoviti, da razvoj poselitve, infrastrukture, turizma in gospodarskih dejavnosti ne zmanjšuje pogojev za njihovo ohranjanje.</p>	<p>Prostorski razvoj, kot ga usmerja RPP, lahko posredno negativno vpliva na nesnovno kulturno dediščino preko sprememb v kulturni krajini in poselitvenih vzorcih. Ključni vplivi se kažejo v zgoščevanju poselitve, razvoju prometne in gospodarske infrastrukture ter intenzifikaciji turističnih dejavnosti, kar lahko vodi v oslabitev tradicionalnih življenjskih praks, homogenizacijo prostora in zmanjšanje avtentičnosti lokalnih kulturnih vzorcev.</p>

3.5.3 OKOLJSKI VIDIK: KRAJINA

Okoljski cilj

- Ohranjeno stanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti (*ReNPVO20–30, MEKK*)

Okoljski podcilji:

- Ohranjeno stanje izjemnih krajin, območij nacionalne prepoznavnosti ter prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajin (*MEKK*)

Prepoznavnost krajine oblikujejo: vidna in doživljajska kakovost krajinskega območja, reliefne oblike in smeri prostora, način ujemanja med morfološkimi in tipološkimi značilnostmi krajine in raba prostora, sestavljenost, kompleksnost in pričevalnost krajinske zgradbe, kakovost umeščenosti grajenih oziroma ustvarjenih struktur ter zgodovinski ali simbolni pomen posameznih delov ali celote, tako naravnih kot kulturnih. Na krajinsko prepoznavnost negativno vplivajo zlasti nesanirani antropogeni posegi, kot so površinski kopi mineralnih surovin na ravnini ali pobočju, razgaljene površine in spremenjeni vodotoki, vidno izpostavljene stavbe ali grajeni objekti neustreznih oblik, stanja ali umeščenosti ter neustrezna raba na robovih naselij, javna razsvetljava zunaj naselij (in v naseljih) neustreznih dimenzij in obsega ter neustrezna raba na robovih naselij ali zanemarjene površine, na primer zaradi nelegalnega odmetavanja ali puščanje zemeljskih izkopov v okolju (*Resolucija o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050 (ReSPR50), 2023*).

Kot krajinska območja s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni so v regiji opredeljena območja Dolsko – Krumperk, Jezersko, Ljubljansko barje, Planinsko polje, Polhov Gradec – črni vrh, Radensko polje, Smladnik, Šmarna gora, Velika planina, Volčji potok.

Izjemna krajina je naravna ali kulturna krajina, ki izkazuje visoko prizoriščno vrednost kot odraz ene ali več edinstvenih oziroma neponovljivih lastnosti: svojevrstne zgradbe, edinstvene rabe tal, posebnega naselbinskega vzorca ali izjemnih naravnih prvin in je kot taka prepoznavna na ravni Slovenije (*Resolucija o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050 (ReSPR50), 2023*).

Na območju regije se pojavlja 6 izjemnih krajin in sicer Radensko polje, Izvir Krke, Planinsko polje, Ravnik nad Hotedrščico, Črni vrh, Velika Planina. Skupaj obsegajo 1.754,6 ha. (*UL BF, CRP V5-2135: Prenova Regionalne razdelitve krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji ter njihova digitalizacija, 2024*).

Na območjih s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni po dejanski rabi je največ kmetijskih zemljišč (52 %), gozda je 41 %, pozidanih pa 6 %.

Na območjih izjemnih krajin je največ kmetijskih zemljišč (68 %), gozda je 24 %, pozidanih pa 5 %.

Potencialni pomembni negativni vplivi

Zaradi (neustreznega) prostorskega umeščanja naselij, območij dejavnosti in infrastrukture lahko pride do naslednjih vplivov na krajino:

- na lastnosti in prepoznavnost krajine,
- spreminjanja krajinske pestrosti, krajinske slike in kakovosti krajine,
- sprememb pogledov na prostorske dominante,
- negativnih vplivov na ohranjanje izjemnih krajin in območij simbolnega pomena ter

- fragmentacija krajine (predvsem zaradi neustreznega umeščanja linijske infrastrukture).

RPP krajino obravnava kot enega temeljnih nosilcev prostorskega razvoja, identitete, ekološke povezanosti in kakovosti življenjskega okolja. Usmeritve temeljijo na ohranjanju in krepitvi krajinske prepoznavnosti regije, ki izhaja iz prepleta Ljubljanskega barja, Ljubljanskega polja, dolin večjih rek, gričevnatega in hribovitega obrobja, gozdnih območij, kmetijske krajine ter značilnih naselbinskih vzorcev.

Ključni poudarek RPP je na vzpostavitvi in ohranjanju povezanega krajinskega in zelenega sistema, ki vključuje naravne, kmetijske, vodne, obvodne, gozdne in urbane krajinske prvine ter zagotavlja njihovo funkcionalno povezanost. S tem se ohranjajo ekološke in krajinske povezave, zagotavljajo ekosistemske storitve, krepí podnebna odpornost prostora ter preprečuje fragmentacija krajine zaradi urbanizacije, prometne infrastrukture in drugih razvojnih posegov.

RPP posebej izpostavlja varovanje krajinsko najvrednejših območij, vključno z območji naravne ohranjenosti in biotske pestrosti, izjemnimi krajinami, območji nacionalne prepoznavnosti, kulturnimi krajinami, naselbinsko dediščino, zgodovinskimi krajinami in območji pomembnih vedut. Ta območja so pomembna za regijsko in nacionalno identiteto, kakovost bivanja, turizem, rekreacijo ter doživljajsko vrednost prostora.

Hkrati RPP usmerja prostorski razvoj v notranji razvoj naselij, prenovi obstoječih urbanih struktur in aktivacijo razvrednotenih območij. Tak pristop zmanjšuje pritiske na odprto krajino, kmetijska zemljišča in naravna območja, vendar lahko ob neustreznem načrtovanju povzroči pritiske na urbane zelene površine, odprte prostore v naseljih in lokalne krajinske strukture. Zato je treba zgoščanje poselitve povezovati z ohranjanjem zelenih površin, javnih odprtih prostorov, drevoredov, obvodnih ureditev in drugih prvin urbanega zelenega sistema.

Razvoj prometne in gospodarske infrastrukture predstavlja enega pomembnejših dejavnikov sprememb v krajini. Nove prometne povezave, širitve obstoječih koridorjev, gospodarske cone in večje infrastrukturne ureditve lahko povzročajo fragmentacijo prostora, prekinjanje krajinskih in ekoloških povezav, spremembe vedut ter izgubo odprtega prostora. Zato je treba pri njihovem umeščanju zagotoviti variantno preverjanje, upoštevati krajinsko prepoznavnost in izbrati rešitve z najmanjšimi vplivi na krajino.

Turizem in rekreacija sta v RPP pomembno povezana z naravnimi in kulturnimi krajinskimi vrednotami regije. Razvoj turizma je treba usmerjati tako, da ne povzroča degradacije občutljivih območij, preobremenitve naravnih in kulturnih krajin ter izgube prostorske prepoznavnosti.

RPP daje prednost ohranjanju krajinske strukture in identitete regije ter na strateški ravni določa usmeritve, ki prispevajo k varstvu krajine. Kljub temu razvojni pritiski, zlasti prometna infrastruktura, gospodarske cone, turistična intenzifikacija, urbanizacija in zgoščanje poselitve, ostajajo ključni dejavniki sprememb v krajini. Na izvedbeni ravni bo zato treba zagotoviti, da se vplivi na krajino v okviru nadaljnjih prostorskih aktov in okoljskih presoj obravnavajo enakovredno z vplivi na druge segmente okolja. Ker za krajino trenutno ni posebej določenega nosilca urejanja prostora, ki bi sistematično sodeloval v postopkih okoljskih presoj, je še toliko pomembneje, da se krajinske vsebine vključi v strokovne podlage, variantna preverjanja in merila za umeščanje prostorskih ureditev.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Ohranjeno stanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti (<i>ReNPVO20–30, MEKK</i>) 		C
Poleg pogojev, ki so že vključeni v <i>RPP</i> na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:		
	Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> OU01 	Na izvedbeni ravni pa bo treba zagotoviti, da se vplivi na krajino v okviru okoljskih presoj prostorskih aktov obravnavajo enakovredno z vplivi na druge segmente okolja.	Trenutno za vplive na krajino ni odgovornega nosilca urejanja prostora, ki bi sodeloval v postopkih okoljskih presoj.

4 SKLEPNA OCENA, ALTERNATIVNE REŠITVE IN SPREMLJANJE STANJA OKOLJA

4.1 SKLEPNA OCENA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

4.2 ALTERNATIVNE REŠITVE

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

4.3 SPREMLJANJE STANJA OKOLJA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

5 OPOZORILO O CELOVITOSTI

Okoljsko poročilo (faza osnutek) je pripravljeno na osnutek Regionalnega prostorskega plana za LUR (junij, 2025).

Proces priprave RPP se v Sloveniji izvaja prvič in istočasno za vse regije. To pomeni, da še ni usklajenega pristopa niti pri pripravi RPP, niti pri presoji ter pripravi smernic. Tako izdelava RPP kot izdelava OP potekata sočasno, ob časovni stiski vseh deležnikov. Zato v procesu nastajanja prve generacije RPP prihaja do slabše dodelanosti nekaterih vsebin. Prav tako se posamezne procesne zahteve in usmeritve spreminjajo tekom priprave RPP, kar izdelovalcem RPP in OP prinaša težave pri organizaciji in kakovosti dela, usklajevanju drugih pogodbenih razmerij in končno pri doseganju zastavljenih rokov.

Vključenim deležnikom ni povsem jasna vloga RPP v celotnem sistemu prostorskega načrtovanja v Sloveniji. Predvsem se odpira vprašanje odnosa RPP do OPN, saj ti že veljajo in opredeljujejo nekatere regionalno pomembne vsebine, po drugi strani pa imajo nekatere občine velike rezerve v nepozidanih stavbnih zemljiščih, ki jih ob upoštevanju ciljev o ničelni pozidavi do leta 2050 verjetno ne bodo v celoti izkoristile. Zato bi bilo prostorski razvoj nekaterih območij smiselno ponovno premisliti oziroma preoblikovati. Trenutno RPP te problematike ne obravnava.

Do oddaje osnutka okoljskega poročila nismo prejeli potrditve Poročila o vsebinjenju, ki je bilo na Sektor za strateške presoje posredovano oktobra 2025. Svoje komentarje na vsebinjenje je podalo le Ministrstvo za kulturo, ki je s tem prispevalo k boljšem vrednotenju in vključenosti kulturne dediščine v RPP. Ostali sektorji se žal na vsebinjenje niso odzvali.

Kratka časovnica priprave RPP in pomanjkljivo pripravljene strokovne podlage se kažejo tudi v vsebini pripravljenih RPP. Ključni sektorji pri pripravi strokovnih podlag in RPP niso dali potrebnega doprinosa k oblikovanju strateških vsebin. Problemska analiza je šibka, zato ni jasno, kako predlagane rešitve odgovarjajo na trenutno problematiko regije. Načrtovani cilji in razvojne iniciative (npr. cestne povezave, nova industrijska območja, stanovanjska območja,...) so pomanjkljivo utemeljeni. Razvojne alternative niso predlagane, cilji so pomanjkljivo opredeljeni, prav tako niso določene prioritete ukrepov. Ker gre za strateški dokument, bi bilo smiselno cilje jasneje in bolj konkretno opredeliti. Prevelika splošnost ciljev in ukrepov bo namreč pomenila, da jih naslednji fazi ne bomo mogli okoljsko vrednotiti, saj pogosto ne bo jasno, kaj plan dejansko načrtuje.

Premalo pozornosti je posvečene prenovi degradiranih območij, prenovi in prestrukturiranju nefunkcionalnih območij, ter aktiviranju obstoječega stavbnega fonda, ki trenutno nima funkcije oziroma se ne uporablja.

Nekatere okoljske vsebine, ki so pomembne na regionalni ravni, v RPP niso obravnavane. To velja predvsem za problematiko reševanja predelave in odlaganja gradbenih odpadkov, ravnanja z onesnaženimi zemljinami, infrastrukture za zaščito in reševanje (npr. helioporti) ter celovitega reševanje poplavne problematike na regionalni, kot tudi medregionalni ravni.

OPREDELITEV RAZVOJNIH POTREB S STRANI NOSILCEV UREJANJA PROSTORA

V postopku priprave Izhodišč za pripravo Regionalnega prostorskega plana za Koroško razvojno regijo (marec, 2025) so bile prejeta izhodišča oz. razvojne potrebe s strani sledečih, z vidika varstva okolja relevantnih, nosilcev urejanja prostora (NUP):

- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE) (št. 35400-303/2023-2570-370 z dne 16. 1. 2025) – Priprava prve generacije regionalnih prostorskih planov - osnutki Izhodišč za pripravo regionalnih prostorskih planov – odziv Direktorata za okolje – tla, ravnanje z odpadki, degradirano okolja, kakovost zraka;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) (št. 350-11/2024/15 z dne 10. 1. 2025) – Pripombe Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na osnutek regionalnih prostorskih planov – kmetijska zemljišča;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) – področje gozdarstva in lovstva (št. 3500-10/2025/2 z dne 28. 1. 2025) – Pripombe Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Direktorata za gozdarstvo in lovstvo na osnutek regionalnih prostorskih planov - gozd;
- Direkcija Republike Slovenije za vode (DRSV) (št. / z dne 9. 12. 2024) – Razvojne prioritete s področja upravljanja z vodami;
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN), Območna enota Celje (št. 3563-0011/2025-2 z dne 10. 1. 2025) – Strokovno mnenje na osnutek Izhodišč za pripravo regionalnih prostorskih planov;
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo – Direktorat za podnebne politike (MOPE) (mail 28. 1. 2024) – podnebne spremembe;
- Ministrstvo za zdravje (MZ) (št. 900-326/2024-9 z dne 29. 11. 2024) – Priprava prve generacije RPP – Zaposilo o dodatnih razvojnih prioritetah in strokovnih podlagah resorjev – odgovor
- Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) (št. 350-47/2024-3 (256) z dne 28. 11. 2024) – Izhodišča za pripravo regionalnih prostorskih planov s stališča javnega zdravja;
- Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (št. 350-61/2021-12 - DGZR z dne 03. 10. 2023, dopolnitev 29. 11. 2024) – Izdelava obveznih strokovnih podlag za regionalne prostorske plane;
- Ministrstvo za kulturo (MK) (št. 350-1/2021-3340-147 z dne 16. 12. 2025) – Razvojne prioritete s področja kulture za pripravo regionalnih prostorskih planov.

MNENJE O USTREZNOSTI OKOLJSKEGA POROČILA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

JAVNA RAZGRNITEV

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

6 VIRI IN LITERATURA

6.1 VIRI

- ARSO, 2015. Ocena tveganja za sušo. Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje (številka: 35901 - 27 / 2015 – 2, datum: 21. oktober 2015). URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavu/ARSO/Ocene-tveganja-za-suso/Ocena_tveganja_za_suso.pdf
- ARSO, 2025. Atlas okolja. Agencija Republike Slovenije za okolje. URL: https://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso
- DRSV, 2024. Razvojne prioritete s področja upravljanja z vodami. Direkcija Republike Slovenije za vode (z dne 9. 12. 2024)
- DRSV, 2025. e-Vode. Direkcija Republike Slovenije za vode, Ministrstvo za naravne vire in prostor. URL: <http://www.evode.gov.si/index.php>
- MOPE, 2025a. Register obratov SEVESO (obradi manjšega in večjega tveganja za okolje). Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (zadnja sprememba: 7. 5. 2025) URL: <https://www.gov.si/podrocja/okolje-in-prostor/okolje/onesnazenje-okolja/register-obratov-seveso-obradi-manjsiega-in-vecjega-tveganja-za-okolje/>
- MOPE, 2025b. Register upravljavcev in izdanih IED okoljevarstvenih dovoljenj. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (zadnja sprememba: 27. 3. 2025) URL: <https://www.gov.si teme/industrijsko-onesnazevanje/register-upravljavcev-in-izdanih-ied-okoljevarstvenih-dovoljenj/>
- NIJZ, 2024. Izhodišča za pripravo regionalnih prostorskih planov s stališča javnega zdravja. Nacionalni inštitut za javno zdravje. Številka 350-47/2024-3 (256) z dne 28. 11. 2024.
- NUV III, 2023. Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2023–2027 in Načrt upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2023–2027. Ministrstvo za naravne vire in prostor. URL: <https://www.gov.si teme/nacrt-upravljanja-voda-na-vodnih-obmocjih/>
- Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028. URL: <https://natura2000.gov.si/natura-2000/life-ip-natura-si/pun-2023-2028/>
- SURS, 2025
- URSZR, 2016. Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi poplav. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (Številka: 8420-4/2015-58-DGZR, Datum: 5. 12. 2016) URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavu/URSZR/Datoteke/Ocene-ogrozenosti/ocena_ogrozenosti_poplave.pdf
- URSZR, 2018a. Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi potresov. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (Številka: 842-9/2012-73 - DGZR, Datum: 7. 6. 2018) URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavu/URSZR/Datoteke/Ocene-ogrozenosti/ocena_ogrozenosti_potres.pdf
- URSZR, 2018b. Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi žleda. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (Številka: 842-11/2017-4 - DGZR, Datum: 19. 10. 2018) URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavu/URSZR/Datoteke/Ocene-ogrozenosti/ocena_ogrozenosti_zled.pdf
- URSZR, 2021. Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi nesreče z nevarnimi snovmi. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (Številka: 8420-5/2020-20 -

DGZR, Datum: 16. 06. 2021) URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSZR/Datoteke/Ocene-ogrozenosti/ocena_ogrozenosti_nevarne_snovi.docx

- URSZR, 2023 in 2024. Izdelava obveznih strokovnih podlag za regionalne prostorske plane. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo. Številka 350-61/2021-12 - DGZR z dne 03. 10. 2023, dopolnitev 29. 11. 2024
- URSZR, 2023. Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi požarov v naravnem okolju in na prostem. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (Številka: 842-11/2017-4 - DGZR, Datum: 19. 10. 2018) URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSZR/Datoteke/Ocene-ogrozenosti/ocena_ogrozenosti_zled.pdf
- URSZR, 2023a. Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi jedrske in radiološke nesreče. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (Številka: 8420-1/2022-260 - DGZR, Datum: 08. 11. 2023) URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSZR/Datoteke/Ocene-ogrozenosti/ocena_ogrozenosti_jedrska_radioloska.pdf
- URSZR, 2024. Ocene ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (zadnja sprememba: 1. 8. 2024) URL: <https://www.gov.si teme/ocene-ogrozenosti-zaradi-naravnih-in-drugih-nesrec/>
- ZGS, 2025. Pregledovalnik podatkov o gozdovih. Zavod za gozdove Slovenije. URL: <https://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>
- ZGS, 2025a. Gozdnogospodarsko načrtovanje. Zavod za gozdove Slovenije URL: <https://www.zgs.si/delovna-podrocja/gozdnogospodarsko-nacrtovanje/izdelava-gozdnogospodarskih-nacrtov/>

6.2 ZAKONSKE OSNOVE

- Pravno-informacijski sistem Republike Slovenije – PISRS. URL: <https://pisrs.si/>
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20).
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o merilih za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter infrastrukturo (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o odpadkih, Uradni list RS, št. 77/22, 113/23 in 13/25
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o pogojih in omejitvah za poseganje v prostor ter za izvajanje dejavnosti na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 34/25)
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom, Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20
- Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS, št. 68/22)

- Zakon o gozdovih (ZG), Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ), Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE
- Zakon o ohranjanju narave (ZON), Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD), Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/99
- Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (ZUNPEOVE), Uradni list RS, št. 78/23 in 95/24
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1), Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE
- Zakon o varstvu okolja (ZVO-2), Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV in 56/25 – PoZ
- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN) (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22)
- Zakon o vodah (ZV-1), Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US

LOCUS

CELOVITA PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE ZA REGIONALNI PROSTORSKI PLAN ZA LJUBLJANSKO URBANO REGIJO

FAZA: PRILOGE K OKOLJSKEMU POROČILU – OSNUTEK

LJUBLJANA, 19. 6. 2026

Naročnik: Regionalna razvojna agencija – Ljubljanske urbane regije
Tehnološki park 19
1000 Ljubljana

Odgovorni predstavnik naročnika: mag. Lilijana Madjar, direktorica

Izdelovalec: Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40
1000 Ljubljana

Odgovorni predstavnik izdelovalca: Matjaž Harmel

Locus d.o.o.
Ljubljanska cesta 76
1230 Domžale

LOCUS

Odgovorni predstavnik izdelovalca: Leon Kobetič

Vodja projekta: Sabina Cepuš

Ključni strokovnjaki:

Sabina Cepuš, univ. dipl. ekol.	Metka Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.	Leon Kobetič, univ. dipl. inž. grad.
Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.	Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Ana Vojnović, mag. mol. funk. biol.	Nuša Britovšek, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.	Tosja Vidmar, univ. dipl. geogr.
Matevž Premelč, univ. dipl. geog.	Maja Šinigoj, univ. dipl. inž. arh.
Samo Škrjanec, univ. dipl. inž. gozd.	Petra Zapušek, mag. prost. načrt.
Pija Lapajne, mag. geog.	Staša Brecelj, dipl. inž. kraj. arh.
Peter Kastelic, mag. geog.	
Klemen Banovec, mag. inž. arh. urb.	
Andrej Gortnar, kem. teh.	

Projekt: Celovita presoja vplivov na okolje za Regionalni prostorski plan za Ljubljansko urbano regijo

Faza: Priloge k okoljskemu poročilu – osnutek

Številka pogodbe: 060-0001/2025

Številka projekta: 439/2025

Ključne besede: celovita presoja vplivov na okolje | okoljsko poročilo | regionalni prostorski plan | stanje okolja | okoljski cilji | okoljski kazalniki

Datum: 19. 6. 2026

KAZALO PRILOG

Priloga A: Merila vrednotenja	1
Priloga 1: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe plana ali s planom načrtovanega posega v okolje na uresničevanje okoljskih ciljev	1
Priloga 2: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Tla	1
Priloga 3: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Kmetijska zemljišča	1
Priloga 4: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Gozd	2
Priloga 5: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Vode	3
Priloga 7: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Območja z naravovarstvenim statusom	3
Priloga 8: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Biotska raznovrstnost	4
Priloga 9: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Blaženje podnebnih sprememb	4
Priloga 10: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Ravnanje z viri in odpadki	5
Priloga 11: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Zdravje ljudi	5
Priloga 12: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Naravne in druge nesreče	6
Priloga 13: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja prebivalcev pred okoljskimi tveganji, okoljski vidik: prilagajanje podnebnim spremembam.	7
Priloga 14: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Nepremična kulturna dediščina in arheološke ostaline	7
Priloga 15: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Nesnovna kulturna dediščina	7
Priloga 16: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Krajina	8
Priloga B: Opredelitev vplivov plana na okolje	9
Priloga 17: Vrsta oz. značaj vpliva plana na okolje	9
Priloga 18: Opredelitev lastnosti pomembnih vplivov plana	10
Priloga C: Povzetek stanja okolja in presoje ugotovljenih vplivov	11
Priloga 19: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Tla	12
Priloga 20: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Kmetijska zemljišča	15
Priloga 21: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Gozd	18
Priloga 22: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Vode	22
Priloga 24: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Območja z naravovarstvenim statusom	25

Priloga 25: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Biotska raznovrstnost	28
Priloga 26: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Blaženje podnebnih sprememb	31
Priloga 27: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Ravnanje z viri in odpadki	33
Priloga 28: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Zdravje ljudi	35
Priloga 29: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Naravne in druge nesreče	45
Priloga 30: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Prilagajanje podnebnim spremembam	48
Priloga 31: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Kulturna dediščina	50
Priloga 33: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Krajina	53
Priloga Č: Podatki o stanju okolja	56
Priloga 34:	56
Priloga 35: Pozidana in nepozidana stavbna zemljišča v regiji	56
Priloga 36:	56
Priloga 37:	56
Priloga 38:	56
Priloga 39: Pregled površin gozda	56
Priloga 40: Kemijsko in ekološko stanje	57
Priloga 41: Število podeljenih koncesij in vodnih pravic	58
Priloga 42:	59
Priloga 43:	59
Priloga 44:	59
Priloga 45:	60
Priloga 46:	60
Priloga 47:	61
Priloga 48:	61
Priloga 49: Raba energije po sektorjih v letu 2023	61
Priloga 50:	61
Priloga 51:	61
Priloga 53: Delež neprečiščene odpadne vode in prečiščene odpadne vode (vir: stat.si)	61
Priloga 54:	62
Priloga 55:	62
Priloga 56:	62
Priloga 61:	64
Priloga 62:	64
Priloga 63:	64
Priloga 64:	64
Priloga 65:	64
Priloga 66:	64
Priloga 67:	64
Priloga 68:	64
Priloga 69:	64

Priloga 70:.....	65
Priloga 71:.....	65
Priloga 72:.....	65
Priloga 73:.....	65
Priloga 74:.....	65
Priloga 75: Površina ogroženih območij in delež območja regije z opredeljeno ogroženostjo ter površina pozidanih zemljišč na ogroženih območij v letih 2005 in 2025	65
Priloga 76: Število občin in število prebivalcev po stopnjah ogroženosti ob naravnih nesrečah	67
Priloga 77: SEVESO obrati na območju regije	67
Priloga 78: IED dejavnosti na območju regije	68
Priloga 79: Število občin in število prebivalcev po stopnjah ogroženosti ob drugih nesrečah	68
Priloga 80:.....	68
Priloga 81:.....	69
Priloga 82:.....	69
Priloga 83:.....	69
Priloga 84:	69
Priloga 85:.....	69
Priloga 86:.....	69
Priloga 87:.....	69
Priloga 88:.....	69
Priloga 89:.....	69

PRILOGA A: MERILA VREDNOTENJA

Priloge so podpora izdelavi okoljskega poročila. Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena in dokončno usklajena z OP v naslednji fazi projekta.

Priloga 1: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe plana ali s planom načrtovanega posega v okolje na uresničevanje okoljskih ciljev

Razred	Opredelitev razreda	Sprejemljivost vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev
A	Ni vpliva oz. je lahko vpliv pozitiven	Sprejemljiv
B	Nebistven vpliv	
C	Vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	
D	Bistven vpliv	Nesprejemljiv
E	Uničujoč vpliv	
X	Ugotavljanje vpliva ni možno	

Vir: Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje

Priloga 2: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Tla

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju izven pozidanih zemljišč. Degradirana območja bodo sanirana in revitalizirana. <u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do zmanjšanja neto letne rasti pozidanih zemljišč; revitalizacije degradiranih območij.
B	<u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do posegov na območju izven pozidanih zemljišč. Vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do vpliva na rast pozidanih zemljišč.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do neto letne rasti pozidanih zemljišč. Vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven. Degradirana območja se zaradi novih posegov ne bodo povečala.
D	<u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do neto letne rasti pozidanih zemljišč. Degradirana območja se bodo zaradi novih posegov povečala.
E	<u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do povečanja neto letne rasti pozidanih zemljišč. Nastala bodo nova degradirana območja.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 3: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Kmetijska zemljišča

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane, pridelovalni potencial kmetijskih zemljišč se ne bo spremenil. <u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja pridelovalnega potenciala ter povečanja obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane.
B	<u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do posegov na območju kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane. Vpliv bo nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do vpliva na pridelovalni potencial ter obseg kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane.

¹ Merila vrednotenja plana na doseganje okoljskih ciljev so bila določena na podlagi Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje in okoljskega vidika oz. okoljskih ciljev.

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na pridelovalni potencial ter obseg kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane. Zaradi omilitvenih ukrepov vpliv ne nebistven.
D	<u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na pridelovalni potencial ter obseg kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane.
E	<u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja pridelovalnega potenciala ter zmanjšanja obsega kmetijskih zemljišč ter poslabšanja ravnanja z rodovitno zemljo.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 4: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Gozd

Razred učinka	Merila vrednotenja ^{Error! Bookmark not defined.}
A	<p><u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do spremembe površine ali deleža gozda po kazalcih gozdnogospodarskih načrtov, dejanske rabe tal in namenske rabe prostora. Plan prav tako ne bo vplival na gozdove s posebnim namenom, varovalne gozdove ali območja Natura 2000 v gozdu ter ne bo povzročal dodatnih motenj, fragmentacije ali posegov v gozdni rob.</p> <p><u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do ohranjanja ali izboljšanja stanja kazalcev, zlasti z ohranjanjem oziroma krepitvijo površine in deleža gozda, izboljšanjem trenda gozdnatosti, boljšim varovanjem gozdov s posebnim namenom, varovalnih gozdov ali območij Natura 2000 v gozdu ter zmanjševanjem pritiskov, fragmentacije ali motenj v gozdnem prostoru.</p>
B	<u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana lahko pride do manjših, lokalno omejenih posegov v gozd ali gozdni rob, vendar ti ne bodo vplivali na površino in delež gozda na ravni regije ter ne bodo pomembno posegali v gozdove s posebnim namenom, varovalne gozdove ali območja Natura 2000 v gozdu. Motnje v gozdnem prostoru bodo lokalne in ne bodo vplivale na mirnost ali povezanost sklenjenih gozdnih območij.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana lahko pride do zmanjšanja ali fragmentacije gozdnega prostora, posegov v gozdni rob ali povečanja motenj zaradi prometa, rekreacije, turizma, hrupa, osvetljevanja ali obiskovalcev. Vplivi bi lahko poslabšali kazalce površine in deleža gozda oziroma vplivali na gozdove s posebnim namenom, varovalne gozdove ali območja Natura 2000 v gozdu, vendar se z upoštevanjem določil plana in dodatnih omilitvenih ukrepov zmanjšajo na sprejemljivo raven.
D	<u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bi lahko prišlo do pomembnega zmanjšanja površine ali deleža gozda, pomembne fragmentacije gozdnega prostora ali obsežnejših posegov v gozdni rob. Vpliv je bistven tudi, kadar bi plan pomembno posegal v gozdove s posebnim namenom, varovalne gozdove ali območja Natura 2000 v gozdu oziroma povzročil pomembno povečanje motenj v sklenjenih ali občutljivih gozdnih območjih, omilitveni ukrepi pa niso določeni ali niso zadostni.
E	<u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bi prišlo do obsežnega ali trajnega zmanjšanja površine in deleža gozda na ravni regije, do nepovratne izgube pomembnih gozdnih območij ali do obsežnega poseganja v gozdove s posebnim namenom, varovalne gozdove ali območja Natura 2000 v gozdu. Vplivov na gozdni prostor, njegove posebne pravne režime in mirnost sklenjenih gozdnih območij ne bi bilo mogoče ustrezno omiliti.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 5: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Vode

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do škodljivih vplivov na kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ohranjanje vodnih količin, poslabšanja stanja vodnih in priobalnih zemljišč, poslabšanja varstva pred škodljivim delovanjem voda in ne bo prišlo do spremembe rabe površinskih voda. Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju podzemnih voda in ne bo prišlo do spremembe rabe podzemnih voda.
	<u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do pozitivnih vplivov na kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ohranjanje vodnih količin, izboljšanja stanja vodnih in priobalnih zemljišč, izboljšanja varstva pred škodljivim delovanjem voda in ne bo prišlo do spremembe rabe površinskih voda. Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda in do zmanjšanja rabe podzemnih voda
B	<u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do negativnih vplivov na kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ohranjanje vodnih količin, poslabšanja stanja vodnih in priobalnih zemljišč, poslabšanja varstva pred škodljivim delovanjem voda in do povečanja rabe površinskih voda. Vpliv bo manjšega obsega in ne bo bistven. izvedbo plana bo prišlo do manjših posegov na območju podzemnih voda in do manjšega povečanja rabe podzemnih voda. Vpliv bo nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do vpliva na kemijsko in količinsko stanje podzemnih voda, raba voda bo trajnostna.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do negativnih vplivov na kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ohranjanje vodnih količin, poslabšanja stanja vodnih in priobalnih zemljišč, poslabšanja varstva pred škodljivim delovanjem voda in do povečanja rabe površinskih voda. Zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov, vpliv ne bo bistven. Z izvedbo plana bo prišlo do negativnega vpliva na kemijsko in količinsko stanje podzemnih voda in do povečanja rabe podzemnih voda, vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do bistvenih negativnih vplivov na kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ohranjanje vodnih količin, bistvenega poslabšanja stanja vodnih in priobalnih zemljišč, bistvenega poslabšanja varstva pred škodljivim delovanjem voda in do bistvenega povečanja rabe površinskih voda. Z izvedbo plana bo prišlo do negativnega vpliva na kemijsko in količinsko stanje podzemnih voda in do ne-trajnostne rabe podzemnih voda.
E	<u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do uničujočih negativnih vplivov na kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ohranjanje vodnih količin, uničujočega poslabšanja stanja vodnih in priobalnih zemljišč, uničujočega poslabšanja varstva pred škodljivim delovanjem voda in do bistvenega povečanja rabe površinskih voda. Z izvedbo plana bo prišlo do uničujočega poslabšanja kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 6: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Območja z naravovarstvenim statusom

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju z naravovarstvenim statusom.

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
	<u>Vpliv je pozitiven</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.
B	<u>Nebistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do posegov na območju z naravovarstvenim statusom. Vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do vpliva na celovitost in povezanost območij z naravovarstvenim statusom.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na stanje rastlinskih in živalskih vrst ter habitatov. Vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na celovitost in povezanost območij z naravovarstvenim statusom.
E	<u>Uničujoč vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 7: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Biotska raznovrstnost

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva</u> : Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju koridorjev ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst. <u>Vpliv je pozitiven</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja stanja rastlinskih in živalskih vrst, habitatov, migracijskih koridorjev ter njihove povezljivosti.
B	<u>Nebistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do posegov na območju migracijskih koridorjev ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst. Vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do vpliva na stanje rastlinskih in živalskih vrst, habitatov, koridorjev ter njihove povezljivosti.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na celovitost in povezanost območij z naravovarstvenim statusom. Vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na stanje rastlinskih in živalskih vrst, habitatov, koridorjev ter njihove povezljivosti.
E	<u>Uničujoč vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja rastlinskih in živalskih vrst, habitatov, koridorjev ter njihove povezljivosti.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 8: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Blaženje podnebnih sprememb

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva</u> : Z izvedbo plana ne bo prišlo do nastanka emisij TGP. <u>Vpliv je pozitiven</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do zmanjšanja emisij TGP.
B	<u>Nebistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do nastanka: emisij TGP. Vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do povečanja emisij TGP.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do povečanja emisij TGP, vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do povečanja emisij TGP.
E	<u>Uničujoč vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na podnebne spremembe.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 9: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Ravnanje z viri in odpadki

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do povečane rabe virov in nastanka odpadkov. <u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do zmanjšanja količin odpadkov.
B	<u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do nastanka odpadkov, vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do povečanja količin odpadkov. Raba virov se ne bo povečala.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do povečanja rabe virov in količin odpadkov, vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do povečanja rabe virov in količine odpadkov.
E	<u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do uničenja virov ter preobremenitve sistema ravnanja z odpadki.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 10: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Zdravje ljudi

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do umeščanja novih virov onesnažil v zrak, tla oziroma vode, novih virov hrupa oziroma sevanja. Oskrba s pitno vodo in dostopnost do zelenih površin se ne bo spremenila. <u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do zmanjšanja vnosa onesnažil v zrak, tla oziroma vode in posledično izboljšanja stanja okolja. Število prebivalcev, ki so čezmerno obremenjeni s hrupom oziroma elektromagnetnim sevanjem se bo zmanjšalo. Delež prebivalcev oskrbovan z zdravstveno ustrežno pitno vodo se bo povečal. Dostopnost do zelenih površin se bo izboljšala.
B	<u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do umeščanja novih virov onesnažil v zrak, tla in vode, novih virov hrupa, elektromagnetnega sevanja oziroma svetlobnega onesnaževanja. Vpliv bo nebistven, saj ne bo prišlo do poslabšanja stanja okolja, nova konfliktna območja ne bodo nastala. Oskrba s pitno vodo in dostopnost do zelenih površin se ne bo spremenila.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do umeščanja novih virov onesnažil v zrak, tla in vode, novih virov hrupa, elektromagnetnega sevanja oziroma svetlobnega onesnaževanja. Povečale se bodo potrebe po oskrbi s pitno vodo. Obočja zelenih površin se bodo zmanjšala. Vpliv bo nebistven, saj zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov ne bo prišlo do poslabšanja stanja okolja, nova konfliktna območja ne bodo nastala, delež prebivalcev z zagotovljeno oskrbo zdravstveno ustrežno pitno vodo se ne bo spremenil, dostopnost do zelenih površin se ne bo spremenila.
D	<u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do umeščanja novih virov onesnažil v zrak, tla in vode, novih virov hrupa, elektromagnetnega sevanja oziroma svetlobnega onesnaževanja. Povečale se bodo potrebe po oskrbi s pitno vodo. Obočja zelenih površin se bodo zmanjšala. Prišlo bo do poslabšanja stanja okolja, nastala bodo nova konfliktna območja, delež prebivalcev z zagotovljeno oskrbo zdravstveno ustrežno pitno vodo se bo zmanjšal, zmanjšala se bo dostopnost do zelenih površin.
E	<u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do preobremenitve okolja in prebivalcev z onesnaženim zrakom, hrupom ter sevanji. Oskrba z zdravstveno ustrežno pitno vodo ne bo zagotovljena. Dostopnost do zelenih površin ne bo zagotovljena.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 11: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Naravne in druge nesreče

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<p><u>Ni vpliva</u>: Z izvedbo plana območje regije ne bo dodatno izpostavljeno okoljskim tveganjem in nevarnostim oziroma z izvedbo plana ni možno vplivati na izpostavljenost okoljskim tveganjem in nevarnostim ter s tem na: preprečevanje naravnih nesreč ter omejevanje njihovih posledic, število nesreč ter preprečevanje oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč, poplavno, erozijsko, plazovno in drugo z naravnimi nesrečami povezano ogroženost prebivalcev, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, ohranitev prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese, pojav večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter omejevanje njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje, ali število drugih nesreč.</p> <p><u>Vpliv je pozitiven</u>: Z izvedbo plana bo prišlo do zmanjšanja izpostavljenosti okoljskim tveganjem in nevarnostim ter s tem do: preprečevanja naravnih nesreč ter omejevanja njihovih posledic, zmanjšanja števila nesreč ter preprečevanja oziroma zmanjšanja žrtev in drugih posledic teh nesreč, zmanjšanja poplavne, erozijske, plazovne in druge z naravnimi nesrečami povezane ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, ohranitve prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese, preprečevanja večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter omejevanja njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje, ali zmanjšanja števila drugih nesreč.</p>
B	<p><u>Nebistven vpliv</u>: Z izvedbo plana bo prišlo do manjše, prostorsko omejene povečane izpostavljenosti okoljskim tveganjem in/ali nevarnostim, pri čemer obstoječa izpostavljenost še ni prekomerna, načrtovane ureditve pa so skladne z okoljsko zakonodajo. Pri tem ne bo prišlo do bistvenega povečanja naravnih nesreč ter njihovih posledic, povečanja števila nesreč ter žrtev in drugih posledic teh nesreč, povečanja poplavne, erozijske, plazovne in druge z naravnimi nesrečami povezane ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, zmanjšanja prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese, povečanja pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje, ali povečanja števila drugih nesreč.</p>
C	<p><u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</u>: Z izvedbo plana bo na širšem območju prišlo do povečane izpostavljenosti okoljskim tveganjem in/ali nevarnostim, pri čemer je obstoječa izpostavljenost že prekomerna, načrtovane ureditve pa so sicer skladne z okoljsko zakonodajo. Pri tem bi lahko prišlo do bistvenega povečanja naravnih nesreč ter njihovih posledic, povečanja števila nesreč ter žrtev in drugih posledic teh nesreč, povečanja poplavne, erozijske, plazovne in druge z naravnimi nesrečami povezane ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, zmanjšanja prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese, povečanja pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje, ali povečanja števila drugih nesreč. Vpliv bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov zmanjšan na sprejemljivo raven in bo zato nebistven.</p>
D	<p><u>Bistven vpliv</u>: Z izvedbo plana bo na širšem območju prišlo do povečane izpostavljenosti okoljskim tveganjem in/ali nevarnostim, pri čemer je obstoječa izpostavljenost že prekomerna, načrtovane ureditve pa so sicer skladne z okoljsko zakonodajo. Pri tem bi lahko prišlo do bistvenega povečanja naravnih nesreč ter njihovih posledic, povečanja števila nesreč ter žrtev in drugih posledic teh nesreč, povečanja poplavne, erozijske, plazovne in druge z naravnimi nesrečami povezane ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, zmanjšanja prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese, povečanja pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje, ali povečanja števila drugih nesreč. Vpliva z omilitvenimi ukrepi ni mogoče zmanjšati na sprejemljivo raven.</p>
E	<p><u>Uničujoč vpliv</u>: Z izvedbo plana bo na širšem območju prišlo do povečane izpostavljenosti okoljskim tveganjem in/ali nevarnostim, pri čemer je obstoječa izpostavljenost že prekomerna, načrtovane ureditve pa niso skladne z okoljsko zakonodajo. Pri tem bo prišlo do povečanja naravnih nesreč ter njihovih posledic, povečanja števila nesreč ter žrtev in drugih posledic teh nesreč, povečanja poplavne, erozijske, plazovne in druge z naravnimi nesrečami povezane</p>

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
	ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, zmanjšanja prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese, povečanja pojavnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje, ali povečanja števila drugih nesreč.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 12: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja prebivalcev pred okoljskimi tveganji, okoljski vidik: prilagajanje podnebnim spremembam.

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva</u> : Z izvedbo plana ne bo prišlo do vpliva na izpostavljenost posledicam podnebnih sprememb. <u>Vpliv je pozitiven</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do zmanjšanja izpostavljenosti posledicam podnebnih sprememb.
B	<u>Nebistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na izpostavljenost posledicam podnebnih sprememb. Vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do: večje izpostavljenosti posledicam podnebnih sprememb.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do večje izpostavljenosti posledicam podnebnih sprememb. Vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do večje izpostavljenosti posledicam podnebnih sprememb.
E	<u>Uničujoč vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do povečanja ranljivosti širšega območja na posledice podnebnih sprememb.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 13: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Nepremična kulturna dediščina in arheološke ostaline

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva</u> : Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju nepremične kulturne dediščine ali z arheološkim potencialom. <u>Vpliv je pozitiven</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja stanja nepremične kulturne dediščine ali poznavanja arheološkega potenciala brez posega v arheološke ostaline.
B	<u>Nebistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do posegov na območju nepremične kulturne dediščine ali arheoloških ostalin, vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do poslabšanja stanja.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja nepremične kulturne dediščine ali arheoloških ostalin, vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja nepremične kulturne dediščine ali arheoloških ostalin
E	<u>Uničujoč vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do uničenja enot kulturne dediščine ali arheoloških ostalin
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 14: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Nesnovna kulturna dediščina

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva</u> : Z izvedbo plana ne bo prišlo do sprememb nesnovne kulturne dediščine. <u>Vpliv je pozitiven</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja stanja na področju nesnovne kulturne dediščine.

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
B	<u>Nebistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do sprememb nesnovne kulturne dediščine, vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do poslabšanja stanja.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja nesnovne kulturne dediščine, vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja nesnovne kulturne dediščine.
E	<u>Uničujoč vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do uničenja nesnovne kulturne dediščine.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 15: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Krajina

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva</u> : Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine.
	<u>Vpliv je pozitiven</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja stanja prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine.
B	<u>Nebistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do posegov na območju prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine. Vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do poslabšanja stanja prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine. Vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine.
E	<u>Uničujoč vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do uničenja prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

PRILOGA B: OPREDELITEV VPLIVOV PLANA NA OKOLJE

Priloge so podpora izdelavi okoljskega poročila. Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena in dokončno usklajena z OP v naslednji fazi projekta.

Priloga 16: Vrsta oz. značaj vpliva plana na okolje

Vrsta oz. značaj vpliva	Opis
Neposreden vpliv	Se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki na območju plana neposredno vpliva na izbrana merila vrednotenja. Ugotovljeno območje neposrednega vpliva izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v okolje in iz drugih dejanskih okoliščin.
Daljinski vpliv	Se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki so posledica izvedbe plana in se zgodijo oddaljeno od posega v okolje.
Kumulativen vpliv	Se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki zanemarljivo vpliva na izbrana merila vrednotenja, ima pa skupaj z obstoječimi posegi v okolje ali s posegi, ki so načrtovani ali se izvajajo na podlagi drugih planov, velik vpliv na izbrana merila vrednotenja, ali kadar ima več posameznih za okolje zanemarljivih vplivov istega posega ali več posegov istega plana vpliv, katerega učinki na izbrana merila vrednotenja niso zanemarljivi.
Sinergijski vpliv	Se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki so v celoti večji od vsote posameznih vplivov.
Čezmejen vpliv	Se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki bistveno vpliva na stanje okolja v drugi državi.
Trajanje vpliva	Začasni vpliv: predstavlja vpliv začasne narave. Kratkoročni vpliv: je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v petih (5) letih od začetka vplivanja. Srednjeročni vpliv: je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja med petimi (5) in desetimi (10) leti od začetka vplivanja. Dolgoročni vpliv: je vpliv, ki ne preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v desetih (10) letih od začetka vplivanja. Trajni vpliv: predstavlja vpliv, ki pusti trajne posledice.

Vir: Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje

Priloga 17: Opredelitev lastnosti pomembnih vplivov plana

Vpliv	Positiven/ negativen	Neposreden	Posreden	Daljinski	Kratkoročen	Srednjeročen	Trajen	Kumulativen	Sinergijski	Čezmejen
Povečanje površin pozidanih in sorodnih zemljišč	-	✓	x	x	x	x	✓	✓	x	x
Revitalizacija degradiranih stavbnih površin	+	✓	x	x	x	x	✓	✓	x	x
Zemeljski izkopi potencialno čezmerno onesnaženih tal	-	✓	x	✓	✓	x	x	✓	x	x
Izguba kmetijskih zemljišč	-	✓	x	x	x	x	✓	✓	x	x
Izguba rodovitne zemlje	-	✓	x	x	x	x	✓	✓	x	x
Zmanjšanje in fragmentacija gozdnega prostora ter posegi v gozdni rob, s slabšanjem ekoloških, socialnih, proizvodnih in varovalnih funkcij gozda	-	✓	✓	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečanje motenj v gozdnem prostoru ter slabšanje mirnosti in povezanosti sklenjenih gozdnih območij	-	x	✓	✓	x	x	✓	✓	x	x
Ohranjanje in krepitev večnamenskega gospodarjenja z gozdom, zlasti v varovalnih, ogroženih in ravninskih gozdnih območjih	+	✓	✓	✓	x	x	✓	✓	x	x
Tveganja za onesnaževanje podzemne vode	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Zmanjšanje ponikanja padavinske vode preko biološko aktivnih tal	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečanje obremenitev okolja s svetlobnim onesnaževanjem	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Potencialni vnos tujerodnih invazivnih vrst rastlin	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečanje obremenitev okolja s TGP	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Umeščanje OVE v prostor	+	✓	x	x	x	x	✓	✓	x	x
Povečanje obremenitev okolja z odpadki	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečana poraba vode	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečanje obremenitev okolja z izpusti v zrak	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečanje obremenitev okolja s hrupom	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečanje ranljivosti na podnebne spremembe	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Rušitev prostorskih razmerij	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Posegi v tla	-	✓	x	x	x	x	✓	✓	x	x

Legenda: + vpliv je pozitiven, - vpliv je negativen, ✓ vpliv ima to lastnost, x vpliv nima te lastnosti

PRILOGA C: POVZETEK STANJA OKOLJA IN PRESOJE UGOTOVLJENIH VPLIVOV

Priloge so podpora izdelavi okoljskega poročila. Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena in dokončno usklajena z OP v naslednji fazi projekta.

Preglednice v nadaljevanju vsebujejo sledeče podatke:

- Kazalci (trend): Prikaz stanja okolja in njegovih delov s kazalci stanja okolja.
- Posebni pravni režimi: Povzetek veljavnih pravnih režimov na varovanih območjih ali njihovih delih, podatke o pridobitvi naravovarstvenih smernic oz. drugih smernic za pripravo plana ter strokovnih podlagah in stopnjo njihovega upoštevanja v planu, zlasti glede omilitvenih ukrepov.
- Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila: Določila RPP izhajajo iz obravnavanega prostorskega akta, omilitveni ukrepi in priporočila so opredeljeni v predmetnem okoljskem poročilu.

Legenda:

↑ povečanje vrednosti

↓ zmanjšanje vrednosti

↔ vrednost ostaja enaka

● izboljšanje

● poslabšanje

● ni spremembe

Priloga 18: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Tla

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi/izzivi (strateški cilj (SC) ali poglavje (P))	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Tla						
<p>Neto letna rast (ha) pozidanih zemljišč 2015–2025 (VIR: MKGP): 860,3 ha (4,4%) Trend: ↑</p> <p>Površina (ha) nepozidanih stavbnih zemljišč v letu 2025 (VIR: PIS, ESZ, Matična evidenca DR JCI in JŽI): 6.048,5 ha Trend: ↑ – podatki za pretekla leta niso dosegljivi</p> <p>Število in površina funkcionalno razvrstjenih območij (FRO) [TP02] 2025 (Nacionalna evidenca FRO): 325, pov: 809 ha Trend: ↔</p>	<p>Prisotnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ogrožena območja (ZV-1): velika in srednja erozijska ogroženost: 35.105 ha (15 % regije) zelo velika, velika in srednja verjetnost pojavljanja plazov: 70.726 ha (30 % regije) zelo velika, velika in srednja verjetnost pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov: 16.748 ha (7% regije) Degradirana območja zaradi onesnaženosti 	↑	<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 1 / Policentrični urbani razvoj: razvoj središč, ODRN, PROSO Ključni izziv 2 / Promet in JPP: razvoj železnic, cest, vozlišč JPP, P+R, kolesarskih povezav in plovne poti. Ključni izziv 4 / Širitev in razvoj gospodarstva: razvoj gospodarskih con Ključni izziv 5 / Energetika: nadgradnja elektroenergetskega omrežja, OVE, plinovodno omrežje, energetska izraba odpadkov 	<p>- Trajna ali začasna zasedba tal – zmanjšanje funkcij in ekosistemskih storitev tal ter rodovitnosti s povečanjem zbitih in prekritih tal</p>	C	<p>Potencialni vplivi izhajajo iz:</p> <ul style="list-style-type: none"> širitev naselij in razvoj novih stanovanjskih območij; razvoj gospodarskih con in drugih razvojnih območij; razvoj prometne, energetske in komunalne infrastrukture; razvoj turističnih in rekreacijskih območij. <p>RPP negativni vpliv omejuje predvsem z/s:</p> <ul style="list-style-type: none"> spodbujanjem prenove in zgoščevanja obstoječih naselij ter omejevanjem suburbanizacije in urbanega razprševanja usmerjanjem stanovanjskega razvoja v dobro povezana naselja in območja ob javnem potniškem prometu; usmerjanjem gospodarskega razvoja na obstoječe gospodarske cone, njihovo prenovo, prestrukturiranje in sanacijo degradiranih območij ohranjanjem nepozidanega odprtega prostora med naselji (ločitvenih pasov) ter preprečevanjem zlivanja naselij določanjem ODRN le v primerih, ko potreb ni mogoče zagotoviti s prenovo

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
Število potencialno onesnaženih območij; 2022 (ARSO): 183 Trend: – podatki za pretekla leta niso dosegljivi	tal skladno z 59. členom ZVO-2				<p>razvrednotenih zemljišč ali zgoščanjem naselij, ter ob pogoju, da se ne povečuje ranljivosti prostora in da se upoštevajo usmeritve za ohranjanje prepoznavnosti naselij in krajine;</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadgradnjo železniškega omrežja in krepitev trajnostne mobilnosti, kar prispeva k zmanjšanju prometnih pritiskov in potrebe po širjenju cestne infrastrukture; • ohranjanjem in vzpostavljanjem mejic kot pomembnih elementov kulturne in kmetijske krajine, ki prispevajo k varovanju tal in drugim ekosistemskim storitvam; <p>Predlagani ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohranjajo se ekosistemsko pomembna tla z visoko sposobnostjo zagotavljanja ekosistemskih storitev ne glede na vrsto rabe tal, pri čemer se varujejo njihova raznovrstnost, kakovost in funkcionalnost • Pri načrtovanju razvojnih območij se prednostno izbirajo zemljišča nižje bonitete in območja z manjšo sposobnostjo zagotavljanja ekosistemskih storitev tal.
					<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 1 / Policentrični urbani

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana	
		<p>razvoj: razvoj središč, ODRN, PROSO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 2 / Promet in JPP: razvoj železniške in cestne infrastrukture, prometna vozlišča • Ključni izziv 4 / Širitev in razvoj gospodarstva: gospodarske cone, sanacija in revitalizacija degradiranih območij. • Ključni izziv 5 / elektroenergetska infrastruktura, OVE, plinovodno omrežje. • Ključni izziv 6 / Upravljanje voda: erozijski procesi 	<p>onesnaženje tal in spremembe reliefa. - izkopavanje potencialno onesnaženih degradiranih območij</p> <ul style="list-style-type: none"> • posegov na potencialno onesnaženih in degradiranih območjih; • zemeljskih del, izkopov ter preoblikovanja reliefa; • razvoja gospodarskih in logističnih območij. <p>RPP negativni vpliv omejuje predvsem z/s:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spodbujanjem prenove in zgoščevanja obstoječih naselij ter omejevanjem suburbanizacije in urbanega razprševanja • usmerjanjem stanovanjskega razvoja v dobro povezana naselja in območja ob javnem potniškem prometu; • varstvom kraških značilnosti prostora, preprečevanjem zasipavanja kraških vrtač in uval ter ohranjanjem naravne morfologije kraškega reliefa; • ohranjanjem in vzpostavljanjem mejic ter drugih krajinskih elementov, ki prispevajo k varovanju tal in zmanjševanju erozijskih procesov. <p>Predlagani ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pri morebitnih posegih na erozijsko občutljiva območja se v nadaljnjih fazah načrtovanja določijo ukrepi za preprečevanje erozije, spiranja sedimentov in destabilizacije reliefa. • Pri revitalizaciji funkcionalno degradiranih območij se predhodno zagotovi preveritev morebitne onesnaženosti tal ter ustrezno ravnanje

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
					z onesnaženimi zemljinami in izkopanim materialom.
			<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 1 / Policentrični urbani razvoj: prenova in zgoščanje naselij, ODRN, omejevanje suburbanizacije, razvoj ob JPP. • Ključni izziv 3 / Razvoj in varstvo krajine, zeleni sistem: ohranjanje odprtega prostora. • Ključni izziv 4 / sanacija degradiranih območij, prenova gospodarskih con. • Ključni izziv 5 / trajnostna raba prostora 	+ Zmanjšanje pritiska na tla in izboljšanje funkcij ter ekosistemskih storitev tal.	<p>RPP predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prenavo in zgoščevanje obstoječih naselij; • ponovno rabo degradiranih območij; • omejevanje širjenja razpršene poselitve; • varstvo kmetijskih zemljišč; • krepitev zelene infrastrukture in ekološke povezanosti prostora.

Priloga 19: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Kmetijska zemljišča

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi/izzivi (strateški cilj (SC) ali poglavje (P))	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Kmetijska zemljišča						
Površina (ha) kmetijskih zemljišč; 2025 (MKGP): 74.647 ha	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> • Strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane; 2025 (Uredba o območjih 	↑	<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 1 / Policentrični urbani razvoj: širitev naselij, ODRN, 	- Zmanjšanje obsega kmetijskih zemljišč ter fragmetacija in s tem tveganje izgube pridelovalnega	C	Potencialni vplivi izhajajo iz: <ul style="list-style-type: none"> • širitev naselij in razvoj novih stanovanjskih območij; • razvoj gospodarskih con in drugih razvojnih območij;

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
Trend: ⇄	<p>za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za RS):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izjemno pomembna območja: 30.213 ha • Zelo pomembna območja: 64.979 ha • Pomembna območja: 78.691 ha • Ostala območja za kmetijstvo in pridelavo hrane: • Trajno varovana kmetijska zemljišča; 2026 (MKGP): 		<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 2 / Promet in javni potniški promet: železniška in cestna infrastruktura, prometna vozlišča, kolesarsko omrežje, P+R. • Ključni izziv 4 / Širitev in razvoj gospodarstva: gospodarske cone, logistične dejavnosti, širitev gospodarskih območij. • Ključni izziv 5 / OVE, energetska infrastruktura 	potenciala in rodovitne zemlje	<ul style="list-style-type: none"> • razvoj prometne, energetske in komunalne infrastrukture; RPP negativnen vpliv omejuje predvsem s/z: • spodbujanjem prenove, zgoščanja in revitalizacije razvrednotenih ter degradiranih območij, prenovo obstoječih gospodarskih con ter omejevanjem širjenja poselitve na nova območja; • zaščito kakovostnih kmetijskih zemljišč, zmanjševanjem širjenja pozidave nanje ter ohranjanjem njihovega pridelovalnega potenciala; • preprečevanjem širjenja razpršene gradnje in suburbanizacije ter usmerjanjem razvoja v policentrično prostorsko strukturo • spodbujanjem lokalne samooskrbe ter sistema »pridelava–predelava–skladiščenje–distribucija« hrane; • ohranjanjem ločitvenih pasov med naselji ter preprečevanjem njihovega zlivanja, s čimer se zmanjšuje pritisk na okoliška kmetijska zemljišča; • ohranjanjem večjih sklenjenih območij kmetijskih zemljišč in večfunkcionalnih koridorjev odprtega prostora • preverjanjem možnosti zadrževanja voda za večnamensko rabo, vključno z namakanjem kmetijskih zemljišč, s čimer se krepi odpornost kmetijske proizvodnje na sušne razmere in podnebne spremembe.

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
					<p>Dodatni omilitveni ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umeščanje novih objektov v prostor se načrtuje tako, da povzročajo čim manjšo fragmentacijo kmetijskih zemljišč. • Prednostno se umeščanje novih objektov načrtuje na kmetijskih zemljiščih nižjih bonitet • Pri umeščanju prometne in druge linijske infrastrukture se preprečuje drobljenje kmetijskih zemljišč in slabšanje dostopov do obdelovalnih površin. • Na stikih razvojnih območij s kmetijskimi zemljišči se ohranjajo oziroma vzpostavljajo sonaravno urejeni prehodni pasovi.
		<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 1 / Policentrični urbani razvoj: prenova in zgoščanje naselij, Ključni izziv 3 / Razvoj in varstvo krajine, zaščita kakovostnih kmetijskih zemljišč, I • Ključni izziv 4 / prenova in 	+ Ohranjanje rodovitnosti zemlje ter pogojev za kmetijsko proizvodnjo	A	<p>RPP predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • varstvo kakovostnih kmetijskih zemljišč; • spodbujanje lokalne samooskrbe in kratkih prehranskih verig; • krepitev kmetijske pridelave na strateških območjih; • prenavo in ponovno rabo razvrednotenih območij namesto širjenja na kmetijska zemljišča; • preprečevanje zaraščanja in ohranjanje odprte krajine; • razvoj trajnostnih oblik turizma, povezanih s kmetijstvom;

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
			ponovna raba degradiranih območij, zmanjševanje pritiskov na kmetijska zemljišča.			<ul style="list-style-type: none"> izboljšanje pogojev za namakanje in večnamensko rabo voda.
			<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 6 / Upravljanje voda: namakanje, vodni viri za kmetijstvo, 			

Priloga 20: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Gozd

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Pogoji/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Gozd						
Površina (ha) in delež (%) gozda (ZGS, 2026; MKGP, 2026; MNVP, 2026): <ul style="list-style-type: none"> GN gozd: 134.401 ha in 100% DRT 2000: 135.638 ha in 101% NRP G: 133.015 ha 99% Trend: ↑	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> Gozdovi s posebnim namenom: 3.490 ha in 1,5% regije Varovalni gozdovi: 7.146 ha in 3% regije Območja Natura 2000: 38.842 in 17% regije 	↔ / ↓ lokalno	<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 1 / Policentrični urbani razvoj: razvoj središč, ODRN, PROSO, decentralizacija družbene infrastrukture. Ključni izziv 2 / Promet in JPP: razvoj železnic, cest, vozlišč JPP, P+R, kolesarskih 	– zmanjšanje in fragmentacija gozdnega prostora, posegi v gozdni rob ter slabšanje ekoloških, socialnih, proizvodnih, varovalnih in povezovalnih funkcij gozda.	C	RPP negativni vpliv omejuje predvsem z: prednostnim usmerjanjem stanovanjske gradnje v prenovo in zgoščevanje obstoječih naselij; načrtovanjem ODRN le tam, kjer potreb ni mogoče zagotoviti s prenovo razvrednotenih zemljišč ali zgoščanjem naselij, in ob pogoju, da se ne povečuje ranljivosti prostora; upoštevanjem prostorskih in okoljskih omejitev, podnebnih sprememb, naravne in kulturne krajine ter možnosti prenove razvrednotenih zemljišč pri gospodarskih conah; prednostno prenovo obstoječih gospodarskih con in

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
			<p>povezav in plovne poti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 4 / Širitev in razvoj gospodarstva: razvoj gospodarskih con, razvojni trikotnik Domžale–Kamnik–Medvode, gospodarska območja Logatec–Vrhnika, Grosuplje, Ivančna Gorica idr. • Ključni izziv 5 / Energetika: nadgradnja elektroenergetskega omrežja, OVE, hidroenergetski potencial Save, sončna in geotermalna energija, plinovodno omrežje, energetska 			<p>usmerjanjem novih razvojnih območij na degradirana območja; omejevanjem pozidave zelenih koridorjev in preduhov; opredelitvijo jedrnih gozdnih območij, zelenih klinov ter gozdnih otokov/stopalnih kamnov kot pomembnih povezovalnih elementov zelenega sistema.</p> <p>Dodatni omilitveni ukrepi: pri nadaljnjem načrtovanju se razvojna območja oblikujejo tako, da se čim bolj ohranjajo jedrna gozdna območja, zeleni klini, gozdne zaplate/gozdni otoki in njihove povezovalne funkcije; posegi v varovalne gozdove, gozdne rezervate, gozdove s poudarjenimi ekološkimi funkcijami in ključne gozdne povezave se izločijo; razvojna območja se prilagodijo tako, da ne povzročajo izoliranih gozdnih ostankov ali bistvenega zoženja gozdnih povezav; na stikih razvojnih območij z gozdom se ohranja oziroma sonaravno oblikuje gozdni rob; pri linijski infrastrukturi se čim bolj omeji nova fragmentacija gozda in zagotovi prehodnost gozdnega prostora.</p>

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
		<p>izraba odpadkov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 2 / Promet in JPP: razvoj prometnega sistema, trajnostne mobilnosti, JPP, P+R, kolesarskega omrežja in večmodalnih vozlišč. • Ključni izziv 3 / Razvoj in varstvo krajine, zeleni sistem: krepitev družbenih funkcij zelenega sistema, rekreacija, dostopnost zelenih površin. • Ključni izziv 4 / Širitev in razvoj gospodarstva: razvoj satelitskega, zelenega, aktivnega in doživljajskega turizma, 				<p>RPP negativni vpliv omejuje predvsem z: varovanjem najbolj vrednih naravnih območij pred pritiski urbanizacije in prekomernim obiskom; usmeritvijo, da razvoj turizma z infrastrukturo ali obiskom ne sme ogroziti virov, na katerih temelji turistična ponudba; prilagajanjem razvoja turizma zmogljivostim in naravni obnovljivosti prostora ter družbeni sprejemljivosti; razvojem trajnostnega turizma, ki temelji na ohranjanju narave, preudarni rabi okoljskih virov in trajnostni mobilnosti; usmerjanjem turistične infrastrukture na območja z že zagotovljeno turistično in športno infrastrukturo; usklajevanjem turističnih programov na varovanih in zavarovanih območjih z varstvenimi cilji.</p> <p>Dodatni omilitveni ukrepi: turistične, rekreacijske in prireditvene dejavnosti se usmerjajo izven mirnih, sklenjenih in ekološko občutljivih gozdnih območij; nova izhodišča za obisk, parkirišča in dostopi se ne umeščajo v notranjost sklenjenih gozdov; nove pohodniške, kolesarske in druge rekreacijske povezave se prednostno navezujejo na obstoječe poti ter ne prekinjajo ključnih gozdnih povezav; na območjih povečanega obiska se zagotovi usmerjanje obiskovalcev, da se omejijo pritiski na občutljive dele gozda; v gozdnem prostoru in na gozdnem robu se ne umešča</p>

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
			<p>povezovalne rekreacijske, kolesarske in pohodniške poti.</p>			<p>nove stalne osvetlitve, razen kjer je nujna zaradi varnosti in izvedena brez pomembnih vplivov na gozdni prostor.</p>
			<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 3 / Razvoj in varstvo krajine, zeleni sistem: uravnotežen razvoj in varstvo krajine, zasnova zelenega sistema, ohranjanje naravnih virov, ekoloških koridorjev in povezljivosti. • Ključni izziv 6 / Upravljanje voda: celostno upravljanje voda, varstvo vodnih virov, poplavna varnost in ohranjanje z vodotoki povezanih ekosistemov. 	<p>+ ohranjanje in krepitev trajnostnega gospodarjenja z gozdom ter njegovih ekoloških, socialnih, proizvodnih, varovalnih in povezovalnih funkcij, zlasti v hribovitih območjih ter v urbanizirani krajini z gozdnimi zaplatami in zelenimi klini.</p>		<p>RPP predvideva: ohranjanje mreže zelenega sistema kot pomembne primerjalne prednosti regije; opredelitev jedrnih, večfunkcijskih pretežno gozdnih območij kot temeljnih površin zelene infrastrukture; ohranjanje zelenih klinov, ki povezujejo urbano tkivo z naravnim zaledjem; ohranjanje zelenih otokov oziroma gozdnih zaplat kot stopalnih kamnov med večjimi območji zelenega sistema; krepitev funkcije zelenega sistema za biodiverzitetu, prehajanje živalskih vrst, kakovost bivanja, rekreacijo, blaženje podnebnih sprememb in varstvo naravnih virov, vključno s kakovostjo pitne vode, čistim zrakom, tlemi in poplavno varnostjo.</p> <p>Priporočilo za izboljšanje RPP: Pri zasnovi zelenega sistema in usmeritvah za gozdove naj se dodatno poudari vodovarstvena funkcija gozdov na območjih strateško pomembnih vodnih virov in vodovarstvenih območij. Gozdovi, gozdni robovi, zeleni klini in gozdne zaplate naj se prepoznajo tudi kot prostorski varovalni element za ohranjanje kakovosti podzemne vode in varne oskrbe s pitno vodo.</p>

Priloga 21: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Vode

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana					
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila	
Okoljski vidik: Površinske vode							
<ul style="list-style-type: none"> Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda (ARSO, 2025) Trend: ⇔ 	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> Poplavno ogrožena območja: 34.139 ha (zelo redke, redke, pogoste poplave) Plazljiva območja: 70.726 ha (srednja, velika, zelo velika verjetnost) Erozijska območja: 93.588 ha Vodna dovoljenja in koncesije za posebno rabo površinskih voda: 2.032 Pozidane površine: 20.464 ha (8,77 %) Poplavno ogrožene pozidane površine (zelo redke, redke, pogoste poplave): 2.796 ha (13,66 % pozidanih površin) Plazljivo ogrožene pozidane površine (srednja, velika, zelo velika 	⇔	<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 1 /policentrični razvoj Ključni izziv 2 / prometna infrastruktura Ključni izziv 3 / zeleni sistemi Ključni izziv 4 / gospodarstvo, turizem Ključni izziv 5 / EE omrežje, HE Ključni izziv 6 / celostno upravljanje z voadmi 	Možni vplivi (-): <ul style="list-style-type: none"> povečanje onesnaženja (obremenitev vode z onesnaževali), sprememba vodnega režima, posegi v poplavna območja, povečana raba vode hidroenergetska izraba vode 	C	Potencialni vplivi izhajajo iz: <ul style="list-style-type: none"> širitev stavbnih zemljišč (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 4), povečana obremenitev zaradi odvajanja odpadnih voda (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 4) povečana raba vode (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 4) posegi v varovane (VVO) ali ogrožene površine (poplave) ((Izziv 1, Izziv 2, Izziv 4, Izziv 5). zaščita območij (Izziv 3 in Izziv 6) urejanja odvajanja odpadnih vod (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 4) poseganje v vodotoke (Izziv 5) 	
<ul style="list-style-type: none"> Izvedba revitalizacij in drugih projektov za izboljšanje ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda: 0 Trend: ⇔ 		⇔					B
<ul style="list-style-type: none"> Število podeljenih koncesij za posebno rabo površinske vode: 16 Število podeljenih vodnih dovoljenj za posebno rabo površinske vode: 2.016 Število evidentiranih posebnih rab vode: 564 		↑					
<ul style="list-style-type: none"> Površina pozidanih ogroženih območij in površina 		↑					C

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
<p>administrativno zaščitene območja razlivanja visokih voda (razlivnih območij, poplavnih ravnin).</p>	<p>verjetnost): 3.839 ha (18,76 % pozidanih površin)</p> <ul style="list-style-type: none"> Erozijsko ogrožene pozidane površine: 4.366 ha (21,34 % pozidanih površin) 					<ul style="list-style-type: none"> ohranja se naravne vodne in obvodne strukture, zlasti kraška polja, poplavnice in naravna zadrževalna območja pri odvajanju padavinskih voda se uporabljajo sonaravne rešitve (zadrževanje, ponikanje, zelena infrastruktura)
Okoljski vidik: Podzemne vode						
<ul style="list-style-type: none"> Kemijsko in količinsko stanje podzemnih voda (ARSO, 2025) Trend: ⇔ 	<p>Prisotnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vodovarstvena območja (površine se dopolnijo) Vodne pravice za rabo podzemnih voda (se dopolni) 	⇔	<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 1 / policentrični razvoj Ključni izziv 2 / prometna infrastruktura Ključni izziv 3 / zeleni sistemi Ključni izziv 4 / gospodarstvo, turizem Ključni izziv 5 / EE omrežje, HE Ključni izziv 6 / celostno upravljanje z vodo 	<p>Možni vplivi (-):</p> <ul style="list-style-type: none"> povečanje onesnaženja (obremenitev vode z onesnaževali), sprememba vodnega režima, posegi v poplavna območja, povečana raba vode hidroenergetska izraba vode <p>Možni vplivi (+):</p>	C	<p>Potencialni vplivi izhajajo iz:</p> <ul style="list-style-type: none"> širitev stavbnih zemljišč (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 4), povečana obremenitev zaradi odvajanja odpadnih voda (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 4) povečana raba vode (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 4) posegi v varovane (VVO) ali ogrožene površine (poplave) (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 4, Izziv 5). zaščita območij (Izziv 3 in Izziv 6) urejanja odvajanja odpadnih vod (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 4) poseganje v vodotoke (Izziv 5)
<ul style="list-style-type: none"> Površina pozidanih vodovarstvenih območij in načrtovanih vodovarstvenih območij Trend: 		↑			C	

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
				<ul style="list-style-type: none"> • ureditev odvajanja odpadnih vod, • varovanje vodovarstvenih območij 		<ul style="list-style-type: none"> • prednostno se umešča na območja kjer je ni varstvenih režimov ali obročnih območij • pred umeščanjem v prostor se zagotovi ustrezno odvajanje (preveriti zmogljivost kanalizacije in ČN ob upoštevanju obstoječih in predvidenih obremenitev) • ohranja se naravne vodne in obvodne strukture, zlasti kraška polja, poplavne ravnice in naravna zadrževalna območja • pri odvajanju padavinskih voda se uporabljajo sonaravne rešitve (zadrževanje, ponikanje, zelena infrastruktura)
Okoljski vidik: Raba voda						
<ul style="list-style-type: none"> • Število podeljenih vodnih pravic za posebno rabo podzemne vode <p>Trend: ↑</p>	<p>Prisotnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vodne pravice (se dopolni) 	↑	<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 1 /policentrični razvoj • Ključni izziv 2 / prometna infrastruktura • Ključni izziv 3 / zeleni sistemi 	<p>Možni vplivi (-):</p> <ul style="list-style-type: none"> • povečana raba vode • hidroenergetska izraba vode <p>Možni vplivi (+):</p> <ul style="list-style-type: none"> • ureditev infrastrukture, 		<p>Potencialni vplivi izhajajo iz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - širitev stavbnih zemljišč (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 4), - povečana raba vode (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 4) - zaščita območij (Izziv 5)

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
		<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 4 / gospodarstvo, turizem • Ključni izziv 5 / EE omrežje, HE • Ključni izziv 6 / celostno upravljanje z voadmi 	<ul style="list-style-type: none"> • varovanje vodovarstvenih območij 		<ul style="list-style-type: none"> • pred umeščanjem v prostor se preveri razpoložljivost vodnih virov

Priloga 22: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Območja z naravovarstvenim statusom

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Območja z naravovarstvenim statusom						
<ul style="list-style-type: none"> • Stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000* v letu 2022 (MNVP, 2022): Trend: ↑ Ribe in piškurji, nekatere vrste plazilcev in ptic ↕ Členonožci, ptice, HT sladkih voda, HT 	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> • Območja Natura 2000: 62.196 ha (26,6 % regije) • Zavarovana območja: 27.779 (11,9 % regije) • Naravne vrednote: 32.018 ha (13,7 % regije) • Ekološko pomembna območja (EPO): 102.023 ha (43,7 % regije) 	↓/↔ Lokalno	SC1 – trajnostna, odporna, uravnotežena in tehnološko napredna regija SC2 – dobro povezana regija s principi trajnostne mobilnosti SC3 – razvoj središč in naselij v policentrično strukturo	+ izboljšanje upravljanja, prepoznavnosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.	B	RPP pozitiven vpliv zagotavlja predvsem z: <ul style="list-style-type: none"> • zasnovano zelenega sistema regije, zelenih koridorjev in zelenih klinov, • varovanjem najvrednejših naravnih območij pred urbanizacijo in prekomernim obiskom,

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<p>celinskih voda, HT travnišča, gozdni HT</p> <p>⇔ Rastline, nekatere vrste ptic</p> <p>Ni znano: sesalci, mehkužci, dvoživke, plazilci, sesalci, nekatere vrste ptic</p>		<p>SC4 – stanovanjska politika, prenova in zgoščevanje obstoječih naselij</p> <p>SC5 – decentralizacija družbene infrastrukture</p> <p>SC6 – satelitski turizem kot trajnostna alternativa</p> <p>SC7 – uravnotežen razvoj in varstvo krajine</p> <p>SC8 – zasnova zelenega sistema regije</p> <p>SC9 – upravljanje z gozdovi kot sestavom zelenega sistema</p> <p>SC10 – ohranjanje kmetijstva in kakovostnih kmetijskih zemljišč</p> <p>SC11 – prehod v podnebno nevtralnost in razvoj OVE</p> <p>SC12 – celostno upravljanje voda</p>			
<ul style="list-style-type: none"> Območje razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov <p>Trend: Ni znan.</p>			<p>– povečanje pritiskov na varstvene cilje, kvalifikacijske vrste in habitatne tipe na območjih Natura 2000 ter na EPO zaradi urbanizacije, poselitve, stanovanjskih območij, družbene infrastrukture, gospodarskih območij in širitev dejavnosti.</p>	C	<ul style="list-style-type: none"> povezovanjem urbanih zelenih površin z okoliško krajino, ohranjanjem gozdov, vodotokov, obvodnega prostora, mokrišč, kraških območij in kmetijske krajine kot delov zelenega sistema, usmerjanjem razvoja v prenavo, zgoščevanje obstoječih naselij in aktivacijo razvrednotenih območij, razvojem trajnostne mobilnosti, JPP, P+R in kolesarskih povezav, celostnim upravljanjem voda in vključevanjem na naravi temelječih rešitev. <p>RPP negativne vplive omejuje predvsem z:</p> <ul style="list-style-type: none"> usmerjanjem prostorskega razvoja v policentrično strukturo, prenavo in zgoščevanje obstoječih naselij,
<ul style="list-style-type: none"> Stanje naravnih vrednot <p>Neopredeljeno stanje (MNVP, 2022)*</p> <p>Trend: Ni znan.</p>			<p>– posredni vplivi na zavarovane vrste in habitatne tipe zaradi motenj, večje dostopnosti, prometa, rekreacije, obiskovanja in</p>	C	

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana					
<ul style="list-style-type: none"> • Stanje zavarovanih območij Neopredeljeno stanje (MNVP, 2022)* Trend: Ni znan. 				fragmentacije prostora.	C	<ul style="list-style-type: none"> • aktivacijo razvrednotenih območij, • upoštevanjem prostorskih in okoljskih omejitev ter varstvenih režimov, • zasnovo zelenega sistema, • ohranjanjem krajinskih struktur, gozdov, vodotokov in kmetijskih zemljišč, • usmerjanjem satelitskega turizma in rekreacije, • razvojem trajnostne mobilnosti namesto povečevanja odvisnosti od osebnega motornega prometa. 	
				– vplivi na naravne vrednote in njihove vrednostne lastnosti.			C
				– vplivi na vodne, obvodne, mokrotne in kraške sisteme			C
				+ / – vplivi na stanje zavarovanih območij.	C	<ul style="list-style-type: none"> • dodatni omilitveni ukrepi ter priporočila so navedeni v OP. 	

Priloga 23: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Biotska raznovrstnost

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Biotska raznovrstnost						
<ul style="list-style-type: none"> Število biokoridorjev/migracijskih koridorjev na km² Trend: ↓↔?	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> potencialni ekokoridorji za prehod jelenjadi občutljiva območja beloglavega jastreba ekokoridorji medveda migracijski koridorji 	↓↔ Lokalno	SC1 – trajnostna, odporna, uravnotežena in tehnološko napredna regija SC2 – dobro povezana regija s principi trajnostne mobilnosti SC3 – razvoj središč in naselij v policentrično strukturo SC4 – stanovanjska politika, prenova in zgoščevanje obstoječih naselij SC5 – decentralizacija družbene infrastrukture SC6 – satelitski turizem kot trajnostna alternativa SC7 – uravnotežen razvoj in varstvo krajine	+ ohranjanje in vzpostavljanje biokoridorjev, migracijskih koridorjev, zelenih klinov in zelene infrastrukture.	B	RPP pozitiven vpliv zagotavlja predvsem z: <ul style="list-style-type: none"> zasnovo zelenega sistema regije, povezovanjem urbanih zelenih površin z okoliško krajino, varovanjem najvrednejših naravnih območij pred urbanizacijo in prekomernim obiskom, ohranjanjem zelenih koridorjev, zelenih klinov in gozdnih povezav,
<ul style="list-style-type: none"> Površina biokoridorjev/migracijskih koridorjev na km²: 5.895,90 Trend: ↓↔				– fragmentacija habitatov ter zoževanje ali prekinjanje biokoridorjev, migracijskih koridorjev, zelenih klinov in drugih ekološko pomembnih povezav.		

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<ul style="list-style-type: none"> Število elementov krajinske pestrosti na km² Trend: ↓ ↔		SC8 – zasnova zelenega sistema regije SC9 – upravljanje z gozdovi kot sestavom zelenega sistema SC10 – ohranjanje kmetijstva in kakovostnih kmetijskih zemljišč SC11 – prehod v podnebno nevtralnost in razvoj OVE SC12 – celostno upravljanje voda	– povečanje motenj za prostoživeče vrste zaradi prometa, rekreacije, turizma, prireditvev, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, parkiranja, dnevne rabe zelenih površin in večje dostopnosti prostora.	C	<ul style="list-style-type: none"> ohranjanjem vodotokov, obvodnega prostora, mokrišč, kraških območij in poplavnih površin, ohranjanjem kmetijske krajine in habitatno pomembnih krajinskih elementov, usmerjanjem razvoja v prenavo, zgoščevanje in razvrednotena območja, razvojem trajnostne mobilnosti, JPP, P+R in kolesarskih povezav, celostnim upravljanjem voda in uporabo na naravi temelječih rešitev.
			– vnos in širjenje invazivnih tujerodnih vrst.	C	
			+ / – vplivi na krajinsko pestrost kot podpora habitatni pestrosti in	C	RPP negativni vpliv omejuje predvsem z: <ul style="list-style-type: none"> usmerjanjem razvoja v prenavo, zgoščevanje in aktivacijo

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
				biotski raznovernosti.		razvrednotenih območij, • omejevanjem razpršene gradnje, • upoštevanjem prostorskih in okoljskih omejitev,
				+ / – vplivi na vodne, obvodne, mokrotne in kraške habitate kot pomembne dele ekološke povezanosti prostora.	C	• razvojem zelenega sistema, zelenih koridorjev in zelenih klinov, • ohranjanjem gozdov, gozdnih zaplat, vodotokov, mokrišč, kmetijske krajine in odprtega prostora,
				+ vključevanje ekosistemskih storitev v prostorsko in razvojno načrtovanje.	B	• celostnim upravljanjem voda, • trajnostno mobilnostjo in usmerjanjem rekreacije.
				+ povečanje znanja o biotski raznovernosti in njenem pomenu.	B	Dodatni omilitveni ukrepi in priporočila so navedena v OP.

Priloga 24: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Blaženje podnebnih sprememb

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana							
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila			
Okoljski vidik: Blaženje podnebnih sprememb									
<ul style="list-style-type: none"> Izpusti toplogrednih plinov (ARSO,2025) [PB03] Trend: ↓ 	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> TGP so v leti 2023 znašale približno 14.804 kt CO₂ Delež OVE v bruto končni rabi energije je v Sloveniji v letu 2022 znašal 23,7%. V letu 2023 je promet predstavljal 36,2% izpustov, energetika 22,4%, industrijski procesi 6,8%, goriva v industriji 11%, kmetijstvo 11%, odpadki 2,4%, drugi sektorji 8,5% ter ubežni izpusti iz goriv 2% 	↓	<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 1 /policentrični razvoj, novi viri emisij Ključni izziv 2 / prometna infrastruktura, novi viri emisij, trajnostna mobilnost Ključni izziv 3 / zeleni sistemi Ključni izziv 4 / gospodarstvo, turizem, novi viri emisij Ključni izziv 5 / EE omrežje, spodbujenje OVE 	Možni vplivi (-): <ul style="list-style-type: none"> Rast poselitve ter prometno odvisne rabe prostora nove dejavnosti plinovod 	C	RPP vsebuje številne usmeritve, ki lahko prispevajo k zmanjšanju emisij TGP (trajnostna mobilnost, zgoščevanje poselitve, OVE, ohranjanje gozdov), vendar hkrati predvideni prometni in gospodarski razvoj predstavljata pomembno tveganje za njihovo povečanje. <ul style="list-style-type: none"> Predvidena gradnja novih prometnih povezav (širitve avtoceste, obvoznice) in širitev gospodarskih območij lahko povečata cestni promet in s tem emisije TGP, zlasti zaradi večjega tovornega prometa. 			
<ul style="list-style-type: none"> Delež obnovljivih virov v bruto končni rabi energije (ARSO, 2025) [EN24] Trend: ↔ 		↔					Možni vplivi (+): <ul style="list-style-type: none"> trajnostna mobilnost umeščanje OVE zelene površine 	C	<ul style="list-style-type: none"> Pozitivne učinke na zmanjšanje emisij lahko prinesejo razvoj trajnostne mobilnosti, javnega prevoza, kolesarskih povezav, železniške infrastrukture in multimodalnih prometnih rešitev. Krepitev policentričnega razvoja ter zgoščevanje poselitve zmanjšujeta potrebe po dolgih migracijah in omejujeta razpršeno gradnjo, kar prispeva k nižjim emisijam. Spodbujanje trajnostnega turizma (pohodništvo, kolesarjenje) zmanjšuje
<ul style="list-style-type: none"> Raba končne energije skupno in po sektorjih [EN10] Trend: / 		↑							

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
						<p>okoljske obremenitve, vendar lahko večji obisk turistov vseeno poveča prometne emisije.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomemben poudarek je na varovanju gozdov, mokrišč in drugih naravnih območij, ki prispevajo k blaženju podnebnih sprememb. <p>Predlog ukrepov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opredelitev razvojnih območij za OVE s poudarkom na degradiranih območjih. • Prednostna uporaba energetske učinkovitosti, daljinskih sistemov na OVE, sončne energije in drugih brezogljičnih virov. • Spodbujanje gradnje nizkoenergijskih in ničenergijskih stavb ter lokalne energetske samooskrbe.

Priloga 25: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Ravnanje z viri in odpadki

Stanje okolja			Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi/izzivi (strateški cilj (SC) ali poglavje (P))	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Odpadki						
Količina (t) nastalih odpadkov [OD07] leto 2023 (ARSO): 1.147.496 ton Trend: ↑			<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 5 / sistem ravnanja z odpadki, energetska izraba odpadkov 	+ izboljšanje sistema ravnanja z odpadki	A	RPP predvideva: <ul style="list-style-type: none"> krepitev regionalnega sistema ravnanja z odpadki in povezovanje občin; nadaljnji razvoj RCERO Ljubljana kot osrednjega regionalnega centra; preprečevanje nastajanja odpadkov ter spodbujanje ponovne uporabe in recikliranja; razvoj krožnega gospodarstva in snovne predelave odpadkov; ohranjanje in nadgradnjo mreže zbirnih centrov; energetska izraba nericiklabilnih ostankov odpadkov – z načrtovano termično obdelavo odpadkov na območju Ljubljane - izvedbo sežigalnice, za katero lokacija še ni določena.
Količina (kg) nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca 2024 [OD01] (SiStat): 591 kg/prebivalca Trend: ↑						
Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov 2024 (SiStat): 78,4% Trend: ↑		↑/↓				
Delež recikliranja odpadkov (brez mineralnih odpadkov) 2024 (Sistat): 77,5 % (na ravni Slovenije, ni podatka za regije) Trend: ↔			<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 5 / sistem ravnanja z odpadki, energetska izraba odpadkov 	- povečanje porabe prostora, vode, energije, gradbenega materiala in drugih virov - povečanje količin gradbenih, komunalnih in	C	RPP negativnen vpliv omejuje predvsem s/z: <ul style="list-style-type: none"> vzpostavljanjem in krepitev regionalnega sistema ravnanja z odpadki ter razvojem RCERO Ljubljana kot osrednjega regionalnega centra za ravnanje z odpadki ter ohranjanjem in nadgradnjo mreže zbirnih centrov ter druge infrastrukture za ravnanje z odpadki.
Količina (kg) odloženih						

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<p>komunalni odpadki na prebivalca 2024 (SiStat): 44,4 kg/prebivalca Trend: ↑</p> <p>Število:</p> <ul style="list-style-type: none"> št. zbirnih centrov za ločeno zbiranje odpadkov: 33 št. centrov za ravnanje z odpadki: 1 št. nelegalnih odlagališč: 280 (Register divjih odlagališč Slovenije, 2011) <p>2025 (ARSO): Trend: ⇔</p>			<p>proizvodnih odpadkov</p>		<ul style="list-style-type: none"> zagotavljanjem ustreznih zmogljivosti za obdelavo, predelavo in energetsko izrabo odpadkov na regionalni ravni; spodbujanjem preprečevanja nastajanja odpadkov, ločenega zbiranja, ponovne uporabe, recikliranja in snovne predelave odpadkov v skladu z načeli krožnega gospodarstva; <p>Predlagani ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pri gradbenih posegih se zagotavlja ločeno zbiranje ter čim večja ponovna uporaba oziroma recikliranje gradbenih odpadkov.
Okoljski vidik: Odpadne vode					
<p>Količina (1000 m³/leto) in delež (%) ustrezno odvedene in očiščene odpadne vode [VD02] 2024 (Sistat): 49.314.000 m³ (57%) Trend: ⇔</p> <p>Število čistilnih naprav za komunalne odpadne</p>	<p>Prisotnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aglomeracije 2025 (DRSV): 21.042 ha (9,01 % regije) 	<p>↑/↓</p> <ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 1 / Policentrični urbani razvoj: širitev poselitve, komunalna opremljenost. Ključni izziv 4 / Širitev in razvoj gospodarstva. Ključni izziv 6 / Upravljanje voda: 	<p>+/- sprememba količine porabljene - odpade vode</p>	<p>C</p>	<p>RPP negativnen vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> spodbujanjem zgoščanja poselitve in usmerjanjem razvoja v obstoječa naselja, kjer je mogoče učinkovito zagotavljati javno vodovodno in kanalizacijsko infrastrukturo; razvojem in nadgradnjo sistemov za oskrbo s pitno vodo ter odvajanjem in čiščenjem odpadnih voda na regionalni ravni;

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
vode (KOV) 2025 (ARSO): 72 Trend: ⇔			oskrba s pitno vodo, kanalizacijski sistemi, čiščenje odpadnih voda			<ul style="list-style-type: none"> usmerjanjem razvoja dejavnosti v območja z ustrezno komunalno opremljenostjo oziroma možnostjo njenega zagotavljanja. zmanjševanjem obremenjevanja voda iz poselitve in gospodarskih dejavnosti; <p>Predlagani ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pri načrtovanju novih ureditev se daje prednost rešitvam, ki zmanjšujejo nastajanje odpadnih voda in omogočajo ponovno uporabo očiščene vode. Spodbuja se varčna raba vode v gospodinjstvih, turističnih in gospodarskih dejavnostih z namenom zmanjšanja količin nastalih odpadnih voda.
Število neskladnih aglomeracij z obremenitvijo enako ali več 2000 PE: 6 VIR: Operativni program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, 2020 Trend: ⇔						
Število čistilnih naprav za tehnološke odpadne vode na območjih proizvodnje; 2025 (ARSO): 19 Trend: ⇔						

Priloga 26: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Zdravje ljudi

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi/izzivi (strateški cilj (SC) ali poglavje (P))	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/- negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Enakost v zdravju						
Delež oseb, ki svoje zdravje samoocenjuje kot dobro; 2019 (NIJZ): 71,3 % Trend: ↑		↑/⇔	<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 1 / Policentrični urbani razvoj: decentralizacija 	+/- Spremembe enakosti v zdravju zaradi razporeditve	B	RPP predvideva: <ul style="list-style-type: none"> načrtovanje novih območij za stanovanja, družbeno infrastrukturo, centralne dejavnosti in prometne

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana	
<p>Leta življenja; 2023 (NIJZ):</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdrava leta življenja: 70,5 let • pričakovano trajanje: 83 let <p>Trend: ↑</p>		<p>storitev, dostopnost zdravstva, dostopnost družbene infrastrukture,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 2 / dostopnost storitev, JPP, trajnostna mobilnost, • Ključni izziv 3 / Razvoj in varstvo krajine, zeleni sistem: kakovost življenjskega okolja. 	<p>storitev in okoljskih obremenitev.</p>
<p>Povprečni koeficient razvitosti regije; 2024 (NIJZ): 1,10</p> <p>Trend: ⇔</p>			<p>povezave, namenjenih policentričnemu razvoju regije ter izboljšanju dostopnosti storitev v manj dostopnih delih regije.</p>
<p>Stopnja delovne aktivnosti; 2024 (NIJZ): 70,8 %</p> <p>Trend: ↑</p>			<p>RPP vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • decentralizacijo družbene infrastrukture ter izboljševanjem dostopnosti do zdravstvenih, izobraževalnih, socialnih in kulturnih storitev v celotni regiji • razvojem integriranega sistema javnega potniškega prometa, železniških povezav, večmodalnih vozlišč, P+R sistemov in kolesarskega omrežja, kar izboljšuje dostopnost storitev in zmanjšuje prometne obremenitve prebivalstva; • usmerjanjem stanovanjskega razvoja v dobro povezana območja ob koridorjih javnega potniškega prometa ter omejevanjem suburbanizacije in prometne odvisnosti; • zagotavljanjem policentričnega razvoja regije ter krepitev vloge regionalnih in medobčinskih središč (Domžale, Kamnik, Grosuplje, Vrhnika, Logatec), s čimer se izboljšuje dostopnost storitev tudi izven Ljubljane; zmanjševanjem socialnih neenakosti ter krepitev zdravja in
<p>Osnovno izobraženi odrasli (OŠ ali manj) 2024 (NIJZ): 10,04 %</p> <p>Trend: ↓</p>			
<p>Število in površina območij z dejavnostmi, ki lahko povzročijo pomembnejše negativne vplive na okolje; 2025 (NRP, PIS): 563 območij, površina 2227 ha</p> <p>Trend: ⇔</p>			

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
					socialne vključenosti ranljivih skupin. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.	
Okoljski vidik: Kakovost zunanega zraka						
<p>Letne emisije so SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃, PM_{2,5}; 2023 (ARSO):</p> <ul style="list-style-type: none"> NO₂: Ljubljana Bežigrad (21), Ljubljana Celovška (28), Ljubljana Center (38), Zadobrova (16) SO₂: LJ Center (3), Zadobrova (4) PM_{2,5}: LJ Bežigrad (13), LJ Celovška (16), LJ Vič (15), LJ Center (18) <p>BENZEN: LJ Bežigrad (1,0), Ljubljana Center (1,4), Medvode (1,3)</p> <p>Vse nižje od mejnih vrednosti Trend: ↔</p>		↑/↓ lokalno	<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 1 / Policentrični urbani razvoj – razvoj naselij, ODRN, prenova in širitev poselitve. Ključni izziv 2 / Promet in JPP – železniška infrastruktura, prometni koridorji, večmodalna vozlišča, P+R, kolesarsko omrežje. Ključni izziv 4 / Širitev in razvoj gospodarstva – gospodarske cone Ključni izziv 5 / energetska infrastruktura, OVE, daljinski sistemi za ogrevanje 	+/- Lokalne spremembe kakovosti bivalnega okolja ter okoljskih obremenitev zaradi emisij v zrak.	C	<p>RPP predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> razvoj novih območij, ki bi lahko pomenila nove obremenitve zaradi emisij v zrak (gospodarske cone, prometna infrastruktura,...) <p>RPP negativen vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> spodbujanjem prehoda v trajnostno mobilnost ter razvojem integriranega javnega potniškega prometa, hitrih železniških povezav, večmodalnih vozlišč, sistema P+R in regijskega kolesarskega omrežja; zmanjševanjem prometnih obremenitev in emisij zaradi policentričnega razvoja regije, krepitve regionalnih središč ter izboljšanja dostopnosti delovnih mest in storitev izven Ljubljane; krepitvijo zelenega sistema regije, ki prispeva k izboljšanju kakovosti zraka, zmanjševanju učinkov toplotnih otokov ter večji odpornosti na podnebne spremembe;
<p>Letne emisije delcev, težkih kovin in POP v zrak; 2023 (ARSO):</p> <ul style="list-style-type: none"> Ljubljana Bežigrad As 0,26; Ni 1,1; Cd 0,15; Pb 4,0; B(a)P 0,87 						

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<ul style="list-style-type: none"> Ljubljana Vič (le leta 2023) As 2,4; Ni 0,71; Cd 0,16; Pb 4,3; B(a)P 0,95 Trend: ⇄					<ul style="list-style-type: none"> prehodom v podnebno nevtralnost s povečevanjem energetske učinkovitosti, spodbujanjem obnovljivih virov energije ter krepitev celovitih daljinskih sistemov oskrbe s toploto, pri čemer se spodbuja uporaba geotermalnih sistemov in energetska izraba preostanka odpadkov. Predlagani ukrepi: <ul style="list-style-type: none"> Nova razvojna območja, ki bi lahko pomenila nove obremenitve zaradi emisij v zrak (gospodarske cone, nove prometnice,...) naj se ne umeščajo v bližino bivalnega okolja.
Število merilnih mest s preseženim št. dni s preseženo dnevno mejno ravno PM10 in število merilnih mest s preseženo mejno letno ravno delcev PM10 in PM2,5; 2023 (ARSO): 5 Ni presežene letne mejne vrednosti za PM10 Trend: ⇄					
Število ur s preseženo mejno povprečno urno vrednostjo koncentracije SO2 in št. dni s preseženo mejno povprečno dnevno vrednostjo koncentracije SO2; 2023 (ARSO) <ul style="list-style-type: none"> Ljubljana Center in Medvode - ni bilo preseženih vrednosti Trend: ⇄					
Število ur s preseženo opozorilno vrednostjo za O3; 2023 (ARSO) <ul style="list-style-type: none"> Zadobrova - 5 Trend: ⇄					

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<p>Delež otrok izpostavljenim koncentracijam nad 30 µg: od leta 2019 v Sloveniji otroci niso bili izpostavljeni koncentracijam nad 30 µg Trend: ↓</p> <p>Število primerov prezgodnje smrti zaradi onesnaženega zraka – št. (O₃, NO₂, PM_{2,5}) (EEA, 2021): 81 (PM_{2,5}) Trend: ↓</p> <p>Število konfliktnih območij (stiki območij namenjenih poselitvi in območij namenjenih industrijski proizvodnji in izkoriščanju mineralnih surovin) 2025 (VIR: NRP, PIS): 183 Trend: ↔</p>					
Okoljski vidik: Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami					
<p>Delež ljudi ki svoje bivalno okolje ocenjujejo kot hrupno; 2022 (VIR: NIJZ): 32,2 % Trend: /</p>		<p>↑/↓ lokalno</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 1 / Policentrični urbani razvoj – razvoj naselij, ODRN, 	<p>+/- Lokalne spremembe kakovosti bivalnega okolja</p>	C	<p>RPP predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razvoj novih območij za gospodarske dejavnosti, logistiko, stanovanja ter prometno infrastrukturo, vključno z

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana		
<p>Posredni kazalnik</p> <p>Število konfliktnih območij (stiki območij namenjenih poselitvi in območij namenjenih industrijski proizvodnji in izkoriščanju mineralnih surovin) 2025 (VIR: NRP, PIS): 183 Trend: ⇄</p>		<p>prenova in širitev poselitve.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 2 / Promet in javni potniški promet – železniška infrastruktura, prometni koridorji, večmodalna vozlišča. • Ključni izziv 4 / Širitev in razvoj gospodarstva – gospodarske cone in razvojne površine. 	<p>ter okoljskih obremenitev zaradi hrupa.</p>	<p>nadgradnjo prometnega omrežja in železniške infrastrukture, kar lahko lokalno povzroči povečane obremenitve s hrupom</p> <p>RPP vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spodbujanjem trajnostne mobilnosti, razvoja integriranega javnega potniškega prometa, železniških povezav, sistema P+R ter kolesarskega omrežja, s čimer se zmanjšujejo prometne obremenitve in posledično tudi obremenjenost s hrupom; • načrtovanjem povezanega in usklajenega razvoja poselitve, delovnih mest in prometne infrastrukture ter policentričnim razvojem regije, ki omogoča učinkovitejšo organizacijo prometnih tokov in zmanjševanje pritiskov na najbolj obremenjena območja. <p>Predlagani ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pri načrtovanju novih prometnic, železniških prog in drugih infrastrukturnih ureditev se preveri obremenjenost s hrupom ter po potrebi predvidi ustrezne protihrupne ukrepe. • Nova razvojna območja, ki lahko povzročajo povečane obremenitve s hrupom (gospodarske cone,
<p>PLDP in delež (%) tovornih vozil na AC, HC, glavnih in regionalnih cestah 2024 (VIR: Zbirka dokumentov o prometnih obremenitvah državnega cestnega omrežja): AC: 64.108 (22,1%), HC:, G: 11.082 (11,2%), R: 6.246 (12,2%) Trend: ↑</p>				
<p>Dolžina AC, HC, glavnih in regionalnih cest 2026 (Kataster GJI, GURS):</p> <ul style="list-style-type: none"> • cest: 748 km • železniških prog: 271 km <p>Trend: ⇄</p>				
<p>Število zavezancev za obratovalni monitoring 2026 (VIR: Register upravljavcev in izdanih IED okoljevarstvenih dovoljenj, Register upravljavcev in čistopisov izdanih</p>				

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
okoljevarstvenih dovoljenj za druge naprave, ARSO) : 71 Trend: ⇔					logistična območja, prometna infrastruktura ipd.), se ne umeščajo v neposredno bližino obstoječih stanovanjskih območij oziroma se zagotovijo ustrezni omilitveni ukrepi.
Število območij namenjeni industrijski in kmetijski proizvodnji ter delež zasedenosti 2025 (VIR: NRP, PIS, Dejanska raba MKGP): 497, 71% zasedenost Trend: ↑					
Število območij za pridobivanja mineralnih surovin 2025 (VIR: NRP, PIS): 66 Trend: ⇔					
Okoljski vidik: Obremenitev zaradi virov sevanja					
Površina poselitvenih območij znotraj varovalnih pasov elektromagnetnih virov 110 kV in več; 2025 (VIR: NRP, PIS, Kataster GJI, GURS): 44,2 ha Trend: ⇔	Prisotnost: Varovalni pas elektroenergetskega omrežja: - 40 m; za nadzemni vod (en ali več sistemov in RTP 400kV in 220kV); - 10 m; vsak posamezen podzemni sistem nazivne napetosti 400 kV in 220 kV	↑/↓ lokalno	<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 1 / Policentrični urbani razvoj – razvoj naselij, ODRN, prenova in širitev poselitve. • Ključni izziv 2 / Promet in javni potniški promet – razvoj prometne infrastrukture in prometnih koridorjev. 	+/- Lokalne spremembe kakovosti bivalnega okolja zaradi obremenitev z viri sevanja	<p>RPP predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razvoj in nadgradnjo elektroenergetskega omrežja ter druge energetske infrastrukture regionalnega pomena, kar lahko lokalno povzroči povečano izpostavljenost prebivalstva virom elektromagnetnega sevanja. <p>RPP vpliv omejuje predvsem z/s:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usmerjanjem razvoja energetske infrastrukture v obstoječe infrastrukturne koridorje, kjer je to mogoče;

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Okoljski vidik: Oskrba s pitno vodo						
<p>Količina vode dobavljene gospodinjstvom in dejavnostim iz javnega vodovoda; 2024 (SiStat): 38 m³/prebivalca</p>						
<p>Delež prebivalcev z javno oskrbo s pitno vodo [ZD05] 2024 (NLZOH): 92,7 % Trend: ↑</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prisotnost: Vodovarstvena območja določena na podlagi predpisa Vlade RS: 26.874ha • Vodovarstvena območja določena na podlagi občinskih odlokov: 23.276 ha (VIR: DRSV) 	↑/↓	<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 1 / Policentrični urbani razvoj razvoj središč, ODRN, PROSO, decentralizacija družbene infrastrukture. • Ključni izziv 2 / Promet in JPP: razvoj železnic, cest, vozlišč JPP, P+R, kolesarskih povezav in plovne poti. • Ključni izziv 4 / Širitev in razvoj gospodarstva: razvoj gospodarskih con • Ključni izziv 6 / oskrba s pitno vodo, zaščita vodnih virov 	+/- Spremembe obremenitev vodnih virov, tveganja za onesnaženje virov pitne vode ter zanesljivosti oskrbe s pitno vodo	C	<p>RPP predvideva: Razvoj novih območij in dejavnosti, ki lahko povečajo potrebe po vodi in obremenitve vodnih virov,</p>
<p>Delež neskladnih vzorcev pitne vode [VD08]; 2024 (MZ; Monitoring pitne vode):</p> <ul style="list-style-type: none"> • brez priprave 34,2% • prisotnost kolioformnih bakterij 6,7% • prisotnost E. Coli 1,4% • prisotnost enterokokov 2,2% • prisotnost Clostridium perfringens 1,2% <p>Trend: ⇔</p>						<p>RPP negativen vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zagotavljanjem rezervnih in nadomestnih vodnih virov za povečanje oskrbne varnosti; • povezovanjem vodovodnih sistemov ter krepitev zanesljivosti oskrbe s pitno vodo • opredelitvijo in zaščito pomembnejših vodnih virov ter njihovih zmogljivosti za dolgoročno oskrbo regije; • celostnim upravljanjem voda, urejanjem vodovodnih sistemov ter varovanjem vodnih virov in pomembnih vodnih ekosistemov.
<p>Število hidričnih izbruhov [ZD04]; 2024 (ARSO): 0 ** podatek na ravni Slovenije Trend: ⇔</p>						<p>Predlagani ukrepi:</p>

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
Število vodnih dovoljenj za lastno oskrbo s pitno vodo; 2025 (DRSV): lastnih: 134 Trend: ⇄					
Okoljski vidik: Dostopnost zelenih površin					
Površina in delež javno dostopnih površin namenjenih za šport in rekreacijo ter igro otrok; 2025 (NRP; PIS): 1209 ha, 0,52% regije Trend: ⇄					RPP predvideva: razvoj novih stanovanjskih, gospodarskih in infrastrukturnih območij, ki lahko lokalno vplivajo na obseg in dostopnost zelenih površin, hkrati pa vzpostavljanje in krepitev regijskega zelenega sistema ter zelene infrastrukture.
Število javno dostopnih zelenih območij s površino najmanj; 2025 (NRP; PIS):		↑/↓	<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 3 / zeleni sistem 	+/- Spremembe dostopnosti do zelenih površin ter kakovosti in povezanosti zelene infrastrukture	RPP vpliv omejuje predvsem z/s: <ul style="list-style-type: none"> • ohranjanjem in krepitev zelenega sistema regije, ekoloških koridorjev ter zelenih povezav, s čimer se izboljšujeta povezanost prostora in dostopnost zelenih površin; • zagotavljanjem kakovostnih in povezanih zelenih površin ter krepitev ekoloških, družbenih in drugih ekosistemskih funkcij zelene infrastrukture. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.
<ul style="list-style-type: none"> • 0,5 ha v oddaljenosti 300 m od doma: 387 • 20 ha v oddaljenosti 2 km od doma: 7 • 100 ha v oddaljenosti 5 km od doma: • 500 ha v oddaljenosti 10 km od doma Trend: ⇄					

Priloga 27: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Naravne in druge nesreče

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev		Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
<p>Število občin v 5. razredu ogroženosti/tveganja in število prebivalcev v teh občinah (URSZR, 2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> • poplave: 5 / 383.116 ↑ • potresi: 9 / 472.452 ↑ • požari: 0 • žled: 0 • suša: 0 <p>Trend: ↑</p>	<p>Prisotnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Območja za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami: 5 in 2 načrtovani <p>Mnenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • URSZR, 2023 in 2024 					
<p>Površina pozidanih ogroženih območij (DRSV, 2025; MKGP, 2025):</p> <ul style="list-style-type: none"> • erozijska ogroženost: <ul style="list-style-type: none"> • velika: 4 ha ↓ • srednja: 1.524 ha ↓ • pojavljanje plazov: <ul style="list-style-type: none"> • zelo velika: 993 ha ↓ 	<p>Prisotnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ogrožena območja (ZV-1): <ul style="list-style-type: none"> • velika in srednja erozijska ogroženost: 35.105 ha (15 % regije) • zelo velika, velika in srednja verjetnost pojavljanja 					

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<ul style="list-style-type: none"> • velika: 1.923 ha ↓ • srednja: 923 ha ↓ • pojavljanje zemeljskih in hribinskih plazov: <ul style="list-style-type: none"> • zelo velika: 1 ha ↓ • velika: 30 ha ↓ • srednja: 33 ha ↓ • območje pomembnega vpliva poplav: <ul style="list-style-type: none"> • iKRPN: <ul style="list-style-type: none"> • Pv: 53 ha ↑ • Ps: 523 ha ↑ • Pm: 808 ha ↑ • opozorilna karta poplav: 940 ha ↑ <p>Trend: ↓ ↑</p>	<ul style="list-style-type: none"> • plazov: 70.726 ha (30 % regije) • zelo velika, velika in srednja verjetnost pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov: 16.748 ha (7% regije) • velika levinska nevarnost: 1.913 ha (1% regije) • območje pomembnega vpliva poplav: <ul style="list-style-type: none"> • velika in srednja poplavna nevarnost: 14.885 ha (6% regije) • opozorilna karta poplav: 9.958 ha (4% regije) <p>Mnenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NIJZ, 2024 • DRSV, 2024 				
<p>Število ogroženih prebivalcev na območjih pomembnega vpliva poplav, plazov in erozije:</p> <p>Trend: ni podatka</p>					
<p>Število občin v 5. razredu ogroženosti in število prebivalcev v teh občinah (URSZR, 2024):</p>	<p>Prisotnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Območja za potrebe varstva pred drugimi nesrečami: 5 in 2 načrtovani 				

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
<ul style="list-style-type: none"> nesreča z nevarnimi snovmi: 5 / 390.431 ↑ jedrska oz. radiološka nesreča: 0 Trend: ↑	Mnenja: <ul style="list-style-type: none"> URSZR, 2023 in 2024 					
Število (ARSO, 2025; MOPE, 2025): <ul style="list-style-type: none"> SEVESO obratov: IED naprav: Trend: ni podatka	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> Varnostni pasovi SEVESO obratov: ni podatka Mnenja: <ul style="list-style-type: none"> NIJZ, 2024 					
Površina naselij, območij dejavnosti in infrastrukture znotraj varnostnih pasov SEVESO obratov: ni podatka o varnostnih pasovih Trend: ni podatka						
Število lokacij za umeščanje obratov/posegov, ki predstavljajo tveganje za okolje: Trend: ni podatka						

Priloga 28: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Prilagajanje podnebnim spremembam

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Pogoji/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Prilagajanje podnebnim spremembam						
<ul style="list-style-type: none"> Ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb (ARSO, 2025)[PP01] Trend: ↑ 	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> Skupna škoda v obdobju 1980-2021 je v Sloveniji znaša približno 3.848 milijonov €. 	↑	<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 1 /nova poselitev Ključni izziv 2 / prometna infrastruktura Ključni izziv 3 / zeleni sistemi Ključni izziv 4 / gospodarstvo, turizem Ključni izziv 5 / EE omrežje Ključni izziv 6 / celostno upravljanje z voadmi 	Možni vplivi (-): <ul style="list-style-type: none"> Posegi na ogroženih območjih, poplavnih ravninah/kraška polja ter zmanjševanje naravnih zadrževalnih površin Večja izpostavljenost prebivalstva in infrastrukture, povečanje Zmanjšanje naravnih površin Povečanje ranljivosti Možni vplivi (+): <ul style="list-style-type: none"> Ohranjanje zelenih površin in modro zelene infrastrukture 	C	RPP temelji na trajnostnem prostorskem razvoju, ki združuje prilagajanje podnebnim spremembam, zmanjševanje tveganj naravnih nesreč, ohranjanje naravnih virov in krepitev odpornosti infrastrukture ter naselij. Hkrati uvaja vrsto preventivnih ukrepov za zmanjšanje negativnih vplivov prihodnjega razvoja na okolje. <ul style="list-style-type: none"> RPP krepi odpornost regije na podnebne spremembe z usmerjanjem razvoja v obstoječa urbana središča ter ohranjanjem gozdov, kmetijskih zemljišč in drugih naravnih površin. Varovanje vodnih in obvodnih območij, mokrišč, gozdov in naravnih retenzijskih površin zmanjšuje poplavno ogroženost, izboljšuje zadrževanje vode in blaži posledice suš. Ohranjanje narave in krajine krepi ekosistemske storitve, ki predstavljajo pomemben naravni mehanizem prilagajanja na podnebne spremembe. Tveganja nastajajo predvsem zaradi širjenja stavbnih zemljišč in razvoja novih stanovanjskih, gospodarskih,
<ul style="list-style-type: none"> Ranljivost na podnebne spremembe (MKO, 2014) Trend: ↑ 		↑			C	

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana		
			<ul style="list-style-type: none"> • Varovanje vodnih virov • Načrtovanje ukrepov za izboljšanje poplavne varnosti • Usmerjanje razvoja v zgoščevanje 	<p>turističnih ter infrastrukturnih območij, zlasti če se umeščajo na poplavna, erozijska ali plazljiva območja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nova poselitve in infrastruktura se praviloma ne umeščata na območja z visoko stopnjo ogroženosti; kjer tveganja že obstajajo, se predvidevajo prilagoditveni in sanacijski ukrepi. • Odpornosti kritične infrastrukture, ki mora delovati tudi v izrednih razmerah. • Pri večjih prostorskih ureditvah se uvaja preverjanje kumulativnih tveganj (npr. sočasni vplivi poplav, industrijskih dejavnosti, nevarnih snovi in podnebnih sprememb). • Na področju okoljskih ciljev RPP poudarja varovanje vodnih virov, kraških območij, razvoj zelene infrastrukture, preprečevanje zaraščanja kulturne krajine in krepitev lokalne prehranske samooskrbe. <p>Predlog ukrepov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ozelenjevanje naselij in zmanjševanje toplotnega otoka. • Upoštevanje podnebnih tveganj ter trenda podnebnih sprememb (poplave, suša, požari, vročina) pri kriterijih za

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
					umeščanje dejavnosti in pri dimenzioniranju infrastrukture. <ul style="list-style-type: none"> Pri odvajanju padavinskih voda se uporabljajo sonaravne rešitve (zadrževanje, ponikanje, zelena infrastruktura). Predlog ukrepov

Priloga 29: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Kulturna dediščina

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila	
Okoljski vidik: Nepremična kulturna dediščina						
Število in površina enot nepremične kulturne dediščine, vključno z vplivnimi območji; 2025 (MK; eVrd): 5.660 enot, 61.181 ha Trend: ⇔	Prisotnost: • spomeniki 2025 (MK; eVrd):	⇔	<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 1 / prenova naselij, razvoj kulturnih funkcij. Ključni izziv 3 / prepoznavnost krajine, identiteta prostora, ohranjanje značilnih tipov krajine in kulturnih prvin. Ključni izziv 4 / razvoj trajnostnega turizma in 	+ Krepitev ohranjanja, prepoznavnosti in družbenega pomena kulturne dediščine.	A	RPP predvideva: <ul style="list-style-type: none"> ohranjanje in krepitev prostorske identitete regije, kulturne dediščine in kulturne krajine; razvoj urbanega in doživljajskega turizma, temelječega na kulturnih in naravnih danostih; ohranjanje značilnih tipov krajine in območij prepoznavnosti.

Stanje okolja			Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
			<p> vključevanje kulturne dediščine v razvojne dejavnosti.</p>			
			<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 1 / razvoj naselij, ODRN, prenova in širitev poselitve. • Ključni izziv 3 / Razvoj in varstvo krajine, prostorska identiteta, varstvo krajinskih značilnosti. • Ključni izziv 4 / gospodarske cone in razvojne površine. 	- poslabšanje stanja kulturne dediščine	C	<p>RPP vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohranjanjem prostorske identitete regije ter značilnih tipov krajine in območij prepoznavnosti; • uravnoveženim razvojem in varstvom krajine ter ohranjanjem njenih okoljskih, družbenih in morfoloških funkcij; • ohranjanjem kakovosti prostora in krajinskih značilnosti kot pomembnih nosilcev identitete in kakovosti bivanja; • razvojem urbanega, zelenega, aktivnega in doživljajskega turizma, ki temelji na ohranjanju dediščine, kulturnih vsebin ter naravnih vrednot prostora. <p>Predlagani ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturna dediščina in območja prepoznavnosti krajine, ki predstavljajo potencial za razvoj turizma in rekreacije, naj se ustrezno varujejo pred posegi, ki bi lahko zmanjšali njihove kulturne, krajinske ali identitetne vrednosti.
Okoljski vidik: Nesnovna kulturna dediščina						
Število enot nesovne kulturne			<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 1 / prenova naselij, 	+ Povečanje prepoznavnosti, ohranjanja in	A	RPP predvideva:

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana		
dediščine 2025 (MK): 77 Trend: ⇔		razvoj kulturnih funkcij, • Ključni izziv 3 / prepoznavnost krajine, identiteta prostora, ohranjanje značilnih tipov krajine in kulturnih prvin. • Ključni izziv 4 / razvoj trajnostnega turizma	družbenega pomena nesovne kulturne dediščine	<ul style="list-style-type: none"> • ohranjanje in krepitev prostorske identitete regije ter prepoznavnosti kulturne dediščine in kulturne krajine; • razvoj urbanega turizma z ohranjanjem dediščine in razvojem kulturnih vsebin; • razvoj doživljajskega turizma, ki povezuje območja z edinstvenimi kulturnimi in naravnimi vsebinami; • ohranjanje značilnih tipov krajine in območij prepoznavnosti kot pomembnega dela identitete prostora; • spodbujanje povezovanja kulturne dediščine, turizma, rekreacije, lokalne ponudbe in drugih razvojnih dejavnosti.

Stanje okolja			Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
			<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 1 / razvoj naselij, ODRN, prenova in širitev poselitve. • Ključni izziv 2 / prometna infrastruktura, železniške povezave, večmodalna vozlišča. • Ključni izziv 3 / prostorska identiteta, prepoznavnost prostora • Ključni izziv 4 / gospodarske cone, razvojne površine in turizem. 	- Izguba povezanosti nesnovne kulturne dediščine s prostorom, tradicionalnimi praksami in skupnostjo.	C	<p>RPP vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohranjanjem prostorske identitete regije ter značilnih tipov krajine in območij prepoznavnosti; • uravnoveženim razvojem in varstvom krajine ter ohranjanjem njenih okoljskih, družbenih in morfoloških funkcij; • ohranjanjem kakovosti prostora in krajinskih značilnosti kot pomembnih nosilcev identitete in kakovosti bivanja; • razvojem urbanega, zelenega, aktivnega in doživljajskega turizma, ki temelji na ohranjanju dediščine, kulturnih vsebin ter naravnih vrednot prostora <p>Predlagani ukrep:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pri načrtovanju prostorskih ureditev na območjih s prepoznanimi dediščinskimi in identitetnimi vrednotami se zagotavlja ohranjanje njihove prepoznavnosti, značilnosti prostora in povezanosti z lokalnim okoljem.

Priloga 30: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Krajina

Stanje okolja			Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev		Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Krajina						
Število območij s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> • Izjemne krajine 2025 (MNVP): 	↔	<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izziv 1 / Policentrični urbani razvoj 	+ izboljšanje krajinske slike	A	<p>RPP predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohranjanjem in vzpostavljanjem mejic ter drugih pomembnih elementov kulturne in kmetijske

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<p>ohranjenim stanjem 2025 (MNVP):</p> <ul style="list-style-type: none"> izjemne krajine: 6 <p>Trend: ⇄</p>	1.754 ha (0,75% regije)	<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 3 / razvoj in varstvo krajine; ohranjanje značilnosti krajine; 			<p>krajine, ki prispevajo k ohranjanju krajinske pestrosti, ekološke povezljivosti in ekosistemskih storitev;</p> <ul style="list-style-type: none"> prilagajanjem razvoja značilnostim prostora ter varovanjem kulturnih in naravnih vrednot, območij prepoznavnosti in prostorske identitete regije.
<p>Število krajinskih podenot z ohranjenim stanjem 2025 (MNVP):</p> <p>Trend:</p>					
<p>Dejanska raba na območjih 2025 (MKGP, MNVP):</p> <ul style="list-style-type: none"> izjemnih krajin: <ul style="list-style-type: none"> kmetijska zemljišča: 1186 ha (68%) gozd: 419,6 ha (24%) pozidana zemljišča: 80,6 ha (5%) vode: 24,9 ha (1,4%) ostala nekmetijska zemljišča: 43,2 (2,5%) krajinskih območjih s prepoznavnimi značilnostmi: <ul style="list-style-type: none"> kmetijska zemljišča: 17699 ha (52%) gozd: 13972 ha (41%) pozidana zemljišča: 2224 ha (6%) vode: 259 ha (0,8%) 		<ul style="list-style-type: none"> Ključni izziv 1 / Policentrični urbani razvoj Ključni izziv 3 / Razvoj in varstvo krajine, ohranjanje značilnosti krajine Ključni izziv 4 / Širitev in razvoj gospodarstva Ključni izziv 2 / Promet in javni potniški promet 	- zmanjšanje krajinske pestrosti, značaja in prepoznavnosti prostora ter poslabšanje identitete kulturne krajine	C	<p>RPP vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ohranjanjem in vzpostavljanjem mejic ter drugih pomembnih elementov kulturne in kmetijske krajine, ki prispevajo k varovanju tal, krajinski pestrosti in drugim ekosistemskim storitvam; prilagajanjem razvoja značilnostim prostora ter varovanjem kulturnih in naravnih vrednot; ohranjanjem značilnih tipov krajine in območij prepoznavnosti kot pomembnih nosilcev prostorske identitete regije; ohranjanjem zelenega sistema regije, ekoloških koridorjev ter krajinskih povezav.

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<ul style="list-style-type: none"> • ostala nekmetska zemljišča: 83,5 (0,%) 					

PRILOGA Č: PODATKI O STANJU OKOLJA

Priloge so podpora izdelavi okoljskega poročila. Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena in dokončno usklajena z OP v naslednji fazi projekta.

Tla

Priloga 31:

Priloga 32: Pozidana in nepozidana stavbna zemljišča v regiji

namenska raba prostora (NRP)		stavbna zemljišča (ha)	pozidana stavbna zemljišča (ha)	nepozidana stavbna zemljišča (NSZ) (ha)	delež NSZ glede na NRP (%)	delež NSZ glede na vsa NSZ (%)
območja stanovanj	S	11.370,36	8.702,59	2.667,77	30,65	44,11
območja centralnih dejavnosti	C	2.373,10	1.930,27	442,83	22,94	7,32
območja proizvodnih dejavnosti	I	1.636,85	1.161,82	475,04	40,89	7,85
posebna območja	B	510,37	327,65	182,72	55,77	3,02
območja zelenih površin	Z	2.094,15	931,83	1.162,32	124,73	19,22
območja prometne infrastrukture	P	4.044,27	3.376,24	668,03	19,79	11,05
območja komunikacijske infrastrukture	T	10,58	10,28	0,30	2,91	0,00
območja energetske infrastrukture	E	76,72	67,76	8,96	13,22	0,15
območja okoljske infrastrukture	O	320,56	188,40	132,16	70,15	2,19
površine razpršene poselitve	A	1.201,85	894,30	307,55	34,39	5,09
območje za potrebe obrambe v naselju	F	75,02	74,22	0,80	1,07	0,01
SKUPAJ		23.713,81	17.665,35	6.048,46	34,24	100,00

Priloga 33:

Kmetijska zemljišča

Priloga 34:

Priloga 35:

Priloga 36: Pregled površin gozda

Podatek		Površina (ha)	Delež območja regije (%)	Delež območja gozda (ZGS) (%)
Gozd po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije		134.401	58%	100%
Gozdna zemljišča po dejanski rabi tal (2000)	2005	128.051	55%	95%
	2025	135.638	58%	101%

	Trend	1,06		
Gozd po namenski rabi prostora (G)		133.015	57%	99%
Na 1. stopnji poudarjene ekološke funkcije gozda		37.261	16%	28%
Na 1. stopnji poudarjene socialne funkcije gozda		18.824	8%	14%
Na 1. stopnji poudarjene proizvodne funkcije gozda		124.705	53%	93%
Gozdni rezervati		773	0%	1%
Varovalni gozdovi		7.146	3%	5%
Območje Natura 2000 v gozdu		38.842	17%	29%

Vir: ZGS, 2026; MNVP, 2026; MKGP, 2026; Preračuna ZaVita d.o.o., 2026

Površinske vode

Priloga 37: Kemijsko in ekološko stanje

Kemijsko stanje (NUV II):

- Kamniška Bistrica – SI132VT1 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Kamniška Bistrica – SI132VT5 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Kamniška Bistrica – SI132VT7 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Pšata – SI1326VT – dobro (srednja raven zaupanja)
- Rača – SI1324VT – dobro (srednja raven zaupanja)
- Bolska – SI164VT3 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Sava – SI1VT170 – dobro (srednja raven zaupanja)
- Sava – SI1VT310 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Sava – SI1VT519 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Sora – SI123VT – dobro (visoka raven zaupanja)
- Poljanska Sora – SI121VT – dobro (visoka raven zaupanja)
- Gradaščica – SI148VT3 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Mali Graben – SI148VT5 – dobro (srednja raven zaupanja)
- Gruberjev prekop – SI14912VT – dobro (srednja raven zaupanja)
- Ljubljana – SI14VT93 – dobro (srednja raven zaupanja)
- Ljubljana – SI14VT97 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Ljubljana – SI14VT77 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Iščica – SI1476VT – dobro (srednja raven zaupanja)
- Logaščica – SI146VT – dobro (visoka raven zaupanja)
- Unica – SI145VT – dobro (visoka raven zaupanja)
- Krka – SI18VT31 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Temenica – SI186VT3 – dobro (visoka raven zaupanja)

Ekološko stanje (NUV II):

- Kamniška Bistrica - SI132VT1 – zelo dobro (visoka raven zaupanja)
- Kamniška Bistrica - SI132VT5 – zmerno (srednja raven zaupanja)
- Kamniška Bistrica - SI132VT7 – zmerno (visoka raven zaupanja)
- Pšata - SI1326VT – zmerno (srednja raven zaupanja)
- Rača - SI1324VT – zmerno (nizka raven zaupanja)
- Bolska - SI164VT3 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Ljubljana - SI14VT97 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Ljubljana - SI14VT77 – zmerno (nizka raven zaupanja)
- Sora - SI123VT – zmerno (srednja raven zaupanja)

- Sava - SI1VT519 – zmerno (srednja raven zaupanja)
- Sava - SI1VT310 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Gradaščica - SI148VT3 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Mali Graben - SI148VT5 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Iščica - SI1476VT – dobro (visoka raven zaupanja)
- Poljanska Sora - SI121VT – dobro (visoka raven zaupanja)
- Logaščica - SI146VT – zmerno (srednja raven zaupanja)
- Unica - SI145VT – zelo dobro (visoka raven zaupanja)
- Krka - SI18VT31 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Temenica - SI186VT3 – slabo (srednja raven zaupanja)

Priloga 38: Število podeljenih koncesij in vodnih pravic

Koncesije za rabo vode:

- Kopališča, ko se rabi termalna, mineralna ali termomineralna voda: 2
- Odvzem naplavin: 1
- Ogrevanje: 2
- Proizvodnja električne energije (HE z nazivno močjo do 10 MW): 0
- Proizvodnja električne energije (HE z nazivno močjo nad 10 MW): 2
- Proizvodnja pijač: 9

Vodna dovoljenja:

- Dejavnosti naravnih in bazenskih kopališč: 3
- Druga raba, ki presega splošno rabo po ZV-1: 52
- Gojenje morskih organizmov: 0
- Gojenje sladkovodnih organizmov in komercialni ribniki: 90
- Lastna oskrba s pitno vodo: 177
- Male hidroelektrarne: 162
- Mlini in žage: 13
- Namakanje: 194
- Odvzemi iz javnega vodovoda za namakanje, tehnološko rabo, bazenska kopališča in drugo rabo: 123
- Oskrba s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba: 323
- Pridobivanje toplote: 737
- Pristanišča, vstopno-izstopna mesta in plavajoče naprave: 36
- Proizvodnja pijač, ko se rabi voda iz javnega vodovoda: 16
- Tehnološki nameni: 88
- Zasneževanje smučišč: 2

Podzemne vode

Priloga 39:

Priloga 40:

Območja z naravovarstvenim statusom

Priloga 41:

Natura 2000 območja so naslednja:

- Babja luknja (SI3000158)
- Bajdinc (SI3000326)
- Boštonova jama (SI3000091)
- Bolska (SI3000361)
- Breg pri Mali Loki (SI3000162)
- Bukovica (SI3000345)
- Cereja (SI3000342)
- Dolsko (SI3000288)
- Duplica (SI3000141)
- Globočec (SI3000204)
- Grintovci (SI5000024)
- Ihan (SI3000099)
- Ihanska jama (SI3000093)
- Jama na Pucovem kuclu (SI3000211)
- Jezerc pri Logatcu (SI3000042)
- Kamniško - Savinjske Alpe (SI3000264)
- Kandrše - Drtiljščica (SI3000205)
- Kočevsko (SI3000263)
- Kopoljska jama - Potiskavec (SI3000203)
- Kosca (SI3000295)
- Kovnišca (SI3000373)
- Krška jama (SI3000170)
- Krmsko hribovje - Menišija (SI300056)
- Krka s pritoki (SI3000338)
- Ligojna (SI3000017)
- Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben (SI3000291)
- Ljubljansko barje (SI3000271)
- Ljubljansko barje (SI5000014)
- Lučka jama (SI3000009)
- Maljek (SI3000356)
- Mavelščica - povirni del (SI3000350)
- Medvedje Brdo (SI3000015)
- Menina (SI3000261)
- Mišja dolina (SI3000297)

- Notranjski trikotnik (SI3000232)
- Pajsarjeva jama (SI3000299)
- Planinsko polje (SI5000016)
- Podpeška jama (SI3000207)
- Podreber - Dvor (SI3000021)
- Polhograjsko hribovje (SI3000335)
- Potok Reka s pritoki (SI3000325)
- Rašica (SI3000275)
- Radensko polje - Viršnica (SI3000171)
- Ščurkov potok (SI3000353)
- Sava - Medvode - Kresnice (SI3000262)
- Čečeniške gmajne z Rovščico (SI3000079)
- Žejna dolina (SI3000189)
- Šimenkova jama (SI3000208)
- Skedenca nad Rajnturnom (SI3000131)
- Škocjan (SI3000160)
- Šmarna gora (SI3000120)
- Sora Škofja Loka - jez Goričane (SI3000155)
- Črna dolina pri Grosuplju (SI3000168)
- Stahovica - melišča (SI3000043)
- Štangarski potok (SI3000355)
- Stiški potok (SI3000344)
- Stržene luže (SI3000139)
- Županova jama (SI3000156)
- Tičnica (SI3000374)
- Trnovski gozd - Nanos (SI3000255)
- Trojane (SI3000328)
- Veliki potok (SI3000343)
- Vintarjevec (SI3000159)
- Vir pri Stični (SI3000202)
- Vodena jama (SI3000152)
- Vrzenec (SI3000013)
- Zadnje struge pri Suhadolah (SI3000011)
- Zaplana (SI3000016)
- Zgornja Jablanica (SI3000184)

Priloga 42:

Biotska raznovrstnost

Priloga 43:

Priloga 44:

Blaženje podnebnih sprememb

Priloga 45:

Priloga 46: Raba energije po sektorjih v letu 2023

Sektor	Raba (ktoe)	Delež (%)
promet	1.853,65	41,3
Industrija	1.073,31	23,9
Gospodinjstva	982,69	21,9
Ostalo	581,47	12,9
Skupaj	4.491,12	100

(<https://kazalci.arso.gov.si>)

Priloga 47:

Raba virov in ravnanje z odpadki

Priloga 48:

Priloga 49: Komunalni odpadki (vir: stat.si)

2015	Nastali komunalni odpadki (kg/prebivalca)	494
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca)	355
	Ločeno zbrani komunalni odpadki (% od nastalih)	73,0
	Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca)	124,1
	Odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti (% po regijah)	16,5
	Nevarni odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti (% od vseh)	6,1
2020	Nastali komunalni odpadki (kg/prebivalca)	555
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca)	372
	Ločeno zbrani komunalni odpadki (% od nastalih)	77,1
	Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca)	24,9
	Odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti (% po regijah)	33,9
	Nevarni odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti (% od vseh)	1,7
2024	Nastali komunalni odpadki (kg/prebivalca)	591
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca)	396
	Ločeno zbrani komunalni odpadki (% od nastalih)	78,4
	Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca)	44,4
	Odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti (% po regijah)	32,4
	Nevarni odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti (% od vseh)	1,0

Priloga 50: Delež neprečiščene odpadne vode in prečiščene odpadne vode (vir: stat.si)

2020	Neprečiščene odpadne vode	47
	Prečiščene odpadne vode (primarno čiščenje)	-
	Prečiščene odpadne vode (sekundarno čiščenje)	34
	Prečiščene odpadne vode (terciarno čiščenje)	20

2020	Neprečiščene odpadne vode	47
2024	Neprečiščene odpadne vode	43
	Prečiščene odpadne vode (primarno čiščenje)	-
	Prečiščene odpadne vode (sekundarno čiščenje)	2
	Prečiščene odpadne vode (terciarno čiščenje)	55

Priloga 51:

Enakost v zdravju

Priloga 52:

Priloga 53:

Enakost v zdravju

Priloga 54:

	Zdrava leta življenja (št. let)	Pričakovano trajanje življenja (št. let)	Zdrava leta življenja, kot % pričakovanega trajanja življenja
MOŠKI	70,5	83,2	84,6
ŽENSKE	71,8	85,7	85,4
SKUPAJ	70,5	83,2	84,6

Stopnja razvitosti občin prikazuje razlike med občinami, kjer so upoštevani tako ekonomski dejavniki

Priloga 55: Razvitost regije je nad slovenskim povprečjem (1,00) in znaša 1,10. Ob tem ima najvišjo vrednost občina Komenda (1,35), najnižjo pa občina Velike Lašče (0,97).

OBČINE V REGIJI		OBČINE V REGIJI	
Borovnica	1,01	Lukovica	1,21
Brezovica	1,06	Medvode	1,11
Dobrepolje	1,04	Mengeš	1,24
Dobrova - Polhov Gradec	1,09	Moravče	1,08
Dol pri Ljubljani	1,12	Škofljica	1,12
Domžale	1,26	Velike Lašče	0,97
Grosuplje	1,22	Vodice	1,08
Ig	1,02	Vrhnika	1,12
Ivančna Gorica	1,19	Horjul	1,25
Kamnik	1,15	Komenda	1,35
Ljubljana	1,21	Trzin	1,34
Logatec	1,17	Šmartno pri Litiji	1,05
Log - Dragomer	1,08		

Priloga 56: Po podatkih dostopnih Statističnega urada Republike Slovenije je bila stopnja delovne aktivnosti v letu 2024 - 70,8 %. V letu 2014 pa le 58,5%, kar nakazuje na izboljšanje.

OBČINA	Stopnja delovne aktivnosti (%)	
	2014	2024
Borovnica	58,4	73,2
Brezovica	62,5	71,7
Dobrepolje	60,5	68,5
Dobrova - Polhov Gradec	62,1	71,4
Dol pri Ljubljani	62,3	70,7
Domžale	61,1	72
Grosuplje	61,8	72,7
Horjul	65,9	71,8
Ig	61,1	69,6
Ivančna Gorica	64,1	78,1
Kamnik	60,6	73,1
Komenda	63,7	74,9
Ljubljana	55,7	69,1
Log - Dragomer	61	71,5
Logatec	62,6	73,3
Lukovica	63,2	74,5
Medvode	60,2	72,2
Mengeš	60,3	72,8
Moravče	64,2	71,6
Škofljica	60,9	71,2
Šmartno pri Litiji	58,1	72,7
Trzin	62,6	74,6
Velike Lašče	61,6	74
Vodice	64,7	72,2
Vrhnika	60,6	72,6

Kazalnik 'osnovno izobraženi odrasli' prikazuje delež populacije v starosti med 25 in 64 let, katerih zadnja zaključena stopnja izobrazbe je osnovna šola ali manj (NIJZ).

Priloga 57: Po podatkih iz leta 2024, je v regiji take populacije 10,04%. V letu 2014 je bil delež višji in sicer 22,6%.

OBČINA	2016 (%)	2024 (%)
Dobrepolje	27,1	12,44
Dobrova - Polhov Gradec	24,5	8,35
Domžale	23	9,57
Škofljica	20	8,17
Vodice	23	7,17
Vrhnika	24,1	10,72
Lukovica	29,9	13,25
Medvode	21,9	8,37
Moravče	31,9	12,55
Velike Lašče	21,5	7,8
Horjul	22	7,63
Komenda	21,6	7,74
Log - Dragomer	16,2	5,68
Borovnica	25,2	11,41
Brezovica	19,7	6,94

OBČINA	2016 (%)	2024 (%)
Dol pri Ljubljani	20,4	8,22
Grosuplje	22,2	10,24
Ig	24,1	11,4
Ivančna Gorica	25	9,48
Kamnik	26,9	13,01
Ljubljana	21,2	10,01
Logatec	27,8	11,77
Mengeš	21,7	10,58
Trzin	16,1	6,73
Šmartno pri Litiji	31,7	14,63

Kakovost zunanjega zraka

Priloga 58:

Priloga 59:

Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami

Priloga 60:

Priloga 61:

Obremenitev zaradi virov sevanja

Priloga 62:

Priloga 63:

Onesnaženost in degradacija tal

Priloga 64:

Priloga 65:

Oskrba s pitno vodo

Priloga 66:

Priloga 67:

Dostopnost kopalnih voda in splošna raba voda

Priloga 68:

Priloga 69:

Dostopnost do zelenih površin

Priloga 70:

Priloga 71:

Priloga 72: Površina ogroženih območij in delež območja regije z opredeljeno ogroženostjo ter površina pozidanih zemljišč na ogroženih območij v letih 2005 in 2025

Podatek		Površina (ha)	Delež območja regije (%)	Površina pozidanih ogroženih območij* (ha)		
				2005	2025	Trend
Erozijska območja						
Opozorilna karta erozije (NUV I) ²	razred velike ogroženosti	183	0,1	5	4	↓
	razred srednje ogroženosti	34.922	15,0	1.536	1.524	↓
	razred majhne ogroženosti	58.484	25,1	2.902	146	
	ni opredeljene erozijske ogroženosti	139.829	59,9	15.029	18.790	↑
Plazljiva območja						
Plazljiva območja (NUV I)	zelo velika verjetnost pojavljanja plazov	11.630	5,0	1.068	993	↓
	velika verjetnost pojavljanja plazov	43.209	18,5	1.939	1.923	↓
	srednja verjetnost pojavljanja plazov	15.887	6,8	925	923	↓
	majhna verjetnost pojavljanja plazov	49.969	21,4	1.642	1.705	↑
	zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	37.627	16,1	797	897	↑
	zanemarljiva verjetnost pojavljanja plazov	75.081	32,2	13.100	14.020	↑
	ni opredeljene verjetnosti pojavljanja plazov	15	0	1	3	↑

² V letu 2025 bodo izdelane Opozorilne karte verjetnosti pojavljanja ploskovne in linijske erozije v merilu 1:25.000 za 104 občin. Načrtuje se, da bodo karte za celotno Slovenijo izdelane do leta 2029. (DRSV, 2024)

Podatek		Površina (ha)	Delež območja regije (%)	Površina pozidanih ogroženih območij* (ha)		
				2005	2025	Trend
Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov (GeoZS)** ³	zelo velika stopnja verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov	118	0,1	2	1	↓
	velika stopnja verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov	7.133	3,1	34	30	↓
	srednja stopnja verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov	9.497	4,1	41	33	↓
	majhna stopnja verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov	3.128	1,3	9	5	↓
	zelo majhna stopnja verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov	479	0,2	1	1	↔
	zanemarljiva stopnja verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov	3.239	1,4	49	53	↑
	ni podatka	209.824	90	19.337	20.341	↑
Plazovita območja						
Karta levinske nevarnosti (NUV I)	velika ogroženost	1.913	0,8	0,2	0,3	↑
	zmerna ogroženost	1.434	0,6	9	10	↑
	majhna ogroženost	1.887	0,8	65	62	↓
	ni opredeljene ogroženosti	228.184	97,8	19.398	20.392	↑
Poplavna območja						
Območje pomembnega vpliva poplav						
Integralna karta razredov poplavne nevarnosti (iKRPN)	območje razreda velike poplavne nevarnosti (Pv)	3.153	1,4	51	53	↑
	območje razreda srednje poplavne nevarnosti (Ps)	7.395	3,2	515	523	↑
	območje razreda majhne poplavne nevarnosti (Pm)	4.337	1,9	771	808	↑
	območje razreda preostale poplavne nevarnosti (Pp)	3.234	1,4	876	948	↑
Opozorilna karta poplav (izven območja veljavnosti rezultatov iKRPN)	območje pogostih poplav	558	0,2	19	28	↑
	območje redkih poplav	2.640	1,1	129	163	↑
	območje zelo redkih (katastrofalnih) poplav	6.760	2,9	682	749	↑
Funkcionalna razlivna površina						

Legenda: ↑ povečanje vrednosti; ↓ zmanjšanje vrednosti; ↔ vrednost ostaja enaka; ● izboljšanje; ● poslabšanje; ● ni spremembe

* pozidana in sorodna zemljišča (3000) po dejanski rabi tal (DRT) (MKGP, 2005 in 2025)

** podatki za občine Borovnica, Brezovica, Dobrepolje, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Komenda, Ljubljana, Logatec, Medvode, Mengeš, Moravče, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Velike Lašče, Vodice in Vrhnika niso na voljo

Vir: DRSV, 2025; MKGP, 2025; preračun ZaVita, d.o.o., 2025 (eVode, Opozorilna karta erozije iz NUV1 (Datum objave: 3. 4. 2019 D96/TM); Plazljiva območja iz NUV1 (Datum objave: 11. 12. 2020 D96/TM); Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov SKUPNA – GeoZS 1:25.000 (Datum objave: 11. 12. 2024 D96/TM); Plazovita območja iz

³ Načrtuje se, da bodo karte za celotno Slovenijo izdelane do leta 2029 (DRSV, 2024).

NUV1 (Datum objave: 3. 4. 2019 D48/GK); Območja pomembnega vpliva poplav (104 območij iz tretjega cikla izvajanja direktive 2022-2027) (Datum objave: 10. 3. 2025, D96/TM), Razredi poplavne nevarnosti (Integralna karta razredov poplavne nevarnosti – IKRPN; velja samo za območje veljavnosti rezultatov (Datum objave: 22.10.2025 D96/TM); Opozorilna karta poplav (Datum objave: 4. 9. 2025 D96/TM in 12. 11. 2020 D96/TM); RABA Grafični podatki RABA za celo Slovenijo (KoordSistem: D96/TM, Datum 30. 9. 2025); RABA Grafični podatki RABA za verzije: 2002, 2005, 2009, 2012, 2014, 2017 in 2020 (KoordSistem: D96/TM, Datum: 7. 9. 2021))

Priloga 73: Število občin in število prebivalcev po stopnjah ogroženosti ob naravnih nesrečah

Naravna nesreča	Število občin (število prebivalcev 2010/2025)					Trend (4. in 5. razred)
	Razred ogroženosti/tveganja					
	1.	2.	3.	4.	5.	
Poplave*	1 (4.926/ 5.670)	5 (42.432/ 48.946)	4 (20.242/ 22.816)	9 (93.189/ 108.927)	5 (354.118/ 383.116)	↑
Potres**	0	0	0	16 (95.286/ 110.523)	9 (431.790/ 472.452)	↑
Požari v naravnem okolju in na prostem***	0	24 (485.960/ 539.590)	1 (28.947/ 29.885)	0	0	↔
Žled****	0	0	20 (471.572/ 520.377)	5 (43.335/ 49.098)	0	↑
Suša*****	18 (175.690/ 200.897)	6 (333.875/ 362.158)	1 (5.342/ 6.420)	0	0	↔

Legenda: ↑ povečanje vrednosti; ↓ zmanjšanje vrednosti; ↔ vrednost ostaja enaka; ● izboljšanje; ● poslabšanje; ● ni spremembe

Vir: *URSZR, 2016; **URSZR, 2018a; ***URSZR, 2023; ****URSZR, 2018b; *****ARSO, 2015; SURS, 2025

Priloga 74: SEVESO obrati na območju regije

SEVESO obrat	Status obrata	Dejavnost	Upravljevac (lokacija)	Občina
BELINKA PERKEMIJA kemična industrija	večji	Kemični obrat	BELINKA PERKEMIJA kemična industrija, d.o.o. (Ljubljana–Črnuče)	Mestna občina Ljubljana
Toplarna Ljubljana	manjši	Druge dejavnosti	JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o. (Verovškova, Ljubljana) JAVNO PODJETJE ENERGETIKA LJUBLJANA d.o.o. (Toplarniška ulica, Ljubljana)	Mestna občina Ljubljana
Skladišče goriv Zalog	manjši	Shranjevanje in distribucija na debelo in drobno (razen utekočinjenega naftnega plina)	PETROL, Slovenska energetska družba, d.d. (Ljubljana–Polje)	Mestna občina Ljubljana
BUTAN PLIN družba za distribucijo plina	večji	Proizvodnja, polnjenje in distribucija utekočinjenega naftnega plina	BUTAN PLIN družba za distribucijo plina, d.d., (Ljubljana)	Mestna občina Ljubljana

SEVESO obrat	Status obrata	Dejavnost	Upravljavec (lokacija)	Občina
HELIOS Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo	večji	Kemični obrat	HELIOS Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, d.o.o. (Količevo)	Domžale
HELIOS Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo	večji	Kemični obrat	HELIOS Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, d.o.o. (Medvode)	Medvode
Novartis farmacevtska proizvodnja (lokacija Mengeš)	manjši	Proizvodnja farmacevtskih izdelkov	Novartis farmacevtska proizvodnja d.o.o. (Mengeš)	Mengeš
Jamsko podzemno skladišče eksplozivov Črna pri Kamniku	večji	Proizvodnja, uničenje in shranjevanje eksplozivov	LECANA, d.o.o. (Stahovica)	Kamnik
INTERINA – PE Plin, distribucijski center Trzin	manjši	Proizvodnja, polnjenje in distribucija utekočinjenega naftnega plina	INTERINA, d.o.o. (Trzin)	Trzin
FENOLIT sintetične smole in mase	večji	Kemični obrat	FENOLIT d.d. (Breg pri Borovnici)	Borovnica

Vir: ARSO, 2025 in MOPE, 2025a – Register obratov SEVESO (obrati manjšega in večjega tveganja za okolje).

Priloga 75: IED dejavnosti na območju regije

Vrsta IED dejavnosti	Naziv IED naprave – upravljavec (lokacija)	Občina

Vir: ARSO, 2025 in MOPE, 2025b – Register upravljalcev in izdanih IED okoljevarstvenih dovoljenj

Priloga 76: Število občin in število prebivalcev po stopnjah ogroženosti ob drugih nesrečah

Nesreča	Število občin (število prebivalcev 2010/2025)					Trend (4. in 5. razred)
	Razred ogroženosti					
	1.	2.	3.	4.	5.	
Nesreče z nevarnimi snovmi zaradi stacionarnih obratov po Uredbi SEVESO in IED ^{4*}	0	0	4 (46.615/ 55.431)	2 (11.172/ 12.710)	5 (361.514/ 390.431)	↑
Nesreče z nevarnimi snovmi zaradi prevoza nevarnih snovi po cestah, železnici in v letalstvu*	0	5 (35.590/ 41.168)	6 (33.010/ 38.345)	14 (446.307/ 489.962)	0	↑
Jedraska in radiološka nesreča**	0	25 (514.907/ 569.475)	0	0	0	↔

Legenda: ↑ povečanje vrednosti; ↓ zmanjšanje vrednosti; ↔ vrednost ostaja enaka; ● izboljšanje; ● poslabšanje; ● ni spremembe

Vir: *URSZR, 2021; **URSZR, 2023a; SURS, 2025

Prilagajanje na podnebne spremembe

Priloga 77:

⁴ Upoštevane so dejavnosti in naprave iz Priloge 1 Uredbe IED z izjemo točk 2.1–2.5, 5.4 in 6.6.

Priloga 78:

Nepremična kulturna dediščina

Priloga 79:

Priloga 80:

Arheološke ostaline

Priloga 81:

Priloga 82:

Nesnovna kulturna dediščina

Priloga 83:

Priloga 84:

Krajina

Priloga 85:

Priloga 86:

CELOVITA PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE ZA REGIONALNI PROSTORSKI PLAN ZA LJUBLJANSKO URBANO REGIJO

FAZA: DODATEK ZA PRESOJO VPLIVOV NA VAROVANA
OBMOČJA – OSNUTEK

LJUBLJANA, 19. 6. 2026

Naročnik: Regionalna razvojna agencija – Ljubljanske urbane regije
Tehnološki park 19
1000 Ljubljana

Odgovorni predstavnik naročnika: mag. Lilijana Madjar, direktorica

Izdelovalec: Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40
1000 Ljubljana

Odgovorni predstavnik izdelovalca: Matjaž Harmel

Locus d.o.o.
Ljubljanska cesta 76
1230 Domžale

Odgovorni predstavnik izdelovalca: Leon Kobetič

Vodja projekta: Sabina Cepuš

Vodja projekta priprave dodatka: Ana Vojnović, mag. mol. funkc. biol.

Ključni strokovnjaki:

Sabina Cepuš, univ. dipl. ekol.	Metka Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.	Leon Kobetič, univ. dipl. inž. grad.
Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.	Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Ana Vojnović, mag. mol. funkc. biol.	Nuša Britovšek, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.	Tosja Vidmar, univ. dipl. geogr.
Matevž Premelč, univ. dipl. geog.	Maja Šinigoj, univ. dipl. inž. arh.
Samo Škrjanec, univ. dipl. inž. gozd.	Petra Zapušek, mag. prost. načrt.
Pija Lapajne, mag. geog.	Staša Brecelj, dipl. inž. kraj. arh.
Peter Kastelic, mag. geog.	
Klemen Banovec, mag. inž. arh. urb.	
Andrej Gortnar, kem. teh.	

Projekt: Celovita presoja vplivov na okolje za Regionalni prostorski plan za Ljubljansko urbano regijo

Faza: Dodatek za presojo vplivov na varovana območja – osnutek

Številka pogodbe: 060-0001/2025

Številka projekta: 439/2025

Ključne besede: celovita presoja vplivov na okolje | okoljsko poročilo | regionalni prostorski plan | stanje okolja | okoljski cilji | okoljski kazalniki

Datum: 19. 6. 2026

NETEHNIČNI POVZETEK

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

SEZNAM KRATIC

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje
DRSV	Direkcija Republike Slovenije za vode
DRT	dejanska raba tal
EPO	ekološko pomembno območje
EUP	enota urejanja prostora
FZ	faktor zazidanosti
GM	gradbena meja
GNN	gozdnogospodarski načrt
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
IED	dejavnosti in naprave, ki povzročajo industrijske emisije
MEKVAD	Zakon o ratifikaciji Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine
MJU	Ministrstvo za javno upravo
MK	Ministrstvo za kulturo
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MNVP	Ministrstvo za naravne vire in prostor
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MOPE	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
MORS	Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
MZ	Ministrstvo za zdravje
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NRP	namenska raba prostora
NUP	nosilci urejanja prostora
NUV	Načrt upravljanja z vodami
NZPO	Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti
OPN	občinski prostorski načrt
OPSI	Odprti podatki Slovenije
OVE	obnovljivi viri energije
PM	parkirna mesta
PNRP	podrobna namenska raba
ReNPVO20–30	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030
RRA	Regionalna razvojna agencija
RPP	Regionalni prostorski plan
SD	spremembe in dopolnitve
SEVESO	obrati manjšega in večjega tveganja za okolje
TGP	toplogredni plin
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
VTPodV	vodna telesa podzemnih voda
VTPV	vodnih teles površinskih voda
VVO	vodovarstvena območja
ZG	Zakon o gozdovih
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZKZ	Zakon o kmetijskih zemljiščih
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZV	Zakon o vodah
ZVO	Zakon o varstvu okolja
ZVKD	Zakon o varstvu kulturne dediščine
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZVNDN	Zakon o varstvu pred naravnimi nesrečami
ZZRS	Zavod za ribištvo Slovenije

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

KAZALO VSEBINE

1	Ime in kratek opis plana	7
1.1	Cilji in opis plana	8
	Podatki o planu oz. s planom načrtovanem posegu v naravo	9
1.2	Območje plana	14
1.3	Določitve namenske rabe prostora	14
1.4	Predvideno obdobje izvajanja plana	14
1.5	Potrebe po naravnih virih	14
1.6	Predvidene emisije, odpadki in ravnanje z njimi	14
2	Podatki o varovanem območju	15
2.1	Varstveni cilji varovanega območja in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območij	15
2.1.1	Splošni cilji varstva narave, varovanih območij in območij s posebnim varstvenim statusom	16
2.1.2	Cilji varstva varovanih območij	16
2.2	Prikaz varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območij	18
2.2.1	Varovana območja	18
2.2.2	Zavarovana območja in območja predlagana za zavarovanje	18
2.2.3	Območja Natura 2000	18
2.2.4	Druga območja s posebnim varstvenim režimom	18
2.3	Povzetek veljavnih pravnih režimov na varovanih območjih ali njihovih delih	20
2.4	Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic oz. strokovnih podlag in stopnja upoštevanja v planu, zlasti glede omilitvenih ukrepov	22
2.4.1	Naravovarstvene smernice	22
2.5	Prikaz območij dejanske rabe prostora	23
2.6	Vrste in habitatni tipi, za katere je natura območje določeno, vključno s podatki, navedenimi v standardnem obrazcu za podatke o natura območju	23
2.7	Morebitni načrti za upravljanje območja in usmeritve, ki izhajajo iz njih	23
2.8	Opis izhodiščnega stanja	24
2.9	Ključne značilnosti habitatov ali vrst na varovanem območju	29
2.9.1	Podatki o sezonskih vplivih in vplivih naravnih motenj (suš, poplav) na kjučne habitate ali vrste na območju	29
3	Podatki o ugotovljenih vplivih (trajnih in začasnih) in njihovi presoji	32
3.1	Opredelitev ugotovljenih vplivov plana ali s planom načrtovanega posega v naravo na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s kumulativnimi vplivi ...	32
3.2	Alternativne rešitve	36
3.3	Razlaga o možnostih omilitve škodljivih vplivov z navedbo ustreznih omilitvenih ukrepov in razlogi za konkreten izbor omilitvenega ukrepa	36
3.4	Navedbe morebitnih načrtovanih ali obravnavanih pobud za ohranjanje narave, ki lahko vplivajo na bodoče stanje območja	39
4	Navedbe o virih podatkov oz. načinu njihove pridobitve in uporabljenih metodah napovedovanja vpliva in presoj	40
4.1	Zakonske osnove	40
4.2	Viri	41
4.2.1	Literatura	41
4.3	Metode	43
5	Navedbe o izdelovalcih in morebitnih podizvajalcih dodatka za presojo sprejemljivosti	44
5.1	Izdelovalec poročila	44

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Splošni cilji varstva narave povzeti po mednarodnih in nacionalnih programih in strategijah	15
Preglednica 2: Opis varstvenih ciljev glede na vrsto varovanih območij.....	17
Preglednica 4: Stanje ohranjenosti taksonov rib (ZRSVN, 2019b).....	25
Preglednica 5: Številčnost in populacijski trendi nekaterih kvalifikacijskih vrst ptic v obdobju 2013–2018 (ZRSVN, 2019b).....	27
Preglednica 5: Omilitveni ukrepi.....	36
Preglednica 6: Priporočila	37

SPLOŠNO

Predmeten dodatek je del *Okoljskega poročila, ki se nanaša na izvedbo celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) za regionalni prostorski plan Ljubljanske razvojne regije*. Gre za osnutek načrta, ki bo v nadaljnjih fazah usklajevanj še predmet sprememb in dopolnitev.

S strateškim dokumentom RPP, sestavljenim iz tekstualnega, grafičnega dela in prilog, se za petnajst do dvajsetletno obdobje opredeli dolgoročne usmeritve prostorskega razvoja. Določene so cilji in prednostne naloge prostorskega razvoja regije, usmeritve za prostorski razvoj regije, zasnova prostorskega razvoja regije in spremljanje uspešnosti izvajanja regionalnega prostorskega plana. Priloge tekstualnemu delu RPP so: izhodišča za pripravo RPP, analiza stanja po izbranih področjih za razvojno regijo ter druge uporabljene strokovne podlage (Analiza stanja v prostoru in določitev razvojnih potreb in usmeritev za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture, Urbanistična zasnova, Krajinska zasnova, itd.).

Priprava okoljskega poročila temelji na javno dostopnih podatkih, smernicah in mnenjih nosilcev urejanja prostora (NUP), posredovane dokumentacije s strani izdelovalca RPP in delno na podlagi terenskega ogleda.

Izhodišča za pripravo okoljskega poročila oz. okoljska izhodišča so pravni režimi, omejitve, okviri, pogoji in druge podlage za doseganje okoljskih ciljev na področju varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov in kulturne dediščine, ki so v skladu s predpisi s področja varstva okolja določene kot obvezna podlaga za pripravo planov. V okviru priprave predmetnega okoljskega poročila okoljska izhodišča izhajajo iz:

- nacionalnih zakonov in na njihovi podlagi izdanih podzakonskih aktov,
- državnih ali občinskih prostorskih in drugih aktov,
- strateških dokumentov na državni, regionalni in lokalni ravni,
- pridobljenih prvih mnenj in smernic nosilcev urejanja prostor,
- preteklih in sedanjih problemov na obravnavanem območju.

V okoljskem poročilu so tako prikazani obseg in vpliv posega, predlog okoljskih ciljev in kazalcev, analiza stanja okolja in pregled pravnih režimov na varovanih območjih. Ugotovljeni pomembni vplivi so bili natančneje opredeljeni tako, da jim je bila določena vrsta oz. značaj vpliva v skladu z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje.

Vplivi so bili ocenjeni na podlagi obsega plana po posameznih kazalcih stanja okolja in njihovi pomembnosti, stopnje upoštevanja varstvenih ciljev oz. drugih meril vrednotenja, glede na stanje okolja ali stanje njegovih delov, varstvo naravnih virov, varstvo kulturne dediščine ter zagotavljanje varnosti prebivalstva in njihovega zdravja.

Velikostni razredi vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev (Preglednica 2) so bili določeni na podlagi prej omenjene Uredbe in imajo oznake od A do E z razredom X za primer, ko vplivov ni mogoče oceniti. Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe plana ali s planom načrtovanega

posega v okolje na uresničevanje okoljskih ciljev in merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje za posamezen okoljski vidik se nahajajo v Prilogi A (Priloga 1–Priloga 16).

Če V kolikor se ocene za posledice izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred A, B ali C, so vplivi plana sprejemljivi. Če V kolikor se ocene za katerikoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred D ali E, so vplivi izvedbe predvidenih posegov na uresničevanje okoljskih ciljev nesprejemljivi. Za okoljske cilje, za katere je vpliv plana ocenjen kot bistven, vendar je bilo prav tako ocenjeno, da obstajajo omilitveni ukrepi, ki bi lahko vpliv omilili do te mere, da bi imel slednji značilnosti nebistvenega vpliva, je bila podana ocena C (vpliv je nebistven zaradi omilitvenih ukrepov). Podani omilitveni ukrepi so obrazloženi, časovno in krajevno določeni, določen pa je izvajalec omilitvenega ukrepa. V primeru neupoštevanja oz. neizvedbe podanih omilitvenih ukrepov se smatra, da je vpliv bistven in zanj velja ocena D.

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

1 IME IN KRATEK OPIS PLANA

Ime:	Regionalni prostorski plan Osrednjeslovenske razvojne regije – osnutek, april 2026, št. projekta 9393
Pripravljaivec:	Regionalna razvojna agencija – Ljubljanske urbane regije Tehnološki park 19, 1000 Ljubljana
Izdelovalec:	Ljubljanski urbanistični zavod d.d. Verovškova ulica 64, 1000 Ljubljana
Območje izvajanja:	Območje Osrednjeslovenske razvojne regije, ki obsega 25 občin: Borovnica, Brezovica, Dobropolje, Dobrova-Polhov Gradec, Dol pri Ljubljani, Domžale, Grosuplje, Horjul, Ig, Ivančna Gorica, Kamnik, Komenda, Mestna občina Ljubljana, Logatec, Log-Dragomer, Lukovica, Medvode, Mengeš, Moravče, Škofljica, Šmartno pri Litiji, Trzin, Velike Lašče, Vodice in Vrhnika.
Velikost območja izvajanja:	2.334 km ²
Cilji plana:	Cilj dokumenta bo zagotavljanje usklajenega in trajnostnega razvoja regije, ki bo podprl tako gospodarsko rast kot ohranjanje naravnega okolja. RPP bo uvedel nov nivo načrtovanja, ki bo združeval območja vseh občin v regiji in načrtoval ter umeščal vsebine, pomembne za območje celotne regije. S tem bo omogočil načrtovanje in koordinacijo med občinskim in nacionalnim nivojem, kar bo prispevalo k bolj usklajeni in racionalni rabi prostora. Cilji RPP Ljubljanske urbane regije je uskladiti vse interese in potrebe regije v prostoru, da se bo le-ta lahko, ob ohranjanju naravnega okolja in strateških virov, pospešeno gospodarsko razvijala in nudila dostopno družbeno infrastrukturo.
Odnos do drugih planov:	<i>Vsebinsko bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.</i>
Vplivno območje:	RPP obravnava tudi prostorske ureditve in sisteme, ki presegajo meje posameznih občin oziroma regije, kot so prometna, energetska, komunalna in vodna infrastruktura, zeleni sistemi, varstvo naravnih virov, dnevne migracije, gospodarska območja, turizem ter povezave s sosednjimi območji.
Predvideni ukrepi:	<i>Vsebinsko bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.</i>
Predvideno obdobje izvajanja plana:	Regionalni prostorski plan je dolgoročni prostorski strateški akt. ZUreP-3 zanj ne določa samostojnega obdobja izvajanja; vsebinsko izhaja iz <i>Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050</i> in njenega izvedbenega načrta za obdobje 2025–2034.
PVO poseg:	RPP lahko predstavlja strateško podlago za nadaljnje načrtovanje prostorskih ureditev, ki se v kasnejših fazah lahko izkažejo kot posegi, za katere je treba izvesti PVO ali predhodni postopek. To velja zlasti za prostorske ureditve s področja prometne, energetske, komunalne in okoljske infrastrukture, večjih gospodarskih con, večjih turističnih ureditev, ureditev za ravnanje z odpadki, vodne infrastrukture in drugih posegov, ki so lahko po svoji vrsti, obsegu, lokaciji ali zmožljivosti relevantni z vidika presoje vplivov na okolje.
Potrebe po naravnih virih:	<i>Vsebinsko bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.</i>

Predvideni odpadki in emisije:	<i>Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.</i>
--------------------------------	--

1.1 CILJI IN OPIS PLANA

RPP opredeljuje naslednje strateške cilje (SC) prostorskega razvoja:

SC1: Regija postane trajnostna, odporna na podnebne spremembe, uravnotežena, tehnološko napredna in okrepi konkurenčnost evropskim metropolitanskim regijam s spodbujanjem učinkovitega razvoja in povezovanja gospodarstva, znanosti, inovacij ter tehnologije skladno s trajnostnimi principi.

SC2: Zagotavljanje dobro povezane regije s principi trajnostne mobilnosti.

SC3: Razvoj središč in naselij v policentrično strukturo za zagotavljanje uravnoteženega razvoja vseh občinskih središč, zmanjšanje pritiska na Ljubljano in okrepitev tako regionalnih mest (Domžale, Kamnik, Logatec, Grosuplje, Vrhnika ipd.) kot tudi zaledja.

SC4: Policentričnemu razvoju in posledičnemu razvoju posameznih območij sledi stanovanjska politika, ki s spodbujanjem prenove in zgoščevanja obstoječih naselij zagotavlja uravnotežen razvoj novih zazidljivih območij.

SC5: Decentralizacija družbene infrastrukture za uravnotežen in policentričen regionalni razvoj in zagotavljanje kakovostnega bivanja po vsej regiji.

SC6: Satelitski turizem kot trajnostna alternativa zagotavlja razbremenitev turističnih pritiskov na večje turistične točke (zlasti Ljubljano) ter doprinaša h gospodarskemu in splošnemu razvoju drugih regijskih območij.

SC7: Uravnotežen razvoj in varstvo krajine kot prispevek k okoljskim, družbenim in morfološkim funkcijam, k pestrosti prostora in njegovi identiteti, h kakovosti bivanja in ohranjanju naravnih virov skozi ohranjanje značilnih tipov ter območij prepoznavnosti krajine.

SC8: Zasnova zelenega sistema za izboljšanje odpornosti regije na podnebne spremembe, zagotavljanje kvalitetnih in povezanih zelenih površin.

SC9: Kot pomemben sestav zelenega sistema in gospodarstva se opredeli upravljanje z gozdovi skladno z območnimi gozdnogospodarskimi in lovsko upravljavskimi načrti za obdobje 2021-2030.

SC10: Ohranjanje kmetijstva in zagotavljanje višje stopnje samooskrbe z zaščito kakovostnih kmetijskih zemljišč ter spodbujanjem lokalne samooskrbe in kratkih dobavnih verig.

SC11: Prehod v podnebno nevtralnost s trajnostnim upravljanjem virov skladno z nacionalnimi cilji s področja energetike za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in povečanje energetske učinkovitosti ter izrabo obnovljivih virov za proizvodnjo električne energije ter uporabo toplote.

SC12: Celostno upravljanje voda s celovitim sistemom zaščite in rabe vodnih virov, z urejenimi vodovodnimi sistemi za zagotavljanje pitne vode in sistemi odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter z omrežjem vodotokov in njihovim upravljanjem ter upravljanjem obvodnega prostora za

zagotavljanje poplavne varnosti, zaščite pred naravnimi nesrečami in ohranjanje pomembnih ekosistemov.

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

1.3 PREDVIDENI UKREPI

RPP ukrepe opredeljuje kot prednostne naloge za spremljanje izvajanja ciljev.

Izziv 1: Policentrični urbani razvoj

SC3: Policentrični prostorski razvoj za uravnotežen razvoj vseh občinskih središč in zmanjšanje pritiska na Ljubljano.

Prednostne naloge:

Rangiranje naselij kot središča: Ljubljana kot središče 1. ravni; Domžale, Kamnik, Grosuplje in Vrhnika-središče 3. ravni; Logatec in Ivančna Gorica – središče 4. ravni; Medvode – druga naselja, pomembna za regijo.

Opredelitev strateških dolgoročnih prioritetenih vlog posameznih naselij za uravnotežen policentrični regionalni sistem.

Opredelitev funkcionalno sklenjenih območij za celovit razvoj bližnjih naselij.

Krepitev glavnih središč regije na jedrnem podeželju in krepitev središč nižjih ravni v odmaknjenih podeželskih območjih.

Območja za dolgoročni razvoj naselij se lahko načrtujejo za naslednja naselja:

Ljubljana, Kamnik, Domžale, Vrhnika, Grosuplje, Logatec in Ivančna Gorica (skupaj s funkcionalno sklenjenimi območji),

Medvode – krepitev in dopolnitev posameznih funkcij, zaradi česar potrebuje površine za dolgoročni razvoj obstoječih oziroma spremljajočih dejavnosti, občinska središča,

lokalna središča glede na izkazane razvojne potrebe, ki morajo biti strokovno utemeljene.

SC4: Stanovanjska politika in razporeditev prednostnih območij za razvoj stanovanj za zagotavljanje uravnoteženega razvoja regije.

Prednostne naloge:

Razvoj stanovanjskih površin v večjih središčih policentričnega sistema (večja vloga Domžal, Kamnika, Grosuplja, Vrhnike, Logatca, Ivančne Gorice).

Prenova in zgoščevanje obstoječih naselij z revitalizacijo degradiranih območij.

Načrtovanje stanovanj v povezavi z JPP.

SC5: Decentralizacija družbene infrastrukture za zagotavljanje boljše dostopnosti vseh regionalnih območij.

Prednostne naloge:

Širitev družbene infrastrukture skladno s konceptom prostorskega razvoja.

Zagotavljanje dostopnosti glede na zahtevano raven opremljenosti središč.

Izziv 2: Promet in javni potniški promet

SC2: Zagotavljanje dobro povezane regije s principi trajnostne mobilnosti.

Prednostne naloge:

Nadgradnja in razvoj železnic, avtocest in drugih regijsko pomembnih cestnih povezav ter vozlišč javnega potniškega prometa.

Razvoj hitrega integriranega javnega potniškega sistema (zlasti povezav Ljubljana-Domžale-Kamnik, Ljubljana-Vrhnika-Logatec, Ljubljana-Grosuplje-Ivančna Gorica in Ljubljana-Medvode-Škofja Loka) ter večmodalnih trajnostnih načinov mobilnosti (vlak, avtobus, kolo, P+R parkirišča, večmodalne točke,...).

Vzpostavitev novih regionalnih železniških povezav in hitrih prog (zlasti povezava z mednarodnim letališčem Jožeta Pučnika, povezava z Vrhniko ter Novo Gorico, hitra proga proti Mariboru,...).

Vzpostavitev varne kolesarske infrastrukture in povezav na nivoju regije in države.

Vključevanje plovne poti po Ljubljanici v sistem regijskega javnega potniškega prometa (Ljubljana-Vrhnika).

Izziv 3: Razvoj in varstvo krajine, zeleni sistem in naravni viri

SC7: Uravnotežen razvoj in varstvo krajine kot prispevek k okoljskim, družbenim in morfološkim funkcijam, k pestrosti prostora in njegovi identiteti, h kakovosti bivanja in ohranjanju naravnih virov.

Prednostne naloge:

Ohranjanje značilnih tipov krajine.

Usmerjanje posegov prostor na način, da se ohranjanje bistvene značilnosti območij posebnega varstva krajine.

Izvajanje posebnih ukrepov varstva, npr.:

Z namenom varstva kraških tal in voda ter preprečevanja zasipanja kraških uval in vrtač se pripravi katalog (popis vrtač (vsaj v neposredni bližini naselij (primer je že v občini Vrhnika).

Izdelava podrobnejših krajinskih zasnov (porečje Kamniške Bistrice, porečje Krke, porečje Ljubljanice z obravnavo širšega območja od Cerkniškega in Planinskega polja do Ljubljanice, Radensko polje).

Izvajanje aktivnosti za vzpostavitev novih zavarovanih območij (Regijski park Kamniško Savinjske Alpe, Krajinski park Šmarna Gora in Skaručenska ravan) in za preveritev obsega KP Polhograjski Dolomiti (morebitna širitev na celotno območje Polhograjskih Dolomitov oz. še dodatno povečanje na Škofjeloško hribovje).

Izziv 3: Razvoj in varstvo krajine, zeleni sistem in naravni viri

SC8: Zasnova zelenega sistema regije za izboljšanje odpornosti z ohranjanje ekoloških funkcij in prilagajanja na podnebne spremembe in krepitev družbenih funkcij.

Prednostne naloge:

Ohranjanje in krepitev za regijo pomembnih zelenih površin (naravno ohranjenih, krajinsko prepoznavnih in biodiverzitetnih gradnikov).

Zasnova ekološko pomembnih zelenih koridorjev (koridorji biodiverzitete, živali, zeleno-modre infrastrukture, prezračevanja in zračnih tokov).

Opredelitev ključnih zelenih ureditev za prilagajanje naselij na podnebne spremembe (zmanjšanje učinka vročih točk, odpornost na suše in poplave).

Krepitev območij v regiji in medregionalne povezave.

Razvoj družbene funkcije zelenih sistemov s povezanostjo z rekreacijo in turizmom.

Povezanost regionalnega zelenega sistema z zelenimi sistemi naselij.

Ohranjanje prostorske identitete skozi ohranjanje zelenih sistemov.

SC9 in SC10: Učinkovito trajnostno gospodarjenje z naravnimi viri in ohranjanje kmetijskih površin in gozdov za zagotavljanje višje stopnje samooskrbe, varnosti pred naravnimi nesrečami in doprinos k razvoju gospodarstva.

Prednostne naloge:

Ohranjanje zadostnih kakovostnih kmetijskih zemljišč.

Spodbujanje višje stopnje lokalne samooskrbe ter kratkih dobavnih verig (sistem »pridelava-predelava-skladiščenje-distribucija« hrane).

Diverzifikacija kmetijstva glede na geografske možnosti posameznega območja regije.

Podpore kmetijstvu (usmerjenost v dejavna vlaganja, na primer v ekološko kmetijstvo, vzpostavitev tržnih povezav in dopolnilnih dejavnosti, urbano-ruralna partnerstva idr.).

Upravljanje z gozdovi skladno z območnim gozdnogospodarskim in lovsko upravljavskim načrtom za obdobje 2021-2030.

Ohranjanje gozdov na ogroženih območjih (plazljiva, erozijsko in poplavno ogrožena območja).

Opredelitev območij za razvoj gozdno-lesnih verig, lova ter drugih gozdnih proizvodov.

Ohranjanje podtalnice kot strateškega naravnega vira (izvajati ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje onesnaževanja voda).

Izziv 4: Razvoj gospodarskih dejavnosti

SC1: Razvoj gospodarstva za krepitev konkurenčnosti regije z druženjem gospodarstva in znanstva, inovacij in tehnologije in trajnostnih principov skozi opredelitev in razporeditev tipa gospodarskih dejavnosti povezanih v regionalni sistem.

Prednostne naloge:

Razvoj gospodarstva s poudarkom na inovaciji in zelenem gospodarstvu s povezovanjem gospodarstva z znanstveno-raziskovalnim in univerzitetnim kapitalom Ljubljane.

Kot nacionalno pomembna območja za razvoj gospodarstva so poleg Ljubljane prepoznana tudi funkcionalno sklenjeno območje Domžal, Kamnika, Trzina, Mengša in Komende ter Logatca in Vrhnike.

Opredelitev območij regije pomembnejših za razvoj posameznih dejavnosti (industrija, obrti, logistika, poslovno, turizem, kmetijstvo ...) za zagotavljanje raznolikih zaposlitvenih možnosti v celotni regiji.

Vzpodbijanje krožnega gospodarstva z vzpostavitvijo mešanih gospodarsko-poslovnih con za kvalitetnejšo izmenjavo znanja in dobrin.

Vzpodbijanje poslovnih in obrtnih mikro in majhnih podjetij v vseh občinskih središčih za zagotavljanje lokalnih zaposlitvenih možnosti.

Usmerjanje v razvoj primarnega sektorja za lokalno preskrbo v poslovno in obrtno manj razvitem zaledju.

Sistem umeščanja gospodarskih, poslovnih in drugih območij namenjenih centralnim dejavnostim.

SC6: Trajnostni satelitski turizem za enakomerno razporeditev ponudbe v regiji z razvojem področno perspektivnih turističnih dejavnosti ter doprinos h gospodarstvu.

Prednostne naloge:

Turizem se razvije sistemsko in tematsko po različnih predelih regije in sicer na.

Urbani turizem z ohranjanjem dediščine in razvojem kulturnih vsebin.

Zeleni turizem z razvojem kratkočasnih dejavnosti v naravnem okolju.

Aktivni turizem, ki zajema zlasti športno-rekreacijske dejavnosti.

Doživljajski turizem, ki povezuje območja z edinstvenimi kulturnimi in naravnimi vsebinami ter predstavlja potencial za agroturizem in gastroturizem.

Dodatno se vzpostavi kvalitetne povezave med posameznimi območij.

Izziv 5: Energetika

SC11: Zeleni prehod v podnebno nevtralnost s trajnostnim upravljanjem virov za povečanje energetske učinkovitosti in zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov.

Prednostne naloge:

Dograditev in nadgraditev pametnega elektroenergetskega omrežja za zeleni prehod.

Umestitev dodatnih tras 400 kV daljnovodov v smereh proti Štajerski (RTP Podlog) in proti Primorski (RTP Divača).

Prednostna uporaba obnovljivih virov energije (HE ter velik sončni in geotermalni potencial regije v JV delu in obrobni območjih).

Prenova načrtov za izkoriščanje HE na Savi z uporabo sodobnejših, alternativnih, ne-klasičnih načrtovalskih rešitev, ki bi bile primernejše glede vplivov na okolje.

Integracija rezultatov projekta RES za določitev prednostnih območij za umeščanje OVE (za sončne in vetrne elektrarne).

Vzpostavitev energetske skupnosti (sončne skupnosti in daljinsko ogrevanje na OVE).

Zagotovitev enakomerne oskrbe z električno energijo ter umeščanje hranilnikov energije, vključno z opredelitvijo pogojev za njihovo umeščanje.

Zagotovitev oskrbe z zemeljskim plinom prek prenosnega in distribucijskega sistema zemeljskega plina ter hkratno vzpodbujanje zmanjšanja odvisnosti od zemeljskega plina s prestrukturiranjem velikih porabnikov.

Krepitev daljinskih sistemov ogrevanja z uporabo lesne biomase in odpadne toplote in spodbujanje geotermalnih virov.

Uporaba preostanka predelave odpadkov za energetske izrabo (toplota, elektrika).

Povezava z občinskimi energetske koncepti in državno NEPN strategijo.

Izenačena digitalna pokritost regije in razvoj širokopasovnih omrežji.

Ureditev sistema ravnanja z odpadki in nadgradnjo regijskega centra za učinkovito ravnanje z odpadki (dejavnosti, odlagališče, energetska izraba preostanka odpadkov)).

Izziv 6: Upravljanje voda

SC12: Celostno upravljanje z vodami za zagotavljanje pitne vode, učinkovitega odvajanja in čiščenja vode ter poplavne varnosti.

Prednostne naloge:

Celostno upravljanje omrežja vodotokov (zlasti Sava, Ljubljanica, Kamniška Bistrica) in njihovih poplavnih površin.

Urejanje vodotokov in obvodnega prostora ter poplavnih območij (Ljubljansko barje) za zagotavljanje poplavne varnosti.

Opredelitev regionalnih vodnih virov, njihovih zmogljivosti in pripadajočih oskrbnih območij vodovodnih sistemov.

Oprelitev možnosti povezovanja vodovodnih sistemov za potrebe povečanja zanesljivosti oskrbe, določitev rezervnih in nadomestnih vodnih virov za vodovodne sisteme oz. oskrbna območja.

Zaščita vseh pomembnejših vodnih virov z državnimi uredbami.

Ohranjanje z vodotoki povezanih ekosistemov.

Zagotavljanje oskrbe s pitno vodo ter izgradnja manjkajočih kanalizacijskih sistemov v aglomeracijah skladno z državnimi operativnimi programi.

Zmanjšanje današnje porabe vode najprej z vidika zmanjšanja izgub v vodovodnem omrežju in evidentiranja vse porabljene vode, predvsem za javne potrebe, ter z vidika manjše porabe pri samih porabnikih z uporabo drugih virov vode, predvsem padavinske in reciklirane vode ter s spremembo navad.

Zagotoviti odvajanje padavinskih voda v ustrezne kanalizacijske sisteme ter zagotoviti ustrezno odvajanje padavinskih voda v ločene sisteme (postopna gradnja ločenih sistemov odvodnje).

Zagotavljanje vode za kmetijske potrebe, predvsem tudi glede možnosti zadrževanja vode za večnamensko rabo.

PODATKI O PLANU OZ. S PLANOM NAČRTOVANEM POSEGU V NARAVO

1.2 OBMOČJE PLANA

O planu iz glavnega dokumenta.

1.3 DOLOČITVE NAMENSKE RABE PROSTORA

Regionalni prostorski načrt je strateški dokument, posameznih lokacij ukrepov ne obravnava. Prav tako RPP ne določa namenske rabe prostora. Namenska raba prostora se določa na ravni posameznih občin v okviru priprave občinskih prostorskih načrtov (OPN) oziroma državnih prostorskih načrtov (DPN).

1.4 PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA

Predvideno obdobje izvajanja načrta je od sprejetja naprej za obdobje 15 do 20 let.

1.5 POTREBE PO NARAVNIH VIRIH

.Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

1.6 PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI

Emisije

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

Odpadki in ravnanje z njimi

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

2 PODATKI O VAROVANEM OBMOČJU

2.1 VARSTVENI CILJI VAROVANEGA OBMOČJA IN DEJAVNIKI, KI PRISPEVAJO K OHRANITVENI VREDNOSTI OBMOČIJ

2.1.1 SPLOŠNI CILJI VARSTVA NARAVE, VAROVANIH OBMOČIJ IN OBMOČIJ S POSEBNIM VARSTVENIM STATUSOM

Preglednica 1: Splošni cilji varstva narave povzeti po mednarodnih in nacionalnih programih in strategijah

Strategija/Program	Cilji
<p>Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20-30 - (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2) katere del je tudi Nacionalni program varstva narave</p>	<p>Varovanje, ohranjanje in izboljševanje naravnega kapitala:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biotska raznovrstnost in naravne vrednote – Nacionalni program varstva narave: <ul style="list-style-type: none"> • Ohranjanje ugodnega stanja domorodnih prosto živečih vrst. • Ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti habitatnih tipov, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v PUN). • Preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst oz. obvladovanje njihovega vnosa in širjenja. • Prepoznanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti. • Spremljanje stanja v obsegu, ki omogoča ugotavljanje stanja ohranjenosti vseh evropsko pomembnih vrst ter vrst in habitatnih tipov, ključnih kot kazalci stanja ter stanja naravnih vrednot. • Spremljanje in izboljšanje ravnanj z živalmi prostoživečih vrst, odvzetih iz narave za zadrževanje v ujetništvu, gojitve, prikazovanja javnosti, trgovine ali druge namene. • Pravična in poštena delitev koristi od uporabe genskih virov ter njihove poznejše rabe in trženja. • Kartiranost in ovrednotenost ekosistemskih storitev ter njihova vrednost upoštevana pri pripravi in sprejemu razvojnih, prostorskih in drugih strateških ali operativnih dokumentov. • Vzpostavljenost in vzdrževanost ključne zelene infrastrukture. • Povečanje znanja o biotski raznovrstnosti in njenem pomenu na vseh ravneh družbe. • Cilji povezani z naravnimi vrednotami: <ul style="list-style-type: none"> • Dolgoročna ohranitev naravnih vrednot tako, da se njihove vrednostne lastnosti čim manj spreminjajo. • Raba naravnih vrednot, ki prednostno pred drugimi oblikami splošne ali posebne rabe omogoča vsakomur spoznavanje in doživljanje naravnih vrednot v njihovih naravnih značilnostih in danostih. • Urejena in nadzorovana splošna posebna raba naravnih vrednot brez negativnih vplivov na vrednostne lastnosti naravnih vrednot. • Izpopolnjeni podatki o naravnih vrednotah in njihovem stanju, med drugimi tudi o vrednostnih lastnostih po posameznih zvrsteh. • Redno spremljanje stanja naravnih vrednot. • Cilji povezani z zavarovanimi območji: <ul style="list-style-type: none"> • Učinkovito upravljanje že vzpostavljenih zavarovanih območij. • Ustanovitev novih širših zavarovanih območij in ožjih zavarovanih območij, prednostno na naravovarstveno najbolj občutljivih površinah.

Strategija/Program	Cilji
Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (MOP, 2002)	<p>Ohranjanje biotske raznovrstnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohranjanje ekosistemov skozi ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov. • Ohranjanje tradicionalne ekstenzivne rabe prostora, ki ohranja visoko biotsko raznovrstnost, krajinsko pestrost in kulturno identiteto krajine. • Ohranitev ugodnega stanja vseh domorodnih živalskih in rastlinskih vrst (in njihovih habitatov) ter genomov (in genov), s posebnim poudarkom na kvalifikacijskih vrstah. • Preprečitev drobljenja populacij in povezovanje nekoč povezanih populacij za ohranjanje pretoka genov. • Trajnostna raba sestavin biotske raznovrstnosti.
Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3)	<p>Ohranjanje narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spodbujanje ohranjanja biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in naravnih procesov kot bistvenih sestavin kakovostnega naravnega okolja. • Zagotavljanje ustrezne vključitve biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot v gospodarjenje z naravnimi viri in prostorom. • Vzpostavitev omrežja posebnih varstvenih območij in zavarovanih območij.
Strategija EU za biotsko raznovrstnost za leto 2030 (Council of the EU, 2020)	<p>Povezano omrežje zavarovanih območij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v EU je potrebno zavarovati (originalno: protect) vsaj 30 % kopenskega in 30 % morskega območja EU ter vključiti ekološke koridorje kot del vseevropskega omrežja narave; • strogo je potrebno zavarovati vsaj 30 % zavarovanih območij EU, vključno z vsemi prvotnimi gozdovi in pragozdovi; • treba je učinkovito upravljati z vsemi zavarovanimi območji, opredeliti jasne cilje in ukrepe ohranjanja ter jih ustrezno spremljati. <p>Načrt EU za obnovo narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • države članice zagotovijo, da se trendi in stanje ohranjanja vseh zavarovanih habitatov in vrst do leta 2030 ne poslabšajo. Poleg tega bodo morale države članice zagotoviti, da bo vsaj 30 % vrst in habitatov, ki zdaj niso v ugodnem stanju, v navedeni kategoriji ali da bodo vsaj izkazovali močan pozitiven trend. • Obnoviti je treba vsaj 25.000 km neokrnjenih rek. • Treba je podpirati mesta z več kot 20.000 prebivalci, da bodo do konca leta 2021 pripravila ambiciozne načrte za ozelenitev mest; • odpraviti ali zmanjšati je treba negativne učinke ribolovnih dejavnosti in dejavnosti pridobivanja na občutljive vrste in habitate,

2.1.2 CILJI VARSTVA VAROVANIH OBMOČIJ

RPP obravnava ozemlje regije znotraj Republike Slovenije, zato so cilji povzeti po *Zakonu o ohranjanju narave* (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10) (v nadaljevanju ZON) in *Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18) (v nadaljevanju *Uredba o posebnih varstvenih območjih (območja Natura 2000)*).

Cilj *Direktive o habitatih (Direktiva Sveta 92/43/EGS)* je prispevati k zagotavljanju biotske raznovrstnosti z ohranjanjem naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst na evropskem ozemlju držav članic. Ukrepi, sprejeti na podlagi te direktive, so namenjeni vzdrževanju ali

obnovitvi ugodnega stanja ohranjenosti naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst v interesu Skupnosti.

Cilj *Direktive o pticah (Direktiva 2009/147/ES)* je ohranjanje vseh prostoživečih ptic v EU z določitvijo pravil za njihovo zaščito, upravljanje in nadzor. Zajema ptice, njihova jajca, gnezda in habitate. V skladu z direktivo o pticah je potrebno sprejeti ukrepe za ohranitev, vzdrževanje ali ponovno vzpostavitev zadostne raznovrstnosti in površine habitatov za vse kvalifikacijske vrste ptic.

V skladu s prvim odstavkom šestega člena *Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)* se na osnovi ekoloških potreb posameznih vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura 2000 območje opredeljeno, določijo varstveni cilji na Natura 2000 območjih z namenom ohranjati, vzdrževati ali izboljšati obstoječe lastnosti nežive in žive narave, ki prispevajo k ugodnemu stanju rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov. Če je na Natura 2000 območju več habitatov vrst ali habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura 2000 območje opredeljeno, se upoštevajo med seboj usklajeni varstveni cilji.

Varstveni cilji območij Natura 2000 in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja, so opredeljeni v *Programu upravljanja območij Natura 2000 (PUN) za obdobje 2023-2028*. PUN v Prilogi 6.1 določa varstvene cilje, ki se praviloma nanašajo na vsako vrsto oz. habitatni tip na vsakem območju Natura 2000, izhajajo pa iz varstvenih ciljev v skladu z *Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)*. Opredeljene cilje je treba upoštevati pri presojah planov in posameznih posegov. Glede na stanje v naravi podrobnejši varstveni cilji določajo ali je treba zatečeno stanje ohranjati, obnoviti ali izboljšati, vse zato, da bi vrste oz. habitatni tipi ostali ali se povrnili v ugodno stanje ohranjenosti.

Varstveni cilji zavarovanih območij so v skladu z ZON določeni v aktu o zavarovanju, s katerim se je ustanovilo posamezno zavarovano območje oz. varstveni cilji opredeljeni v načrtu upravljanja posameznega zavarovanega območja, če je načrt predpisan.

Preglednica 2: Opis varstvenih ciljev glede na vrsto varovanih območij

Varovana območja	Varstveni cilji
Natura 2000 območja <i>Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)</i>	Ohranitev ali doseganje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, za katere je določeno območje Natura.
	Ohranjanje celovitosti območij Natura v smislu ohranjanja njihovih ekoloških struktur, funkcij in varstvenega potenciala.
	Ohranjanje povezanosti območij Natura.
Zavarovana območja <i>Zakon o ohranjanju narave (ZON)</i>	Ohranjanje zavarovanih območij in upoštevanje predpisanih varstvenih režimov.

2.2 PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ

2.2.1 VAROVANA OBMOČJA

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja med varovana območja uvršča zavarovana območja, posebna območja varstva (POV), posebna ohranitvena območja (POO) oz. potencialna posebna ohranitvena območja (pPOO).

2.2.2 ZAVAROVANA OBMOČJA IN OBMOČJA PREDLAGANA ZA ZAVAROVANJE

53. člen ZON deli zavarovana območja na ožja in širša zavarovana območja. Ožja zavarovana območja so: naravni spomenik, strogi naravni rezervat in naravni rezervat. Širša zavarovana območja pa so: narodni, regijski in krajinski park. Ustanovitelj zavarovanih območij je lahko Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju vlada) ali pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti skupaj ali skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti. ZON predvideva tudi, da se zavarovana območja, ki jih ustanovi država, in zavarovana območja, ki jih ustanovi lokalna skupnost, lahko prekrivajo.

Na območju razvojne regije 1 regijski park, 9 krajinskih parkov, 11 naravnih rezervatov, od tega 5 državnega pomena, 22 naravnih spomenikov ter 26 spomenikov oblikovane narave. Zavarovanih je 27.778,81 ha, kar je 11,9 % območja celotne regije (ARSO, 2026c). Zavarovana območja so prikazana v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2026).

2.2.3 OBMOČJA NATURA 2000

V skladu z *Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18) je na ozemlju razvojne regije določenih 71 območij Natura 2000. Od tega jih je 68 določenih na podlagi *Direktive o habitatih* in 3 na podlagi *Direktive o pticah*. Skupna površina v območjih Nature 2000 je 62.207,39 ha (MNVP, 2026). To predstavlja 26,6 % površine regije, brez prekrivanj območij. Prihaja do prekrivanja območij, saj je večina površin, predlaganih na podlagi *Direktive o habitatih*, znotraj predlaganih posebnih varstvenih območij po *Direktivi o pticah*. Območja Nature 2000 so prikazana v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2026).

2.2.4 DRUGA OBMOČJA S POSEBNIM VARSTVENIM REŽIMOM

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

NARAVNE VREDNOTE

Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oz. del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Naravne vrednote so zlasti geološki pojavi, minerali in fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemski kraški pojavi, podzemske jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava (4. člen ZON).

Naravne vrednote so lahko državnega (NVDP) ali lokalnega pomena (NVLP). Zvrsti naravnih vrednot se določajo na podlagi naravnih vrednot, pri čemer se upoštevajo zlasti značilnosti naravnih pojavov in naravnih oblik. Zvrsti naravnih vrednot so geomorfološka površinska naravna vrednota, geomorfološka podzemeljska naravna vrednota, geološka naravna vrednota, hidrološka naravna vrednota, botanična naravna vrednota, zoološka naravna vrednota, ekosistemska naravna vrednota, drevesna naravna vrednota, oblikovana naravna vrednota.

Določena so tudi območja pričakovanih naravnih vrednot.

Na ozemlju regije ima status naravnih vrednot 2.728 delov narave, od tega, 1985 podzemnih jam (ARSO, 2026a). Naravne vrednote so prikazane v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2026).

EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA

Ekološko pomembno območje je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti (32. člen ZON).

Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18) določa ekološko pomembna območja v Sloveniji in varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja habitatnih tipov ter prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov na teh območjih.

Ekološko pomembna območja glede na 32. člen ZON so:

- Območja habitatnih tipov, ki so biotsko izjemno raznovrstni ali dobro ohranjeni, kjer so habitati ogroženih ali endemičnih rastlinskih ali živalskih vrst in habitati vrst, ki so mednarodno pomembne po merilih ratificiranih mednarodnih pogodb, ali ki drugače prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti.
- Območja habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispevajo k ohranjanju naravnega ravnovesja s tem, da so glede na druga ekološko pomembna območja uravnoteženo biogeografsko razporejena in sestavljajo ekološko omrežje.
- Habitati mednarodno varovanih vrst.
- Selitvene poti živali.
- Območja, ki bistveno prispevajo h genski povezanosti populacij rastlinskih ali živalskih vrst.

Na območju regije je trenutno 85 ekološko pomembnih območij, katerih skupna površina znaša 102.042,40 ha, kar predstavlja 43,7 % ozemlja razvojne regije. Ob tem je za EPO razglašeni tudi 11 jam (ARSO, 2026a). EPO so prikazana v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2026).

VAROVALNI GOZDOVI IN GOZDNI REZERVATI

Območja varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov opredeljuje *Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20)*. Predstavljajo gozdove, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenaplno odtekanje vode in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdovi v kmetijski in primestni

krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter gozdovi na zgornji meji gozdne vegetacije. Gozdni rezervati so gozdovi s posebnim namenom z izjemno poudarjeno raziskovalno funkcijo. To so gozdovi, ki so zaradi svoje razvojne faze in doseganja razvoja izjemno pomembni za raziskovanje, proučevanje in spremljanje naravnega razvoja gozdov, biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter kulturne dediščine.

Del gozdov sodi v kategorijo varovalnih gozdov ali gozdov s posebnim namenom (gozdnih rezervatov). V regiji je po Uredbi o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom 7.146 ha varovalnih gozdov (3% območja regije) in 3.490 ha gozdov s posebnim namenom (1,5% območja regije).

VODOVARSTVENA OBMOČJA

Vodovarstvena območja (VVO) in režimi so vzpostavljeni z namenom varovanja virov pitne vode (zajetij), ki se uporablja za javno oskrbo prebivalstva ali pa bo oskrbi namenjena v bodoče. Določena so na podlagi predpisa Vlade RS ali določena na podlagi občinskih odlokov. Na teh območjih se z omejevanjem gradenj in dejavnosti skrbi za preprečevanje morebitnega poslabšanja kakovosti in količine pitne vode.

V regiji je 26.874 hektarjev vodovarstvenih območij, ki so zavarovana na državni ravni ter 23.276 hektarjev, ki so zavarovani na občinski rabi.

POPLAVNA, EROZIJSKA, PLAZLJIVA IN PLAZOVITA OBMOČJA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

KOPALNE VODE

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

OBČUTLJIVA OBMOČJA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

KULTURNA DEDIŠČINA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

2.3 POVZETEK VELJAVNIH PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH

NATURA 2000

Varstvene usmeritve za območja Natura 2000 izhajajo iz Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18). Uredba določa, da se na Natura 2000 območjih posegi in dejavnosti načrtujejo tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst,

- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo,
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali ter
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oz. opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovпада z obdobji, ko potrebujejo mir oz. se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenjane, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na območja Natura 2000 se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti na potencialnih območjih Natura 2000, ki so načrtovani v skladu z usmeritvami iz prejšnjega odstavka, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

ZAVAROVANA OBMOČJA

Varstvene usmeritve za zavarovana območja izhajajo iz *Zakona o ohranjanju narave (ZON)* (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNSPP). Ta določa, da se posegi in dejavnosti na zavarovanem območju morajo izvajati v skladu s predpisanimi pravili ravnanja iz akta o zavarovanju, s katerim se ustanovi zavarovano območje.

Zavarovana območja in vplivna območja so sestavni del prostorskih državnih planov in prostorskih planov lokalnih skupnosti.

Naravni spomenik

Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege v naravo na način, ki lahko poslabša stanje, spremeni, poškoduje ali uniči naravno vrednoto, in spreminjati razmere ali stanje tako, da se spremeni, poškoduje ali uniči naravna vrednota ali pa zmanjša njen estetski pomen.

Strogi naravni rezervat

Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege ali opravljati dejavnosti, ki ogrožajo ohranitev zavarovanega območja, namerno uničevati rastline in živali ter zadrževanje oseb, razen oseb, ki izvajajo nadzor.

Ne glede na prepoved iz prejšnjega odstavka lahko ministrstvo izjemoma dovoli zadrževanje na zavarovanem območju zaradi izvajanja znanstveno-raziskovalnega in učno-vzgojnega dela.

Naravni rezervat

Na zavarovanem območju je prepovedano opravljati dejavnosti s sredstvi in na način, ki bi lahko povzročil bistvene spremembe biotske raznovrstnosti, strukture in funkcije ekosistemov, in opravljati dejavnosti v času, ko je lahko ogrožen obstoj rastlin ali živali.

Širša zavarovana območja

Z aktom o zavarovanju širšega zavarovanega območja se na zavarovanem območju glede na vrsto širšega zavarovanega območja lahko prepove, omeji ali drugače uredi izvajanje posegov in dejavnosti.

Narodni park

Narodni park, namen zavarovanja, razvojne usmeritve, varstvena območja, varstveni režimi, upravljavec in drugo se določijo z zakonom.

Regijski park

Regijski park podrobnejša pravila ravnanja na območju parka se določijo z aktom o zavarovanju.

Krajinski park

Krajinski park podrobnejša pravila ravnanja na območju parka se določijo z aktom o zavarovanju.

2.4 PODATKI O PRIDOBITVI NARAVOVARSTVENIH SMERNIC OZ. STROKOVNIH PODLAG IN STOPNJA UPOŠTEVANJA V PLANU, ZLASTI GLEDE OMILITVENIH UKREPOV

2.4.1 NARAVOVARSTVENE SMERNICE

Upoštevane so bile *Splošne naravovarstvene smernice za urejanje prostora, št. 3562-0004/21, z dne 29. 3. 2021*. Regionalni prostorski plan je strateški prostorski akt, ki določa vizijo in cilje prostorskega razvoja regije, zasnovo prostorskega razvoja regije ter usmeritve in ukrepe za nadaljnje prostorsko načrtovanje, zato so bile smernice upoštevane na ravni, primerni merilu plana, ki ne določa natančnih lokacij in dejanske rabe tal. Pregled upoštevanja posameznega dela smernic podajamo v nadaljevanju.

Vsebinska bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

2.5 PRIKAZ OBMOČIJ DEJANSKE RABE PROSTORA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

2.6 VRSTE IN HABITATNI TIPI, ZA KATERE JE NATURA OBMOČJE DOLOČENO, VKLJUČNO S PODATKI, NAVEDENIMI V STANDARDNEM OBRAZCU ZA PODATKE O NATURA OBMOČJU

Predmet pričujočega dodatka je presoja načrta na strateški ravni v skladu z varstvenimi cilji, opredeljenimi v poglavju 2.1 in ne presoja vplivov na posamezne kvalifikacijske vrste ali HT. Natančne lokacije ukrepov v RPP niso poznane, zato sezname in podatki o kvalifikacijskih vrstah in habitatnih tipih niso relevantni. Kvalifikacijske vrste in habitatne tipe za posamezno območje Natura 2000 določa *Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)*. Podatki o vsakem posameznem območju Natura 2000 so zbrani v standardnem obrazcu za območje Natura 2000 in so dostopni v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2025).

2.7 MOREBITNI NAČRTI ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA IN USMERITVE, KI IZHAJAJO IZ NJIH

NATURA 2000

Za območja Natura 2000 je v veljavi PUN (2023-2028), ki med drugim določa:

- podrobne varstvene cilje in ukrepe za njihovo zagotavljanje na območjih Natura 2000 (Priloga 6.1 PUN »Cilji in ukrepi«),
- seznam načrtov rabe naravnih dobrin – planov, ki so lahko neposredno potrebni za varstvo območij Natura 2000 (gozdnogospodarski načrti, načrti lovišč in lovsko upravljavski načrti, načrti ribiških okolišev),
- raziskovalne aktivnosti na področju bazičnih aplikativnih znanosti, ki so nujno potrebne za izboljšanje poznavanja ekologije rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov,
- monitoring kazalcev stanja vrst in habitatnih tipov.

ZAVAROVANA OBMOČJA

Načrt upravljanja zavarovanega območja kot programski akt, s katerim se določijo razvojne usmeritve, način izvajanja varstva, rabe in upravljanja zavarovanega območja ter podrobnejše usmeritve za varstvo naravnih vrednot na zavarovanem območju ob upoštevanju potreb razvoja lokalnega prebivalstva je definiran v 60. členu *Zakona o ohranjanju narave (ZON)*. Na podlagi akta o zavarovanju sprejme načrt upravljanja zavarovanega območja organ, ki je sprejel akt o zavarovanju. Če je to država, ga sprejme vlada z uredbo. Za čas do sprejetja prvega upravljavskega načrta lahko ustanovitelj določi začasne upravljavske smernice.

Trenutno so veljavni naslednji načrti upravljanja zavarovanih območij:

- Načrt upravljanja Krajinskega parka Ljubljansko barje 2025-2034

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

2.8 OPIS IZHODIŠČNEGA STANJA

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja med varovana območja uvršča zavarovana območja, posebna varstvena območja in potencialna posebna ohranitvenega območja.

Slovenija je v skladu z *Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* določila 355 območij Natura 2000 na katerih varujemo 205 živalskih in 27 rastlinskih vrst (vrste Nature 2000) ter 60 tipičnih naravnih okolij (habitatni tipi Nature 2000).

Na območju regije je skupno 27 Natura 2000 območjih, od tega 68 posebnih ohranitvenih območij (POO, opredeljena pa podlagi *Direktive o habitatih*) ter 3 posebna območja varstva (POV, opredeljena na podlagi *Direktive o pticah*), ki se deloma prekrivajo. Stanje biotske raznovrstnosti v nadaljevanju je podano na območje celotne Slovenije, saj podatki ocen iz Poročila po 17. členu *Direktive o habitatih* (ZRSVN, 2019) niso podani na nivoju regije.

NATURA 2000

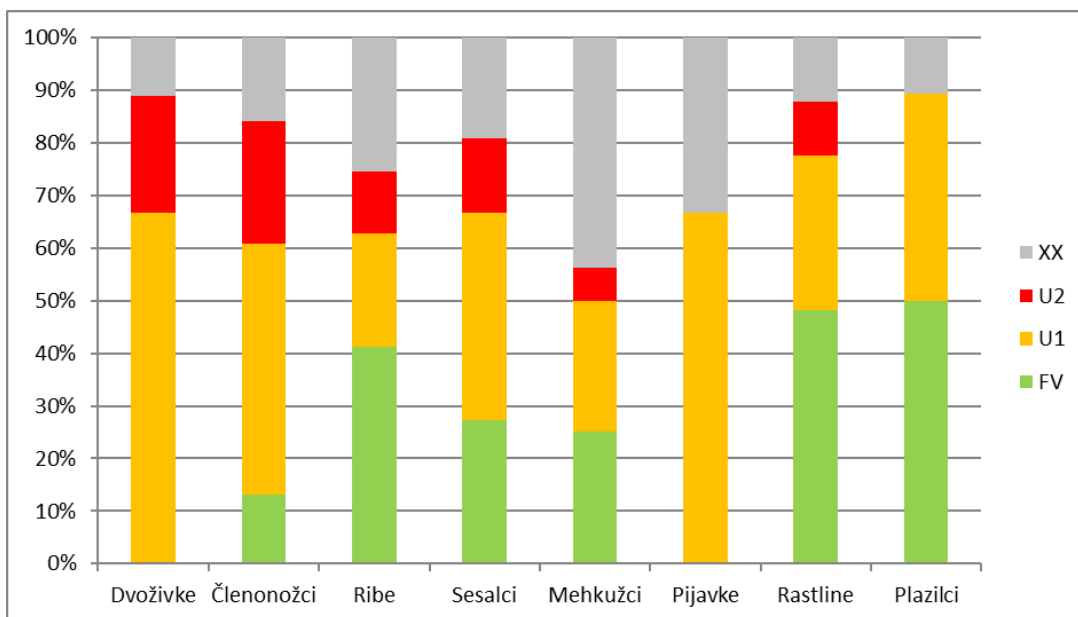
Na stanje biotske raznovrstnosti lahko posredno sklepamo iz ocen v Poročilu po 17. členu *Direktive o habitatih* (ZRSVN, 2019a) v katerem je bilo ugotovljeno sledeče končno stanje kvalifikacijskih vrst iz priloge II *Direktive o habitatih*:

- 30 % vseh vrst je v ugodnem stanju ohranjenosti,
- 38 % vseh vrst je v neugodnem, nezadostnem, stanju ohranjenosti,
- 14 % vseh vrst je v neugodnem, slabem, stanju ohranjenosti in
- pri 18 % vseh vrst stanja ni bilo mogoče oceniti.

Ugotovljeni so bili tudi kratkoročni trendi ocen stanja ohranjenosti vrst. Ti so:

- v 3 % naraščajoč,
- v 25 % stabilen,
- v 24 % padajoč in
- v 48 % neznan.

Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih vrst po deblih prikazuje Slika 1.

Legenda: FV – ugodno stanje, U1 – neugodno stanje, U2 – slabo stanje, XX – stanja ni mogoče določiti

Slika 1: Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih vrst, razvrščenih po deblih v letu 2019 (ZRSVN, 2019b)

V poročilu po 17. členu *Direktive o habitatih* (ZRSVN, 2019a) je 41 % vrst rib je v dobrem stanju ohranjenosti, 21,6 % v neugodnem, 11,8 % v slabem stanju ohranjenosti, pri preostanku stanja ni bilo mogoče ugotoviti. Ocene stanja ohranjenosti ribjih vrst so podane v Preglednica 3.

Preglednica 3: Stanje ohranjenosti taksonov rib (ZRSVN, 2019b)

Slovensko ime vrste	Latnisko ime vrste	Biogeografska regija	Končna ocena stanja 2019	Končna ocena stanja 2019 – kratkoročni trend
Laški potočni piškur	<i>Lethenteron zanandreaei</i>	CON	XX	
Sulec	<i>Hucho hucho</i>	ALP	U1	Unk
		CON	U2	D
Soška posrtv	<i>Salmo marmoratus</i>	ALP	U1	D
Lipan	<i>Thymallus thymallus</i>	ALP	U1	D
		CON	U1	D
Primorska belica	<i>Alburnus albidus</i>	CON	FV	S
Bolen	<i>Aspius aspius</i>	CON	XX	
Mazenica	<i>Rutilus rubilio</i>	CON	FV	S
Grba	<i>Barbus plebejus</i>	CON	FV	S
		ALP	U1	D
Činklja	<i>Misgurnus fossilis</i>	ALP	XX	
		CON	XX	
Solinarka	<i>Aphanius fasciatus</i>	CON	FV	S
Smrkež	<i>Gymnocephalus schraetzer</i>	CON	XX	
Čep	<i>Zingel zingel</i>	CON	U2	D
Upiravec	<i>Zingel streber</i>	ALP	XX	
		CON	U2	D
Velika senčica	<i>Umbra krameri</i>	CON	U2	D
Donavski potočni piškur	<i>Eudontomyzon vladykovi</i>	ALP	XX	
		CON	XX	
Sabljarka	<i>Pelecus cultratus</i>	CON	XX	
Velika nežica	<i>Cobitis elongata</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S

Slovensko ime vrste	Latnisko ime vrste	Biogeografska regija	Končna ocena stanja 2019	Končna ocena stanja 2019 – kratkoročni trend
Grbasti okun	<i>Gymnocephalus baloni</i>	CON	XX	
Navadna mrena	<i>Barbus barbus</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
Zlata nežica	<i>Sabanejewia balcanica</i>	ALP	U1	Unk
	<i>Sabanejewia balcanica</i>	CON	FV	S
Pohra	<i>Barbus meridionalis</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
	<i>Alburnus sarmaticus</i>	CON	XX	
Primorska nežica	<i>Cobitis bilineata</i>	CON	FV	S
Beloplavuti globoček	<i>Romanogobio vladykovi</i>	CON	FV	S
Pezdirk	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	ALP	XX	
		CON	FV	S
Platnica	<i>Rutilus virgo</i>	ALP	U1	Unk
		CON	U1	D
Primorska podust	<i>Chondrostoma genei</i>	CON	U2	D
Keslerjev golobček	<i>Romanogobio kesslerii</i>	ALP	FV	S
		CON	U1	D
Zvezdogled	<i>Gobio uranoscopus</i>	ALP	XX	
		CON	U2	D
Blistavec	<i>Leuciscus souffia</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
Nežica	<i>Cobitis taenia</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
Kapelj	<i>Cottus gobio</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
Navadni koščak	<i>Austropotamobius torrentium</i>	ALP	U1	Unk
		CON	U1	Unk
Primorski koščak	<i>Austropotamobius pallipes</i>	ALP	U1	Unk
		CON	U1	Unk
Navadni škržek	<i>Unio crassus</i>	ALP	U1	D
		CON	U1	D

Razlaga ocen stanja

FV	ugodno stanje
U1	neugodno – nezadostno stanje
U2	neugodno – slabo stanje
XX	stanja ni bilo mogoče oceniti

Razlaga ocen trendov

I	naraščajoč trend
S	stabilen trend
D	padajoč trend
U	negotov trend
Unk	neznan trend

Razlaga oznak regij: ALP alpska biogeografska regija; CON kontinentalna biogeografska regija

V Zbirnem poročilu po 12. členu *Direktive o pticah* morajo države članice EU poročati o izvajanju nacionalnih predpisov, ki so bili sprejeti na podlagi direktive. Poroča se na 6 let. Glavni poudarek poročila je na stanju in trendih populacij ptic iz direktive tako na območjih Natura 2000 kot na območju cele države. Za poročanje odgovorno Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, koordinator poročanja je Zavod RS za varstvo narave, strokovni del poročila so v večjem delu pripravili v Društvu za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije (DOPPS).

Poročilo iz leta 2018 (ZRSVN, 2019b) kratkoročne trende velikosti populacij za 271 vrst ptic. Trend je:

- naraščajoč pri 17 % populacij ptic,
- stabilen pri 17 % populacij ptic,

- padajoč pri 21 % populacij ptic,
- nihajoč pri 1 % populacij ptic,
- negotov pri 13 % populacij ptic,
- neznan pri 31 % populacij ptic.

Poročilo iz leta 2018 kratkoročne trende velikosti populacij za 210 vrst gnezdil. Trend je:

- naraščajoč pri 16 % populacij ptic,
- stabilen pri 19 % populacij ptic,
- padajoč pri 19 % populacij ptic,
- nihajoč pri 2 % populacij ptic,
- negotov pri 12 % populacij ptic in
- neznan pri 32 % populacij ptic.

V poročilu po 12. členu Direktive o habitatih (ZRSVN, 2019b) je podano izhodiščno stanje ohranjenosti kvalifikacijskih vrst ptic, ki se pojavljajo ob vodnih telesih (Preglednica 4).

Preglednica 4: Številčnost in populacijski trendi nekaterih kvalifikacijskih vrst ptic v obdobju 2013–2018 (ZRSVN, 2019b)

Vrsta	Populacijska enota	Minimalna velikost populacije	Maksimalna velikost populacije	Velikost populacije v POV	Kratkoročno populacijsko gibanje leta 2019	Dolgoročno populacijsko gibanje leta 2019
Rumenonogi galeb (<i>Larus michahellis</i>)	p	60	120	/	I	I
	i	15.000	30.000	15.000–30.000	D	I
Rečni galeb (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	p	550	1020	/	I	I
Mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>)	p	1.500	3.500		Unk	Unk
	i	19.000	30.000	9500–13000	D	D
Zvonec (<i>Bucephala clangula</i>)	i	520	1200	450–1150	S	D
Žličarica (<i>Anas clypeata</i>)	p	0	10	/	unk	unk
	i	53	211	/	i	i
Veliki žagar (<i>Mergus merganser</i>)	p	85	110	/	i	i
	i	450	1.000	110–320	i	i
Velika bela čaplja (<i>Casmerodius albus</i>)	i	420	900	250–550	i	i
Sivka (<i>Aythya ferina</i>)	p	60	150	/	i	i
	i	400	1.600	/	s	d
Sivi galeb (<i>Larus canus</i>)	i	120	1.400	/	D	S
Rjavovrati ponirek (<i>Podiceps grisegena</i>)	p	5	10	/	S	I
Reglja (<i>Spatula querquedula</i>)	p	10	25	/	U	Unk
Pritlikavi kormoran (<i>Microcarbo pygmeus</i>)	i	300	1.300	300–1.300	I	I

Vrsta	Populacijska enota	Minimalna velikost populacije	Maksimalna velikost populacije	Velikost populacije v POV	Kratkoročno populacijsko gibanje leta 2019	Dolgoročno populacijsko gibanje leta 2019
Rdečegrli slapnik (<i>Gavia stellata</i>)	i	o	15	0–10	U	D
Mokož (<i>Rallus aquaticus</i>)	p	200	300	/	Unk	Unk
Liska (<i>Fulica atra</i>)	p	300	500	/	D	S
	i	2.600	9.000	/	Unk	Unk
Mala tukalica (<i>Porzana parva</i>)	cmales	20	40	20–38	U	UNK
Mali žagar (<i>Mergellus albellus</i>)	i	37	70	35–65	S	S
Čopasta črnica (<i>Aythya fuligula</i>)	p	70	110	/	I	Unk
	i	800	3.000	500–2.500	I	D
Grahasta tukalica (<i>Porzana porzana</i>)	cmales	20	60	20–55	U	Unk
Konopnica (<i>Mareca strepera</i>)	p	7	15	/	U	I
	i	40	180	/	S	I
Kostanjevka (<i>Aythya nyroca</i>)	p	25	40	20–35	I	I
	i	1	12	0–6	U	I
Belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	p	8	11	6–9	I	I
Ribji orel (<i>Pandion haliaetus</i>)	I*	50	130	50–130	Unk	Unk

Razlaga ocen trendov

I	naraščajoč trend
S	stabilen trend
D	padajoč trend
U	negotov trend
Ukn	neznan trend

Populacijska enota

p	parov v času gnezdenja
cmales	pojoči samci
i	osebkov na prezimovanju
I*	osebkov na selitvi
/	vrednost ni poznana

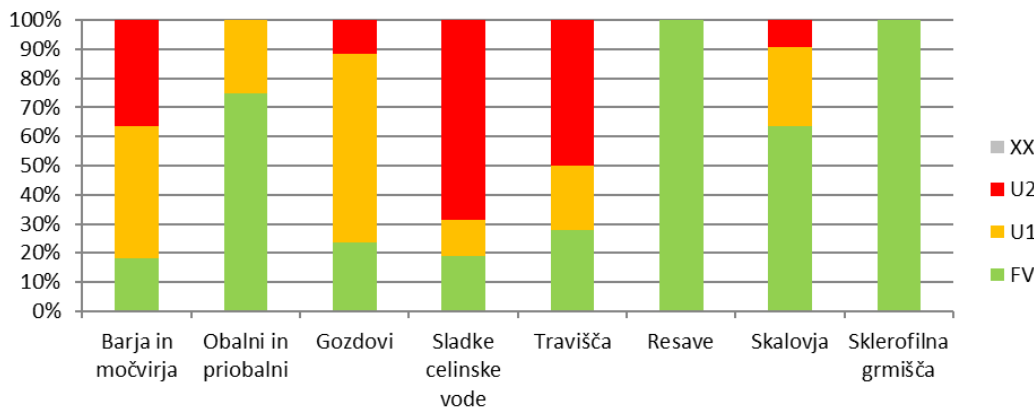
V Zbirnem poročilu po 17. členu Direktive o habitatih (ZRSVN, 2019b) je bilo ugotovljeno sledeče končno stanje kvalifikacijskih habitatnih tipov:

- 38 % vseh kvalifikacijskih HT ima ugodno stanje ohranjenosti,
- 32 % vseh kvalifikacijskih HT je v neugodnem, nezadosten, stanju ohranjenosti,
- 30 % vseh kvalifikacijskih HT je v neugodnem, slabem, stanju ohranjenosti.

Ugotovljeni so bili tudi kratkoročni trendi ocen stanja ohranjenosti kvalifikacijskih HT. Ti so:

- v 1 % naraščajoč,
- v 61 % stabilen,
- v 35 % padajoč in
- v 3 % neznan.

Najugodnejša stanja ohranjenosti so ugotovljena pri resavah in sklerofilnih grmiščih ter obalnih in priobalnih HT ter skalovjih. Najslabše je stanje habitatnih tipov sladkih celinskih voda (Slika 2).

Legenda: FV – ugodno stanje, U1 – neugodno stanje, U2 – slabo stanje, XX – stanja ni mogoče določiti

Slika 2: Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih HT razvrščenih v letu 2018 (ZRSVN, 2019b)

V Zbirnem poročilu po 17. členu Direktive o habitatih (ZRSVN, 2019b) je v kontinentalni biogeografski regiji z oceno ohranitvenega stanja ugodno ocenjen samo HT kraška presihajoča jezera in polja. Neugodno ohranitveno stanje je ugotovljeno pri prehodnih barjih, združbah bele kljunke na šotnem mahu, izviri s trdo vodo, vegetaciji tekočih voda ter Ilirskih hrastovo-belogabrovih gozdovih. Slabo stanje ohranjenosti je ugotovljeno pri sestojih navadne rezike, bazičnih nizkih barjih, evrosibirskih amfibijskih združbah z enoletnicami, podvodnih preprogah parožnic, pionirskih združbah prodišč gorskih rek in potokov ter pri alpskih rekah, lesnati vegetaciji s sivo vrbo (*Salix eleagnos*) vzdolž njihovih bregov, hrastovo-jesenovi-brestovi gozdovi ob velikih rekah ter srednjeevropska črna jelševja in jesenovja ob tekočih vodah.

ZAVAROVANA OBMOČJA

Niti na območju regiji niti v Sloveniji ni vzpostavljen sistem sistematičnega zbiranja podatkov o stanju zavarovanih območji.

2.9 KLJUČNE ZNAČILNOSTI HABITATOV ALI VRST NA VAROVANEM OBMOČJU

Predmet pričujočega dodatka je presoja RPP na strateški ravni v skladu z opredeljenimi cilji v poglavju 2.1 in ne presoja vplivov na posamezne kvalifikacijske vrste ali HT. Lokacije posegov v RPP niso poznane, zato podatki o ključnih značilnostih habitatov ali vrst na območju nismo podajali.

Vsebinska bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

2.9.1 PODATKI O SEZONSKIH VPLIVIH IN VPLIVIH NARAVNIH MOTENJ (SUŠ, POPLAV) NA KLJUČNE HABITATE ALI VRSTE NA OBMOČJU

Poglavje v nadaljevanju je povzeto po *Nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami* (Uradni list RS, št. 44/02 in 57/09 – ReNPVNDN).

POPLAVE

Na vseh petih porečjih v Sloveniji se manjše poplave dogajajo vsako leto. Za Slovenijo so značilni štiri tipi poplav: nižinske in hudourniške poplave, poplave na kraških poljih in poplave morja. Poplavno ogroženih je prek 300.000 ha površin, največ je ozkih dolinskih tal vzdolž hudourniških

grap. Večje in obsežnejše poplave lahko pričakujemo na 94.000 ha površin. Najobsežnejša poplavna območja so v nižinsko-ravninskih predelih severovzhodne in subpanonske Slovenije ter v predalpskih dolinah in kotlinah, ki odmakajo šavrinsko gričevje in hribovje. Najnižje obrečne ravnice ob Lendavi, Muri in Ščavnici prekrivajo obsežna poplavna območja. Prav tako je Drava pod Mariborom obdana s prostranim poplavnim svetom, na široko poplavlja kmetijsko zemljo tudi vsi njeni pritoki, še zlasti Pesnica, Polskava in Dravinja. Vzhodna in osrednja Dolenjska z Belo krajino imata več manjših poplavnih območij ob Kolpi, Krki, Temenici, Mirni in ob njihovih pritokih. Ljubljansko barje, ki je na meji med alpskim in dinarskim gorskim sistemom, je najobsežnejše poplavno območje. Katastrofalne poplave ogrožajo južni del Ljubljane ter del Celja, Laškega, Krškega, Slovenj Gradca, Murske Sobote, Železnikov, Škofje Loke, Litije, Grosuplja, Kočevja in mnoga druga naselja. Analize statističnih podatkov kažejo trend povečevanja pretokov voda na slovenskih rekah, zato mnogi dosedanji ukrepi za zaščito pred visokimi vodami ne ustrezajo več, zaradi česar se povečuje poplavna ogroženost.

ZEMELJSKI PLAZOVI, USADI, PODORI

V Sloveniji je plazenje tal zelo pogosto, dogaja se na približno eni tretjini njenega ozemlja. Razlikuje se glede na hitrost in globino. Plazovite površine sestavljajo labilna in pogojno stabilna zemljišča, ki običajno plazijo ob veliki namočenosti tal ali zaradi neustreznih posegov v prostor, ki porušijo obstoječe ravnovesje zemljin. V Sloveniji najdemo zemeljske plazove skoraj povsod, razen na območju primorskega in dolenskega krasa. Ne pojavljajo se v pretežnem območju karbonatnih alpsko-dinarskih grebenov in na planotah. Prav tako tudi ne v debelozrnatih prodatih in morenskih nanosih v dolinah Soče, Save, Savinje, Drave in Mure. Najbolj pogosti so zemeljski plazovi v permokarbonskih, glinastih in grafitoidnih skrilavcih v osrednjih Karavankah od Rateč do Jezerskega, v Posavskem hribovju od Kresnic do Sevnice, med Kočevjem in Brodom na Kolpi in tudi v škofjeloškem hribovju do Idrije. Tudi v paleozojskih glinastografitnih in sljudastokloridnih skrilavcih Jezerskega in okoli Črne na Koroškem so pogosti nevarni plazovi. Prav tako so lahko veliki in nevarni plazovi na staroterciarnem flišu na območju od Solkana do Razdrtega in od Črnega Kala do Rakitovca v Istri. Zelo nevarni so tudi plazovi v oligocenski sivici na Gorenjskem, v Posavskem hribovju, v Celjski kotlini in okrog Ormoža ter plazovi v miocenskih in panonskih glinah, ki so v okolici Kamnika, na severnem vznožju Gorjancev, okoli Krškega, Podčetrta, Tuhinjske doline ter Goričkega, Haloz, Dravinjskih in Slovenskih goric. V Sloveniji so pogosti tudi kamniti plazovi, med katerimi so najnevarnejši skalni podori. Usadov je največ v vzhodni in severovzhodni Sloveniji. Za subpanonske usade je značilno, da so preperelinski in trgajo predvsem preperelino, včasih le pedološko odejo ali celo samo travno rušo. Usadi se najraje trgajo na travnikih in sadovnjakih, med katerimi so njive in vinogradi, od koder se steka več padavinske vode, kar travna pobočja dodatno obteži. Gospodarjenje oz. izraba zemljiških površin na ogroženih območjih je seveda možna, vendar le pod določenimi pogoji.

EROZIJA

Dosedanje raziskave so pokazale, da se erozijski procesi v Sloveniji odvijajo na skoraj 9.000 km² ali na 44 % njene površine. Nad 4.000 km² teh površin je na hudourniških območjih, ki jih brazda nad 10.000 hudourniških strug. Na teh površinah je spiranje in odplavljanje erozijskega materiala ter zasipavanje rodovitnih zemljišč z jalovimi naplavinami večje, od obnove rodovitnih tal. Zaradi erozije je močno prizadetih okoli 30.000 ha površin, od tega odpade tretjina vseh površin na odprta žarišča globinske ali bočne erozije ter na območja udorov in usadov.

Suša

Suša je v širšem pomenu besede dalj časa trajajoče pomanjkanje vode, do katerega pride iz različnih vzrokov. Na podlagi analiz podatkov za obdobje od 1961 do 1999 leta, je mogoče z zanesljivostjo trditi, da so v pretežnem delu Slovenije padavine v vegetacijskem obdobju dobro razporejene. Pomanjkanje dežja za kmetijske rastline v vegetacijskem obdobju je prisotno le v Primorju in Prekmurju. Pojavljajo se poznopoletne relativne suše in poznozimske oz. zgodnjepomladanske suše. V naravnem okolju v Sloveniji so suše izjemno redke, drugače pa je pri kulturnih rastlinah, še posebno tam, kjer je izbor kulture neustrezen glede na kamninsko osnovo, vrsto in debelino prsti ter splošne padavinske razmere. Vse suše so povezane z razširitvijo subtropskih anticiklonov nad Sredozemljem in južno Evropo, pomanjkanje padavin pa še stopnjujejo severni fenski vetrovi, ko na severni strani Alp dežuje ali sneži, na južni strani pa pihajo suhi in topli vetrovi.

3 PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH (TRAJNIH IN ZAČASNIH) IN NJIHOVI PRESOJI

3.1 OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA ALI S PLANOM NAČRTOVANEGA POSEGA V NARAVO NA VARSTVENE CILJE POSAMEZNIH VAROVANIH OBMOČIJ IN NJIHOVO CELOVITOST TER POVEZANOST, VKLJUČNO S KUMULATIVNIMI VPLIVI

RPP je strateško prostorski akt, zaradi česar vrednotenje vpliva izvedbe načrta na posamezne kvalifikacijske vrste, habitatne tipe ter varovana območja narave ni mogoče. RPP obsega strateške cilje za različna področja ter povezane ukrepe s potencialnimi negativnimi vplivi na varovana območja narave ter na stanje lastnosti varovanih območij.

V nadaljevanju so predstavljeni okoljski cilji in presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana.

Okoljski cilj

- Ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti habitatnih tipov, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih (EPO) in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v *PUN*) (*ReNPVO20–30*)

Okoljski podcilji:

- Ohranjanje celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom
- Ugodno stanje klasifikacijskih in zavarovanih habitatnih tipov
- Ugodno stanje kvalifikacijskih in zavarovanih vrst
- Ugodno stanje naravnih vrednot

Opis stanja preko kazalcev in trenda

- Stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000
- Območje razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov
- Stanje naravnih vrednot
- Stanje zavarovanih območij.
- Povezanost območij z naravovarstvenim statusom

Pri območjih Natura 2000 se na strateški ravni upoštevajo tudi vrste in habitatni tipi, zaradi katerih so območja opredeljena, vendar se vplivi ne presojujejo na ravni posamezne vrste, habitatnega tipa ali konkretne lokacije. Podrobnejša obravnava habitatov, vrst, ekoloških povezav in invazivnih tujerodnih vrst se smiselno vključi v okoljski vidik biotska raznovrstnost oziroma v nižje ravni prostorskega načrtovanja in presoje sprejemljivosti.

Kazalci, uporabljeni pri vrednotenju, omogočajo presojo, ali RPP prispeva k ohranjanju stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000, območij razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov, stanja naravnih vrednot ter stanja zavarovanih območij. Na strateški ravni se

vplivi ne presojajo na ravni posamezne vrste, habitatnega tipa ali konkretne lokacije, temveč glede na tveganje za slabšanje varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti območij.

Zaradi RPP lahko pričakujemo predvsem naslednje skupine vplivov:

- izboljšanje upravljanja, prepoznavnosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom;
- povečanje pritiskov zaradi razvoja poselitve, gospodarskih dejavnosti in infrastrukture;
- povečanje motenj zaradi turizma, rekreacije, prometa in obiskovanja;
- vplive na naravne vrednote in njihove vrednostne lastnosti;
- vplive na povezanost območij z naravovarstvenim statusom v okviru zelenega oziroma modro-zelenega sistema.

Izboljšanje upravljanja, prepoznavnosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom

RPP ima lahko pozitiven vpliv na okoljski cilj, saj območja z naravovarstvenim statusom obravnava kot pomemben del zelenega sistema, krajinske prepoznavnosti, naravnih virov in kakovosti bivanja v regiji. Pozitiven vpliv je povezan predvsem z zasnovo zelenega sistema, zelenih koridorjev, zelenih klinov, gozdnih območij, vodnih in obvodnih povezav ter povezav med urbanimi zelenimi površinami in okoliško krajino.

Pozitiven vpliv se navezuje predvsem na podcilj ohranjanja celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom. Zeleni sistem lahko prispeva k boljšemu prostorskemu povezovanju območij Natura 2000, EPO, zavarovanih območij, naravnih vrednot, vodnih in obvodnih ekosistemov, gozdov, mokrišč, kraških območij in odprte krajine.

Pozitiven vpliv izhaja tudi iz usmerjanja razvoja v policentrično strukturo, prenavo, zgoščevanje obstoječih naselij in aktivacijo razvrednotenih območij. Takšna usmeritev lahko zmanjša pritisk na odprti prostor in na naravovarstveno občutljiva območja, če se dosledno prenese v nižje prostorske akte.

Povečanje pritiskov zaradi urbanizacije, poselitve, gospodarskih dejavnosti in infrastrukture

Negativni vplivi so lahko povezani predvsem z razvojem poselitve, stanovanjskih območij, območij družbene infrastrukture, gospodarskih območij, prometne, železniške, energetske, komunalne in druge infrastrukture, OVE ter ureditvami, ki zahtevajo nove površine ali nove infrastrukturne koridorje.

Ta sklop vplivov je neposredno povezan z okoljskim ciljem, saj lahko posegi v območja Natura 2000, EPO, zavarovana območja, naravne vrednote ali njihova vplivna območja povzročijo slabšanje stanja habitatnih tipov, kvalifikacijskih vrst, zavarovanih vrst in habitatov. Vplivi se lahko kažejo tudi kot fragmentacija habitatov, slabšanje povezanosti območij, zoženje funkcionalnih povezav, spremembe vodnih in obvodnih sistemov ter povečanje robnih učinkov.

V LUR je ta vpliv posebej pomemben zaradi prepleta močnih urbanizacijskih, prometnih, stanovanjskih, gospodarskih, energetskih in komunalnih razvojnih potreb z obsežnim zelenim sistemom, vodnimi in obvodnimi koridorji, gozdovi, kmetijsko krajino ter območji z naravovarstvenim

statusom. RPP te vplive deloma omejuje z usmerjanjem razvoja v prenavo, zgoščevanje in že preoblikovana območja, z zasnovo zelenega sistema, varstvom krajine, ohranjanjem gozdov, kmetijskih zemljišč in celostnim upravljanjem voda. Kljub temu je potreben dodaten omilitveni ukrep, ki zagotavlja preverjanje razvojnih območij in infrastrukturnih koridorjev z vidika varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti območij.

Povečanje motenj zaradi turizma, rekreacije, prometa in obiskovanja

V regiji so pomembni tudi posredni vplivi zaradi velike dostopnosti prostora, dnevnih migracij, prometa, rekreacije, satelitskega turizma, prireditvev, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, parkiranja in vsakodnevne rabe zelenih površin. Ti vplivi niso nujno povezani z neposredno spremembo rabe prostora, lahko pa zmanjšajo mirnost območij, povzročijo teptanje, erozijo, poškodbe vegetacije, obremenitev izhodiščnih točk in slabšanje uporabnosti habitatov za vrste.

Ta vpliv je povezan predvsem s kazalci stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000, območja razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov ter stanja zavarovanih območij. RPP vpliv deloma omejuje z razvojem trajnostne mobilnosti, JPP, P+R sistemov, kolesarskih povezav, usmerjanjem turizma v satelitske in trajnostne oblike ter z zasnovo zelenega sistema. Kljub temu je treba zagotoviti, da izboljšana dostopnost in rekreacijska raba ne povečata pritiskov na najobčutljivejše dele območij z naravovarstvenim statusom.

Vplivi na naravne vrednote in njihove vrednostne lastnosti

Pri naravnih vrednotah se vpliv ne kaže le kot neposredna izguba ali sprememba površine, temveč predvsem kot sprememba lastnosti, zaradi katerih je območje ali objekt opredeljen kot naravna vrednota. Zato je treba pri nadaljnjem načrtovanju preverjati vrednostne lastnosti naravnih vrednot in prostorske ureditve prilagoditi tako, da se te lastnosti ne poškodujejo, uničijo ali bistveno spremenijo.

V regiji so lahko vplivi na naravne vrednote povezani predvsem s posegi v vodni, obvodni, mokrotni, kraški, gozdni, geomorfološko občutljiv in krajinsko pomemben prostor, z razvojem prometne, energetske in komunalne infrastrukture, turistično-rekreacijskimi ureditvami, dostopi, potmi, parkirišči, osvetlitvijo in povečanim obiskovanjem.

Vplivi na vodne, obvodne, mokrotne in kraške sisteme

Poseben sklop vplivov v regiji predstavljajo vplivi na vodne, obvodne, mokrotne in kraške sisteme, ki so pomembni tako za območja z naravovarstvenim statusom kot za širšo ekološko povezanost prostora. Vplivi se lahko pojavijo zaradi urejanja vodotokov, poplavnih ukrepov, komunalne infrastrukture, prometnih ureditev, posegov v priobalna zemljišča, sprememb odtoka padavinskih voda, urbanizacije in večjih razvojnih območij.

Ta sklop vplivov se navezuje na okoljski cilj, kadar lahko spremembe vodnih in obvodnih sistemov vplivajo na kvalifikacijske vrste in habitatne tipe, naravne vrednote, zavarovana območja ali EPO. Zato je v regiji smiselno dodatno poudariti ohranjanje naravne vodne strukture prostora ter uporabo sonaravnih oziroma na naravi temelječih rešitev pri nadaljnjem načrtovanju.

Vplivi na povezanost območij z naravovarstvenim statusom

Območja z naravovarstvenim statusom je treba obravnavati kot del širšega prostorskega sistema. Njihova ugodna ohranjenost ni odvisna le od stanja znotraj posameznega območja, temveč tudi od povezanosti z drugimi naravovarstveno pomembnimi območji, vodnimi in obvodnimi ekosistemi, gozdovi, mokrišči, kmetijsko krajino, kraškimi območji, zelenimi klini in urbanimi zelenimi površinami.

RPP ima na tem področju lahko pozitiven vpliv, saj predvideva zeleni sistem, zelene koridorje, varstvo najvrednejših naravnih območij pred urbanizacijo in prekomernim obiskom ter povezovanje urbanih zelenih površin z okoliško krajino. Hkrati lahko nova razvojna območja, prometni in energetske koridorji, gospodarske cone, stanovanjska območja, turistične ureditve in komunalna infrastruktura povzročijo prekinjanje ali zoževanje teh povezav. Zato je treba pri nadaljnjem načrtovanju preprečevati bistveno zoženje, prekinitev ali razvrednotenje funkcionalnih povezav med območji z naravovarstvenim statusom.

Spremljanje stanja

Spremljanje učinkov RPP naj se naveže na kazalce stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000, območja razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov, stanja naravnih vrednot, stanja zavarovanih območij ter povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.

Spremljanje naj omogoča ugotavljanje, ali izvedba razvojnih usmeritev RPP vpliva na stanje evropsko pomembnih vrst, habitatnih tipov, naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ali se ohranja celovitost in povezanost območij z naravovarstvenim statusom.

Skupna ocena vpliva

RPP vsebuje več usmeritev, ki lahko pozitivno prispevajo k ohranjanju in upravljanju območij z naravovarstvenim statusom, predvsem z zasnovo zelenega sistema, zelenih koridorjev, zelenih klinov, ohranjanjem gozdov, vodotokov, obvodnega prostora, kmetijske krajine, varstvom najvrednejših naravnih območij pred urbanizacijo in prekomernim obiskom, trajnostno mobilnostjo ter usmerjanjem razvoja v prenavo in zgoščevanje obstoječih naselij.

Kljub temu lahko izvedba razvojnih usmeritev poveča pritiske na območja z naravovarstvenim statusom, zlasti zaradi urbanizacije, stanovanjskih območij, družbene infrastrukture, gospodarskih območij, prometne, energetske, komunalne in turistično-rekreacijske infrastrukture, OVE, večje dostopnosti in povezanih motenj. Ker gre za strateški prostorski akt, se sprejemljivost konkretnih posegov presoja na nižjih ravneh načrtovanja, RPP pa mora zagotoviti jasne usmeritve za preprečevanje slabšanja varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti območij.

Ob upoštevanju usmeritev RPP in izvedbi predlaganih omilitvenih ukrepov se vpliv izvedbe RPP na okoljski cilj ocenjuje kot C – nebitven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

3.2 ALTERNATIVNE REŠITVE

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja v 2. členu določa, da se s presojjo sprejemljivosti za plan ali poseg v naravo, katerega izvedba bi sama po sebi ali v povezavi z drugimi plani ali posegi v naravo (v nadaljnjem besedilu: kumulativni vpliv) lahko pomembno vplivala na zavarovana območja in območja Natura 2000 (v nadaljnjem besedilu: varovana območja), ugotovijo pričakovani vplivi in presodi sprejemljivost njihove izvedbe na varstvene cilje varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s povezanostjo evropskega ekološkega omrežja Natura 2000 (v nadaljnjem besedilu: omrežje). 3 člen določa, da se na II. stopnji presoje ugotavljajo pričakovani vplivi plana ali posega v naravo in presoja njihova sprejemljivost, kar vključuje morebitno presojo variantnih rešitev in v primeru ugotovljenih pričakovanih škodljivih vplivov tudi presojo ustreznih omilitvenih ukrepov, ter se s sklepom potrdi plan ali z odločbo dovoli ali zavrne izvedbo posega v naravo. V III. stopnji presoje se ugotavlja obstoj alternativnih rešitev za doseganje ciljev plana ali posega v naravo in presoja njihova ustreznost. V IV. stopnji presoje se ugotavlja obstoj izravnalnih ukrepov in presoja njihova ustreznost. Na podlagi rezultatov III. in IV. stopnje presoje se z odločbo odloči o prevladi druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave.

V predmetnem Dodatku niso bili ugotovljeni bistveni vplivi izvedbe RPP, zato obravnava možnih alternativ ni bila izvedena.

3.3 RAZLAGA O MOŽNOSTIH OMILITVE ŠKODLJIVIH VPLIVOV Z NAVEDBO USTREZNIH OMILITVENIH UKREPOV IN RAZLOGI ZA KONKRETEN IZBOR OMILITVENEGA UKREPA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

Preglednica 5: Omilitveni ukrepi

Št. OU	Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa ter izvedljivost
OU01	<p>OU01 – preverjanje in prilagoditev razvojnih območij ter infrastrukturnih koridorjev glede na območja z naravovarstvenim statusom.</p> <p>Pri nadaljnjem načrtovanju se razvojna območja, infrastrukturni koridorji in druge prostorske ureditve prednostno umeščajo izven območij z naravovarstvenim statusom in njihovih funkcionalno pomembnih povezav. Kadar to ni mogoče, se rešitve prilagodijo tako, da ne slabšajo varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti teh območij.</p>	<p>Ukrep je potreben zaradi možnih pritiskov na območja z naravovarstvenim statusom zaradi urbanizacije, stanovanjskih območij, družbene infrastrukture, gospodarskih con, prometne, železniške, energetske, komunalne, turistične in druge infrastrukture ter OVE. Ukrep je izvedljiv v nadaljnjih fazah prostorskega načrtovanja, projektiranja in presoj sprejemljivosti.</p>

Št. OU	Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa ter izvedljivost
OU02	<p>OU02 – usmerjanje turizma, rekreacije, dostopov in osvetlitve glede na varstvene cilje območij z naravovarstvenim statusom.</p> <p>Turistične, rekreacijske, prometne in prireditvene dejavnosti se na območjih z naravovarstvenim statusom usmerjajo na za obisk primerna in že obremenjena območja, izven najbolj občutljivih delov območij Natura 2000, zavarovanih območij in naravnih vrednot. Nova izhodišča, parkirišča, dostopi, poti, kolesarske povezave, rekreacijska in interpretacijska infrastruktura ter nova stalna osvetlitev se ne umeščajo na način, ki bi povečal pritisk na varstveno najobčutljivejša območja.</p>	<p>Ukrep je potreben zaradi možnega povečanja motenj zaradi vsakodnevne rekreacije, turizma, prometa, prireditev, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, parkiranja, teptanja, erozije in obremenitve občutljivih območij. Ukrep je izvedljiv pri načrtovanju turističnih in rekreacijskih ureditev, prometnih dostopov, režimov obiskovanja, prireditev in osvetlitve.</p>
OU03	<p>OU03 – ohranjanje vrednostnih lastnosti naravnih vrednot.</p> <p>Pri načrtovanju ureditev na območju naravnih vrednot in njihovih vplivnih območij se preveri, katere vrednostne lastnosti so razlog njihove opredelitve, ter se prostorske ureditve prilagodijo tako, da se te lastnosti ne poškodujejo, uničijo ali bistveno spremenijo.</p>	<p>Ukrep je potreben, ker se pri naravnih vrednotah vpliv pogosto ne kaže kot izguba površine, temveč kot sprememba lastnosti, zaradi katerih je območje ali objekt opredeljen kot naravna vrednota. Ukrep podpira kazalec stanja naravnih vrednot in je izvedljiv v nadaljnjih fazah načrtovanja in projektiranja.</p>
OU04	<p>OU04 – ohranjanje naravne vodne strukture prostora.</p> <p>Pri načrtovanju prostorskih ureditev se ohranjajo vodotoki, izviri, mokrišča, kraška območja, poplavne ravnice ter drugi vodni in obvodni ekosistemi, kadar so del območij z naravovarstvenim statusom ali njihovih funkcionalnih povezav.</p>	<p>Ukrep je smiseln zaradi pomena vodnih, obvodnih, mokrotnih in kraških sistemov za naravovarstveno pomembna območja v LUR ter zaradi razvojnih pritiskov, povezanih z urbanizacijo, prometom, komunalno infrastrukturo in upravljanjem voda. Ukrep je izvedljiv kot merilo za nadaljnje prostorsko načrtovanje in projektiranje.</p>

Preglednica 6: Priporočila

Št. PR	Priporočila z utemeljitvijo
PR01	<p>P01 – pregled konfliktov in usmeritev po tipih območij.</p> <p>Pri nadaljnjem načrtovanju naj se za območja, kjer se razvojne usmeritve prekrivajo z območji z naravovarstvenim statusom ali njihovimi vplivnimi oziroma funkcionalno povezanimi območji, pripravi pregled konfliktov in usmeritev po tipih območij. Pregled naj zajame območja Natura 2000, EPO, zavarovana območja, naravne vrednote, vodni in obvodni prostor, mokrišča, kraška območja, območja povečanega obiska, urbane zelene povezave ter infrastrukturne koridorje.</p>

Št. PR	Priporočila z utemeljitvijo
	Priporočilo omogoča zgodnje prepoznavanje konfliktov med razvojnimi usmeritvami in območji z naravovarstvenim statusom ter lažji prenos usmeritev RPP v nižje prostorske akte, projektno dokumentacijo in presoje sprejemljivosti.

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

3.4 NAVEDBE MOREBITNIH NAČRTOVANIH ALI OBRAVNAVANIH POBUD ZA OHRANJANJE NARAVE, KI LAHKO VPLIVAJO NA BODOČE STANJE OBMOČJA

Na podlagi PUN v Sloveniji potekajo številni projekti, ki so namenjeni ohranjanju biodiverzitete in varovanih območij. Večina najpomembnejših projektov je dostopna na spletni strani http://www.natura2000.si/aktualno/projekti?tx_news_pi1%5Baction%5D=list&tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&cHash=7d265df9611828046b086f3e186fd0bc.

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

4 NAVEDBE O VIRIH PODATKOV OZ. NAČINU NJIHOVE PRIDOBITVE IN UPORABLJENIH METODAH NAPOVEDOVANJA VPLIVA IN PRESOJ

4.1 ZAKONSKE OSNOVE

- Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex%3A32001L0042>
- Direktiva o habitatih. Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22. 7. 1992, pp. 7). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:31992L0043&from=SL>
- Direktive o pticah. Direktiva 2009/147/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0147&from=SL>
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=STRA12>
- Pravilnik o občutljivih območjih (Uradni list RS, št. 98/15 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV12494>
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV5539>
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO1985>
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED629>
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED629>
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=NEZN154>
- Uredba o Načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6964>
- Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Goričko za obdobje 2021–2025 (Uradni list RS, št. 91/21). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED8068>
- Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Strunjan za obdobje 2018–2027 (Uradni list RS, št. 13/19). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7754>

- Uredba o Načrtu upravljanja Naravnega rezervata Škočjanski zatok za obdobje 2015–2024 (Uradni list RS, št. 102/15). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6948>
- Uredba o Načrtu upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016–2025 (Uradni list RS, št. 34/16). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6942>
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED283>
- Uredba o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED4701>
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED3176>
- Zakon o ohranjanju narave (ZON) (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP).
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4144>
- Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1244>

4.2 VIRI

4.2.1 LITERATURA

- Allan, J. David, María M. Castillo, and Krista A. Capps. Stream ecology: structure and function of running waters. Springer Nature, 2021.
- ARSO, 2026a. Agencija Republike Slovenije za okolje, NarciS, WFS, Narava. URL: http://gis.arso.gov.si/wfs_web/faces/WFSLayersList.jspx
- ARSO, 2022b. Agencija Republike Slovenije za okolje, Atlas okolja. URL: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso
- ARSO, 2026c. ARSO Okolje, NarciS, WFS, Kazalci okolja, Naravovarstveni podatki, Območja s statusom, Zavarovana območja, Zavarovana območja. URL: <http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/zavarovana-obmocja-5>
- ARSO, 2022d. ARSO Okolje, Kazalci okolja, Vodovarstvena območja. URL: <http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/vodovarstvena-obmocja-1>
- Bolpagni, R., 2021. Towards global dominance of invasive alien plants in freshwater ecosystems: the dawn of the Exocene?. Hydrobiologia, 848(9), pp.2259–2279.

- Cote, D., Kehler, D.G., Bourne, C. and Wiersma, Y.F., 2009. A new measure of longitudinal connectivity for stream networks. *Landscape Ecology*, 24(1), pp.101–113.
- Council of the EU, 2020. Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030. URL: https://environment.ec.europa.eu/strategy/biodiversity-strategy-2030_sl
- DRSV, 2022a. Direkcija Republike Slovenije za vode, e-Vode, Vodni kataster. URL: <http://www.evode.gov.si/index.php?id=84>
- DRSV, 2022b. Direkcija Republike Slovenije za vode, Atlas voda. URL: <https://gisportal.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=11785b60acdf4f599157f33aac8556a6>
- Gerber, E., Krebs, C., Murrell, C., Moretti, M., Rocklin, R. and Schaffner, U., 2008. Exotic invasive knotweeds (*Fallopia* spp.) negatively affect native plant and invertebrate assemblages in European riparian habitats. *Biological conservation*, 141(3), pp.646–654.
- Govedič, M., 2006. Potočni raki Slovenije: razširjenost, ekologija, varstvo. Miklavž na Dravskem polju: Center za kartografijo favne in flore.
- Kiruba-Sankar, R., Raj, J.P., Saravanan, K., Kumar, K.L., Angel, J.R.J., Velmurugan, A. and Roy, S.D., 2018. Invasive species in freshwater ecosystems—threats to ecosystem services. In *Biodiversity and Climate Change Adaptation in Tropical Islands* (pp. 257–296). Academic Press.
- MOP, 2002. Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji, 79 str. URL: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Publikacije/cfdbffe81b/biotska.pdf>
- MORS, 2016. Ocena ogroženosti RS zaradi poplav. Ministrstvo za obrambo RS, Uprava RS za zaščito in reševanje, št. 8420-4/2015-58-DGZR, 5. 12. 2016, 60 str. URL: https://skupnostobcin.si/wp-content/uploads/2016/11/ocena-ogrozenosti-poplave_predlog_november2016.pdf
- MK, 2022. Kulturna dediščina, Direktorat za kulturno dediščino. URL: <https://data-mk-indok.opendata.arcgis.com/>
- MNVP, Natura 2000 območja, 2026. URL: <https://podatki.gov.si/dataset/natura-2000>
- Naravovarstveni atlas, 2026. URL: <https://www.naravovarstveni-atlas.si/web/DefaultNvaPublic.aspx>
- NUV III, 2022. Osnutek Načrta upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2022–2027, Gradivo za javno obravnavo, avgust 2022; Načrta upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2022–2027, Gradivo za javno obravnavo, avgust 2022; Program ukrepov upravljanja voda, Gradivo za javno obravnavo, avgust 2022 (gradivo posredovano s strani MOP 23. 8. 2022). Ministrstvo za okolje in prostor.
- PUN. Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028 (sprejet na 74. redni seji Vlade, dne 4. 10. 2023).

- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO1985>
- Schmutz, S. and Sendzimir, J., 2018. Riverine ecosystem management: Science for governing towards a sustainable future. Springer Nature.
- ZGS, 2026. Zavod za gozdove Slovenije, Pregledovalnik podatkov o gozdovih. URL: <https://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>
- ZRSVN, 2019a. Zbirno poročilo po 12 členu Direktive o pticah 2013–2018 URL: <https://zrsvn-varstvarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/porocanje-po-12-clenu-direktive-o-pticah/>
- ZRSVN, 2019b. Zbirno poročilo po 17 členu Direktive o habitatih 2013–2018 URL: <https://zrsvn-varstvarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/porocanje-po-17-clenu-direktive-o-habitatih/>

4.3 METODE

Podatki, uporabljeni v poročilu, so bili pridobljeni na podlagi javno dostopne literature na spletnih straneh, pripravljenih strokovnih podlag posameznih investorjev ter grafičnih podatkov ZRSVN. Posledice učinkov izvedbe NUV III na varovana območja smo ocenjevali v skladu s *Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja*:

- A – ni vpliva/pozitiven vpliv
- B – nebistven vpliv
- C – nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)
- D – bistven vpliv
- E – uničujoč vpliv

Velikostni razred A, B, C »VPLIVI POSEGA NISO ŠKODLJIVI«. Velikostni razred D, E »VPLIVI POSEGA SO POMEMBNI IN ŠKODLJIVI«.

Pri izdelavi presoje so uporabljeni obstoječi, javno dostopni podatki o stanju prstoživečih rastlinskih in živalskih vrst njihovih habitatov in habitatnih tipov.

Pri pripravi tega dodatka je bil upoštevan tudi 25. člen citiranega pravilnika, ki pravi, da za operative programe in druge plane ali njihove dele, ki niso plani s področja prostorskega načrtovanja in se iz njihovega opisa tudi s sklepanjem ne da ugotoviti vseh načrtovanih posegov, ker v opisih ni konkretnih lokacij posegov oz. iz njih ni razvidna dovolj podrobna vrsta posegov, se pri presoji sprejemljivosti matrika iz Priloge 6 tega pravilnika ne izpolni. V tem primeru se za posamezne vsebine iz tega pravilnika podajo strokovne ocene za ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v skladu z določbo prejšnjega člena. Matrika iz Priloge 6 tega pravilnika se mora v takih primerih izpolniti pri presoji sprejemljivosti na ravni podrobnejšega plana ali posega. Presoja vplivov in ocene so tako podane na podlagi strokovne ocene in brez matrik.

5 NAVEDBE O IZDELOVALCIH IN MOREBITNIH PODIZVAJALCIH DODATKA ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI

5.1 IZDELOVALEC POROČILA

Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40, 1000 Ljubljana

Locus prostorske informacijske rešitve d.o.o.
Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale

SODELUJOČI PRI IZDELAVI POROČILA

Vodja projekta: Matjaž Harmel

Vodja projekta priprave dodatka: Ana Vojnović

Sabina Cepuš, univ. dipl. ecol.
Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.
Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.
Ana Vojnović, mag. mol. funkc. biol.
Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.
Matevž Premelč, univ. dipl. geog.
Samo Škrjanec, univ. dipl. inž. gozd.
Pija Lapajne, mag. geog.
Peter Kastelic, mag. geog.
Klemen Banovec, mag. inž. arh. urb.
Andrej Gortnar, kem. teh.
Metka Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Leon Kobetič, univ. dipl. inž. grad.
Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Nuša Britovšek, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Tosja Vidmar, univ. dipl. geogr.
Maja Šinigoj, univ. dipl. inž. arh.
Petra Zapušek, mag. prost. načrt.
Staša Breclj, dipl. inž. kraj. arh.